

ఆంధ్రసాహిత్యపరిషత్ ప్రచురణము-సంఖ్య-3౨.

శ్రీరస్తు.

శతకసముచ్చయము

ద్వితీయభాగము.

అనేక పూర్వకపులచే రచియింపఁబడిన శతకములు.

పరిషత్ ప్రకాశనముండి పునర్ముద్రితము.

కాకినాడ.

ఆంధ్రసాహిత్యపరిషత్తువారిచే బ్రకటింపఁబడినది.

కాకినాడముద్రాక్షరశాల, కాకినాడ.

1933.

వెల ౧౦ అణాలు.

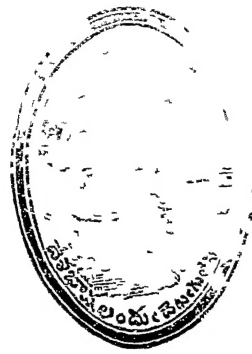
శ్రీ సాహిత్యపరిషత్తుచురణము-సంఖ్య-3 ౨

శ్రీ ౦౨

శతకసముచ్చయము

ద్వి తీ య శా గ యు.

అశకపూర్వకకలచే రచియింపబడిన శతకము.

శతకపూర్వకకలచే రచియింపబడిన శతకము.

కా కి నా డ.

ఆంధ్ర సాహిత్యపరిషత్తుచురణచే బ్రకటింపబడినది.

కాకినాడను ద్వాక్షరశాల, కాకినాడ.

1933.

1-25
నెల ౧౦-౧౧-౧౯౩౩

S.V.O College

Library,

TIRUPATI.

Acc No. 14978

Date

శ్రీరస్తు.

శ త క స ము చ్చ యో ము .

ద్వితీయ భాగము.

ఇ యుం బదికతకములు గలవు.

మొదటిది — రాష్ట్రస్థమూర్తికతకము

అసంపూర్ణము. కవిపేరు తెలియదు 70 పద్యములు మాత్రము కలవు. దీనిని బ్ర పత్యవోలు రాధామాధనరాజుగారిచ్చిరి అట వెలయును. “రామకృష్ణమూర్తి రమ్యకీర్తి” అని మకుటము. పుట ౧ - ౩

రెండవది — అగస్త్యశ్వరశతకము

సంపూర్ణము, ముల్లంపల్లి మల్లికార్జునపండితారాధ్యులు రచించినది. మకుటము నాల్గవచరణమున ‘పెడనాభిధాన శివపూర్వస్వాద్యగస్త్యశ్వరా’ అని యుండటచే యతి సర్వత్ర “ర్వ” కు రీతగు శక్తరముల నియమముతో నున్నది. జగ్గయ్య పేట నవాసులు బ్ర॥ శ్రీ మూలగు వి భద్రశాస్త్రిగారు పంపినది. పెడన గ్రామములోని యాశ్వరుని సంకీర్తము. ముందు కడముల గొన్ని పదములు లోపించినవి. వృత్తములు. పుట ౭-౨౧.

మూడవది:— మహ్నరుకృష్ణశతకము

పైడిపాటి పేకట నృసింహకవి రచించినది పోలూరిలోని మహ్నరు కృష్ణస్వామి కంకితము. “చాచుతరమ దహశి పోలూరివాస, వారితామిత తృష్ణ మహ్నరుకృష్ణ” అని మకుటము. బళ్లారిపండితము, వారపనహల్లిగారి బ్ర॥ పాలపూడి నృసింహ శాస్త్రిగారివలన లభించినది. సీసములు పుట ౨౨-౪౩.

నాల్గవది:— శ్రీతిరుమలగిరి వేంకటేశ్వరశతకము.

కవి శ్రీమత్తిరుమల నలాళ్ చక్రవర్తుల సంపత్తమూర శ్రీనివాస వేంకటాచార్యులు. ఏకప్రాస కందములు. కవివృత్తాంతము సంగ్రహముగ శతకము చివర జేర్చబడినది. అది జగ్గయ్య పేట నవాసులు శ్రీ మూర్తితిరుమలైసల్లాళ్ చక్రవర్తి సంపత్తమూర వేంకటరాఘవ చక్రవర్తి అయ్యంగారు శతకముం బంపుచు వ్రాసినది. పుట ౪౪-౫౧.

ఐదవది:— శ్రీ శ్యామలాంబాశతకము.

రెండవశతక మగు అగస్త్యశ్వరశతకమును రచించిన మల్లికార్జున పండితారాధ్యులు రచించినదియే. సీసపద్యము. పెడనపురీలలామ రామ లింగేశ్వరస్వామివామభాగ, చంద్ర శాలాసభాలంబ శ్యామలాంబ “అని మకుటము. జగ్గయ్య పేట బ్ర ములుగు వీరభద్ర శాస్త్రిగారంపినది. పుట ౫౨-౬౪.

అతివది:—పంచాయే కామలింగశతకము.

తొంబదిసాల్లు ఉద్యములు మాత్రమే కలవు. పరివత్తు సైకభాండాగా రుణములై దత్తకుండలములలో సంపాదించబడినది. కవిపేరు తెలియదు “మదన మునిభంగ” మహాతత్వమూళితాంగ, కరిధృతకురంగ కంచయే కామలింగ” అని ముకుటము. పుట ౬౯-౮౬.

విడవది:—శిరుమలశ్రీ శేంకటేశతకము

మొదటిమొక్క భగవచ్ఛాస్త్రీ కృతము. శేషప్రాస కందములు. ‘శిరుమల శిరుమల’ ప్రదేశధీశ” అని ముకుటము ఇక్కడి గోవిందశతకమున గూడ “...భగవచ్ఛాస్త్రీ ములుగు వీరభద్రశాస్త్రీ” అని ఉంది. “...భగవచ్ఛాస్త్రీలుగారు శ్రీ. 1౭94 ప్రాంతమున జగ్గయ్య అనే వ్యక్తిని పదోక్షమున బౌరవిద్వద్బ్రాహ్మణులతో నొనర్చిన సంగ్రామమున బంగ్లొసిన మహా ద్వాంసులు, నాటికే వారికి వప్తిపూర్తి యైనది. బంగ్లొయమున నే 1 యీ తియమలిగిరి శేంకటేశతకము 2. గోవిందశతకము, 3. శిరుమలజయము (హరికథ) మున్నగు తెలుగు కృతులు రచించినారు. 4. గు సాస్త్రతమన ప్రోత్రములు, ఉపన్యాసములు వెళ్లులు వ్రాసియుండిరి. 5. పోలంబున్నారు. వారికడనే కొన్ని పత్రములు సేకరించి వ్రాసి యీ రెండ శతకములు ఉపమత్తునకు సమర్పించుకొను భాగ్యము నేను గాంచితిని.” అని. పుట ౮౭-౯౮.

ఎనిమిదవది —మనోహరశతకము.

అరవీసప్రాసయు తోత్పలమాలలు-వరశురామపంతుల రామమూర్తికవి. “అరవీసపురిశి రాఘవస్మృతాల మహితసయా మనోహరా” అని ముకుటము. ఉపమత్తు సైక భాండాగారములోనిది. పుట ౯౯-౧౦౬.

తొమ్మిదవది:—మనశ్శతకము.

వరశురామపంతుల లింగమూర్తికవి కందములు. పరివత్తు సైక భాండాగారములోనిది. పుట ౧౦౭-౧౧౮.

పదియవది:—శ్రీగిరిమల్లేశతకము.

“రామలింగార్యప్రోష సద్రాజభూష, శరణ శ్రీగిరిమల్లేశ శాంకరిశి” అని ముకుటము. కొమరరాజు రామలింగార్యకవికృతము. సీసపద్యములు. పరి వత్తు సైక భాండాగారములో నున్నదానికి బ్రతి పుట ౧౧౯-౧౩౨.

శతక సముచ్చయము

ద్వితీయభాగము.

౧. రామకృష్ణమూర్తిశతకము

— ఆటవెలదులు —

* * * * *

అగ్రమందునున్న యీశ్వరోబోరాడఁ, ఉన్నిబాలు నిండసేయఁది ౧
 జ్ఞానిననుచు నీవు జనులదూషింపకు, రామకృష్ణమూర్తి రమ్యుఁడై ౨
 నామరూపసహితనానా ప్రపంచంబు, శ్రీత్రేతేత్రములకుఁ జూపుచావీ ౩
 జూచుచున్న నీవె చూడంగ బ్రహ్మంబు, రామకృష్ణమూర్తి రమ్యుఁడై ౪
 పాలలోననుండి బైటఁదీసివెన్న, పాలఁ గలిసిపోదు పాలనున్న ౫
 జ్ఞాని కలసిపోఁడు సంసారముననున్న, రామకృష్ణమూర్తి రమ్యుఁడై ౬
 ఉప్పఁగల్లుఁజూడ గొప్పవారాశిలోఁ, గలిసిపోయి మరలఁ గానరాదు ౭
 బ్రహ్మమందు నీప్రపంచ మావిధమయ్యె, రామకృష్ణమూర్తి రమ్యుఁడై ౮
 దురదమంటయుఁగల కురుపువంటిదిచుమీ, సుఖముదుఃఖమొందు స్థూలతచువు ౯
 బౌషధంబువంటి దాత్తయోగం బది, రామకృష్ణమూర్తి రమ్యుఁడై ౧౦
 జలధినున్న చేప జలమునకై యటుఁ, దిరుగఁబోనె యన్యదేశములకుఁ ౧౧
 దన్నునిండుకొన్న తత్త్వంబు వెదకెదు, రామకృష్ణమూర్తి రమ్యుఁడై ౧౨
 భూమియందెప్పుట్టి భూమియందెపెరిగి, భూమియందె యణఁగు భూరుహములు ౧౩
 ఆ త్తయందు జగము లావిధంబుగ నాయె, రామ. ౧౪
 లింగదేహమనెడు పొంగుజ్వరంబున, సంధివలెను మాయ జగతిఁ బుట్టె ౧౫
 దానికొషధంబు తగురాజయోగంబు, రామ. ౧౬
 ఆత్మఁదెలియనట్టి యాచార్యుఁడెలిసిన, ఫలముదప్పిపోను బ్రహ్మకై న ౧౭
 నూరుపేరులేక యుండంగవలసెరా, రామ. ౧౮
 నిన్నునేఁడఁబుట్టి నిక్తుచు నీల్లుచు, నున్నవారె యెందు నున్నవారు ౧౯
 యిందుఁ బిన్నపెద్ద లెవ్వరు చెప్పమా, రామ. ౨౦
 పందిరూపు గొనుచుఁ బాతాళమునకేగి, శివునిపాదములకుఁ జేరఁజాయె ౨౧
 నట్టివిష్ణుఁ డేమి యధికుండు చెప్పమా, రామ. ౨౨

- దేవుఁ డనుచు ప్రహ్లాదేవునిఁ జెప్పకు, దేవుఁడైన వామదేవుచేలి
 చెబ్బచేత శిరసు దెగ యిలఁ బడనేమి, రామ. ౧౨
- శివుఁడు దేవుఁ డనుచుఁ జెప్పకు నాతోడ, శివుఁడు దేవుఁడైన సిగ్గులేక
 పాటిపోవనేల భన్తాసురునిభీతి, రామ. ౧౩
- ప్రహ్లాదేవునితల బ్రద్దలైపోను శం, కరునియిల్లు వల్లకాడుగాను
 వీరువేల్పులనుచు వెళ్లెలపుట్టెరా, రామ. ౧౪
- దేహమందునున్న దేవునిగానక, దేవులాడనేల దేశమెల్ల
 యెండమావులందు నిండేఱు భ్రమలేల, రామ. ౧౫
- గురుఁడు ప్రహ్లాదమఱియుగురుఁడు విష్ణుఁడును, గురుఁడెత్తి పురి దైత్యహరుఁడుచున్పు
 గురుఁడుకేవలంబు పరమాత్మగానమ్ము, రామ. ౧౬
- గురువులనఁగ నెవరో గురునిదేహపంబూ, గురుని జాతునంచుఁ గోరువాఁడు
 శ్రీగురుప్రసాదసిద్ధికిఁ బాత్రుఁడు, రామ. ౧౭
- గురువుగురువ నెదరు గురువెక్తిఁడున్నాఁడు, ఆత్మదెలుపువాఁడె యాదిగురువు
 ఆత్మదెలియఁగానె యాగురువతానాయె, రామ. ౧౮
- మాయమాయ యనఁగ మాయెక్తఁడున్నది, మనసుతనకుఁ బెద్దిమాయగాక
 మనసుగెలిచినట్టి మనుజుండె దేవుండు, రామ. ౧౯
- దేవుఁ డనఁగ వేతె దేశాంతరంబున, వెదకఁబోవఁ గలఁడె వెట్టిగాని
 వెదకువాఁడు నెవఁడో వివరించి చూడరా, రామ. ౨౦
- విశ్వమనకులోన వెలుపల నెడలేక, యున్నవాఁడు దేవుఁ డన్నవాఁడు
 వానిఁ జూడఁబోయి వాఁడె వాఁడాయెరా, రామ. ౨౧
- నూకగింజగానలేకను గాడిద, పుట్టెఁ డూక కలయ బొక్కినట్లు
 సారమెఱుంగలేని శాస్త్రపారములేల, రామ. ౨౨
- చక్రధారు లనఁగ లైవమతస్థులు, నేమొకాని మఱి సహింపలేరు
 చక్రధారిగాని జనుఁ డొక్కఁడును లేడు, రామ. ౨౩
- లింగధారు లనఁగ పొంగలి వైష్ణవు, లొప్పలేరు నిజము చెప్పలేరు
 లింగధారిగాక లేడె యెవ్వఁడును, రామ. ౨౪
- మాయగాని యిదియు మంత్రఁబులనుబోవ, హ్రీహ్రీమతేలుపాముగాదు సుమ్ము
 ప్రహ్లాదిద్యలేని పరువులింకేటికి, రామ. ౨౫
- నీచఘనము లనక నిను దిగ్గోరుఁ జేసి, ఒట్ట బైల విసరి పాఱుతైచె

- గుణవిహీనుఁ డితఁడు గురు నిఁకనుంచకు, రామకృష్ణమూర్తి రమ్యకీర్తి. ౨౬
గొప్పవాఁడు నొకఁడు కొద్దివాఁ డొకఁడని, తోచకున్నవాఁడు దొడ్డవాఁడు
చావుఁ బుట్టుకయును సమము లందఱకును, రామ. ౨౭
- తన్నుఁ గన్నయట్టి తల్లిదండ్రుల జన్మ, మెఱుంగలేఁడు మీఁద నే మెఱుంగుఁ
బూర్వకధలు చెప్పి పోకిల్లుపోనేల, రామకృష్ణమూర్తి రమ్యకీర్తి. ౨౮
- బ్రహ్మ మిది యటంచుఁ బట్టి చూపించిన, జ్ఞానికానివాఁడు కానలేఁడు
లంఘుఁడైనవాఁడు నాదిత్యుఁ గాంచునా, రామ. ౨౯
- లేనివస్తువందు లేనట్లు దెలిసిన, యపుడె యున్న దున్నయట్లు దెలియు
గల యబద్ధ మనుట కాదె జాగరణంబు, రామకృష్ణమూర్తి. 30
- తాను ముక్తినిందఁ దనతోఁ బ్రపంచంబు, ముక్తి నొంద దనుట యుక్తిగాదు
నిదుర చెదరినపుడు చెదరవే కలలన్ని, రామ. 31
- దేశకాలము లఁట దేహేంద్రియము లఁట, పుట్టి పెరిగి చచ్చిపోవుట లఁట
కడువిచిత్ర మిట్టి కలఁ జూచి నమ్మకు, రామ. 32
- ఉన్నబరువు మోయనోపనివారలు, దానికన్న బరువు చాల్పనేల
ముక్తిగోరి శాస్త్రములు నేర్వగానేల, రామ. 33
- బొంకననుచు న్రతముఁబూనిన యాదొడ్డ, ధర్మరాజు వ్రతము దప్పిపోయె
నింక నేమి వ్రతము లీనరాధములకు, రామ. 34
- విష్ణులోక మనుచు వేఱుగాఁ జెప్పట, విష్ణువైరబుద్ధి వైష్ణవులకు
విష్ణుమయముగాదె విశ్వంబు సకలంబు, రామ. 35
- విష్ణుగీతమైన వేదాంతవాక్యంబు, విననివాని దేమి విష్ణుభక్తి
భర్తమాట వినని పడఁతి పతివ్రతా, రామ. 36
- పరమగురునిప్రేమ భక్తివై రాగ్యముల్, కలుగువారియందుఁ గలిగి యుండు
పాలుగుడుచుచున్న పడఁతులు పతికేల, రామ. 37
- మోహబంధనంబు మొదటికే తెగకున్న, దేహబంధనమ్ము తెగదుసుమ్ము
సిగ్గువదలిపోక చీరలు వదలవు, రామ. 38
- బ్రహ్మకైవలగాని ప్రాభుకర్మంబు, తప్పిపోవ దెంత తన్నుకొన్నఁ
దన్నివృత్తికొఱకుఁ దాత్పర్యము లవేల, రామ. 39
- దేహ మనెడు దొడ్డదేవాలయమునందు, దేవుఁ డొకఁడు గలఁడు జీవుఁ డనఁగ
జ్ఞానపుష్పమాలఁ బూని పూజింపుము, రామ. 40

దేహమందె కలఁడు దేవుండనెడువాఁడు, దేహమందె యునికిఁ చెలియఁబోఁడు
అఖలదేహములకు నాధార మాతఁడు, రామ. ౪౦

చదువు చదువవచ్చు జనువునం దర్థంబు, తప్పకుండ విప్పి చెప్పవచ్చు
భావ మెఱుఁగువాఁడు బ్రహ్మవిద్వాంసుండు, రామ. ౪౧

జే త్రిత్వికములకు సేవింపఁబోవచ్చు, శీలలఁ జూచి పూజ సేయవచ్చు
నిన్ను నీవె తెలిసి నిజమైన గతినొందు, రామ. ౪౨

తల్లిదండ్రీ పుత్ర దారాదికంబును, గల దటంచుఁ జాలగర్వపడకు
కోమకై నఁ గలదు దొడ్లభాగ్యమెగాదు, రామకృష్ణమూర్తి రమ్యకీర్తి. ౪౩

పుచ్చకాయ కాలిపోయిన దానిలో, గ్రంథమింత యైనఁ గాలిపోదు
తనువులెన్ని చనినఁ దాఁ జానఁ డెపుడును, రామకృష్ణ. ౪౪

వేడవిదులు కోరివిశించిన స్వస్థాది, ఫలమునందు నీకు బ్రాంతియేల
మక్కు వేల పుట్టెఁ క్రీన కూటికి, రామకృష్ణ. ౪౫

స్వస్థనరక హేతునకలకర్మాటవి, బరమయోగవహ్ని పాలుచేసి
విశ్వ మంత గాలిచి వెలుగు బ్రహ్మంబ వై, రామకృష్ణ. ౪౬

ఫలము గల దటంచు బ్రాంతిచేఁ గర్మంబు, లాచరించుటెల్ల నీచవృత్తి
అజ్యధారచున్న యజ్ఞనవహ్నికి, రామకృష్ణ. ౪౭

జననమరణరూపసంసారదుఃఖంబు, తెలివిపుట్టినపుడె తీటిపోదె
స్వప్నమందుఁ గన్న సంకటంబులువోలె, రామ. ౪౮

వత్సరములు విద్య వర్ణాశ్రమాదులు, గలుగువాఁడు పెద్దగాఁడు చుమ్మి
యున్నవస్తు నెఱిఁగి యున్నవాఁడే పెద్ద, రామకృష్ణమూర్తి రమ్యకీర్తి. ౪౯

అత్త నెవ్వఁడెఱుఁగు నతఁడె బ్రహ్మయ్యండు, అత్త నెవ్వఁడెఱుఁగఁ డతఁడుమాల
యిల్లు వర్ణములకు నేర్పాయి చూడుమా, రామ. ౫౦

అత్త నెఱుఁగకున్న నాబ్రహ్మతోనైనఁ, జెలిమిసేయఁబోవ సిగ్గుగాదె
సత్య మెఱిఁగియున్న చండాలుసేవింపు, రామకృ. ౫౧

నామరూపములను నానావిధంబుల, నున్నఁగాని జీవుఁ డొక్కరూపు
పశువు చేఱుగాని పా లొక్కరూపంబు, రామ. ౫౨

ఒక్కయవయవంబె యొప్పునే దేహమై, యన్నియవయవంబు లగుటఁగాని
ప్రాణు లన్ని గూడఁ బరమాణురూపంబు, రామ. ౫౩

తెలివిలేనివాని బలిమిని దెప్పించి, దివ్యమోక్షపదవి దెలుపుటెల్ల

- సరిగఁ జెవిటియొద్ద శంఖ మూఁదినయల్లు, రామకృష్ణమూర్తిరమ్యకీర్తి. ౧౧౧
గతి యెఱుంగలేక కైలాసవైకుంఠ, లోకములకుఁ బోవ లోలుఁ డగుచు
మతములందుఁ బుట్టి మతిచెడితిరుగును, రామ. ౧౧౬
బ్రహ్మవిష్ణుశివులు పతు లంట లోకంబు, పుట్టి పెరిగి చచ్చిపోవుటకును
గార్యమందు నెవఁడుఁ గానంగరాఁడేమి, రామ. ౧౧౭
నదిని దిరుగుచున్న నావపైవానికి, నొడ్డుమీఁద నున్నయూరు దిరుగు
అట్లు మనసు భ్రాంతి నఖిలవిభ్రాంతులు, రామ. ౧౧౮
భూమినున్న జలము భూమిగుణంబులఁ, బొందినట్లు మనసుపొందుచేత
మనసుధర్మమెల్ల మానదు తనకును, రామ. ౧౧౯
కట్ట బట్టవలెనె కట్టుచు విప్పుచు, నట్టితనువులందుఁ గట్టువడక
యెప్పటట్ల నీవు నొప్పుగావెలుఁగుమా, రామ. ౧౨౦
పరఁగు సూక్ష్మతనువు ప్రాణమనోబుద్ధి, దశవిధేంద్రియాన్వితంబు గాఁగ
నందుఁ గలయ జీవుఁ డందురు నిన్నును, రామ. ౧౨౧
స్థూలసూక్ష్మదేహమూల మజ్ఞానంబు, కారణాంగ మనఁగఁ గల దమోకటి
దానిఁ ద్రుంపవలయు జ్ఞానసాధకముగ, రామకృ. ౧౨౨
నిన్ను మఱచి మున్ను నీవైనయట్ల యా, నిన్ను మఱచి మఱియు నీవు గమ్ము
నీవు నీవు గాఁగ నిఖిలంబు నీవొదు, రామ. ౧౨౩
జ్ఞాని యనఁగఁ బ్రభువు జ్ఞాన మాతనిసొమ్ము, సొమ్ముపెట్టె లాగమమ్ము లెల్ల
మొరయఁ జనువువారు మోతకూలీ లయా, రామ. ౧౨౪
రాజభార్యతోడ రమియించుచున్నను, నదియు బైటఁ బెట్ట హానిగాదె
బ్రహ్మవేత్త ననుచుఁ బరులకుఁ జెప్పకు, రామ. ౧౨౫
ఇనుపపుల్లఁబట్టి యెండుతాళాకుపై, వ్రాసి నోసి నోటఁ గూశినట్టి
చదువు నమ్మఁబోకు సద్గతి దొరకదు, రామ. ౧౨౬
అన్యశూన్యపదము నందుచు దఁపతుల్, సిగ్గుతోడ విడిచి చీరల్పె
రతిసుఖంబుగొన్నగతినుండు శివయోగి, రామ. ౧౨౭
పెండ్లియాడనిమ్ము పెండ్లాముఁదాచును, నొక్కఁజాచు వేతె యుండనిమ్ము
కన్నదానిపొట్టకడుపువత్తుటకోరి, రామ. ౧౨౮
చిన్ననాఁటనుండి చేసినకర్కంబు, గురునికప్పుగించు కోర్కెలేక
గురుని కరుణలేక దొరకదు మోక్షము, రామ. ౧౨౯

- కలుగువాఁడు నొకఁడు కలుగనివాఁ డొక, డింతెకాని వేతె యేమిలేదు
యిట్టితెలివికంటె నెట్టిదో మోక్షంబు, రామ. ౨౦
- ఏమిచేతఁగాని యీనరు లొకవేళ, వైరు లనుచు వదలవద్దనుర్తు
శౌర్యమున్నఁ జంపు శత్రుషడ్వర్గము, రామ. ౨౧
- సూర్యుఁ డున్నఁగాని చూడరు జగములు, కన్ను లున్నఁగాని కాన రతని
కన్ను లుండు పెట్లు ఘనబుద్ధి లయ మయ్యె, రామ. ౨౨
- పాంచభౌతికాఖ్యభవనంబులోపల, నిన్ను మఱచి నీవు నిదురవోవ
నిన్ను లేపువాఁడు సన్నతాచార్యుండు, రామ. ౨౩
- నిదురపోతి నంచు నెదుటివానికిఁ జెప్ప, నిదురపోవనట్లు నిజముగాదె
బ్రహ్మ మైనవాఁడు పరులకుఁ జెప్పనా, రామ. ౨౪
- నీవు గలుగుకొఱకు నేనును గలుగుట, నేను గలుగుకొఱకుఁ దాను గలిగె
తానుతానుగాఁగఁ దనకెవ్వరునులేరు, రామకృష్ణమూర్తి రమ్యకీర్తి. ౨౫
- మోహజలధి నీఁది ముక్తుఁడై శివయోగి, దేహమందునుండి తెలియరాఁడు
పరఁగుకాయలోనికురిడిప్రకారంబు, రామకృష్ణమూర్తి రమ్యకీర్తి. ౨౬

అసంపూర్ణము.

(ఈశతకము శ్రీయుత సత్యనోలు రాధామాధవరావుగా రిచ్చినది.)

శ్రీరస్తు.
౨. అగస్త్యేశ్వరశతకము.

శా. శ్రీమత్పర్వతపుత్ర కామృదయ రాజీవాళి దుష్టప్రభు
స్తోమధ్వంతనితాంత హేళి బుధసందోహాదిరాక్షాళి ని
త్యామర్యాలయవాహినీభువనభంగాభోగచూళికళా
స్వామీ సత్పెడనాభిధానశివపూర్వస్త్యాద్యగస్త్యేశ్వరా.

శా. ఆకాశంబు నిరావకాశ మదియేకా కేశపాశంబుగాఁ
గాకైవల్యపదంబునొందిన చిదాకాశ ప్రకాశతుస్సా
నీకాశ ప్రతిభాస్వరూప మిల వక్షింపంగ శక్యంబె స
త్ప్రాకారా పెడనాభిధానశివపూర్వస్త్యాద్యగస్త్యేశ్వరా.

మ. తలలుం గన్నులు నాల్గులుం గలిసి మొత్తం బైదునే లున్నతిం
గల శేషాహి భవస్తహామహిమ సాకల్యంబుగా నెన్న గా
సిలి కాలంబడి వ్రెలుచుండఁగ నొరు ల్చింతింపఁగా నెంతవా
రలు ని న్నో పెడనాభిధానశివపూర్వస్త్యాద్యగస్త్యేశ్వరా.

మ. భవదుద్యత్తరుణాకటాక్షభవసంపదీక్షణాలక్ష్మము
త్తవితాలంకృతవృత్తపద్యశతసంతాన ప్రసూనాచ్ఛదా
మవితానం బిదిగైకొనం దగు మహామంత్రార్థసాంగత్యరూ
పవిలాసా పెడనాభిధానశివపూర్వ.

శా. గంధేభాంధకదైత్యదర్పహర దుగ్రానాథ దుర్వారగ
ర్వాంధు ల్లానఁగ లేరు నీమహిమ జాత్యంధు ల్బదా ప్తదినీ
బంధుం జూడనిమ్మాక్షిఁ జిత్త మిది నా భాగ్యంబు విద్యావియ
త్పంథానా పెడనాభిధానశివపూర్వ.

శా. శాంతస్వాంతసు తడటదాశాంతస్వభూసర్వభూ
తాంతర్యామివి నీవయై నిఖిలలోకాళిం గడుం బెంప నేఁ
జింతింప న్నదిఁ గల్గి లేములకు నాసింతు న్భవదృక్తిమ
త్ప్రాంతంబా పెడనాభిధానశివపూర్వ.

మ. క్షితి నిందూపలరాశి కౌముది శరాక్షీర్ణంబు గావించుసం
గతి భక్తిం గరఁగించి లోనినుఁ గొనం గానన్వలెంగాక కు
త్సితకృత్యంబున మన్తధుండు సుమరాజ్ఞ గెల్చినే నిన్ను సు
ప్రతిలీలం పెడనాభిధానశివపూర్వ.

శా. వాఁనాధరథాంగపాఁబు లరయ న్వాదించుచో చాలపా
 ఘోషమాపములై భవత్పునుశిరోంఘ్ర లుత్పిష్టహపంబు క
 ల్యాణసేవ్యమదూర్వలోకముల పాతై రంత చిత్రంబు శ
 ర్వాణీశా పెడనాభిధాన శివపూర్వ.

౮

శా. బాలుం డాడెడుకందుకంబుల క్రియన్ ప్రకండభాండావళిం
 గేలం బట్టి తట్టిల్ల తావిధమునై క్రిందిచు నీతాండవో
 ద్వేలాలోకన మేరికిం గలుగు హస్త క్రేష్టమ...
 ల్లాతానా పెడనాభిధాన శివపూర్వ.

౯

శా. కాండ ప్రస్ఫుట కంఠవిస్వనరణ ప్రతిరవోగ్రాక్తితీక
 శుండాలంబు లడంపనొనె ప్రమదస్తామంబు ప్రింగి
 ప్రండాపిష్టతమైన నీ ప్రళయకాంతకార మీక్షింప న
 వ్యంజింపుం పెడనాభిధాన శివపూర్వ.

౧౦

మ. కలదే లోకమువారికిం దలలపైఁ గన్గొన్న వెల్లు నీ
 తలనేకా డయిన న్నుధాకరధరత్వం బంతకుం జెల్లనే
 కలిగెంగా కది నీకు భక్తు లొరు లేకంబాదు రీమంతలో
 పల నున్నం పెడనాభిధాన.

౧౧

మ. తలపైజాహ్నువి దాపల నిర్దిజ చెంతస్వీతయై మోహిసి
 తిలకం బావెనుకం ప్రకస్తమునిపత్నీబాతిము న్నికుఁ గాం
 తల

౧౨

శా. శ్రీకంఠస్వపురోహకంఠ సునట... ..
 గీకారార్థవిసీలసీలరుచిరాంగీవేదభావాంతరం
 గీకాంతావరవర్ణి నీకృతరథాంగీసర్వసంపద్రవజ
 త్రాకారా పెడనాభిదాన.

౧౩

మ. చెనఁటు ల్నీవఖిలాంతరాత్మ పయి భాసిల్లంగ నిన్దాక తి
 క్షేప్తవేల్పుల్ దొరలందుఁ బొంగెద రశెక్తిం గ్రుంగుట ల్లాన ర
 ప్పనికై లంజయి క్షౌక్తడే మగఁడుగా భావించితే దానిజీ
 వన మోనా పెడనాభిదాన.

౧౪

మ. ఘనకైవల్యనిధానవర్ధిత జగత్ప్రకృత నిన్నాన్నియిం
 చినభక్తాళికి ముక్తిలాభ మరుదే సింగారమా కన్ను
 ల్లిం జేరం జననెంచు బిడ్డనికీ దల్లిలాపయ పానీ
 వనసేవ త్పెడనాభిధాన...

౧౫

మ. స్తరజద్భక్తిరసాంబుపూరితము శ్రీమహ్నానసావాలమం
దురహి న్నీపదపల్లవాంకురము సంతోషంబుతో నిల్పి సు
స్థిరముం జేసిన దాన ముక్తిఫల మర్థిం గాంతు రానేర్పు చూ
పరు లెంచ న్బౌడనాభిధానశివపూర్వన్యాయ్యగస్త్యేశ్వరా. ౧౬

మ. నరులుం గిన్నరులు స్తుతీశ్వరులు నానానిర్జరు ల్గూడినం
దిరుగంబాటునె లోకసంతతియు, సాధింపంగ నొనే నిర
క్షరకుక్షింభరు లెందఱైన నొకశాస్త్రప్రజ్ఞండు వాదించు దు
ర్భరయ్యుక్తిం పెడనాభిధాన. ౧౭

మ. సమయాచార్యుడ వీవు శిష్యుడ నజస్రం బేను సత్యం బన
శ్యము నన్గావగ దాత వీవరయ యుష్మద్భక్తిభాగ్యంబు ని
త్యముగాఁగఁ భువి మించుఁ దద్యశముచేత స్థించునీమూర్తి త
త్త్వమయంబై పెడనాభిధాన. ౧౮

మ. సరసం బీఘటమందిరంబునను సుజ్ఞానాఖ్యదీపాంకురం
బురులీల న్వలిఁగింపఁజేయుట సురపూహప్రధానుండ వై
దొరవై చీకటియింట నుంట తగ దెందుం జూడ నీవేపరా
పరమేశా పెడనాభిధాన. ౧౯

మ. నెవమే నీవు జగద్గురుండ వనుచో నేఁజేయుపాపంబు లే
దెపుడైనం గలదేని జెందు నది ని న్నే శిష్యపాపం గురో
రపియ న్వాగ్గతి నే నిరాఘుడ నిర... ..ధ
ర్మపరుల్ శ్రీపెడనాభిధాన. ౨౦

శా. అంబాబింబఫలాధరేశ్వర శిరస్సస్థాంగదండప్రణా
మం బే నిష్ఠు డొనర్తు నంత కభిరామం బెన్న లేదెందు ని
త్యం బేఁ జేసినతప్పు లన్నిటికి డాయనావె సుజ్ఞానదీ
పంబీవే పెడనాభిధాన. ౨౧

మ. మును దారావతి దక్షశాపహతి నింపుం బెంపుఁ బోనాడి కూ
లిన వానిం దగ నెత్తి నెత్తి నిడి పాలింపంగ నిత్యాశ్రితుం
డను నిర్దోషిని నీదుకాళ్లకడ నైనం జేర్చి రక్షించు టా
ప్పనిదేనా పెడనాభిధాన. ౨౨

మ. గృహశల్యంబులు గూల్చి కట్టిన మరుద్గేహంబున న్నీదు వి
2

హమ స్తోమము నుంచి క్రౌన్మలిడువార ల్వండి నిష్కాక్షిస్త
త్యహము నిష్కాక్షిస్త పూజలిడు వాన్ స్తవ్యాత్తులే లోకధూ
ర్వహ నీ లోకేశనాభిధాన.

౨౩

మ. హరుఁ డన్నఁ హిమవద్ధరాధరమనోహరీకుమారీమనో
హరుఁ డన్నం ప్రిజగచ్చరాచరశిరఃస్రాంచచ్చర్మత్పత్యసం
హరుఁ డన్నఁ క్షణ శంకరుం డనంగఁ నీవంచుక భజంతుం బరా
త్పరుఁ డన్నం బెడనాభిధాన.

౨౪

మ. ఎకపూఁ బన్నము లేనిచానికెటు నోహారంగ మువ్వాటు తిం
టకుఁగా నొక్కటిఁ బంచభక్ష్యములు నింట గల్గు నేవెంట నిం
చుక శ్లోచిన సిదయారస ము తెంచుక దాన నానావనీ
పకకల్పా పెడనాభిధాన.

౨౫

శా. శ్రీనాథా భవేంద్రముఖ్యదివిషచ్ఛేదముహూద్యస్త
స్తానా నిష్కాక్షిస్తమండపగిరిన స్రుహపవిద్యుత్ప్రిభా
క్షానాక్షానతిమోవిరామ విమలజ్ఞానాత్మవిద్యానవ
భ్యానాంచత్పెడనాభిధాన.

౨౬

శా. ఏకాలంబు జగత్తులంబభరణం బేకాకీనై యోర్పు విం
తేకాదా దునైకమాత యనుర్తి న్నాయమై యున్నచో
నికొండైన భరింపవచ్చు నిది వాడెర్పాక్షక స్వకృమా
వాప్తివృం బెడనాభిధాన.

౨౭

శా. లోకానీకములోన జేహియనునాలో న్నాస్తియనాదు ము
న్నీకుం గట్టంగ బట్టలేదు మఱి నిన్నే నెంత యాచించిన
న్నాకే మీవల దందు కిందొసంగు నానందింతు నీభక్తియ
మైక బే పెడనాభిధాన.

౨౮

శా. వేదాంతంబుల విందు నీతనుమహద్విఖ్యాతి నిత్యంబుగా
సిదంబోయినఁ ద్రావన్గి మఱి లే విందన్నచందంబు ని
న్నాదిం జూడంగ నేమిలేదు జగదాద్యం బెన్న నీవంచు నే
వాడింతుం బెడనాభిధాన.

౨౯

శా. అన్నా చిత్రము నీదు వైభవము నీవా వడ్డుజైశ్వర్యసం
కన్నాశ్వుండపు చేదుబువ్వ పులితో లైచీరయం బూదిమే

స్తన్నా చిచ్చగు నెప్పుసొమ్ము నినుఁ గన్నం జాలు నీకల్లిమే
లవ్వన్నేరా పెడనాభిధాన.

30

శా. అన్నా ము న్వలపించె నేర్పొనర ని న్నాపార్యతీదేవి నీ
కన్నం జక్తనివాఁడు లేడనుచు ని న్నామించి మోహించి ము
న్నెన్నో నోములు నోచి దాన సగ మయ్యె న్నీదుమే న్నారసం
పన్నం బై పెడనాభిధాన.

3౧

మ. అనుమానం బొక యింత లేదు సగమీ వైబోతి వీవున్న రూ
పానరం జెప్పినఁ బారుషంబు సగమై యొప్పారె నీజాడఁ జూ
డ నిజంబాడిన నిఘంఠంబు వెచువెట న్వచ్చు నాకేల నీ
పనియింతే పెడనాభిధాన.

32

శా. తల్లిం గానక తండ్రిజే రెఱుంగ కా తస్వీలలామంబె మే
లిల్లు న్వాకిలి తోడునీడ యచి నీక్షింపఁ దచ్చక్షి నీ
వెల్ల న్నీ వని లోఁ గనుంగొనియె నింకేమైన సందున్నదే
వల్లెత్తం బెడనాభిధాన.

33

మ. రసన న్నేల నయోక్తు లెంతప్రియమారం జెప్పినం బల్లకు
న్నసదాస్థాఁడ వంటి ని ట్లనుటకై నా గానరావైతి విం
తసిధారావ్రత మైన మంచిదనరాదా యిప్పుడే యింత యీ
రసమేలా పెడనాభిధాన.

34

మ. జలగంధాక్షతపత్రపుష్పచయరాజధూపదీపాదుల
గలకాలంబు నినుకొభజించి నుతుల గ్గావించి మెప్పించి లో
కులు నీయిల్లు గడంగి చూఱగొన నీకు స్తస్థిఘ్నోల్లిగ్నా
వలసెంగా పెడనాభిధాన.

35

శా. నీ వెందున్న సమస్తసంపదలు ముందే వేడి కొన్నంతలోఁ
గా వే యిచ్చి గణాధినాథులకొడల్ గైసేసి తద్యాతిచే
నావేళించి తిరింగె నెల్లెడల నీ యశాచిత్తమే యింతగా
రావించెం బెడనాభిధాన.

36

శా. అయ్యయ్యో విష మేల తింటి వది నీ కాహార మెట్లయ్యె నొ
నయ్యా కుత్తుకబంటి యున్నయది యట్లైన న్భయంబేమి నా
కుయ్యాల్లింపు సనాతనుండ విఁక నీకుం జేటు రాచెప్పు నా

- పయ్యాసం బెడనాభిధాన శివపూర్వస్త్యద్యగస్త్యేష్వరా. 32
- మ. క్షమియింపందగు నెన్నఁబూనిన నశక్యం బస్తదీయాపరా
ధము లెన్నైన విడంగ నొన నిజసంతానం బయెఁతెంత త
ప్పు మదింగూర్చినఁ గన్నతండ్రి మది నీ మోదంబు లోకాహిత
ప్రమదంబౌ పెడనాభిధాన. 3౮
- మ. ధనదప్రాణపదంబు భీరజనసంతానంబు నీపాదద
ర్శనమైతే నదిగల్గుటె యరిది గాంచు గల్గిన స్లోపమే
లనగుం బెన్నిధిఁగన్న కేద కింకనేలూ చింతిలం గోర్చి
రనుతింతుం బెడనాభిధాన. 3౯
- మ. నుతియింపం గడ గానలేచెవరు విరుక్త ధాత ని స్నీదు వి
శ్రుతరూపంబు గంపతేక చతురాచ్యుం డయ్యె శేషుం డభో
గతిపాలయ్యె శ్రుతు ల్చికాకుపడియె న్నా నీమహత్త్వంబు శా
శ్వత మయ్యెం బెడనాభిధాన. ౪౦
- మ. జగతిం బుట్టినదాదిగాఁ గుటిలసంసారాంబుధింద్రోచి నె
వ్వగలకొ డొంగతనంబునం దిరుగు లోర్వంజాలఁ దచ్చార్థ మో
నిగమాంతర్గత చూడు వట్టుపడితేలికొ భక్తిబుధించి నా
పగ ప్రియం బెడనాభిధాన. ౪౧
- శా. అబాణాసురుఁ డేమిచుందిడెనొ వికాయింటివాకింటఁ గా
వై బుట్టికొనుట నాయుపమ నాయందున్న నాలోననా
లాబంధంబున నుండు వీవు మారవై సత్యంబు సందేహమే
ప్రాబుల్లు ల్పెడనాభిధాన. ౪౨
- మ. కరుణాంతఃకరణంబు నీదనుచునేఁ గాంక్షింప నిండ్కొత్తటే
సరిగాఁ జూచెద వింతె చాలు నది ముం జల్రాతిరాముద్దఁగూఁ
తునిసయ్యాటల గట్టిదేకినది యందుం గట్టిగాదే దయా
వరణంబై పెడనాభిధాన. ౪౩
- మ. ప్రమథాధ్యక్ష మహోక్షనైంధవ జగద్భంభో దయాసింధవేం
దుమఃస్ఫూటికసన్నిభాంగరుచయే తుభ్యం నమో దేవదే
వ మహాదేవ దృఢప్రభావ చిదచిద్వాపార మాంపాహి స
ర్వమనోద్యతైపెడనాభిధాన. ౪౪

మ. అనభిష్తోన్మదభాగ్యగర్వచలనోద్యద్విస్తృతు ల్బాల్యయా
వనకౌమారజరాంతకాలముల సంప్రాప్తంబు లిందొక్కవే
శ నినుం బ్రస్తుతిసేయఁగందు నని యేలా యిందు నందున్న నీ
పని విందు న్పెడనాభిధాన.

౪౫

శా. నానాశాస్త్రపురాణవేదపరనానందం బదెంతైన వి
జ్ఞానం బన్నది లేక వేడిన విశేషంబేమి బోధింప వి
జ్ఞానం బద్దములోనఁ జీకు గనునాచందంబు నన్నెంచు నీ
వానింగాఁ పెడనాభిధాన.

౪౬

శా. జాగ్రత్స్వప్నసుషుప్త్యవస్థలను నీసంసారమూహింప న
త్యుగ్రం బుక్తు దుఃఖభాజనమునం దుత్సాహముంబొందు భా
వగ్రంథి న్పడలించి ప్రోవు మని నిన్బ్రాహ్మింఁచితినాదె మ

... ..

౪౭

మ. సిరి దాఁజేరినఁ జేరుఁగాక జనరాశిఁ ధర్మక్షేద్యయం
స్థిర మన్నద్ధతి రెండుదప్ప మఱి యేదీ మర్త్యలోకంబునం
దరయఁ శాశ్వత మన్న దింకొకఁడు నీయందమ్యో సర్వం బవాం
తరలీల న్పెడనాభిధాన.

౪౮

శా. శ్రీమంతుండపు భక్తబాంధవుఁడ పుశ్త్యస్తార్థసీమా మహా
ద్దామా బిడ్డలఁ గన్నతండ్రి వెద నిర్దాక్షిణ్య మింతేల యో
స్వామీ నీశరణాగతుండ నిఁకనాపైఁగూర్చిరానీ శివా
వామాంగా పెడనాభిధాన.

౪౯

శా. ప్రాతేయాచలకన్యకాస్త్రియ భవత్పాదారవిందార్చనా
లోలుండై హరి నేత్రపద్మమునఁ దఱుల్చిల్లఁగాఁ బూన్చి త
త్తాలాచిత్యము దీర్చికాంచెఁ గద నీకారుణ్యముం దా జగ
త్పాలుండై పెడనాభిధాన శివపూర్వస్యాద్యగస్త్యశ్వరా.

౫౦

శా. ఆర్యాలోల మదీయవర్తనము సవ్యంబైనఁ గాకున్న నౌ
దార్యప్రక్రియ కేమి లోపమగు నర్థప్రాణము లైదు నా
చార్యాధీనములే కదా తుదకు నీసందేహముం దీర్ప దు
ర్వార్యంబా పెడనాభిధాన.

౫౧

శా. నీ నిన్నమ్మితి నమ్మిన్దురుకు మదీయేష్టార్థసంసిద్ధి నీ

చే నేనాటికి నా నిదేమి పనిగాఁ జత్తంబునం దోఁచె ని
త్తైనం బ్రాణము లైదు నీకొసఁగి నీయం దైక్యమేఁ గాంతునా
రా నీతి నృడనాభిధాన.

గీ.౨

శా. పూర్వజ్ఞానము లేనివాఁడ నను సంబోధించి వేవేగ మ
ద్గర్వంబంతయుఁ గూల్చి భక్తినిరతుం గావించి రక్షింపవే
సర్వాభీష్టఫలప్రదాత వయి నాస్వామి కృపాదృష్టిమైఁ
బర్వన్ శ్రీపెడనాభిధాన.

గీ.౩

శా. నీనామస్తరణంబె పావనముగా నిన్నం బ్రవర్తించు వి
జ్ఞానాత్ముండు కృతార్థుఁ డౌటరుడె దుశ్చారిత్రుఁ డైనం గళా
హీనుం డైనను ముక్తుఁ డౌఁ బరశివాయే త్యక్తరాంతస్తుధా
పానాప్తి పెడనాభిధాన.

గీ.౪

శా. నీవొక్కండవు దప్ప నన్నెఱిఁగి మన్నింపంగ వేఁకొక్కఁడు
డేవంకం గలఁ డయ్య నాయెడల లేఁ డేవంక నీవింక న
గ్గావంగాఁ దగుఁ బంకజాచ్ఛుకు బాంధవ్యంబు నిత్యంబె సం
భావింపం పెడనాభిధాన.

గీ.౫

శా. నీసౌందర్యముఁ జూచి మోహినియునై నీరేజపక్షేక్షుం
డైనైరింపక మున్ను మానివనవాటిం గూడ నిన్నన్న పే
రాస ల్బాసటయై నటింప మునిభార్య ల్లాడి సేవించుటే
త్రాసంబా పెడనాభిధాన.

గీ.౬

శా. కైలాసం బనిశంబుఁజేరుఁ సుమహత్తాండంబు నాపారమ
జ్జాలంబు నెడతోడునీడలయి నీజాడంబ్రవర్తింతు రా
లాలిత్యంబు విచిత్ర మందు నిను నేలాగంచు నీకీర్తనన్
బేతానా పెడనాభిధాన.

గీ.౭

శా. కాదే రోగికి మృత్యుసన్నిహితమై కన్నట్టునావేళ నా
నాదివ్యోషధమంత్ర తంత్రముల నొనాపత్రప్రహారంబు నా
నాదిప్రాప్తశివాక్షరద్యయి నదే నల్లప్పు డిఁగాంతు నీ
పాదంబు నృడనాభిధాన.

గీ.౮

మ. తనకుం గల్గి గలంతకాల మెపుడున్ దానంబు ధర్మం బటం
చును బుద్ధితయు లేక తార్జునిన దుర్గారిద్రవ్యముం జింత సే

సిననేమూ నది తైల మేదినతుడిం పింతింప దీక్షక్రమో
పనమూనా పెడనాభిధాన.

౫౯

మ. ముచు గావించిన పుణ్యలేకముచ నేమో కూడుట కాని స
ద్వినియోగంబున కందరాని ధన మస్వేషింపనాఁ గాక చో
రనరేంద్రాజ్ఞులచేతఁ దప్పు నెడ నర్థప్రాప్తికి నవ్విట్టి
ల్పన గాదే పెడనాభిధాన.

౬౦

మ. హితకంఠభూషణము రం గుల్మీటి తద్వల...
గణనం బైనవధూశిరోధి నెడలంగా ధర్మరాహిత్యమై
గుణముంటం దలకొన్న భాగ్యము దొలంగుగాక సంధిల్లునా
ఫణిభూషా పెడనాభిధాన.

౬౧

శా. ధర్మం బర్జనభూమిభృత్తిలకమే తద్ధర్మకర్తం బస
త్తేర్మపూహనికృంతనం బగుట సాధ్యంబన్న నీ కింతకుక
ధర్మంబన్నది యున్నఁ గాచికొను దధ్యం బాద్యదేహప్రభా
వర్మంబే పెడనాభిధాన.

౬౨

మ. అలసన్నాస్యసికి లేదు తస్మరభయం బాభీతి సొచ్చున్నవా
రలకే వారిది లేమిగా దది దరిద్రప్రాణులందైన ని
శ్చలమౌ భక్తిధనంబుకల్పి ధనికు లుత్సవం బదే నాపద
ల్పలగొన్నం బెడనాభిధాన.

౬౩

మ. అతిలోభిం గనుఁగొన్న యాచకజనం బాకాంక్షమై నర్థనం
తతి యార్జించునె దాతలం గనిన పేదల్బంగి నీదర్శనో
న్నతి నింపొందు సమస్తభాగ్యశుభకందం బిందుకందేది సం
ప్రతిచూడ న్పెడనాభిధాన.

౬౪

శా. శిష్టాచారములేల గ ల్గశుచి కీక్షింపంగ యావజ్జనో
చ్చిష్టగ్రాహికఁ గల్గునెట్లు రుచి భక్షింపంగ నీరెండుఁ జెం
దవైశ్వరసమిద్ధభోగి కిల నీ యాశీర్వచఃప్రాభవా
వ్యప్టిక్ శ్రీపెడదాభిధాన.

౬౫

శా. ఇంటింటం జని వంటకంబు గొనలే కిట్టట్టుగాఁ బెంటలో
కంటం బంటను బట్టి గీరికొని సాయంబైన కాకంబులా
యంటంటం జెయివీచుచు న్నెసఁగు నిత్యాశాశుచిగ్రాహి ని

- ...ఓనా పెడనాభిధాన శివపూర్వస్వాద్యగస్త్యశ్వరా. ౬౬
- మ. కలకాలంబు గురూపదేశ విదితజ్ఞానంబులే కాత్తచం
చలమై విస్తృతిఁ జెందునప్పు డెదలో శంకించుమూఁగుండు దొం
గలుపక్షరైలకుక్తబ్రావ్య మనుసంజ్ఞం దెల్పి ముందున్నదే
ఫలమింతే పెడనాభిధాన. ౬౭
- శా. నీసద్భక్తి విహీనులై తిరుగు దుర్మీతు ల్పది స్తోత్రల
క్తిసంగత్యము గాంతులే నిజము గాచిందప్పి చింతిల్లక
భాసిల్లం గలదే యనాధలకు సాభాగ్యంబు తక్కుగళ
ప్రాసంబై పెడనాభిధాన. ౬౮
- శా. బాలక్రీడల కెల్లమూల మగు సభావించి యాడించు నీ
లీలామానుషవృత్తాంబు విధికేళి నిల్పుఁ జాలించినం
గీలాడుం బడు జుత్రపుం ద్రతిమమాక్షిం గ్రాలు నీవేతగుం
బాలింపం పెడనాభిధాన. ౬౯
- శా. తోడేల్లన్న మృగంబులల్లు మది... ..
లాడింపంగ నెఱుంగలేక యము జాయంబోవు మర్త్యాళికిం
జూడం జట్టము మ్రొక్కదైవము మదికా శోభింప నీకంటె నె
వ్వొడవే పెడనాభిధాన. ౭౦
- మ. సకలాభిర్వతరంగసంగతము సంపారాక్షణం బందుఁ బొం
దికగా మత్తిలి యున్న చిత్తి మరుక్షిం తేసి నైరాగ్యమా
ర్గకళావృత్తి నెఱుంగ నీగకును సాగంధ్యంబు సాంపానె ద
ర్పకభంగా పెడనాభిధాన. ౭౧
- శా. ఎందుం దోడయి నిల్చియుండఁ డరి నీవెందున్న నీయందె నా
డెందం బిందుకు సందియంబువల మండె నభివ్యత్వత్యాదమిం
పొంద న్నుట్టుచు బాసచేసెద నిదే యూహింప నీకాశ్మకు
బందం బా పెడనాభిధాన. ౭౨
- మ. ధరఁ బుట్టింపఁ గరంబుఁ బెంప ననుసంధానంబు గావింప నే
ర్పరివై సర్వ మనుగ్రహింప ననుబ్రోవన్నీ కసాధ్యంబె యిం
దరవిందప్రభ చిత్రభానున కనాహ్లాదంబె నాతండ్రి నీ
వరపుండం పెడనాభిధాన. ౭౩

మ. కుడిక న్నంబుజబాంధవుం డెడమక స్తోకాహితం డగ్గిన
న్నడుమ నిక్కిలికన్ను నం దొకట కెట స్తూట ముచ్చెయ్యులిం
పడర నిగ్రహమం దనుగ్రహమునం బైక్యంబు సంధితు చే
డ్పడువేళం బెడనాభిధానశివపూర్వస్యాద్యగస్త్యేశ్వరా. ౭౪

మ. కడువేగఁ గుడిన్రింగువాని కట లింగం బొక్క బడ్డెనె ని
న్వడి లోఁగొన్నమహానుభావునకుఁ గైవల్యంబు ముందెప్పు డం
చడుగంగాఁ బనియేమి తక్షణము వశ్యం బాటయే గాకచో
పుడకున్నే పెడనాభిధానశివపూర్వ- ౭౫

మ. చనుచో నల్లక పట్టితెచ్చి మధురాజ్యక్షీరము లోవ్విసి పెం
చినసర్పంబు విషంబు మాననిక్రియఁ శీలంబు తెన్నెన్నిచె
ప్పిన మూఁకుడు (నిజంబు) గన్గొనఁడు తదవృత్తంబు లానైజక
ర్తనియాధిం బెడనాభిధానశివ- ౭౬

శా. ధీరోదారగభీరవాఙ్మధుర
... .. గానోపుకా
వేరీవారి మునింగియున్నశీల పృథ్విన్నెత్తనొనే కృపా
పారీణా పెడనాభిధానశివ- ౭౭

శా. అర్వాచీనవటద్రుమూలఫలవిద్యామూర్తి భాస్వన్నిజా
శీర్వాదస్థిరవర్ధమానమునిరాజ్జ్ఞానదీపాంకురా
ఖర్వస్ఫూర్తి సమస్తలోకహితభక్తవ్రాతహృద్వర్తిదృ
క్పర్వా శ్రీపెడనాభిధానశివ- ౭౮

మ. తనువెన్నంటఁ గడంగివచ్చు యముపంతం బంత దూలించి ని
న్ననుఁగుంకొఁగిలి లోఁగొనం గనిన నిత్యానందుని క్తానినం
దనునిం గాచి పదాహతిం గెడపి తోదండాయుధు నానిధుమా
ర్గనిరోధుం బెడనాభిధాన- ౭౯

మ. కడలిం బుట్టి దివంబు ముట్టి కడిమి న్గన్నట్టి జేజేల ని
ల్లడలెల్ల నివిడఁగొట్టి మిట్టిపడు నా కాకోలముంబట్టి నే
రెడుఁబండుం బలెనొత్తి పట్టి విగతాంతం గ్రోలి తింతైన వె
ల్వడసీకం బెడనాభిధానశివ- ౮౦

మ. మదమాతంగబలాంతకారి చటులోన్పాదంబున న్నున్ను డ

న్నెదురుం గానక నీదుకయ్యమునకై యేతేరఁ బోకార్చి నే
ర్పొదవందాల్చి తదాజనంబు కృతకృత్యుం జేసితి వానిఁ జే
వదలిర్పం బెడనాభిధానశిః -

౮౧

శా. బౌరా తారకుఁ డల్లి సర్వ మెడసేయం గల్గి పెజివ్వ కిం
పార న్నిన్ను మగంటిమి న్నెగడి నిప్పె వెల్లి చల్లాటెఁ దా
నాటంబోయిన దీపమోన భవదీయంబైన కౌమారశం
పారోచిం బెడనాభిధాన -

౮౨

మ. సురసఃఘాత విఘాతన నతఃటిష్ఠంతై న యయ్యంధకా
సురు విధ్వంస మొనర్చి (యంత) దిగ సేసు ల్పార్వసామ్రాజ్యసం
భరఁ డల్ల నభయక్రదాత వగుచు న్భిషిక్తైః లోక భా
స్వరలీలం బెడనాభిధాన -

౮౩

మ. రథరథ్యద్విరథాంగనారథిధనుర్బాహుధిజ్ఞాశ్రియా
వృధినీనేదరపిందువాక్పతిసురాద్రిశ్రీరథానాథవా
ర్చిధిభోగీంద్రలుగాఁ బుర త్రితయము నిర్మించు నీచర్య లు
గ్రధురంబుల్ పెడనాభిధానశివ -

౮౪

శా. గాంగేయాచలచాప నీకొడలు నై గంగన్నఁ గన్నట్టు నీ
లింగాంగిం గనుచో మొఱింగెడను హాళిం గొంద అజ్ఞాను లే
నుంగుం గెన్గొను కుక్కులుం బలెను మన్ను నిన్ను నీవెన్నఁగా
వంగానాఁ పెడనాభిధాన -

౮౫

మ. శివసిందాపరు లైనవారికిది బాసిల్లంగ దృష్టంబటం
చవలీల స్వసుదీప్తితుం డగుపురాధ్యక్షుండు దక్షుండు ము
న్నవలాలాయత మైన గొట్టెతలతోడం గుందఁగా నున్న మా
స్వశంబే పెడనాభిధాన -

౮౬

మ. సుమనస్థుం డొకవేళ నార్వితమనస్తాకంబుగా ముట్టిన
నిష్కమలజ్ఞానము గోలుపోయి నినుగా వేతెందుచేపట్టునే
నుమనస్సింధువు నైజ మొందదె విపార్శుల్ గ్రమ్మటం బుట్టి తం
త్రమఖేశా పెడనాభిధానశివపూ -

౮౭

మ. మలదేహు ల్పదివేలు గూడినను సామ్యం బొదురే నిత్యని
ర్మలచిత్తుం డగు నొక్కభక్తునికి సామాన్యంబు పోదున్న ము

న్నలరాయంచ కనంగుపుల్లులు సమం బొనయ్య వేతొండనా
వలదింకం బెడనాభిధానశివపూర్వస్వాద్యగస్త్యశ్వరా.

౨౮

శా. నీలగ్రీవ మహానుభావ త్రిజగన్నిర్మాణపారీణ కా
కోలాహార భుజంగహార నగరాట్టోదండ సంహామితా
భీలాంభోజభవాండభాండ సదరీభృద్వల్లభ స్నేహకృ
త్పాలస్యా పెడనాభిధాన-

౨౯

మ. బగుతుం డెంతయు నాజరంజవ సుఖభృంశం దగుల్నాన్న నీ
జగి యజ్ఞానముగాదు వాని యెడ కొచిత్కలు గాదేని పై
నిగుఱుచి గప్పిన నిప్పునందు సెకలేనేలేదె నాసామి నీ
వగపేలా పెడనాభిధానశివ-

౩౦

శా. ప్రాదుర్భావ వివేకమగ్గఁగిశోరన్యాయ మిహంద మీ
పాదాబ్జంబులనంటి జంటగనులేవ న్నామనఃపుష్ప మా
మోదం బైనది యందుఁ బొందుగఁ జిదాభోగంబు నీకెదు కీ
వాదంబో పెడనాభిధానశివ-

౩౧

శా. పూనన్లేద బిడాల మాత్మశిశువుం బొందానె నాపిల్లలై
తేనేతీటునఁ ద్రిప్పినం దిరుగు నింతేకాని నావల్ల నే
మానయ్యా ననుఁ గన్నతండ్రి విలఁ జోద్యంబే మదిన్నీ కుమా
ప్రాణేశా పెడనాభిధానశివపూ.

౩౨

మ. పలుమాఱు బయకం బనేమిపుడు నాభాగ్యంబహో దేవ భూ
తల నిత్యోత్సవ నీవు నేననెడి భేదంబూఁచి నిన్నాటపా
టల ముప్పుంటలు గొల్పెదన్ భ్రమరకీటన్యాయసంసిద్ధి తా
వలమయ్యెం బెడనాభిధానశివ-

౩౩

మ. ఘటజన్మార్చితపాదపద్మ నిజభక్తిస్వాంతరాజీవ వి
స్ఫుటలీలామణిసద్గ సంహృదజనస్తోమాతిమర్దంతహృ
జ్జటిలచ్చద్దనచుస్తయోగి నుమనస్సంపేద్య విద్యుజ్జటా
వటలీభృత్యైడనాభిధానశివపూ.

౩౪

మ. శ్రవణానందముగా భవన్తహిమ లశ్రాంతంబు నే వింటి నీ
నవహేలాకృతి లోచనోత్సవ ముదీగ్ధం బైతిగం గంటి మ
ద్భవబంధంబు విడంగఁ గొంటి నిను నీ భక్తుండనై మంటి గా

రవ మబ్బెం బెడనాభిధానశివపూర్వస్త్వాద్యగస్త్యేశ్వరా.

౯౧

మ. మొదట దెల్పిని గొంత ముందెలియకేమో కొంత భూషించితి
న్నది దూషించితి నిన్ను నేమయినను న్నన్నంచు టర్హంబు మ్రొ
క్తెద నే దాసరితప్పు దండమున నా కీడెంచి మేలెంచ సం
పదిగల్గుం బెడనాభిధానశివ.

౯౬

మ. సతసంతాన భవత్ప్రసాదమునఁ జూర్ణప్రాయమై మత్స్పరా
కృతదుష్టరస్థితాన మంతయుఁ దొలఁగె న్నిత్యలింగార్చనా
రతి సాఫల్యముఁ జెందె నామతిఁ బురర్జ్యం బలభ్యంబు సు
ప్రతివైతిం బెడనాభిధానశివ.

౯౭

శా. నావృత్తాంతము విన్నవించితి సకృత్స్నంబుత యాలించి తీ
వానందైనఁ గొఱంతలేదు కడుమే లయ్యె న్నశేకాక నీ
శేవ న్సుస్థిర మైన ముక్తి నను డానె న్నిపు నుం దోడుగా
రావచ్చుం బెడనాభిధానశివ.

౯౮

శా. ప్రారంభంబుర ని స్మృతీశ్వరునిగా భావించి నే. జెప్ప నొ
ప్పారం బూనిర నీసుభక్తిశతకం బయ్యెంబ్రపూర్ణంబు చే
తోరూఢిఁ మఱి చిత్తగించి ముదితాత్మజేయవే సస్థుణ్ణా
పారీణా ! పెడనాభిధానశివపూ.

౯౯

శా. ఎన్న న్వాక్తుల సన్నుతింతు నను టింతేకాని తత్తాశలం
బెన్న న్నిస్తుతి గాదె కాన మఱి నీకే చెల్లు నిందెట్టి త
ప్పన్నన్నన్ను క్షమించి కాచుకొనుచుద్యోగంబు దూరీకృతా
పన్నారా పెడనాభిధానశివపూర్వస్త్వాద్యగస్త్యేశ్వరా.

౧౦౦

శా. భావింపఁ జరులెల్ల నీభవి భవద్భక్త్యాభిధానాంకితం
వైవాక్పాతురి మీఱి సుగుఠిహితం బాచంద్రతారార్చనఁ

... ..

౧౦౧

శా. శ్రీమంతు ల్లతిమంతు లుజ్జ్వలయశశ్రీనాథసీమంతినీ
సామ.తుల్ ఘనులౌదురీచగరసంస్థాను ల్బుదావృత్తిని
నామోచ్చరణనిష్ఠఁ జేసి మఱి దీనత్రాణపారీణతా
ప్రాముఖ్యు ల్పెడనాభిధానశివ.

౧౦౨

శా. శ్రీయుం జేయును బాపు నాపదల నుద్విన్నమహాప్రార్థనం

బాయుర్వృద్ధి యశస్సుమృద్ధి హితవిద్యాబుద్ధిసంశుద్ధి ని
శ్రేయస్సిద్ధి యొసంగుఁగాత నిరత శ్రీరస్తు మత్సంగత
ప్రాయస్తే పెడనాభిధానశివ.

౧౦౩

శా. చిల్లీలాకృతి మల్లికార్జునకృతి శ్రీపండితారాధ్యహృ
త్ఫుల్లాంభోజవిహార భూరివిలసత్పుష్పంధయస్వామివై
మల్లంపల్లి వసించియున్న త్రిజగన్మాన్యుండ వీవంశ్రు సం
పల్లీనా పెడనాభిధానశివపూర్వ.

౧౦౪

శా. గంగాభోగవతీభుజంగ సుజగన్ద్రేవేయకోత్తుంగ సా
రంగాస్వప్నవిపక్షభంగ కరశంప్రాప్తైకసారంగ సా
రంగాంకప్రభతోత్తమాంగ మృదుసారంగీదృగార్యాపరి
ష్వంగాంగా పెడనాభిధానశివపూర్వస్త్యాద్యగస్తేశ్వరా.

౧౦౫

మల్లంపల్లి మల్లికార్జునపండితారాధ్యవిరచితము.

సంపూర్ణము.

ఈశతకము

జగ్గయ్యపేటనివాసులు బ్ర॥ ములుగు వీరభద్రశాస్త్రిగారిచ్చినది.

శ్రీకృష్ణ 3. మన్నారుకృష్ణశతకము.

పైడిపాటి వేంకటనృసింహకవి.

సీసపద్యములు.

(1) స్తుతిదశకము

శ్రీకృష్ణచరణాక్రీడాకళాసత్య సత్యభామామనోజలజమిత్ర
 మిత్రవిందాధరామృతపానచాతుర్య తుర్యకాళిందీనదీప్రసంగ
 సంగమసింధుఃపక్షణలక్షణాధీన ధీచయనాగ్నజితీప్రసాద
 సాదరసల్లాపజాంబవతీలోల లోలదృగ్భద్రాముదాలవాల
 వాలఖిల్యాదిమునిసంస్తవప్రభావ, భావమున నెంతు నిను విప్లవప్రచారుఁ
 జారుతరమందహాస పోలూరివాస, వారితామితత్పృష్ట మన్నారుకృష్ణ. ౧
 పద్మావతీమన పడకజసారంగ రంగదాభోధిఃకర్యంకమోద
 మోదకభక్తతపాదరసాంగత్య గత్యంతరాభావఖచరరక్ష
 రక్షశ్చమూమహారణ్యపావకకీల కీలాలభ్యత్తుల్యనీలవర్ణ
 వర్ణమాలాజవోద్దీప్తమంత్రాధార ధారణాయోగమేధావివరద
 వరదయామతికుజనధూర్వహముచదువ, చదువ వేమందికని వేడుపుడమి నెంతుఁ
 జారుతరమందహాస పోలూరివాస, వారితామితత్పృష్ట మన్నారుకృష్ణ. ౨
 కృత్తికాశ్చేతరబలనిత్యాద నందనీకృతశతానందకామ
 కామాదివృత్తమోమహితాదిత్య దివ్యపత్యసరోనదీననాగ
 నాగలోకవిభుత్వభోగభోగిశయాన యానవేగఖగాధిపాని శాశ్వ
 శాశ్వతవసుగుచైత్యర్యదనామాంక మాంకస్థలలితోత్తమాంగదేవ
 దేవకీకుక్షివెడలి వీత్తెప్పరి, పరిగెనని వేడురుద్రాదిసురల నెంతుఁ, జారు.
 నిఖిలవేదాంతోపనిషద్భక్తసంభావ్య భావ్యతీతశుభాశుభద్వయజ్ఞ
 యజ్ఞపర్యవసానహవ్యవసాహార హారకుండలభూషితాంగబృంద
 బృందారకాష్టదిగీశరక్షణదక్ష దక్షాధ్వరాహిత దైవమాన్య
 మాన్యస్తభువనసామ్రాజ్యసంఘదోగ భోగసంభృతపరిస్ఫుటమహీన
 హీనమతివత్సబాలుర నైదిదాచి, దాచిఱుతనైతినిని వేడుధాత నెంతుఁ, జారు.
 విశ్వస్పృష్టితినిలయకార్యనిదాన దానకృజ్జనకల్పతరుసమాన
 మానసపూజావిధానహృష్టస్వాంత స్వాంతరింగ్రియజిదార్యప్రణామ
 నామజపావృత్తిసీమవచోవాస వాసనాత్రితయనివారచతుర

చతురంతజాతిసంస్థారపరిష్కార కారణచార్యయోగక్షపిన్ద
 సిద్ధపందితచాలవర్షించిమరల,మరలఁజెలిసితినినివేడుచుఘృతదలఁతుఁజారు.
 గంగానదీజన్మకారణపదపద్మ పద్మామనోహరావచితిధిషణ
 ధిషణముఁజేతరదితిజభంగవిచిత్ర చిత్రాంసుఁజేజోవిశేషబీజ
 బీజవత్సుషితనానాజీవపరిచార వారణోద్భవున సైవ సైమాత్మ
 యాత్మకళాలోకనార్యతుర్యాసన్న సన్నహనాసురనైన్యహరణ
 హరనరేంద్రాద్భుతశ్రీపదారవింద,విందవైతివియనివేడువిదురు నెఁతుఁజారు.
 ఉభయపార్శ్వవిభాస్వమదధికిన్యాగోత్రి గోత్రజేశస్తతఃసూరికిర్న
 కిర్నత్రయీబద్ధకవిమానసాసాధ్య సాధ్యచారణసమర్చాప్రసన్న
 సన్నద్ధమఘైత్యసముపేతసంగ్రామ గ్రామశిగుణశార్దూ నామధర్మ
 ధర్మాదిపూరుషార్థప్రతాత్పర్య పర్యంకికృచ్ఛేషఘోకులేశ
 లేశముచునిన్నువివరింపలేకనాఁడు,నాఁడునర్పుదుననివేడునరుని నెఁతుఁజారు.
 సనకాదిమునిమనశ్చరదంఘ్రరాజీవ జీవతనుత్రియస్థిరనిశాంత
 శాంతమానసజనైకాంతదృక్కుముదిత ముదితానుసంధానమునిజితాన
 తానగానచణ త్రిదశమానియోగార్హగ్న్విపత్యాద్యగ్నిగతపపాద
 పాదసంక్రాంతదిక్పతికిరీటస్తామ సోమసూర్యగ్రహసురుచిరాక్ష
 రాక్షసాంతకదివ్యవిగ్రహఖసూచి, సూచినక్షైంతుననినభీష్టునిమతింతుఁజారు.
 ప్రతిదినాకాంతితపద్మాస్వయంగ్రాహ గ్రాహపీడితగజకర్పకమన
 శమననందనరిపుక్షయదిగ్విజయమూల మూలప్రకృతికార్యజాలఘేట
 ఘేలాంతరాశస్థలీలాచిదాభాస భాసమానసువర్ణభావుకపట
 కపటనాటకకృతోద్గత జగద్వ్యతిరిక్త రిక్తసాధువిపత్సరిత్సుతరణి
 తరణినిభనిసీతోత్తులవిరిసెఁదమము,తమముఖముగంటిననినయుద్ధపుగణింతుఁ,
 జారుతరమందహాస పోలూరివాస, వారితామితత్పష్ట మన్నారకృష్ణ. ౯
 శ్రీయాదవాన్వయశ్రేయస్సరోహంస హంసశీతాంశుదివ్యావలోక
 లోకేశలీలావివేకకార్యవికల్ప కల్పదుసురధేనుకల్పదాన
 దానవగణమహీధరమహోగ్రశతార తారాభదధికిణాకారకలిత
 కలితమస్వాంతముష్కరదర్శనాభావ భావజముఖతనూభవనికాయ
 కాయపరిదిగ్ధదుగ్ధప్రకాశమాన,మాననీసేవనిల్వనామానసమునఁ,
 జారుతరమందహాస పోలూరివాస, వారితామితత్పష్ట మన్నారకృష్ణ. ౧౦

(౨) దాససంగతిదశకము.

౧. మొదటి పాదమున రాజ ద్విజరాజమనావత్సభవన
 ౨. మొదటి పాదమున వద్దాక్ష పద్మాక్షచేతీతపస్సపర్య
 ౩. మొదటి పాదమున రహనాదర నాదరహస్యానుమోదచిత్త
 ౪. మొదటి పాదమున నాభీరణప్రసంగ
 ౫. మొదటి పాదమున ప్రభావరాధి, రాధికాగోపనృపవధూరత్నజార, చారు
 ౬. మొదటి పాదమున నాలోల నాలోలవృత్తి నెన్నంగఁబోకు
 ౭. మొదటి పాదమున బాతికస్పర్శనాహీన నాహీనకృత్య మెన్నంగఁబోకు
 ౮. మొదటి పాదమున నాక్రూర నాక్రూరచేష్ట లెన్నంగఁబోకు
 ౯. మొదటి పాదమున నాచల నాచలచిత్త మెన్నంగఁ బోకు
 ౧౦. మొదటి పాదమున నాభాగ్య మేమొకాని, కాని నీసేవ నేటికి గలిగె నాకు
 ౧౧. మొదటి పాదమున పోలూరివాస, వారితామితత్వష్ట మన్నారకృష్ట. ౧౨
 ౧౨. మొదటి పాదమున యుష్టదాస్యంబు దాస్యంబు సేయని తామసులకు
 ౧౩. మొదటి పాదమున భవదీయ ప్రభావంబు భావంబుచలియించు పామరులకు
 ౧౪. మొదటి పాదమున మేమభ్యుద్దేషంబు ద్వేషంబుమది నొప్పు ద్రిమ్మరులకు
 ౧౫. మొదటి పాదమున భవదవలోకంబు లోకంబునడకల ప్రాకృతులకు
 ౧౬. మొదటి పాదమున నలరు జడుని, జెడు నిరర్థకు నను దరిజేర్చు పెట్టు
 ౧౭. మొదటి పాదమున పోలూరివాస, వారితామితత్వష్ట మన్నారకృష్ట. ౧౮
 ౧౮. మొదటి పాదమున చాలవా చాలవాచాలకత్తకి గలిగి
 ౧౯. మొదటి పాదమున వినగోరవా గోరవాకర్ణనకుతుక మెఱిగి
 ౨౦. మొదటి పాదమున యథాయ మీఁజేరవా జారవామామృతసఖ్యమెఱిగి
 ౨౧. మొదటి పాదమున వాడవా వాడవాడల ముచ్చు జాడ లెఱిగి
 ౨౨. మొదటి పాదమున యున్న, యున్నతస్థాననాదైవ్యముడుపగదవె
 ౨౩. మొదటి పాదమున పోలూరివాస, వారితామితత్వష్ట మన్నారకృష్ట. ౨౪
 ౨౪. మొదటి పాదమున ముత్తెలుకో మేలుకోయని దయామృదులహృదయ
 ౨౫. మొదటి పాదమున నాదుకోరికలిచ్చి నలిననాభ
 ౨౬. మొదటి పాదమున పట్టుకోకలు మొలగట్టుకొరి
 ౨౭. మొదటి పాదమున గట్టుకో గట్టుకోమలపాణి గట్టినహరి
 ౨౮. మొదటి పాదమున బలమాటుఁ జెప్పుకుందు, కుందునామదిదైవ్యంబునొందనీకు
 ౨౯. మొదటి పాదమున పోలూరివాస, వారితామితత్వష్ట మన్నారకృష్ట. ౩౦

ంప లేడయా ప్రభువెందు నీకన్న నీకన్న బిడ్డని పీక నెన్ను
పతితుండు లేడయా పరికింప నాకన్న నాకన్నమహినోప్పు నరులలోనఁ
బడుచున్న పాటు లెప్పుడు చెల్పనా విన్న నావిన్నదన మిఁకఁ బోవఁజూడు
ఁగిసీవె లేరికఁ గడతేర్పునాయన్న నాయన్నమాటల న్యాయ మెఱిఁగి
ముది నిజం బని కరుణ నన్నేలితేని, తేనియఁగింబు నీకథలానలేనె, చారుఁడ
యతునిదె నాకవిత్వంబు తాళరా తాళరాగైక్యనృత్యప్రమోద
యవె దైవము నాకు నీపదమానరా మానరా జాగు రామానుజున
నాకింత కెన్నిజన్మంబులో యెంచరా యంచరాయనిసాదిఁ గాంచినహరి
ప్రబలతాపత్రయబాధల కోపరా కోపరాగస్వాంతకుజనదూర
యరసియిఁకనైన నామొన నాలకింపు, కింపురుషయక్షగంధర్వకృతసపర్య-
పనేర్చునే శ్రేయోనిశాంతంబు శాంతంబు నావంటిచపలమతికి
యమకూడనేర్చునే సంపన్నిదానంబు దానంబు నావంటి హీనగతికిఁ
జేకూరనేర్చునే చింతావియోగంబు యోగంబు నావంటి భోగరతికిఁ
హాసఁగంగనేర్చునే భూతహితత్వంబు తత్వంబు నావంటి దైన్యకృతికిఁ
గాన నిటువంటి పతితుఁడ నైన నాకు, నాకుజాతునికట్ల నీనామమబ్బెఁ, జా.
ర్ష్యముల రుక్మిణీసత్యభామలు భామలస్థితముఖులై వసింప
యోగ్యమునఁ గరానిస్తవేణకాండంబు కాండంబునించురాగమున నోప్పు
యశయద్వయిని మానితశంఖచక్రముల్ చక్రము ల్వెలయుతేజమునఁ దనర
యమేన నిర్మలహేమాభవాసంబు వాసంబు దీపించు వన్నెనలర
యదుటఁగస్తురితిలకంబువొదలమించు, మించునీమూర్తిఁగాంచిసేవించువాడఁ
యకృతామ్నాయభావణాచరణము ల్చరణముల్యవ్యత్యస్త సరణి నిలిపి
యశ్రాంతసంకోషితాభీరవంశంబు వంశంబు మోవిపై వలలఁజేసి
వర్షావసరచర ద్వారిదాబర్హంబు బర్హంబు మాళి నేర్పడ ఘటించి
యతిభాధయంకర దేవతాసుముఖంబు సుముఖంబు నోరగా సాంపానర్చి
యట్టి నీదివ్యమగు తేజ మసువియోగ, యోగవేళఁ గనంబడు నొక్కొనాకుఁ
చారుతరమందహాసపోలూరివాన, వారితామితత్వ మన్నారకృష్ణ. ౨౦

— (౩) పితృమాతృదశకము. —

దలనె బ్రహ్మంబు పదునాల్గుభువనము ల్భువనము ల్టెంకిగాఁ బూనఁ గుఱి
యంతనే విభుఁ డాద్యుండై మహాదాదుల దాదులఁగా స్వతంత్రత విధించె

ఏ నేమేధాని జీవపార్వస్థుడై స్వస్థుడై వటువత్రశాయి యయ్యెఁ
 జెలఁగి యేదేవుండు సృష్టిసంధాతను ధాతను నాభిపద్మమునఁ గాంచె
 నట్టినిను దేవకికిచండముంచు దేవ, దేవ నవమాసములు మోచి తిరుగుటరిది
 చారుతరమందహాస పోలూరివాస, వారితామితత్వప్ణ మన్నారుకృష్ణ. ౨౧
 శంఖచక్రగదాసినాథస్తోతరములు కరములు నాలుగు షరిఢవిల్ల
 ధృతకిరీటాధరీకృత భాస్సుచుస్తంబు మస్తంబు నిస్తులమహిమ నొప్ప
 లలితరేఖాభాసిలక్షణాస్పదములు పదములు పల్లవక్రశల నలరఁ
 బూర్ణపత్తీకస్థభూషానికాయంబు కాయంబు దివ్యమంగళతఁ దనర
 నెసఁగునిటువంటినినుఁబురుటింటఁగన్న కన్నతలిదండ్రులెంతసంపన్నులొక్కా.
 ప్రచలితహేమాద్రిప్రజ్ఞావిశేషుడై శేషుడై పూనె నేజితజడారి
 విధినిశివేశ నుదధిఁ బాట మత్స్యమై మత్స్యమై త్రిప్పెనేమహితక్షీర్తి
 తరువంగఁ గ్రుంగు మంధానాద్రిఁ గూర్చిమైఁ గూర్చిమైమోచె నేధర్మవర్తి
 యతలస్థమహిఁ దిరస్కృతసోమఘృష్టియై ఘృష్టియైయెత్తె నేస్సప్తమూర్తి
 యట్టినినుఁగొంచువసుదేవుఁడలిరయమున, యమునదాఁటివేపల్లెకునరుగుటరిది
 ముందట నిడుకొని ముదుక నేర్పరిపాటి షరిపాటి తైలంబు శిరమునంటి
 యూరువులందిడి యదకశీకరములఁ గరములు సున్నితోఁ గలయ బులిమి
 మృదుఁగోష్ఠభూతహరిద్రకృజ్జలముల జలముల దోయిట జలకమార్చి
 కడువేగముగ మేనితడిని బయ్యెదనంట నెదనంటఁజేర్చి పెంపొదవనొత్తి
 కుత్తుకకు డాయఁజేతుల నెత్తిపట్టి, పట్టివని మద్దుగొను తల్లి భాగ్యమేమొ-
 నిటలస్థలిని జ్ఞానఘటియించుఁ గావునఁ గావునఁ బోరిడి కలఁగు వేశ
 బామలక్రీందుఁ రేఖ నమరించుభసితంబు భసితంబు కడు దుల్భి పడెడువేశ
 నొక చెక్కిట నె రక్ష నుంచు నంజనముచే జనముచేకొని ముద్దుగొనెడువేశ
 మొలత్రాట నింగువ ముడిచిన ముడివెట్టు ముడివెట్టిపురుడంటి బడలువేశ
 నందసతియిట్లునినులో చనముఁగాంచి, కాంచినవధూటికధికంబుగాఁగఁబెంచె-
 ప్రకృల్లో నిడుకొని పలుమాటు జోకొట్టి జోకొట్టి పుణకుచు జోలవాడుఁ
 బోరు వెట్టిన భుజంబునఁ జేర్చి చిచ్చోసి చిచ్చోసి యని వ్రేళ్ళఁ జిచ్చుకొట్టు
 హాయిరేయనుచు నుయ్యలనుంచి లాలించి లాలించి మెల్లమెల్లనఁ గదల్చు
 బూచివచ్చెనటంచు బుసవెట్టి బెదరించి బెదరించి మోఁగాళ్ళఁబెట్టియూఁచు
 నిన్ను నిన్నివిధంబుల నిద్రఁబుచ్చి, బుచ్చిశిశువంచుఁ దల్లిపాలిచ్చు లేపి, చా.

పనిమాలికేపలార్భకుండనంజనుబాలుఁ జరుబాలు గుడువవే సమయమెఱిగి
 వినఁజాలఁ బ్రొద్దెక్తై ననుచు నీవెన్నఁగా వెన్నఁగాచిననేత నన్నమిడవె
 లీల నుయ్యలఁ బవ్వళించి పెంపొందుగాఁబొందుగానికని ద్రపుచ్చుదగదె
 తడవాయె నిద్రించి తాళఁ డాఁకలికినో కలికి నేర్పున మేలుకొలుపఁగదవె
 యనుచునందుండ నీతల్లి ననుచుటప్పు, టప్పటికిఁబుచ్చుఁగాంచుమోహమునఁగాదె-
 నునురాచిరేక నెన్నుదుటివై నలకల నలకలాపాఁగిణియై మెలంగ
 నురమునఁ బచ్చల నొప్పి యొప్పులెఱోరు పులిగోరుపతకంబు పొంకమలర
 నడుమున మణివితానపు మెఱుంగంటు గంటు మొలనూలు గల్లురనఁగఁ
 దళితళదివ్యరత్నప్రభావలయులు ల్వలయగుల్ హస్తాగ్రములఁ జెలంగఁ
 దనరునీజానుయానంబు తల్లిచూచుఁ, జూచుకంబులఁ బాలిచ్చిచొక్కుఁగాదె-
 కుడువరాచను బువ్వగడియలోనుడుకు కే నుడుకు నేర్పుననూఁదియిడుదు ననుచు
 మీఁగడపెరుఁగుతో మెసపుమోగిరము వేగిరము వేడుక శుభాకృత్యియటంచుఁ
 జెచ్చెర భక్షింపు చేకొని యీ వెన్న యీ వెన్న నేల నన్నెప్పు డనుచుఁ
 ద్రాగురా నునుపంచదారతో నీపాలు నీపాలు సున్ని లేఁబాప యనుచు
 నిత్యమునుజిన్ని పాయపునిన్నభూత, భూతదయగల్గుజనయిత్రి బుజ్జగించుఁ-
 శింశుమారస్థ దివ్యాంశుచిగ్రహముల గ్రహములఁ దారల రాశికములఁ
 బూర్వదిక్పాలాదిపుటభేదనంబుల నంబులఁ దనరుపప్తార్ణవముల
 భూజలాగ్ని మరున్మహోభూతగణముల గణముల దిశల నాకాశచరుల
 నతలాద్యధోలోకగతఘోవాముల స్వాముల జంగమస్థావరముల
 మృత్తుఁ గనుమఁచునీవునో రైత్తఁగాంచె, గాంచనాంశుక జపనిగిర్యమందుఁ
 జారుతరమందహాస పోలూరివాస, వారితామితత్పష్ట మన్నారకృష్ణ. 30

—(4) బాలదశకము —

నరుల కిందలిజీవనంబులు భంగముల్ భంగము సేసనప్రతీతియందుఁ
 జరము లిందలి గోవుషస్త్రీపురశ్శము, శిశ్శము ల్లన నచరంబు లందు
 నమృతాప్తికిదు ననాయాసమధనంబు మధనంబు లమృతసంతాప్తికిందు
 నిందవస్థలమూఁట నందాత్తచర్యలు చర్యలు రెండవస్థల నెయందు
 ననికదా వార్ధిఁదొఱఁగి బాల్యమునఁబాడి, పాడిపంటలుగల్గు ప్రేమలైనుంట
 చారుతరమందహాస పోలూరివాస, వారితామితత్పష్ట మన్నారకృష్ణ. 31

సూర్యుని సారెను సారెను దొలువొల్లఁ జప్పరించి
 మిఁకఁ దడవయి త్రి పృథ్వగుచా సారఁబు సారంబుగలతనుస్తవ్యమాని [వి
 యుక్తియనంభ్యలయందున్న నాముదముతోముదముతోఁజరుబ్రాబుపిమకఁద్రా
 న్నామాకీకృతాజ్జీర్ణవికారంబు కారంబు వారసంగతిని గ్రోలి
 యలఁతివిగాదెతచ్చైశవానుభవము,భవముగలవారలకుఁగదాప్రాప్తమగుట-
 నులుకకంకిటిఁ గ్రాత్రియలఁ గూర్పునెప్పుది నెప్పుది చటపలాశమ్ముఁ దలఁప
 నెఁదిఁజనుబ్రాలుగుమఁచుఁదానుమరుచినుమరుచి క్రతువపాహుతిదలంప
 చాఁగిజనుమోహరణమానవలీల నవలీల లసి విభవ్యక్తి దలఁప
 వక్రతదధిభాండ మధనస్వచంబున నంబుచున్నో రావంబు దలఁప
 వంబుతతిధ్వచే నలోపంబునందు, నందుసంప్రతి గనుటనిన్నొందె మఱపు-
 కుంతులభాన్వయపుష్పచే బద్ధచే గడు నొత్తఁబడిన వెన్వి
 సావచక్రమంగభంగత్వగంగకు గంగకుభవవనకలంబు లెన్వి
 యచలితయోగియోగానుసంధానప్రధానప్రచారంబు లైన వెన్వి
 సకలవర్ణాశ్రమాచార విశ్రుతులందు శ్రుతులందు నృత్యంబు ద్రొక్కె నెన్వి
 యిట్టి నీసాదములు నందునింట బెదరి
 బెదరికని తప్పు టమగులు పెట్టు టరిది, చారు. 3౪

పాలిష్టు డిష్టుని పటాంచలముఁ జూచలము చెందఁగఁ బట్టుసమయమందు
 నష్టు వెన్నయొసంగు మనిమందదండంబు దండంబునిడి పట్టుతఱిని మఱియు
 నవ్యపెట్టవె బుర్య యని లీల వ్రేలిచే వ్రేలుచేకొని పట్టువేళయందు
 నప్పుచ్చి దే తల్లి యని శుభాకరములు కరము లడ్డమువట్టు కాలమందు
 నిట్టినిచైతవక్రీడలింతియెన్ని,యెన్నిపనులున్నమానినీయిష్ట మొసంగుఁజారు.
 సతతభక్షితమఘాహుతిసరసాన్నంబు సన్నంబుగాఁ దిన సరణిమెసవ
 సర్వవేదాకృతి శ్చైరరపలుకులు పలుకులు గడుముద్దుగులుకఁ బలుకఁ
 బ్రాణ్యంతరనుగత పాదపల్లవముల లవములగతి వీధి లగుపులెత్త
 శ్రుతిరవాకర్ణనశ్రుతివల్లవార్తల వార్తల సార్థక్యవ్యక్తి వినఁగ
 చేర్చుకొను టదృశము గాదె నీపు మంద
 మందచర్యలఁ బ్రాకృతుమ్మాక్షిమెలఁగి, చారు. 3౬

అత్తాలయము దాటునంతకు నడుగున నడుగు నవీనకుహకతనిడుచు
 నవలివీధికిఁ బోవునంతకుఁ బదమెత్తి పదమెత్తితిన్నగాఁ బాఠుకొనుచు

నరసి నేస్తులఁ గూఢనంతకు నల్లన నల్లనఁ గనువారి నడిగికొనుచు
నచటఁ బెక్కుద్ది యా నంతకు గొబ్బన గొబ్బనఁ గసరి కేగో యటంచు
నాటలకు వేట వెడలి ఘేయచుచునంత, నంతధూర్తశిఖామణివైతిపొర, చారు.

అన్న రా మనమాటలాడంగఁబోవలెఁ బో వలెవాటింకఁ బొసంగదోయి
తల్లులు గనికొట్టఁ దలఁతురు మనముల మనములఁ గోపంబు మాన రెపుడు
వెన్న దొంగిలి తెత్తు విను మన కిరువుర కిరువు రథోదరం బీదినంబు
ఆటల కధికుల మయ్య యిమఁదలో మఁదలోలాత్తడింధకులకన్న
ననుచు నమ్మించి సకలగుణాభిరాము
రాముఁ దోడ్పొంది రాజమార్గంబుసారవె, చారు. ౩౮

సంహిత విని వచోర్భురిఁ బదక్రమముల క్రమములఁ తప్పక ఘనను చెప్పి
సాము చూచి ప్రయోగసంహార మనువుల మనువుల స్మృతిరీతిమహిమలెన్ని
క్రయవిక్రయస్థితు ల్గని యాదివృద్ధుల వృద్ధులగతి వివరించి మించి
పనుల నన్నిటిఁ గాంచి బహువిధోపాయము ల్పాయములలవారిఫణితిఁ దెలిపి
ప్రబలు నిను ముఖబాహూయపాదదన్త
జన్తబాలురు గని నిల్వఁజాల రెదుటఁ, చారు. ౩౯

గళదచ్చదధిపయఃకణ మై వశీకర శీకరకణము నిరాకరించి
లవరజస్సహితావయవ మై విభూతిద భూతిదనర్పు శంభుని నెదిర్చి
చలదలకాస్య మై జలదపోతాంజనతాంజనగిరి శృంగ మపహసించి
నవసీతదిగ్ధమై పవిధవాభాసిత భాసితహరినీల మోఢరించి
భువనమోహనమగునీడుఁబుతమూర్తి, మూర్తిమంతంబుఁజూపినాయోర్చినుడుపు
చారుతరమందహాస పోలూరివాస, వారితామితత్వష్ట మన్నారకృష్ణ. ౪౦

(5) చోరత్వదశకము.

ఉదయాది నేధనాథ్యుల కైనఁ జిక్కిని చిక్కిని పెరుగు వాసింప జుట్టి
ప్రొద్దు జామైన నేపుణ్యుల కందని కందని వెన్న నింపొంద మెక్కి
మధ్యాహ్న వేళ నెమ్మది నట్లుగట్టిన గట్టినయంపు మీఁగడలుమెసవి
యవరాజ్ఞామున నెట్టనై తడవారిన వారినంటని పాలు వడిగఁ ద్రావి
ప్రతిదినం బిట్టిచోరకర్తప్రసిద్ధి, సిద్ధివడసితి వె మంద నుద్ధరింపఁ
జారుతరమందహాస పోలూరి వాస, వారితామితత్వష్ట మన్నారకృష్ణ. ౪౧

... కాంగిలి చేయఁ బిన్నపు గావింపు గావింపు మిదియని మోవిగఱచి
... ..

లేని నెవములన్నిగల్పించికొనరి, కొనరివ్రేతలమానంబుగొంటివార, చారు.

అంతకుఁ గన్పొందు రంగుదుకూలాంతరమున రమణి
నిహర వచ్చెడి శయనింతు నంచలములోఁ జలము లో నెడలింపు చంద్రవదన
వలచిచ్చుచంతకుఁ బవలించి చనువాడ చనువాడవారిదే ఘనము కలికి
యిలు సేకలేనె వెన్నిరుల నొక్కడ నేడు కడనేడుగడ నేనె కంబుకంచి
యాయ సీతీ సమయోక్తు లాడు దరసి
యెరి నజమెల జారశేఖరుడవగుచు, చారు. 93

పటి యూరలేడని పతినినే గలుగంగఁ గలఁగంగ నేటికే జలజగంధి
... ..
యెరి పోయిననుహుని బిల్వంగ నేల వగ నేలలేనె నిన్నిగురుఁబోడి
... ..
చురుక బాలుడనాసురసప్త బంధ, బంధములనేనునవిపల్లి ప్రబలితొర, చా.
అతితరుష్విత వల్లవిత తాపిఁఁబుఁ బింఁబు నొందల బిగియఁ జుట్టి
మృదులనాదసుధార్ధురీ నిరర్గళమున గళమున వనమాలికలు ధరించి
... ..
జనితామృతాధరం బరుపవడంబున డంబున వేణుకాండంబు నిలిపి
గాన మొనరింప విని తాళమాన మంచి
యెంచి వ్రేతలు నిన్ను మోహించి రార, చారు. 94

నోపికిల్ గుంకుచుఁ గొలనిలో నుండఁగా నుండఁగా జీరల నొడిసికొనుచుఁ
దీరభూజముచెక్కి తెగడుసుందరులను దరులను జేరఁగాఁ దలఁచికొనుచు
నలయించునిన్నుమా మాతృలాకులముగాఁ గులముగాదనదెయికొఱతననుచు
పిరుగ మాకీప్పు డంబరముల నొప్పింపు నొప్పింపవలదు నుమ్మెప్పుడనుచు
హస్తములు మోడ్చి మ్రొక్కు రామాభిమాన
మానములుగాచి పటములు మరలనిడవె, చారు. 95

నవరాగమకరంద విపులపంకాసార కాసారముల జలకంబులాడి
కు కుమాదిసరాగశంకితచిత్రాంశు చిత్రాంశుకముల నచ్చికధరించి

యనుపమాననవగ్రహప్రభాభరణమాభరణమాలాగణః బరసి తోడివి
 లీలఁ గన్తురిచే ఫాలభాగములందు గమలందుకొనుచుఁ జుక్కలఘటించి
 పూతమానసలై గౌరిపూజ గూర్చి, కూర్చి నిన్ను వరింపరే గోపనతులు, చా.
 మేఘవర్ణుని జూడవే ఘనసారమా సారమాయాపరిచ్ఛన్నుఁ డతఁడు
 గోపరూపకుని గన్గొనచె హింతాశమా తాశ మాతరమె దయాభుండతఁడు
 కాంచనాంశుకధారిఁగాంచవే తిలకమా తిలక మాననముచఁగలుగునతఁడు
 ఘనవేణునాదుని గానవే కుందమా కుందచూ కనకున్నఁ గుటిలఁ డతఁడు
 మానధనహరియై యెల్ల మమ్మననుచు, ననుచుగోపికలరయరెనినుభ మించి
 చారుతరమందహాస పోలూరివాస, వారితామితత్పష్ట మన్నార్కుకృష్ణ గిర
 కోరిచేపట్టెనా గోపకుమారుండు మారుం డనంగుని మాడ్చిఁ జనఁడె
 పాలించెనా శౌరి ప్రచలితోపవనుండు పవనుండు నలుగడఁ బరువు లిడఁడె
 నందనందనుఁ డేలెనా కలకంఠంబు కంఠంబు రాచి గద్గదతఁ బడచె
 రక్షించెనా హరి రాకానిశాపతి శాపతిరోహితచ్ఛవిని గనఁడె
 యంచుఁడమలోన నెన్నుచునధిగమించి, మించివ్రేతలునిన్ను మోహించిరౌర
 చారుతరమందహాస పోలూరివాస, వారితామితత్పష్ట మన్నార్కుకృష్ణ. గిర
 వెలఁదులు నీకు వ్రేతలకు నీ విరుగడ విరుగడగాని బంధురత నిలువ
 బాలికాకరతాశఫణితిఁ ద్రికాలము ల్లాలముల్తూఁడిటిఁ గనుట దెలుప
 భవదభంగభ్రువిభంగవితానంబు తానంబుఁ బలుకు గాత్రంబు నొలయ
 నన్యోన్యకంఠవిన్యస్తహ స్తమ్ములు తమ్ములు గల మృణాళమ్ము లనఁగ
 రాసమండలగతి వేణురావ మలర, మలరహితవృత్తి మధ్యమండలరితౌర
 చారుతరమందహాస పోలూరివాస, వారితామితత్పష్ట మన్నార్కుకృష్ణ. ౬౦

(7) గోపాలనదశకము.

దధిభాండమధననాదమున దిగ్గన మేలుగన మేలుకని వత్సగణము విడిచి
 ప్రబలుఁడై యలరారు బలరామ తోడనే తోడనేనెనరునఁ గూడి చెలఁగి
 జనని గూర్చినపక్వమున క్కాత్తనలరుచు నలరుచు లెన్నుచుఁ జలిది మెసవి
 భవనమోహనరావమునఁగరంబఱచుచుఁ బఱచుచుఁ గ్రేపులఁబాయఁద్రోలి
 బాలకులు తోడరా నీవు కనులఁగాయఁ, గాయదూతమయలరితిగా దెమందఁ
 చారుతరమందహాస పోలూరివాస, వారితామితత్పష్ట మన్నార్కుకృష్ణ. ౬౧
 అపరంజిబంధసూత్రాంగంబులాగుచు లాగుచు మట్టిచల్లడము దొడిగి
 ధవళప్రభంబైన యవసరాసన్నంపు సన్నంపుజమిలికూసంబుఁ బూని

యడరియారీతిమాయా పులైకలంప, లంకటలొనర్చుఖలులఁగూల్ప వెయదల్పి
 చారుతరమఁజఁగన పోలూరిచాన, వారితామితత్వమ్ మన్నారకృష్ణ. 20
 నృత్యులు ఘాముల నెఱపి వైష్ణవలించి కదలించి కాళింగు గర్వమణచి
 కను సన్న చేసి తాన్తొని మహాబలునిచే బలనిచేతఁ బలంబుఁ గలనఁగూల్పి
 కని సుదర్శననామఖచరగర్వాహిని నాహినిశత్రుకున దేహముడిపి
 సఖుల మ్రుచ్చిలి మిఁటఁ జనుశంఖమానుని చూపనీపాటని కూడితుంచి
 వెలయనే దోర్బలత న్నెఱిఖలులనైన, నైనవారిని బ్రోచుటకై వధించి, చా.
 జనకుని నీట వాఁచిన పాశకరుని కింకరు కించను బదానాతుఁ జేసి
 కొల్లులఁ ప్రస్తుఁ దాఁచెను వృషభాసురు భాసురభుజశక్తి బడలుపఱిచి
 కినిసి హయాకారకేశినామారాతి మారాతిసుందర నీరుచేసి
 బాలురఁ గలరి మాయాలోలగతి నాకుగతి నాఁడు వ్యోమరాక్షసు వధించి
 కలనశూరులలోఁ బరాక్రమనిరూఢి, రూఢి కైక్కిరి వసమానగుచిర తేజ, చా.
 గరువంపురజకుని నరిభయంకరమునఁ గరమున నుత్తమాంగంబు చఱచి
 యలిలోనఁ ద్రొక్కినచ్చిన మత్తకుంభిని గుంభిని యరునగాఁ గూల్పివైచి
 మల్లయుద్ధమున మత్తిల్లుచాణూరుని నూరుని గ్రహములఁ బోరి చంపి
 చేరి ముష్టాముష్టి సీరిచే ముష్టికు ముష్టి కుత్తితహతి మొక్కచెఱిచి
 దృష్టిపథమునఁబడినయూదుష్టతతిని.దతినిబరిచూర్చిదోశ్యక్తిఁడనరితొర, చా.
 ఆజన్మశత్రుఁడై యవని నైస్సుల రక్షసులఁ రట్టడినేలు కంసుఁ జూపి
 ముచికుందునేత్రాగ్ని మొనయుబపాయంబుపాయంబుగాఁ గాలయవనునోర్చి
 కూర్చునత్రాజత్తుఁ గూల్పి పుష్కరగతి దరగతిఁ జను శతధన్వఁ ద్రుంచి
 యాతఃపుర్రోహు లగుమురనరకుల నరకుల ముప్పొంగ వరుసఁగూల్పి
 ఖలుల నిల్లి వధింపఁగాఁగ్రమమెఱంగ, సంగరముచేసివట్టిదోస్సారధీర, చా.
 అనిరుద్ధఁ జెఱవెట్టి యాజ శంకరశక్తి కరశక్తి గలబాణు గర్వ మడచి
 తనచిహ్నములు దాల్చు నని సహంకునికానిపనికానిఁజాండ్రకుందునిమివైచి
 యాతని కనికఁ దోడగు కాళికావరు కావరుఁ డని వాని గళము ద్రుంచి
 కృత్తిసాపిన మదోన్మత్తు సుదక్షిణ దక్షిణకరహేతి దాడి నోర్చి
 యీకరణిదుష్టజనముల నేర్చిపిదప పిదపకృత్యము వెడలించిపొదలితొర, చా.
 పరిణయం బాది దర్పము జనింపఁగ వట్టి పగవట్టికొనుశిశుపాలుఁ దునిమి
 శంకరవరలబ్ధసాంభకసహితుఁడై సహితుఁడై యడరినసాల్పుఁ ద్రుంచి

దంతవక్త్రుని మహోద్దామకౌమోదకి మోదకీలితమనోమూర్తి నడచి
 కలన నమోఘుచక్రముచే విదూరుని దూఱు నీనిక నని త్రుళ్ళడంచి
 యట్టిదుర్మార్గవర్తులనరసియొచ్చి, యొచ్చిభాత్రికిఁగడుమేలుగూర్చితోర, చా.
 సారె జూదంబాడి సభ నుల్లసము లాత్తసము లాత్త నలరఁగాఁ జలుపున్ముక్తి
 బాణునిసేనాధిపతుల మ మ్మనిచూడు మని చూడు కుంభాండకాడిపులఁ
 బురములఁ దరుల విస్ఫురితేచ్ఛ విహరించు విహరించు మర్తదద్వివిదకపిని
 సతతపపస్పూశ్రితమహావనులఁ బావచుల బాధించు పల్వలచురారి
 బలునిచేన్లుకొర్యసంపన్నికాయ, కాయములవీడఁజేసినకర్తృపాక్షి, చారు.
 కుడిచేత ములుకోలఁ గొని వామకరమునఁ గరము నశ్వములకగ్గములఁ బూని
 శిరమున ముకుటంబు చెలఁగరంజన ఘనాంజనఘనాంగముల దుశ్శాలువైచి
 రధికుని నదలించి రణమున దరము సుందరముచూపెడు చిటుచవుస్ గలిగి
 సన్నధచతురంగ సైన్యవికల్పన కల్పసంగతి యపాంగముల నిలిపి
 పార్థసారథివై చలపట్టి యాచి, యాచి కురుసేన నశియింపఁ జూచితోర
 చారుతరమందహాస పోలూరివాస, వారితామితత్పష్ట మన్నారకృష్ణ ౮౦

(9) శిష్ట ప్రతిపాలకదశకము.

మును నవమాసము ల్తోచిన దేవకి దేవకీర్ణపదప్రభావ మొంద
 నిను దివ్యమూర్తిఁ గాంచిన వసుదేవుని దేవుని నిను జేరు త్రోవ దెలియఁ
 జేర్చి పాలిచ్చి పెంచిన యశోదాసతి దాసతీవ్రాహ్మివాస మొలయ
 భవదమర్త్యక్రియాప్రాపితానందుని నందుని ముక్తితానకము నెఱుంగఁ
 బూర్వభవపుణ్యపరిపాకభూతిచేతఁ, జేతనప్రాయసుతుఁడనై చేసితొర
 చారుతరమందహాస పోలూరివాస, వారితామితత్పష్ట మన్నారకృష్ణ ౮౧
 జనకులు వలదన్న వినక సంపదశక్తిఁ బదశక్తిఁ గొందఱు పరువు లిడుచుఁ
 దోఁబ్బు లాఁగినఁ దొలఁగి యశావనగతి వనగతిఁ గొందఱు పాశుకొనుచు
 విభులుపోకుఁడటన్న విడిచిరాజితమూర్తి జితమూర్తిఁ గొందఱుజతలుగొనుచు
 మించి మామల నేమటించి యాశాంతత శాంతతఁ గొందఱు జాలిగొనుచు
 విప్రసతుల్లుతెచ్చినవిందు మెచ్చి, మెచ్చుచుభుజించివాంఛితమిచ్చితోర, చా.
 దూరికృతానిశాతురదుర్జనకూరు నకూరు బహునిర్లలాత్తుఁ డనుచు
 మన్నించి చేరిన మాలికాకారుని గారునీకెన యెట్టి ధీరు లనుచు
 నరుగువీధిని నెదురైన వామనగాత్రి మనఁగాఁద్రివక్రత మలయు ననుచు

మానసస్థితి ను గ్రసేనమహీను నహీరుని గతి నిర్వహింపుఁ డనుచుఁ
 బాడమునిర్దే తుకకటాక్షమునన శేష, శేషజులుత్పహింపరక్షించితొర,చా.
 నరకవానతఁ గ్రాలు గురుతమాభవులఁ బ్రాభవులప్రారభానుభవము మాన్చి
 మాగధపీడిత మధురాజనావలి నావలిద్వారక రివిఁజేర్చి
 చెడుకాలయవనునిచే ముచికుందుని కుందునిద్వర మేలుకొలుపఁ జేసి
 యూహరవెల్లిమే నూని కూపమునఁ దాపమునందు నృగుని శాపంబు దీర్చి
 ప్రోదితివి గాదె నీవంటి పురుషమాళి,మాళిగతపింఛ కల్గునే లీలలందుఁ,జా.
 మోహతిరేకమనోహరాభావత భావతాపాగ్నులపాలు గాక
 హితజనాదృతనిత్యకృత్యవిహీనత హీనతమోగుణావేక్ష లొదవ
 శుద్ధరాజసగతబుద్ధి వియోగత యోగతాపసవృత్తి యుక్తు లొలయ
 మృష్టాన్నమృదుపటాభీష్టదూరత దూరతరైశ్వర్యగుని మునుంగ
 నరకమాగధులలయించు నిరుపమాన, మానవతులనునృపులనుమనిచితొర
 చారుతరమందహాస పోలూరివాస, వారితామితత్వష్ట మన్నారకృష్ణ. ౧౫
 కృపణత దత్తదూరీకృతైశ్వర్యుఁ డై నర్యుఁ డై తగు విప్రవరులలోన
 వేదశాస్త్రపురాణ విద్యాప్రసంగుఁ డై సంగుఁ డై తగుసభాసదులలోన
 నస్తాత్థితార్థపర్యవసానకాలుఁ డై కాలుఁడై తగు సూక్తిఘనులలోన
 ధర సహింసాకర్త ధర్మప్రసిద్ధుఁడై సిద్ధుఁడై తగు బుధశ్రేణిలోన
 ననుచు సహపారకుఁ గుచేలు నరసి యెన్ని
 యెన్నికల మించు సిరు లిచ్చి యేలితొర
 చారుతరమందహాస పోలూరివాస, వారితామితత్వష్ట మన్నారకృష్ణ.
 పతుల మాయాద్యైతగతులనోడించిన డించినమతిఁ బ్రల్లదించు శకుని
 చేరి ధమ్మిల్లంబు జితకుశేషయమున శయమున నొడియు దుశ్శాసనుండు
 మగ లోడి రిక నిష్టమగుబహోన్నతిచాని నతివా నిరీక్షింపు మనినకర్ణు
 నంబరంబు విదల్చు మని పాపయుక్తుల యుక్తులఁ గసరు దుగ్యోధనుండు
 నల్లుదుష్టచతుష్టయం బడరఁగృష్ణ,కృష్ణయననక్షయపటంబులిచ్చితొర,చా.
 కరుణ ధర్మజు నిజావరజసనాథుగా నాథుగా నీవసుంధరకుఁ జేసి
 దుర్యోధనాది శత్రులకెల్ల భీముని భీమునిగా నాజిహూమిఁ జేసి
 భీష్మాదియోధుల భేదింప విజయుని విజయునిగాఁ బోరువేళఁ జేసి
 మార్తుట భంజింప మాద్రుకుమారుల మారులఁగాఁ గసి మసఁగఁజేసి
 రేయుఁబవలిట్లుకంటికితెప్పగతిని,గతినిజనఁబాండవేయులఁగాచితొర,చా.

దాసీసుతుం డని తలఁచితివే దాఁతు వేదాఁతు విదురుని విందు గొనఁగ
 సరిపఱుఁ డంటివే యసువుల నాఁపఁగా నాపగానుతునికు య్యాలకింపఁ
 గుక్షిదుర్గతుం డనుకొంటివే చేతనాచేతనాగత పరీక్షిత్తుఁ బ్రవఁ
 గాలఁబు నెఁచితివే లోకధర్మతార్థతాత్పర్య నుద్ధవుని దెలుప
 నిట్టి భక్తపరాధీనవృత్తిచర్య, చర్యమాణసురల్లాల్పశక్తు లటర, చా.
 తుదముట్టఁడే మహాద్భుతుఁడు లీలాశుకు లాశుకుసూక్తుల ననుసరించి
 దరిఁజేరఁడే పురందరనామఁగర్తరు ఁష్టర శక్తు నిన్ను వినుతిచేసి
 ప్రకృతి వీడ్చినఁడె నారాయణతీర్థులు తీర్థపాదుని నిన్నుఁ దెలియఁ బలికి
 వ్యాజపంసృతి వీడఁడే జయదేవుండు దేవుండ పగునిదుసేరఁ జేసి
 భక్తివార ౪ యుష్మదుపా స్తిపరులు, కరులు జడులకు వారలఁ బ్రణతిచేతుఁ
 జారుతరమందహాస పోలూరివాస, వారితామితత్పష్ట మన్నారు కృష్ణ. ౯౦

(10) అవతారదశకము.

అజుఁడు చిన్మద్రాసమాధివిశిష్టఁ డై శిష్టఁ డై ధ్యానంబు సేయువేళ
 సోమకుం డనురాక్షసుండు వేరమ్ములఁ దమ్ములఁదెగడునూ త్రమ్ము లనుచు
 ముచ్చిలి ఘోరవాధులఁ దిరోహితుఁ డైనహితుఁడైనభాతస్మష్టిచ్చకొఱకుఁ
 బ్రబలమీనావతారమునె త్తి లోలకల్లోలకర్దమయుతావాల మరసి
 చోరదనుజుని బరిమార్చి శ్రుతిగణంబు, నంబుజపించున కొసంగి నట్టిదేవ
 చారుతరమందహాస పోలూరివాస, వారితామితత్పష్ట మన్నారుకృష్ణ. ౯౧
 చెలిమిదేవపలాశములు మందరాగంబు రాగంబు మించు ధీరతఁ బెకల్చి
 కలశవారాశిలో నిలిపి పన్నగపతి నగపతిఁ జాట్టిరా బిగియఁ జాట్టి
 విసువక మధియింప నసమాపఘనమైన ఘనమైనకచ్చపతనువునె త్తి
 క్రుంగుతద్గిరిమోచి యంగనామూర్తిచే మూర్తిచేతోసుర ల్కును భ్రమింపఁ
 జేసియమృతంబుగొనిసుఖస్థితులనమరు, నమరులకుఁ బ్రీతినర్పించినట్టిదేవ, చా.
 అవని ముచ్చిలి హిరణ్యాక్షుండు చర్యతాశ్చర్యతారుణ్యదోసాసురుఁ డగుచు
 నుదధిలోనఁ జరించుచున్నఁ దత్త్వత్యం బకృత్య బటంచు నాదైత్యవిభుని
 లోకభయంకరాలోకనోదారభూదారభూభుజుఁడవై తాఁకి నిలిచి
 పోరు పెల్లొనరించి ఘోరసుదర్శన దర్శన ప్రహరణోద్ధతులఁ గూల్చి
 పుడమి దక్షిణశృంగాగ్రముననుఁబెట్టి, బెట్టిదపుసంకటమువాపినట్టిదేవ, చా.
 భవదీయచింతనాపరుఁ డంచు నందనునం దనురాగమోహములు వదలి
 సర్వగతుం డని చక్రివర్ణించెడు నించెడు సభ నవీసీతు తెల్ల

దరిఁ జూపు మని సభా స్తంభంబు నడిచిన నడిచి నభిక్షమాంతస్థవిభుత
 నరసింహమూర్తివై యరుదెంచి క్రమపరాక్రమపరాయణత హిరణ్యకశిపు
 నడరి పరిమార్చి కరుణ నయ్యదితిపట్టిఁ బట్టి పృష్ఠాదు రక్షించినట్టిదేవ,చా.
 అఖిలార్థిజనసంఘయాది తేయాగంబు యాగంబు కావ్యసమక్షమునను
 గావించుబలినామదేవారినాధుని నాధునీజన్మబీజాంఘ్రి వైన
 నీపు నటుండవై నిలిచి సదస్యులు దస్యులు వినఁ బదత్రయముకొలఁదిఁ
 బుడమిని యాచించి భూవిష్ణుకదములఁ బదముల రెండిటిఁ బాదమొకటి
 శిరమునం దుంచి యతలంబుఁ జేరనదిమి,యదిమివ జ్ఞకిరులిచ్చినట్టిదేవ,చా.
 జగతి సుదర్శనాంశమున జన్మించిన మించినభుజవక్త్ర మేటియైన
 కార్తవీర్యుం డాదిగా మహాభుజుల భూభుజుల భూతవ్రాతములు గలంగఁ
 బరశురామాకృతిఁ బరఁగి సంగరములఁ గరముల శిరములఁ జరణసమితి
 నిరువదియొకమాఱు నఱకి యంబరమునఁ బరమున కెక్కుసోపానసరణి
 నిడిపితృప్రీతి తర్పణ మెత్తి యచల,చచలమతిఁ గశ్యపున కిచ్చినట్టిదేవ,చా.
 దశరథాత్మజుండవై తపసివాసవనంబు సవనంబుఁ బ్రోచి పాపాణ మబలఁ
 గావించి హరువిల్లు ఖండించి జనకుండు జనకుండై తనరు నీతను వరించి
 గురునాజ్ఞ మునివృత్తిఁ దరుణీవియోగివై యోగివైఖరి భానుజాగచరుని
 మైత్రి వాలిని ద్రుంచి మారుతిచరితంబు చరితంబుగా వివి శరధిగట్టి
 యసురులవధించిసతిఁగూడియాశ్రయవని,యవనిశ్రీరామమూర్తివై నట్టిదేవ
 చారుతరమందహాస పోలూరివాస, వారితామితత్పష్ట మన్నార్కుష్ట, ౯౭
 యమకులంబునఁ బుట్టి మాభీరమందిర మందిరమందె చౌర్యములఁ దనరి
 జారుండవై ధేనుసముదయావనకేళి వనకేళి గోపికావస్త్రవితతి
 గొనిపూతవాది దుర్జననివారణముల రణముల నరుల దోర్బలము మించి
 భక్తులఁ బాలించి బలరామమూర్తిని మూర్తినిమిత్రత మొదలొనర్చి
 భీష్మకసుతాదికన్యలఁ బెండ్లియాడి,యాడిపాడుచునీలాద్రి నలరుదేవ,చారు.
 తరువరాశ్వత్థిప్రదక్షిణై కాంతలఁ గాంతలఁ దొలుదొల్లఁ గాఁగిలించి
 విధివత్సకలితగోవేషివై దానవదానవత్సూపామృతంబుఁ ద్రావి
 సన్నద్ధరథ మద్రిజామనోహరునకు హరునకు నేర్పుగా నాచరించి
 యతనితూపున నిచ్చి యడరి చూపరులకుఁ బరులకుఁ దల్లడపాటొనర్చి
 త్రిపురదైతేయతతిఁ గడతేర్చి యంత, నంతరితబుద్ధరూపుండవైనదేవ
 చారుతరమందహాస పోలూరివాస, వారితామితత్పష్ట మన్నార్కుష్ట, ౯౯

నిజధర్మముల మాని నిష్కాహినులై హీనులై యుపకారమెఱుక లేక
భగవద్ధరామరభక్తిః దూరులై దూరులై సుకృతికి ద్రోహకలిత
మానసంబుల నభిమాన ప్రసంగులై సంగులై యన్యతవాచాభుతైన
కలిమానవృలఁ ద్రుంచి కాలావశిష్టుల శిష్టులఁ బ్రోవ విశేషమహిమ
వఱుల నసమానమూర్తి నై వారు వేడు, వేడుకలనిచ్చి కలికినై వెలయుదేవ
చారుతరమందహాస పోలూరివాస, వారితామితత్పష్ట మన్నార్కుష్ట.౧౦౦
(11) నీతిదశకము.

గణపతి నుతియింపఁ గల్గు నిర్విఘ్నంబు విఘ్నంబుల కతండు విభుఁడు గాన
గురుని ధ్యానింపఁ జేకూరు సత్తార్థంబు కార్యంబుల కతండు కారణండు
జనవిభునాజ్ఞచేఁ గొనసాగు ధర్మంబు ధర్మంబుల కతండు దలఁప విభుఁడు
పత్ని సమేతుఁడై పడయు సత్తర్థంబు కర్తవ్యంబులకు నధికర్త యగుటఁ
జేరి నిన్నెన్నఁ గల్గు విశేషముక్తి, ముక్తికాంతానోదసమ్మోది వగుటఁ
జారుతరమందహాస పోలూరివాస, వారితామితత్పష్ట మన్నార్కుష్ట.౧౦౧
వర్ణాశ్రమాచారవాసమే ధర్మమా ధర్మ మావర్గ ప్రధాన మండు
న్యాయభావాద్జితం బైనదే యర్థమా యర్థమారెండవసార్థమండు
ఋతుకాలమునఁ బత్ని నెనయుటే కామమా కామమామూఁడవనీమమండు
దారీషణాదులఁ దలఁగుటే మోక్షమా మోక్షమానాలవదిక్షయండు
రీచతుర్విధపురుషార్థసూచకంబు, కంబుభృత్పాణి నీభక్తిఁ గలుగుఁగాదె
చారుతరమందహాస పోలూరివాస, వారితామితత్పష్ట మన్నార్కుష్ట.౧౦౨
ధరఁ గన్నతల్లియే పరదైవ మనవచ్చు మనవచ్చు గరుడుని మార్గ మరసి
తండ్రియే సద్గురుతతి మెఱుం గనవచ్చుఁ గనవచ్చుఁ బూరునికరణి యశము
తరుణియే పతివిపత్తారక యనవచ్చు నెనవచ్చు బసవాసు నింద్రతోడ
రమణుడే సతికి సర్వస్వ మం చనవచ్చు జనవచ్చు జానకిసరణి దివికి
నిన్ను సర్వోత్తముఁడవంచు నెన్నవచ్చు, వచ్చుగీతలపినినవివచ్చుకరణి
చారుతరమందహాస పోలూరివాస, వారితామితత్పష్ట మన్నార్కుష్ట.౧౦౩
తల్లిదండ్రులఁ బ్రోవఁ దలఁచు శా.తనయుండు తనయుండు తెగుఁ దులాధారునట్లు
అగ్రజాజ్ఞావర్తి యెనసోదరుండు సోదరుండు శోభిలు రాముతమ్మనట్లు
వరు నెడఁబాయని వదనాంబుజాయత జాయ తనర్పు నచ్చాయయట్లు
ఆపద నెడలించు నట్టి సంబంధుండు బంధుండు దగు మద్రభర్త యట్లు

యుష్మదా రాధనముగల యరువిశేషి, శేషిదగు భాగవతునట్లు శేషశయన
 చారుతరమందహాస పోలూరివాస, వారితామితత్వమ్ మన్నారకృష్ణ.౧౦౧
 క్షీతి నన్న మిచ్చి రక్షించుదాతచు గన్గదచుగన్న తంక్రిగాఁదలఁపవలయుఁ
 బాలిచ్చి పెంచిన ప్రజామతల్లిని దలినిగా నాత్మఁ దలఁపవలయుఁ
 గష్టంబు నెడఁ బాపుసునుగతాకులముతోఁగులముతోఁబుట్టిగాఁదలఁపవలయు
 సన్తార్థమెఱిగించుపదయుని దరిఁజేర్చు దరిఁజేర్చు గురునిగాఁదలఁపవలయు
 భువనభర్తఁడ వగు నిన్నుఁ బూజిదేహి
 దేహిపరమంచు విభుఁ డంచుఁచెలియవలయు
 జారుతరమందహాస పోలూరివాస
 వారితామితత్వమ్ మన్నారకృష్ణ.

౧౦౬

కులవృత్తి తప్పక కూర్చుంపాద్యంబు పాద్యంబు నిడి పెట్టి నాశనంబు
 కాయ మస్థిర మని చేయు వ్యాపారంబు పారంబు ముట్టఁగాఁ బలుకుచదువు
 లానుపూర్వికకృతం బైనసంబంధంబు ఒంధంబు వీడినబలుతపంబు
 దీనుల రక్షించు వాని భావిభవంబు విభవంబు గలవాని వితరణంబు
 స్వామి భవదంకితం బైన పత్తావకృతి, వికృతినందక సజ్జననినుతిగాంచుఁ
 జారుతరమందహాస పోలూరివాస, వారితామితత్వమ్ మన్నారకృష్ణ.౧౦౭
 పరవధూగమనంబు బహుజన్మమునయసముదయసుకృతనాశనకరంబు
 పరధనహరణంబు చిరకాలసంతతి సంతతిస్ఫుటకీర్తిసంహరంబు
 పరజనాన్నాదంబు వరసదాచారప్రచారప్రమేయనివారణంబు
 పరదూషణంబు తత్ప్రకృతిసంపాదితాపాదితకర్త సంపాదనంబు
 పరనరాంకితకావ్యంబు బహుళజన్మ, జన్మకృతదివ్యపుణ్యసంచయ హరంబు
 చారుతరమందహాస పోలూరివాస, వారితామితత్వమ్ మన్నారకృష్ణ.౧౦౮
 ఆత్మార్థమైన సత్యమె కాని వాడనివాఁ డనిమేషభావజ్ఞతుల్యఁ
 డెపుడహింసావృత్తి నెఱంగిన ప్రజ్ఞాని ప్రజ్ఞానిరూఢ తాపనిసముండు
 కఱవైన నన్న ఊఁగలసత్త్రియాఖ్యాతి యాఖ్యాతిశయ దిలీపాదినిభుండు
 చనువేళనైన లోఁగనుసంతతధ్యాని తధ్యానితరమన స్తపసిసదృశుఁ
 డాపదలనైన హితసపర్యానిభక్తి, భక్తి నినువేడువాతం డేభాగవతుండు, చారు
 దాత్మత్వమునకు శాంతము సంక్రమించిన మించినపైఁడి వాసించినట్లు
 చదివించుగురువు ప్రాశన మీయఁ గలిగినఁ గలిగిననేయి పాల్గొనినట్లు

పతిభక్తి సౌందర్యవతికిఁ జేకూరినఁ గూఁజినమఁచి సానదీక్షిన్లు
 సుగుణంబు వ్యవహారశూరునిఁ బొందినఁ బొందిన పరిజోడుఁ బూనినట్లు
 సేదుభజనంబునకుమనోనియతియమర, నచురతతులకుసంతానమబ్బినట్లు
 చారుతరమందహాస పోలూరివాస, వారితామితత్పష్టమన్నారకృష్ణ. ౧౧౦

జ్ఞానసంప్రాప్తి కాచార్యోపదేశంబు దేశంబు లెన్నేనిఁ దిరిగి కొనిన
 జీవనపాప్తికి క్షీణిపసన్నానంబు మానంబు నదలించు మమత గొనిన
 తనసుఖప్రాప్తి కాత్తస్త్రిలోలంబు లోలంబు గలిగించు జాలిగొనిన
 సుగతిసంప్రాప్తికి సుతుఁ డిచ్చుభువనంబు భువనంబు ద్రిప్పు లాఘవముగొనిన
 భక్తిముక్తులు గొన భవద్భక్తిగాక, గాక చుస్సుగతిని గొన్నఁగలదెఁతెలియఁ
 చారుతరమందహాస పోలూరివాస, వారితామితత్పష్ట మన్నారకృష్ణ. ౧౧౧

సురుచిరాప స్రంబసూత్రవిప్రాక్షుఁడై ప్రాక్షుఁడై శ్రీపైఁడిపాటికులజుఁ
 డై శరమర్మణయతిగోత్రధర్ముఁడై ధర్ముఁడై సూన్యతపము పెంపు
 గనిన లక్ష్మీవతికవిఘనాఘనునకు ఘనునకు సుతుఁడ వేంకటనృసింహ
 నామధేయుఁడ భవన్నర్తనచరితంబు చరితంబు నొకసీసశతకకృతిని
 జెప్పి యప్పించితి సుధీ విశేషదాని, దాని విని నన్నుఁ గైకొను దైవరాయ
 చారుతరమందహాస పోలూరివాస, వారితామితత్పష్ట మన్నారకృష్ణ.

ఇది - బల్లారిమండలము, హరపనహల్లిలోని

బ్ర॥ పాలపూఁడి నృసింహశాస్త్రిగారి తాళపత్రగ్రంథమునుండి
 సంపాదించఁబడినది.

౪- శ్రీతిరుమలగిరి వేంకటేశ్వరశతకము.

శ్రీమతిరుమలనల్లాచార్యుల వ్రాసిన పంచస్తుమార శ్రీనివాసవేంకటాచార్యకవి.

(ఏకపాదకందములు)

- సిరులవలఁతిఁ జేర్చిన నీ, యురముననే నేను నిరతమొనరించెడి భ
క్తిరసపార్థసఁ జేర్చుము, తిరుమలగిరి వేంకటేశ ! దేవాధీశా ! ౧
- హరి ! పరమాత్మా ! నాదగు, మొర నాలింపుము భరంబె సోచుట నన్నో
పరమకరుణావిలాసా ! తిరుమలగిరి వేంకటేశ ! దేవాధీశా ! ౨
- ధరణీసుతామనోహర ! పరమమునిద్రాద్రితాంఘ్రిపద్మయుగళ ! బా
సురకరుణానాద్రా ! శ్రీ, తిరుమలగిరి వేంకటేశ ! దేవాధీశా ! ౩
- సురసిద్ధసాధ్యవిద్యా, ధరకిన్నరయక్షపూజితమనోహరస
చ్చరణారవిందయుగళా ! తిరుమలగిరి వేంకటేశ ! దేవాధీశా ! ౪
- వరణీయకాంతితరణీ ! ధరణీహనూనపాఞ్జరణీ ! మామీ
శ్వరహారనాయకమణీ ! తిరుమలగిరి వేంకటేశ ! దేవాధీశా ! ౫
- నిరుపమగుణధుర్యా ! సా, గరళయనా ! చుంగళాంగ ! కరివరదా ! ప్రో
వర మాధవ ! ధరణీధవ ! తిరుమలగిరి వేంకటేశ ! దేవాధీశా ! ౬
- దురితహరణ ! కమలచరణ ! నిరుపమమణిహారి ! యసురనికరవిదారి !
హరమిత్రా ! నుతిపాత్రా ! తిరుమలగిరి వేంకటేశ ! దేవాధీశా ! ౭
- శరణాగతసంక్షుక, బిరుదాంకితమూర్తి ! భాగవీమానసపం
కరుహదివాకర ! భాస్వర, తిరుమలగిరి వేంకటేశ ! దేవాధీశా ! ౮
- నిరతము నిను సేవించుట, కొఱతైనీకొండనెక్కి కోరికితో నెం
దటో వచ్చిమ్రొక్తులిడెదను, తిరుమలగిరి వేంకటేశ ! దేవాధీశా ! ౯
- భర మనక వారీబ్రోచెను, కరుణాకరమూర్తివౌటఁ గారిన్యమునా
తటి వీడివరము లిత్తువు, తిరుమలగిరి వేంకటేశ ! దేవాధీశా ! ౧౦
- కరము ముదంబున వేంకట, గిరిని నధిస్థించినావు కృపభక్తార్తే
సరులను బ్రోచుచు నుంటివి, తిరుమలగిరి వేంకటేశ ! దేవాధీశా ! ౧౧
- గిరిపై నలకొనుకమలా, కరము భవచ్చరణభవము గాల్చిన భవపా
పరహితుల నొనర్చుచు మము, తిరుమలగిరి వేంకటేశ ! దేవాధీశా ! ౧౨

- హరి ! నీకెదురుగఁ గృష్ణా, సరిదంతర మెపుడు నుండఁ జనునని యిట ద్వా
రరహితుండ వయియెయ్యుంటిని, తిరుమలగిరివేంకటేశ ! దేవాధీశా ! ౧౩
- మరలోకము నీశీర్షము, నరలోకం బాను నీదు నాభీస్థలి నీ
చరణాబు లధోలోకము, తిరుమలగిరివేంకటేశ ! దేవాధీశా ! ౧౪
- సరసీజాపుండ్రు, చంద్రుడు, నిరతము నపసవ్యసవ్యచేత్రము లహా ! నీ
చరిత మగోచరమయ్యా ! తిరుమలగిరివేంకటేశ ! దేవాధీశా ! ౧౫
- మరనాథుడు వైశ్వా నరు, లరయంగ నీవదనజన్మలట మహిఁజూడం
గరువలి ప్రాచోద్భవుఁ డట, తిరుమలగిరివేంకటేశ ! దేవాధీశా ! ౧౬
- వరద ! ద్విజరాజవైశ్వా, వరకులజులు నీరువదనబాహుర్వృక్షుల్
వరుసగ స్థానము గల్గిరి, తిరుమలగిరివేంకటేశ ! దేవాధీశా ! ౧౭
- నరహరి ! సర్వజగముల ను, దరమున నిటికించుకొనిన దటవ్ర గావా ?
హరసన్నత ! విభవోన్నత ! తిరుమలగిరివేంకటేశ ! దేవాధీశా ! ౧౮
- సరివార లేరు లేరీ, ధరలోనం గార నీపదంబులె నాకుఁ
శరణాబు లంచు నమ్మితి, తిరుమలగిరివేంకటేశ ! దేవాధీశా ! ౧౯
- సిరితోఁబుట్టువగుచుకొ, ధరించితినిసిగళ బునకొ ముదమున న
శ్చరుశాసోపితదినా ! తిరుమలగిరివేంకటేశ ! దేవాధీశా ! ౨౦
- మరమున జముంపంగను నె, న్విరికిని శక్యముగాని వైరిగణములకొ
ధరఁగూల్చువె చక్రమునం, తిరుమలగిరివేంకటేశ ! దేవాధీశా ! ౨౧
- అరిభీకరరణరంగా ! పరమేష్ఠిననుస్మృతాంఘ్రిపంకజయుగళా !
కరమునఁ జ కముఁదాల్చిన, తిరుమలగిరివేంకటేశ ! దేవాధీశా ! ౨౨
- అరిగణమునకైన న్నీ, పరమపదం బీయఁగలస్వభావముతోడం
బరఁగెడిమంగళమూర్తిని, తిరుమలగిరివేంకటేశ ! దేవాధీశా ! ౨౩
- తరణిసదృశప్రకాశా ! ధరశీజాహ్మన్నివేశ ! దానవనాశా !
వరకరుణారసపాశా ! తిరుమలగిరివేంకటేశ ! దేవాధీశా ! ౨౪
- ధరధర్మములకొవిడి నీ, శరణొందిన నఘముడులిచి సంరక్షింపకొ
వరద ! ప్రతిజ్ఞంగొంటిని, తిరుమలగిరివేంకటేశ ! దేవాధీశా ! ౨౫
- వరసాధులరక్షింపంగ, ధరఁగూల్పంగ దుష్టతతుల, ధర్మమునిలువకొ
బారిఁ బుట్టుదునంటి వహా, తిరుమలగిరివేంకటేశ ! దేవాధీశా ! ౨౬
- గిరులదొరముద్దఁగూఁతురి, వరుండగుచ్చుకంటికైన బ్రహ్మకు నైనం
దరమే గట్టిగ నినుంగనఁ, తిరుమలగిరివేంకటేశ ! దేవాధీశా ! ౨౭

గిరిశుండు నీ నామా బే, నిరతము భజించుచు కొ వివిర్లమగుస

చ్చరితమ్ము గల్గినాడహ, తిరుమలగిరివేంకటేశ ! దేవాధీశా ! ౨౮

గరువముగల రక్షకులను, బరిమాటిచిస్తోన లేదె బ్బొర్తులులం

బరమకరుణాత్ముడవుటను, దిరుమలగిరివేంకటేశ ! దేవాధీశా ! ౨౯

సురలం జేయవె సంతత, జరామరణరహితులుగను త్త్వధర ! నామై

గరుణయు రాదా ! నాదా ? , తిరుమలగిరివేంకటేశ ! దేవాధీశా ! ౩౦

నిరతము సద్భక్తిని ముని, వరు లెందఱో తపముఁజేసి ప్లాఙ్గింపంగా

గరుణాంబ్రతువు వారిని, దిరుమలగిరివేంకటేశ ! దేవాధీశా ! ౩౧

శరనిధిజారి సోమకుసం, హరించి నిగమములఁదెచ్చి యజనకునివే

గురుర్ముషూపధరుడనై, తిరుమలగిరివేంకటేశ ! దేవాధీశా ! ౩౨

శరనిధిలోఁ న్తంగినమం, దరకుధరము కూర్చూపఘాఠివగుచు వే

గిరమైతి కొనవె వీఁపునఁ, దిరుమలగిరివేంకటేశ ! దేవాధీశా ! ౩౩

కరముబలంబున నసురుండు, ధరణివిజ్ఞు తనచంకఁ దాఁబెట్టునెడం

బరిమార్పవె క్రోడమవై, తిరుమలగిరివేంకటేశ ! దేవాధీశా ! ౩౪

ఉటిడిఁ హిరణ్యకశిపుని, బరిమార్చితివయ్య సంభభవుండ వగుచుశ్రీ

నరసింహసంజ్ఞఁ జేకొని, తిరుమలగిరివేంకటేశ ! దేవాధీశా ! ౩౫

కుఱువవయి యూనిరోచు, చిఱుకని బాధించి యాశచీపతికిం బ్రే

మరతిం బట్టముగట్లవె, తిరుమలగిరివేంకటేశ ! దేవాధీశా ! ౩౬

పరశుఘనఘాతములచే, వరుసగ త్త్రియులనెల్లఁ బరిమార్చితి వ

ద్విర ! పరశురాముండ వనం, దిరుమలగిరివేంకటేశ ! దేవాధీశా ! ౩౭

ధరలో రావణుఁ ద్రుంచియు, సురలను ముదమందఁజేయుచుఁ బరఁగితే సుం

దర ! శ్రీరాముండవనం, దిరుమలగిరివేంకటేశ ! దేవాధీశా ! ౩౮

పరువడి నల్లనిపుట్టము, ధరియించి యమకులమం దుదయమై నీవుం

బరఁగితి బలరాముండునాఁ, దిరుమలగిరివేంకటేశ ! దేవాధీశా ! ౩౯

ధరవధికారములేక, ధ్వరమరు మిష హింసఁజేయువారిని మాన్పు

గరిమను బుద్ధుండవైతివి, తిరుమలగిరివేంకటేశ ! దేవాధీశా ! ౪౦

కరవాలముఁజేపట్టుచు, దురితాత్ముల గీటకంపుమపుగాదే భా

సురమైన కల్పిరూపునఁ, దిరుమలగిరివేంకటేశ ! దేవాధీశా ! ౪౧

సరసేజమిత్తునఁశమె, పరమపవిత్రం బటంచు భావించుచు నీ

ధరఁ బుట్టితివా ముదమునఁ, దిరుమలగిరివేంకటేశ ! దేవాధీశా ! ౪౨

గిరిరాట్టుశ్రీప్రియపతి, శరాసనవిదళనబాహుశక్తి దృఢస

ర్వరసాధవమదపటలా! తిరుమలగిరివేంకటేశ! దేవాధీశా!

౪౩

గిరిజాపతివిల్వితీచియు, ధరణీసుతహస్తముదుఃదగఁగఁముం జే

ర్చిరహిం వివాహమాడితి, తిరుమలగిరివేంకటేశ! దేవాధీశా!

౪౪

చరణము తాతికిఁ దవులక, గరితయగుచుఁ ద్రితినిల్వఁగాఁజీదేనీ

చరితము నెన్నశక్యమె, తిరుమలగిరివేంకటేశ! దేవాధీశా!

౪౫

సరగక విభీషణునకుక, శరణయితివి నిన్నుఁ బ్రార్థనఁసుసేయక సు

స్థిరరాజ్యపద మొసంగితి, తిరుమలగిరివేంకటేశ! దేవాధీశా!

౪౬

సురల కపకారమొనరిం, చురావణాసురుఁ జంపిస్తుతివందవె భూ

సురపరులచే సురలచే, తిరుమలగిరివేంకటేశ! దేవాధీశా!

౪౭

పరమాత్మా! నాకీయెడ, దురితాత్మలబాధ వేగఁ దొలఁగించుమనం

ద్వైఁగృష్ణకీవె వలువలు, తిరుమలగిరివేంకటేశ! దేవాధీశా!

౪౮

తరుణులు విలాసముగ వ, ప్ర్రరహితలై జలకమాడతఱి నాచీరల్

సరగకముచ్చిలి యుంటివి, తిరుమలగిరివేంకటేశ! దేవాధీశా!

౪౯

గరువముగల శిశుపాలునిఁ, బరిమార్చవె రాజసూయపాలనసేయక

గిరిధర! సత్కృప రారా, తిరుమలగిరివేంకటేశ! దేవాధీశా!

౫౦

సురనాథుగర్వ మడఁపఁగ, గిరినెత్తుచు యాదవులకొగిక గోవులకుం

గరముక సౌఖ్యముగూర్చవె, తిరుమలగిరివేంకటేశ! దేవాధీశా!

౫౧

నరకాసురుఁ ద్రుంచియు నీ, ధరణీభారంబు మాన్చి తాల్పవె పేరు

న్నరకాంతకుం డటంచును, తిరుమలగిరివేంకటేశ! దేవాధీశా!

౫౨

పెరివారియిండ్లలోపలఁ, జొరఁబడి వెన్నఁదిన వారుమాచి నినుం ది

ట్టరయమునఁ బాటిపోవే, తిరుమలగిరివేంకటేశ! దేవాధీశా!

౫౩

సరసీరుహలోచన! పా, పరిహిత సచ్చరిత! దేవ! పాండవవంశో

ద్ధరణా! నినుభజియింతుచు, తిరుమలగిరివేంకటేశ! దేవాధీశా!

౫౪

కరిరాజును బలముగఁను మ, కరి పట్టఁగ దానిఁ జంపి కావవె కరినా

తురతం గమలానాథా! తిరుమలగిరివేంకటేశ! దేవాధీశా!

౫౫

వరుస న్నీనామంబుల, ధరణీస్థలి నొక్కగడియ తగవచియింపక

మఱుజన్మ లణఁగుఁ గాదా, తిరుమలగిరివేంకటేశ! దేవాధీశా!

౫౬

భరమనక నీదునామము, స్మరియించెడి సుజనతతి నజస్రమునీవుక

సరిగాఁ బ్రోతువు కాదే, తిరుమలగిరివేంకటేశ! దేవాధీశా!

౫౭

- కరము బలవంతుడైన ని, తరులం గొట్టుటన మిగులఁ దప్పగువారికొ
 సరగునఁ గొట్టెద పీవహ, తిరుమలగిరివేంకటేశ ! దేవాధీశా ! ౧౮
- నిరతము నిన్ను నుతింపని, నరుఁడుకొ మోక్షమును గొన ననర్హుఁడుకాన
 న్నరకమానకుఁ బోవలయును, తిరుమలగిరివేంకటేశ ! దేవాధీశా ! ౧౯
- వరణీయచిత్రములు గల, పురములు శాలలును నిలయములును న్నిర్మిం
 తు రవి యశాశ్వతములె కా, తిరుమలగిరివేంకటేశ ! దేవాధీశా ! ౨౦
- ధరలోఁ బుట్టింపఁగ మము, సరిగాఁ బోషింపఁగా వెసం గిట్టింపకొ
 వరుసను నీవేకర్రపు, తిరుమలగిరివేంకటేశ ! దేవాధీశా ! ౨౧
- ధర సిలుగు గలిగి నపుడే, మొరలిడి నినుగొల్చి పిదప ముదికల్గిననికొ
 స్మరియింప రెందు లోకులు, తిరుమలగిరివేంకటేశ ! దేవాధీశా ! ౨౨
- స్మరణవిడి యున్నవారి క, డరుగూర్చి త్వదీయగిరికి లాగుదువు గదా
 మరల వెతఁబెట్టి వారలఁ, తిరుమలగిరివేంకటేశ ! దేవాధీశా ! ౨౩
- ధరణీజనులకు నీదా, స్మరణ మొనర్చుచుఁ ద్వదీయసన్నిధిఁ జేరం
 బరమామోదకరంబగుఁ, తిరుమలగిరివేంకటేశ ! దేవాధీశా ! ౨౪
- హరి ! నిను దర్శింపఁగ నే, ర్పణీచితి మాకుఁ గనుదోయి వ్యర్థపదార్థాం
 తరదృష్టి మానినాఁడను, తిరుమలగిరివేంకటేశ ! దేవాధీశా ! ౨౫
- చరణములు నీదుసన్నిధి, కరుగం గల్పించినాఁడ పలుగాక సతే
 తరముల కేగుట పాపము, తిరుమలగిరివేంకటేశ ! దేవాధీశా ! ౨౬
- కరయుగము భవత్పూజా, పరతం దనరార నేరుఁజీచితి పూహం
 పరటులు లోకులుమూఢతఁ, తిరుమలగిరివేంకటేశ ! దేవాధీశా ! ౨౭
- వరదా ! నాఘ్రాణము నీ, చరణకమలగతిసుమాళి సత్పరిమళమే
 దరిఁ జేర్చు నితరమొల్లదు, తిరుమలగిరివేంకటేశ ! దేవాధీశా ! ౨౮
- నిరతము నీనామము నీ, చరితముఁ బరియించుటే నిజాబుగ జిహ్వ
 ధరములు గల్గిన పుణ్యము, తిరుమలగిరివేంకటేశ ! దేవాధీశా ! ౨౯
- పరమాత్మ ! త్వదీయగుణ, స్మరణామృతపానరతి యమరు నెటు సతముకొ
 ధర భవమున ముంచితి విటు, తిరుమలగిరివేంకటేశ ! దేవాధీశా ! ౩౦
- ధరలో జన్మంబందెడి, వఱకేనా నన్నుఁ గనుట భావ్యంబేనా
 తరువాతఁ గనకయుండుట, తిరుమలగిరివేంకటేశ ! దేవాధీశా ! ౩౧
- శిరముననీచరణంబులఁ, గరములతోఁబట్టి నేను గరముముదమునకొ
 భరియింతును గరుణింపుము, తిరుమలగిరివేంకటేశ ! దేవాధీశా ! ౩౨

- దురితంబుల నన్నింటిం, బరిమా ర్చెడిసిదు నామమం తంబదియే
సరణి న్నాకు లభించునొ, తిరుమలగిరివేంకటేశ ' దేవాధీశా ' ౭౩
- దరిలేనిపాపచయముల, నిరతం బానరించినాడ నే ననఘాత్తా !
కరుణ నవి క్షమింపవ శ్రీ, తిరుమలగిరివేంకటేశ ' దేవాధీశా ! ౭౪
- ధరలోఁ బుట్టెడియపుడే, పరమేష్ఠి లిఖించె నాదుఫలమునం దే
సరణినిఁ గలదో యెఱుంగను, దిరుమలగిరివేంకటేశ ' దేవాధీశా ! ౭౫
- తరులపయి వెన్నెల, ప సరముపయిం గురియువాన సరియయ్యెను నీ
కరుణ యెటనేనిఁబఱపుటఁ, దిరుమలగిరివేంకటేశ ' దేవాధీశా ! ౭౬
- హరనుత ! వీడను నీదగు, చరణద్వంద్వంబుఁ బ్రతాపచల్యములే
దరయఁగఁ బరీక్షి సేయుము, తిరుమలగిరివేంకటేశ ! దేవాధీశా ! ౭౭
- ధరలోఁ బుట్టువు లెన్నో, మరణించుట లెన్నో గడచె మఱినాకింక
మరుజన్మవలదు తండ్రి ! తిరుమలగిరివేంకటేశ ! దేవాధీశా ! ౭౮
- అరిషడ్వర్గము విడి నీ, చరణంబులఁ గొల్పుచుండ సంతతమును నీ
కరుణ వఱపుటే భారమ ? తిరుమలగిరివేంకటేశ ! దేవాధీశా ! ౭౯
- ధరఁ దండికాత్తజుపయి నె, నరు గలవిధమునను నీవు నామిఁదఁగృహం
బఱపుము సకలాభీష్టద ! తిరుమలగిరివేంకటేశ ! దేవాధీశా ! ౮౦
- అరమర లేక త్వదీయసు, చరితంబుల నెల్ల రాగసరళినినేను
నిరతముఁ బాడుచునుంటిని, దిరుమలగిరివేంకటేశ ! దేవాధీశా ! ౮౧
- వరములనీయక నన్నిట, నరమర వెట్టంగనీకు న్నాయ్యంబేనా !
ధరణీధర ! కరుణాకర, తిరుమలగిరివేంకటేశ ! దేవాధీశా ! ౮౨
- పరిమళముల నాశింపను, సురపోషక ! నిన్నె యెపుడు స్తోత్ర మొనర్తుం
గరుణం బఱపుము నాయెడఁ, దిరుమలగిరివేంకటేశ ! దేవాధీశా ! ౮౩
- పరులకు మేలుగలిగినన్, దురితాత్మకు లోర్వకుండుదురు నే నటులం
దిరిగినవాడను గానో, తిరుమలగిరివేంకటేశ దేవాధీశా ! ౮౪
- ఇర వక్త్రుడఁ గన క్షిక్తడఁ, బరమేశ్వర ! నిన్నుఁజేరి, ప్రార్థించుచునుం
టి రమేశా ! ననుఁగావుము, తిరుమలగిరివేంకటేశ దేవాధీశా ! ౮౫
- సురుచిరకీర్తి ! యహమం, బరిత్యజించి వెస నిన్నుమదిలో భజియిం
తు రమేశా ! నను భ్రావుము, తిరుమలగిరివేంకటేశ దేవాధీశా ! ౮౬

- స్మరజనకా! మహిలో నిం, దఱిఁబ్రోతువు నన్నుఁ బ్రోవ దయరాదా! నీ
తరమేగాదా? నుడువుము, తిరుమలగిరి వేంకటేశ దేవాధీశా ! ౮౭
- మరణము మరలక జన్మం, బరయఁగ లేనట్టిఁడవు మహాత్మా! నీకుఁ
సరిలేరని చాటించెదఁ, దిరుమలగిరి వేంకటేశ దేవాధీశా ! ౮౮
- అరయఁగ భార్యయుఁదనయులు, సిరియుఁ సంపదయుమానసిక వాంఛితముల్
సారిదిఁ దన వెంటరావో, తిరుమలగిరి వేంకటేశ దేవాధీశా ! ౮౯
- మురహర! ధరపై నాటిన, తరులకు జలమిడని భౌతిక దనరును నను నీ
వరయక పెడమోమునిడం, దిరుమలగిరి వేంకటేశ దేవాధీశా ! ౯౦
- కరముఁ భేదము నందెడి, నరులక దరిఁజేర్చునీడు నామం బది యే
సరణిఁ నాకులభించునొ, తిరుమలగిరి వేంకటేశ దేవాధీశా ! ౯౧
- మొఱలిడెదఁ బ్రోవు మంచును, సురముఖగణవంద్య దివ్యసుందరపాదాం
బురుహద్వంద్వా! మాధవ! తిరుమలగిరి వేంకటేశ! దేవాధీశా! ౯౨
- సురవాంఛితముల చెల్లక, వరుస నొసంగెదవు నాదుప్రార్థన విని స
త్తరుణు గాన వదేమో, తిరుమలగిరి వేంకటేశ దేవాధీశా ! ౯౩
- అరిభీకర! సుగుణాకర! వరదా! ద్విరదేశ వరద. వరదాసజనా
దరణా! కరుణాధరణా! తిరుమలగిరి వేంకటేశ దేవాధీశా ! ౯౪
- కరుణను నెట్టుల సఫల మొనరిచెదవో నాదుజన్మ నతజనపోమా !
సురుచిరకల్యాణగుణా! తిరుమలగిరి వేంకటేశ దేవాధీశా ! ౯౫
- దరిఁగానకయుంటిని నీ, సరిలేరని తలఁచుచుంటి సద్గుణనిధి! పా
మరతను వే పోఁగొట్టుము, తిరుమలగిరి వేంకటేశ దేవాధీశా ! ౯౬
- సురవైరినాశకా! నీ, కరుణను నాపైనిఁ బఱపఁగాఁజాల వి నా
దురితచయంబులఁ ద్రుంపవె, తిరుమలగిరి వేంకటేశ దేవాధీశా ! ౯౭
- సురవందిత త్వచ్ఛరణాం, బురుహద్వయి దిక్ష్టటంచుఁ బూజింతును న
స్రదాశీలపుము భరియింపుము, తిరుమలగిరి వేంకటేశ దేవాధీశా ! ౯౮
- పరిరక్షించుట నీ కే, భరమగునెడ నాదు జిహ్వాపై నీనామా
క్షరములనేనియు నిలుపుము, తిరుమలగిరి వేంకటేశ ! దేవాధీశా ! ౯౯
- ధరిలోఁగల శౌఖ్యములను, సిరులను బరమందు ముక్తిఁజేకూర్పు మిదే
సరగునఁగైకొను శతకముఁ, దిరుమలగిరి వేంకటేశ ! దేవాధీశా ! ౧౦౦

పరమాదర మాధర గో, పరమాధర మాన్యవపురపరమార నుతిం

ప రమాకర మాతరమా ! తిరుమలగిరివేంకటేశ ! దేవాధీశా ! ౧౦౦

వరదా ! నీనామమె తా, త్పిరహిణ నినుఁ బూజనంబు సేయుచునుంటిం

గరుణను గావఁగ రావా ? తిరుమలగిరివేంకటేశ ! దేవాధీశా ! ౧౦౧

అరయుము బాలుండ నాచే, విరచితమగునీశతంబు విని యూపై నీ

కరమునఁ గైకొను ముదమునఁ, దిరుమలగిరివేంకటేశ ! దేవాధీశా ! ౧౦౩

పొరపాటుల కొకదండము, సరియవిభావించి వేయిసారులును భవ

చ్చరణాబ్జములకు మ్రొక్కెరఁ, దిరుమలగిరివేంకటేశ ! దేవాధీశా ! ౧౦౪

సరగున నీశతకము నే, సరణిం బ్రార్థించినావొ చక్కఁగ నీవా

తెఱఁగున దీనిం జేకొను, తిరుమలగిరివేంకటేశ ! దేవాధీశా ! ౧౦౫

గరుడధ్వజ ! యీశతకము, ధర నెన్నా ఖృండఁజేయఁ దగు నన్నాభుం

బరఁగును నీనామచిలఁ, దిరుమలగిరివేంకటేశ ! దేవాధీశా ! ౧౦౬

సారిది నిది చదువుచారికి, సిరులను సౌఖ్యములఁగూర్చి చెన్నారంగాఁ

బరమున మోక్షం బొసఁగుము, తిరుమలగిరివేంకటేశ ! దేవాధీశా ! ౧౦౭

ధరలో నక్షయసంప, త్సరవరభాద్రపదబహుళ(?)చవితీగురువా

సరమున రచించితి నిది, తిరుమలగిరివేంకటేశ ! దేవాధీశా ! ౧౦౮

కవి వృత్తాంతసంగ్రహము.

ఈశతకమును జగ్గయ్యపేట నివాసులు శ్రీహరి తిరుమలై నల్లూ చక్రవర్తి సంపన్నుల మార వేంకటరాఘవ చక్రవర్తి అయ్యుగారు పంపుదుఁ గవిగూర్చి యీక్రింది వాక్యములు వ్రాసిరి —

“ఈశతకము రచించిన కవిగారు నాకు మూఁడుతరగులవైవారు అనఁగా నాకు ముత్తాత గారగుదురు దానిబట్టి చూడ వారిదిగదాచుట మొన్నటి యక్షయకాక, వైయక్షయకాక, ఆవైయక్షయయని నిగ్గయించుటకవకాశమున్నది ఆకాలమున వారు కృష్ణాతీరునఁ గల ముక్తీశ్వర పురమునఁ గాపురమండి శ్రీవైష్ణవ సతసద్ధాంత బోధనార్థము భగవద్గ్రామముజాచార్యులవారిచే నియమింపఁబడిన చతుస్సప్తతి సింహాసనస్థులలో నొక రగుటచే ననేక దేశములలోఁ బర్యటనము గావించుచునందిగారుతాలూకాయందుఁగల శ్రీతిరుమలగిరి శ్రీత్రమున కేతెంచి,యచ్చట శ్రీస్వామివారి సన్నిధి నీశతకము రచించినట్లు తెలియవచ్చుచున్నది...వీరి తాతగారిది వీరి నామ భేయమే తండ్రిగారు రాఘవాచార్యులుగారు కుమారునిపేరు తిరువేంకటాచార్యులుగారు. వీరి కుమారునిపేరు జగన్నాథాచార్యులుగారు వీరే మాతండ్రిగారు. వీరి జన్మ తనములో 15 సంవత్సరములు ముక్తీశ్వర పురములోనే కాపురమునందు, తరువాత నీయూరు వచ్చినారు” అని.

MS. B. 14978
14978
D.

౫- శ్రీ శ్యామలాంబాశతకము.

మల్లంపల్లి మల్లికార్జునపండితారాధ్యులు.

సీసపద్యములు.

శ్రీమద్రమాసుందరీహస్తచంద్రితాదర్శభాస్వన్నభాజ్జలింబ
 శారదైకాంతభాషాసూక్తనాసక్తకన్ధాగ్రభాషావిడంబ
 గిరిభిక్షుటుంబినీ భరితాభివచాచురచురచ్చలచ్చికురనికురుంబ
 నిజపురస్సాదామినీనటద్వేల్లితానిమిషచారనితంబినీకదంబ
 సేవకమనస్సరోవర శ్రీవిలోల, బాలకాదంబ పెడనపురీలలామ
 రామలింగేశ్వరస్వామివామభాగ, చంద్రశాలాసభాలంబ శ్యామలాంబ.
 మహిలోన నీమహామహిమ వర్ణింపుగ నహికులాధిపతికి సహిత మద్రి
 దుహిత దుర్భరమైనఁ దొడరితి జడబుద్ధిఁ గ్రిందఁగూర్చుండి మాకంద శోభ
 శాఖాశిఖాగ్రసంస్థానశలాటు వందికొనంగఁ జేతులెత్తికొనఁ జూచు
 వామనుభంగి నావలన నయ్యె నిదేమి కరుణించు పూర్తి పాంగంబుగాఁగ
 నాకవిత కేమికొదవ రానీక చంద్ర, రేఖపోలిక పెడనపురీలలామ
 రామలింగేశ్వరస్వామివామభాగ, చంద్రశాలాసభాలంబ శ్యామలాంబ.
 వందనంబులు నైకొనందగు మందాకీనీభుజంగాగ్రరాణి పురాణి
 స్తుతిశతం బిదియె సంతోషింపఁదగు సూత నిపుణతాకరధృతైణి పురాణి
 ప్రార్థనం బిదె సదా భావింపఁదగు హితనిఖిలార్థవరదపాణి పురాణి
 విజ్ఞాపనంబిదె వినఁదగు నాగమ నిగమార్థసత్యవాణి పురాణి
 భక్తి శక్తి విరక్తి సంయక్తియుక్త, రీతిఁ గరుణింపు పెడనపురీలలామ- రామ. 3
 పార్వతీదేవి నీపాదసరోజాతసేవానురక్తి సంశితవిముక్తి
 కాత్యాయనీ నీత్రికాలవిప్లయపర్యాసక్తి బుద్ధిశేయస్సమృద్ధి
 హైమవతీ నీమహన్నామ మనుచింతనావృతవృత్తి తత్త్వార్థవేత్తి
 భద్రకాలీ నీశుభప్రాప్తి హేతుక దర్శనస్ఫూర్తి పాతకనివర్తి
 నీచరణధూళి భృతిమద్విసీతిమతిప, రేతపతిహృతిపెడనపురీలలామ-రామ. 4
 పరిచరులై శచీప్రముఖ బర్హిర్భుఖాంగన ల్చాక్రగుమిగూడి పనులువేడ
 గెడతోడునీడలై వడిరమాభారతీసతు ల్చాక్రజలసేసి సరసమూడ
 గాయనులై చిత్రగంధర్వముఖకళావతు ల్చాక్రస్మృతిఁగూడి కృతులుపాడఁ

జెలికత్తై తై కొల్చి లలి నిరాచారికన్నియ ల్కాకవలగొని నిలిచి చూడఁ
గడిమిపూఁదోటలోనాడు గరిమఁగన్నఁ, జాలు నొండేలపెడనపురీలలామ-
లచ్చరలాడ వియచ్చరుల్ పువ్వుల వానలు గురియఁ జెల్వూని దేవ
దుందుభిధ్యానముల్ సందడి మొరయ నా మేనక గదిసి లోలోన మురియ
మునులు సన్నుతిసేయ మున్నకుమారివైయెలమితో హిమవంతు నింటఁబుట్టి
గట్టువిల్తుని చెట్టఁ బుట్టిన సాభాగ్యవల్లీమతల్లి నాతల్లి జగము
తల్లి పర్వతవంశవర్చని ధనీప, కృతవినిర్దని పెడనపురీలలామ-రామలిం. ౬
నీమోముతో మంచి సామెత యరుట కా పరిపూర్ణచంద్రబింబం బదెంత
నీపాదసఖరసాన్నిధ్యం బనుట కా సుపర్వతారాకదంబం బదెంత
నీనీలవేణితో నెయని యరుట కా బాధతమోవిడంబం బదెంత
నీదరహాససన్నిభ కాంతియనుట కా వరచంద్రికావలంబం బదెంత
రాత్రిదప్పిన పొడఁగన
... .. యానమధ్యాహ్న వేళ
నతిధిజనంబుల కమృతాన్నమిడు నన్నపూర్ణ కళాపరిపూర్ణ స్వర్ణ
భూషణీకృతగోకర్ణపుణ్యభూమి, భృతపోదీర్ణ పెడనపురీలలామ- రామ. ౮
లోకంబులను వీరక జీకాకు గావించు రాకాసిమూఁక నిరాకరించి
బృందారకులు ఫదానంబులు గా నెల్ల చందంబులను గనునిం దొనర్చి
కష్టంబు లుడిపి సర్వాస్థాంగయోగవిశిష్టయోగిందల కిష్ట మొసఁగి
కర్తరులకు నిత్యకర్తంబులు యదార్థ ధర్తంబులై యొప్పు బేర్కొనూర్చి
చూచి సుజనులఁ గుజనులఁ గ్రోచి భవము, లేచికాచితి పెడనపురీలలామ-
నిజకథామరవాహినీవారి ఘనజగత్తల్లమంబుల నెల్లఁ గడిగి వేసి
వరవర్ణనీయభవన్నామమధురామృతం బంతకును జీవనంబుఁ బోసి
నిర్మలాత్మధ్యాననిష్ఠ లోకంబులకు దయారసంబుతోఁ గుదురుచేసి
విపులాంబుతకటాక్ష వీక్షణానిశితాసిధార దుర్భవలతాతనినిఁగోసి
లోకపావనివై మిన్ను వాఁకతాల్పు, చ్రాల సలరితి పెడనపురీలలామ-రామ.
కన్నతండ్రినిఁ జాల జిన్నఁబుచ్చి తివిత కవి... .. బజనక్రమ డగుట కేమి
తగనన్నసమముగాఁ దలఁచిచూచితి వింతకమర రామాకారుఁ డగుటకేమి
సవతి నిల్విన నీరు క... .. చితివిత కది పతి తలబిందు వగుట కేమి
మగని యంతటివాని సగము సేసితి వింత నర్థనారీశ్వరుం డగుటకే మి
దేమి యింకేమి సేయ నీ వేసమర్థ, రాలవోయ్తు పెడనపురీలలామ- ౧౧

శరణాగతుడ నేను నిరతాంతికాభ్యాగతనమజ్జనాభయదాత వీవు
 నేను చానిపుణ వ్రపదాత వీవు
 తనయుండ నేను సంతతచరాచరజంతుమహితసంతతి జగన్మాత వీవు
 ప్రియభుజిమ్యుడ నేను బృథులలోకాలోకనిఖలరాజ్యరమాధినేత వీవు
 నన్ను మన్నింపవలదె నీ కన్న నెవ్వ, రే మదీయులు పెడనపురీలలామ-
 ముగ్ధోకములఁ గన్న తల్లి వీవని నన్ను మరుగుఁజొచ్చితిని నా మనవిచెపుల
 విని నన్నుఁ గన్నులఁ గని నేరమేమున్న సవరించి మన్నింప సమయ మరుగు
 దెంచెఁ గాచి కొనంగ మంచిది గాదన్న నందాఁకనొడిఁగిసీయఁకుదోయి
 కడఁ బడి యుండుదుఁగాక బత్తి గలుంగ విడువనేర్తురె వట్టి నుడువు తేల
 యెన్నివిధముల నీకన్న నన్నె మెఱుంగ, నోలఁ బాలింపు పెడనపురీలలామ-
 నీతేడుగొనియాడ నీరేడుజగముల తేడునీకొడుకుల జాడఁ జూడ
 న్నొక్కఁడొక్కఁడు నమగ్రోదగ్రవేధోండభాండావళులఁ గేలఁబట్టి బంతు
 లాడఁ గాపాడ మహాసమర్థులు నీసవతి సర్వలోకపావని గణింప
 నందఱ కరయ మూలాధారశక్తివి నీవయై నిఖిలంబు నిర్వహింపఁ
 బెంపుదీపింప బడుగులఁ బెంప నక భ, రింప భారంబె పెడనపురీలలామ-
 ఊర్ధ్వరేతస్సుఁడత్యుగ్రుండుదగ్గ, యోగీంద్రపుంగవుఁడని స్తంద్రహృదయుఁ
 డంగజన్తాంగభస్మాంగరాగోజ్జ్వలుం డబ్బయోనికపాలహస్తుఁ డఖిల
 సంగపరిత్యాగి సాంబసదాశివుం డామహామహుని మోహాబ్ధిముంచి
 పతిశరీరాధంబు సతి యనుసూక్తి సార్థకముగ దేహ మగ్ధంబు గొన్న
 దానవై దాన నీసగమేను గూర్చి తేని కిచ్చితి పెడనపురీలలామ- రామ. ౧౧
 సర్వజ్ఞఁ డధికారసంపదచే నొక నాఁకునీదృఢశక్తిఁ జూడఁ దలఁచి
 ప్రమథుల నధికసంభ, మమున సా తారులఁ గావించి తాను నిర్వి
 కారుఁడైయుండి నిగ్గన్నంతలో నరనిముసమైన గణంబు నిలుపలేక
 గణము లెప్పటిరూపు నైకొన నెదురు ని న్గొనితప్పనైరించుమనియెఁగాంతుఁ
 డింత సులభండు నీకై నఁ నెంతకైనఁ, జాలు నీనేర్పు పెడనపురీలలామ-
 వరునకు నీమీఁది వలపెట్టిదో కాని తనమేన సగపాలు గొనఁగనోర్చె
 భవునకు నీమీఁది తలఁపెట్టిదో కాని తనతోడ విడిదగాఁ దనరఁబేర్చె
 భర్తకు నీమీఁది భ, మ యెట్టిదో కాని తనమది నిల్పుటద్దముగఁ జేర్చె
 బ్రియునకు నీమీఁది దయయెట్టిదో కాని తనచూపుతిలకంబునొనరఁగూర్చె
 వలచి వలపింప నేర్చిన కలికిమిన్న, యోలతాతన్ని పెడనపురీలలామ-రాఘ.

అసమాక్షదృక్పక్షకోరాండజంబులకు నీ దరహాసలక్ష్మి చంద్రప్రకాశ
 పంచాస్యముఖచక్రవాకంబులకు నీదు సురుచిరతనుకాంతి సూర్యరశ్మి
 మారారియానమయూరంబులకు నీదు మృదులకుంతలపాళి మేఘమాల
 శర్వమనోరథచక్రాంగములకు నీ లావణ్యజలధి విలాససరసిఁ
 జేసి స్వాధీనపతిక వై శివుని సౌఖ్య, కేళిఁ దేల్చితి పెడనపురీలలామ- ౧౮
 చాలింపు మృల కుయ్యాలింపు జిగిగ్గులఁ బాలింపు ననుఁ బరా కేల వలదు
 వారించు మరుల న న్బూరించు సిరుల విఁ నైరించు నేరముల్ దూరమరుగ
 నాటింపు మది భక్తిపాటింపు తుది ముక్తి దాఁటింపు జన్తాబ్ధి నీ...ము
 భావింపు సదవత్యుఁగావింపు కృతకృత్యుఁగావింపు ననుమంచి దోషదరియ
 నరయ నీదయ విమలంబు లయ్యె నాను, కృతములెల్లను బెడనపురీలలామ-
 స్థాణునిఁగూడి ముచ్చటపడి వడి ముద్దుఁ గొమరు విశాఖుని గొమరుమీఱఁ
 గన్నదానపు నిను దిన్నఁగన్గొన్న ని న్నేడికొన్నజనాళి వేడ్తఁగాంచి
 ప్రతివాసరముల నాశ్రితకల్పశాఖవై కోరినక్కోరై లీడజ వారి
 కించుకంత కొఱంత నుంచక యిచ్చి రక్షింతువు మది వెగటింతలేక
 యమితచిత్రచరిత్రంబు లరయ నీచ, రిత్ర లెల్లను బెడనపురీలలామ.- ౨౦
 ముదమున నాదు నెమ్మదిపదంపడినీదు మృదుపదంబులయందుఁ గుదురుపడియె
 వదలదు వలదని వారింప రుచిఁగొన్నఁదా గట్టిపట్టునఁ దనరిమిగులఁ
 గసుగంది కెంజాయ కన్నపైఁ గాఁబోలుఁ గాకున్న నిలువెల్లఁ గారుకొన్నె
 హరినీలమఁజిరత్త యడుగుఁ దమ్ముల లేకఁ నరుణపల్లవకాంతి నలరుటేమి
 గాన నీయవచాం మె ట్టైన నోర్చు, కృపఁ గనుంగొను పెడనపురీలలామ-
 జగ మంత శివుఁడు సాక్షిగఁ గని వృద్ధిఁ బొందించిన జనని వీ వంచునే భ
 జింతు నిదంత నీ సంతతి యనుచు భావించు నన్నేన దలంతు నెప్పు
 డందు నే న్చొక్కండ నని కాని వేటొక వింతవాడను గాను జింతమాను
 మున్న మోహంబున కన్నఁ బెంచినమోహ మెక్కుడంచు వచింతు రింతకీపు
 పెంచిన శరీర మిది దీని మంచి నీదు, పాలు గాకున్నె పెడనపురీలలామ-
 పలితశుద్ధసువర్ణ ఫలకాసదృశకపోలక శానిరాకృత ముకురలీల
 నిబిడాంధకారసన్నిభనీలకుంతలద్యుతిసముద్భూతమధుకరజాల
 మ త్రమాతంగసమానయానమనోజ్వలిర్దితకలహంస నికరభేల
 కలమగర్భప్రతీకాశజంఘారుచిమహిమపరాభూతమకరహేల
 వికసితకటాక్ష చుకితకామకరవాల, శైలకులబాల పెడనపురీలలామ-రా. ౨౩

గాఢమోహపూహకాంతారములలోనఁ జనిచని మస్తరాశాపలాశ
 శాఖాశిఖల నైక్తి జవమున నూదాఁటి వారవధూకదంబకుచవ
 సుంధరాధరముల సుఖకేళి నెఱుంగక దా ...
 వచ్చి లత్రాటబంధింప, బడె మచ్చనకరి చెడుగు గడఁగి
 మగుడరావీకయందభిమానముంచి, దృఢముఁజేయవె పెడనపురీలలామ-
 ఆర్యవై మొదలింటి భార్యవై యధాంగ మునఁ బెనఁగొని నీవు దనకుఁగల్గ
 ముక్తంటి తలమీఁద నైక్తించుకొనియె నా, మందాకిని నిడేటి మగతనంబు
 కాదైన సర్వజ్ఞఁ డేదిచేసినఁదప్పు లే దందుకే నీదు పాదపద్మ
 ములకు మ్రొక్కిన నంత ముదమెద సవరించి ప్రితి నీతోఁగూడి నీతులాడి
 కామితము వేడఁ బూలవిల్చిని కేళి, నేలి తెలిలఁ బెడనపురీలలామ-రామ.
 అనుదినంబుఁ ద్రిసంధ్య లందుఁ గాయత్రి నా నావిత్రీ నా సరస్వతియనంగఁ
 ద్రివిధనామముల భూదిపిజుల తలఁపులఁ దగిలి త్రిమూర్తుల మిగిలికాళ
 రాత్రివై రాత్రించ రప్రభువుల నెల్లఁ గడలు నిల్లడలు గ్రక్తదలఁ ద్రోలి
 తాలిమఁ గని దేవతాసభలను సర్వమంగళాభిఖ్యఁ జెలంగి మోహ
 నాంగివైతి మనఃప్రియోత్సంగపీరి, నృత్యమాడుచుఁ బెడనపురీలలామ-
 కుడిచేత గడుసువా లెడమచే గుడుసుడా లడర గ్రక్తున నుక్తు పిడుగుపడ్డ
 పగిదిఁ బగతులవైఁ బడి వడిఁ దాఁకి పో నడఁచి యొక్కుమ్మడి సుడివడంగఁ
 జక్తాడుచోఁ జేరి మ్రొక్కిన పగఱఁ బెన్గక్తువఁ బెనిచితి మరువుదూర
 దండెత్తి వచ్చిన దనుజులఁ బనిచితి హాళిమహాకాళి యనితచూళి
 గర్వితంబౌనె శత్రునిచ్చరణంబు, కృత్యమే కాక పెడనపురీలలామ-రామ౨౭
 మన్మథుం డింద్రాద్యమరముఖ్యకార్యధురంధరుండై స్నేహబాంధవంబు
 కొఱఁ కరుదెంచి దార్పొన్న ముక్తంటి మూఁడవకంటిమంటలఁ దవలి రవిలి
 నివురై న త ... నిగ్రహంబున కోర్వ రా ...మునికథయ
 దానంబు సాభాగ్య దాన మింతికిఁ బునఃప్రాణదానంబుఁ దత్పతికి నిచ్చి
 నెగడి రతిశోకదావాగ్ని నిగుడనిక, ప్రియునిఁ గైకొంటి పెడనపురీలలామ.-
 క్రోధేయ రెండ న్నాలలపురువులే కాని మణిహారము లటన్నమాట సున్న
 కబళింప కటికిపాల్పడలి చేదే కాని మధురాన్నము లటన్నమాట సున్న
 కలియఁబూ యఁగ వల్లకటి బూడిదె కాని(మఁచిగఁద)మటన్నమాటసున్న
 పలెవాటు మఱి పెద్దపులి చర్మమే కాని మడుఁగు వల్వ లటన్నమాటసున్న

నీమగని కేమిచూచి మన్నించి మురు వ,రించితే రామ పెడనపురీలలామ
రామలింగేశ్వరస్వామి వామభాగ, చంద్రశాలాసభాలంబ శ్యామలాంబ.
బూడిదలోఁ బడి పొల్లాడువానికి గందంబు మేన నలండఁగలిగెఁ

దోలు గప్పుకొనిగంతులు జేయువానికిఁ జలువమప్పటిఁ గప్పుకులుకుగలిగెఁ
బాములఁ దాల్చి సంబరమందువానికి మేలిమితొడవుల మేలుకలిగెఁ
గాడుల నెప్పుడు నిల్చడ గల్గువానికి నింటఁ బూఁబాన్పున నుంట గలిగె
నింత నిన్నుంచి కాని మున్నెఱుఁగునటవె,కృత్తివాసుండు పెడనపురీలలామ-

చట్టుతాతికి ముద్దుఁబట్టివైనప్పు డాగట్టితనం బెల్లు పట్టువడదు
గట్టువిల్తునిఁ జెట్టవట్టినయప్పు డాగట్టితనం బెల్లు పట్టువడదు
మెట్టదారికిఁ దోడఁబుట్టు వైనప్పు డాగట్టితనం బెల్లు పట్టువడదు
తిట్టలతోఁ దున్తిపట్టెన యప్పు డాగట్టితనం బెల్లు పట్టువడదు

పట్టువడకున్న వజ్రసంఘట్టనంబు, హృదయమున కేల పెడనపురీలలామ
రామలింగేశ్వరస్వామివామభాగ, చంద్రశాలాసభాలంబ శ్యామలాంబ. 30
మూఁడు కాలాబ్దములఁ జూచి తనయింటి కడవనీ రెల్ల వెల్పడల నూకి

మొర గెడుమ్మాఁజి గాముకుండు వారాంగనాసంగమంబున నగ్నినాక్షి గా వి
వాహమాడిన వరారోహను విడనాడు కైవడిఁ దుచ్చభోగంబు లనుస
రించి సాన్నిధ్యంబు గాంచిన యంత విసర్జించి ఘోరసంసారజలధి
మునిఁగి కొందఱు తిరుగుదు ర(నవరతము), రేవు గానక పెడనపురీలలామ
రామలింగేశ్వరస్వామివామభాగ, చంద్రశాలాసభాలంబ శ్యామలాంబ.

నీయాన దుష్ట

జొరక తద్భీతిసంహరణార్థ మరసి నీచరణంబు లెద సదా భరణములుగఁ
బూని మానుగ నున్నవాని కేనాటికి నైనఁ బునర్జన్మ మావహింపఁ
జేయఁదలంచుట నాయమే వెఱచినవానినే వెఱపింప వచ్చినట్లు
గాదె నామీఁద నీదయ లేదె వేడ్త, నేలుకోరాదె పెడనపురీలలామ.

నిన్నుఁగన్గొన్నవాఁ డెన్నెన్ని పూర్వజన్మములపున్నెంబు లొనర్చినాఁడొ
కాని యాతంఁడె కులీనుండు లోకవిఖ్యాతుండు లక్ష్మీనమేతుఁ డధిక
నిశ్చలజ్ఞాని సూన్యతమాని తత్త్వాభిమాని మానితముక్తిజాని మఱియు
నది లేనివాఁడు నిరర్థకుం డిందునందును లేనివాఁడు గావునఁ దదర్థ
మంత నాయందు సార్థకంబనక కరుణ, వృద్ధిసేయవె పెడనపురీలలామ- 33

హరిః పంచమ స్కందే శ్రీకృష్ణసంపన్నః ఉత్తమ సౌభాగ్యదేవతపు నీపు
 సదే శైవశక్తియుర నతః మహాబలమున కమితసాగంధ్యం బహుస్థింశంబు
 గిరినై మః కిమలాసనాది బృందారకసదైవిద్యాధరప్ర
 ధానసంతానంబు చాఁ గన్నవాడయ్యె శిశురం డోదేవి సంతతంబు
 హిత మొకప్పుడు కనుకతి కింతి కతని, చెభ మంచిది పెడనపురీలలామ-

లోకు లనెనులు నీకు నీ వేకాక తై కొంత నందట నెక కాల
 మందు స్మరించి మున్నందులోఁ గొందఱి కిందొక భాగ్యంబు గొందఱకు వి
 శేషచాన్ద్రీయు యెడఁగఁ జేరితి పక్షపాతిం బేమి భాగ్యవంతు
 లనఁగి కుప్పిడిరీపులనఁగ నీకన్న కానుపురాదె తప్ప లే దవయశంబు
 కిచ్చు నెఱకొప్పు నెవమున విప్పదనరి, కూలె నొందలఁ బెడనపురీలలామ-

మండహాసము కౌముదించిర మధురాధరమరందమహితనారంబు నవ్వ
 మ్మగి నాకలకి ముల్లప్రప్తికి ... నీదువదనరా కానుఘాంశు
 మండలంబు కలూషితండ్రి పతండమరీచులలోకవిలోచనప్ర
 కాండచకొంఠంఘంబుల కెడలని కవఁగూర్చి సురనేత్రకై రవముల
 కెప్పుడవి కాసమొనరించెని దునాద, రించి యెమందుఁ బెడనపురీలలామ-

ఁసీతిఘోరాక మఁ పిత్వంతిశూరుఁ డుత్తిష్టమదాంధుఁ డూర్జితబలుండు
 మహావాసురుం డగ్రి మహాపీ దురాగ్రహుం డైవిగ్రహంబున కరుగుదేర
 నెట్టహాసంబున నరగుండె వగలించి తొన కాలాహీనమాన మైన
 శూలాగ్రమున వాసి నెలకుఁ బడఁగుమ్మి మో మెట్టతామర మురువుమీఱ
 నసువులకుఁ బాపి దిక్షిజలకభయమొనఁగి, ప్రీతిఁ జెందితి పెడనపురీలలామ-

దేవతామకుటప్రదీపమాణిక్యనిరాజితపాదసారసవికాస
 కాసరాసురకులాగ్రై సరామృతిముగ్ధిలయసమయమహానిలప్రభావ
 భావజారాతిసంభావనామూలజగన్నుతాకారరేఖావిశేష
 శేషభణ్డ భూషితభూషితాదిసత్వగుణప్రధాననిత్యస్వభావ
 భావనాతిసుమహత్త్వ భవనభవన, పాలనామోద పెడనపురీలలామ-

వానంబు లేని ప్రాతన్నానసంధ్యాద్యనుప్రాసకర్తసంధోహ మేల
 జ్ఞానంబు లేని శాస్త్రపురాణ(కావ్యే)తిహాసపారివరనాభ్యాస మేల
 కింఠంబు లేని రాగితరంగసంగితలాన్యాభినయదోష్వలాస మేల

భామినిలేని పుష్పసుగంధకర్పూరతాంబూలతూలికాతల్ప మేల
భవదనుగ్రహ మిల లేని పంచజనుల, కేలొకో భక్తి పెడనపురీలలామ-
బహులోభమతికి ద్రవ్యం బగ్గలం బైన నేమి మొదల్ తగ్గనేమి ఫలము
విశ్వస్తకు సమస్త విధభూషణము లుండె నేమి లేకుండిన నేమిఫలము
మండున కంగవాసాంగత్య ముట్టిననేమి యబ్బకయున్న నేమి ఫలము
వసుధ సంధున కక్షివై శాల్య మొత్తైననేమి కాంచంతైన నేమిఫలము
గుణమునూర్తంబుపుంస్త్రవంబుగోచరంబు, గోచిపోయిన బెడనపురీలలామ
రామలింగేశ్వరస్వామిచామభాగ, చంద్రశాలాసభాలంబ శ్యామలాంబ.

బాల్యవైధవ్యసంప్రాప్తకులాంగనాకులయవముంబలెఁ గోర్తె లభి
కల్లోలముల భంగిఁ గడువడి జతపడి పుట్టి పుట్టినయట్లు మట్టు పడు ద
రిన్దులందెప్పుడు దుర్వీరలంబున దుర్లభాంధసంబంధభాగ్యంబు ముందు
గలుగుఁ దోడ్పడె నే తొలఁగు నొక్కింత తిరంబుగా నేర దప్రాప్త మైన
స్వప్నలబ్ధపదార్థంబు సరశిచక్రి, జాలమేకాదె పెడనపురీలలామ
రామలింగేశ్వరస్వామిచామభాగ, చంద్రశాలాసభాలంబ శ్యామలాంబ.

బాలేందుసంకాశపాలదేశాంతికస్తూరితిలకాతిగంధసార
సార క్షీర సంభారసీమంతవి(రంత)రసాభాగ్యరాణివాస
వాసనసీలాశ్చ వారవిస్తారభాస్వరకచరచితపుష్పప్రకాశ
కాశసీకాశసంకలితరోమాచరీకల్పవనీ స్తబకస్తనాభి
రామ రామామశిశ్యామర(ణితలా)గ్ర, రిపుగణవిరామ పెడనపురీలలామ-
పాండిత్య మొక్కింత పాటిల్లనంత దుర్వాదయై బుధులఁ దిరస్తరించు
భాగ్యం బొక్కింత సంపాప్త మైనంత యున్నట్లుండై ధనికు ననాదరించు
భుజశక్తి యొక్కింత పుష్టి యైనంత నిర్దయుండై యితరుల భాధలఁ గలంచుఁ
బడుచు నిచ్చుడొకింత పదిల స్తత్యర్థి యైత లపహరించు
మూండుసాధు, వృత్తియూనటె పెడనపురీలలామ-

తటచుగా మొసలివాతను నున్న మానికంబును బెకలించిమే లెనయవచ్చుఁ
గడలేని కరడుల వడి మొరంగెడు సముదంబు నొక్తున్నడి దాటవచ్చుఁ
జటులకన్గోటకజాతిపామును బుచ్చదండసోలికఁ దలఁదాల్చు వచ్చుఁ
బొంచి మంచితనంబు గొంచి పంచాస్యంబు నింపుగాఁబట్టి యాడింపవచ్చుఁ
గాని మూర్ఖునిఁ దెలుపఁగాఁ గా దనాక, యేలుకోవమ్మ పెడనపురీలలామ-

నీవాడ నంటి మన్నించుచుటంటి నింకేమనంనునటంచు నెంతదాఁక
 వేడుకొందు నటంచు విసువక మఱియు నెన్నెన్నివిధంబుల నెన్నినాఁక
 నవి విన్నపముచేసినను నూరకుంట నాయుబుగా దంటి నే మన్నఁ గర
 రాదాయె నామీఁద లేదాయెఁ గనికరం బాఁడువారిమనంబుఁ జూడ
 నిర్గురం బనుశాస్త్రోక్తి నిక్ష మనఁగ, నేలుకోవన్తు పెడనపురీలలామ.
 ఇలలోన నెన్నియోనులఁ బ్లుగిక్లేనో కాని పున్నన్నకాంక్ష వదలె
 భువిలోన నెన్నిజంతువుల హింసించెనో కాని మాతుకధర్మక(లనతొలఁగ
 జగతిలో నెన్నిదుష్టాతులఁ గూడెనో కాని పుష్పధనుర్వికార మణఁగ
 వసుధలో నెన్నిపాపము లొనరించెనో కాని దుష్కర్తసంగత్య మరిగె
 నెప్పు డ్దెట్లైన నీతీవుఁ డే స్వతంత్రుఁ, డేలుకోవన్తు పెడనపురీలలామ -
 ప్పునయదిమొదలొ ప్పొక్కై హీనుల యాదించుచో విడియన్తులేక
 పొట్టనిండిన యంతః బాలతుల నై నాన గాసిల్లుచో దన వాసిలేక
 పొలతి గల్గినమాత్ర భోగంబు గొన నుత్సహించుచో నేమైన నెక్కు
 భోగంబు లమర నపూ లాజ్ఞించుచో వినయన్తులేక
 క్రాలె నీఘట మెంతదుష్టు మనాక, యేలుకోవన్తు పెడనపురీలలామ
 మతమొండు గల దని మద్యమాంసంబుల భక్షింపఁ జూతు రపేక్షఁకొల
 మహి వింత కా దని మహిషమాస్థలాది దానముల్ గొందు రుదారక
 స్వభోగంబు నిశ్చయ మని పశువధఁ జేయఁ బాల్పకుదు రన్యాయ
 విధ్యుక్త మని ముని వేషంబు దాల్చి యింటింట భుజితు రూర్చెడలక
 గాని హానికి వెఱవ రెంతేని బైసి, చూలి కలిమాయఁ బెడనపురీలఁ
 సత్యంబు శూన్యం బసత్యంబు మాన్యంబు ధర్మంబు కఱపు న్దుష్టర్త :
 నీతిదూరం బవినీతి సారంబు సౌజన్య మొక్కింత దౌర్జన్య మింత
 యని చెప్ప నలవిగా దక్కటా యీప్రపంచంబునం దేమైన సంతత
 నను గన్నతల్లి వీ పని నన్ని యున్ననా కేల నో యన్తు నీకృపగలు
 గా నెట్టియపవాద లేని కుచ్చితులు గూర్చినఁ జెందునే విమలుని
 రవినిఁ బొందునె నిర్విచారమిది నామొ,తాలకింపుము పెడనపురీలఁ
 తనతప్పు లెన్నెన్ని తలఁదన్నుచున్న నూహింపక యొరులతప్పే గణించ
 దనవృత్తి కొఱగాని దని విచారింపక యితరవృత్తి గుఱించి యేవ
 దనధౌర్త్యమొత్తైనఁదలఁపక పరులందుఁగలుగు ధౌర్త్యమునకుఁగల

దనబుద్ధి లేమిలోఁగొననేరకత్వంత ముచ్చుబుచ్చికొఱుత కపహాసించుఁ
దనకుఁదోడెదురాడుదున్ననుజుఁ డెదుఁ, (శీలమెఱుంగక) పెడనపురీలలము-
భుని మగవాఁడయి పున్నందుకు ముందు తనకుఁ గల్గినకొలదిని గడిచి
కలమాన్న మైన నాఁకలిడిఱు గలిమైన గంజమైనను మహాత్తర నొక్క
రికిఁ బెట్టి తాను గోరిక మీఱు గుడుచుట యదిగాక పౌరుష ముదరపోష
ణముమాత్ర మొకలక్షణమె గ్రుక్కికొక్కెర ముచ్చునఁబరిగెలనొక్కిమెక్కి
తనకడుపుఁ బ్రోచికొనలేదె తనమఖుఁ బెఱిగినదికాదె పెడనపురీలలము.
ధనికులైయుండి కొందఱు దురాశల నొక్క వేల్పువై నెవపెట్టి చాల్పుగట్టి
యొక్కొక్కరిని బట్టి గ్రుక్కిదిప్పక వట్టి మఱుమాటలాడఁ బల్కాఱువేఁడి
విత్త మాదిమధనద్విగుంబుగాఁ దెచ్చి కలదానిలోపలఁ గలిపికొందు
రది యిది కూడ ముం దరుగునం చెఱుఁగరు క్రొత్తను బ్రాతని రెత్తిపోదె
తలబరుపు చాలఁ గల్గిన తరువుమొదలు, నేలఁగూలదె పెడనపురీలలము-
శాంభవీ శుభనిశుభవీరభటసంరంభవీతొలతారంభవీతి
యోగధీహృతదుష్ప్రయోగధీరవిహారి వాగధీశనుత శీతాగసూతి
ధారుణీధరగదాధోరఃఁచంద్రమోధానిణీ భావుకాధారజాతి
వాహినీసుషమాశ్రవాహినీ హర్యక్షవాహినీచం రాహివీతి
హోత్రనేత్రకళత్రపవిత్రసచ్చరిత్ర మాంపాహి పెడనపురీలలము- ౬౧
ఆడుబిడ్డమగండు వేడకతోఁ దాళగాఁడయి లయతాళగతులఁ దెల్పు
మద్దెలగాఁడయి మఱితోడఁబుట్టిన యతఁడు మృదంగవాద్యంబు నెఱవ
మఱదలు కిశబ వ్యసహస్తాంబుజలై స్వరప్ర
మాణ మేర్పఱుప నెప్పుది తేఁడు తాండవం బాడ మాణిక్యసింహాసనమున
నెలమిఁ గూర్చున్న నీవీ నెన్నఁదరమె, త్రిపురసుందరి పెడనపురీలలము-
పుట్టిని లెవ్విది తపోవనంబున నిష్ఠభవభక్తి నిష్ఠఁ దపంబొనర్చు
చున్నెడ జడదారి మిన్నయై వచ్చిన తెల్లడాల్వేల్పు గుట్టెల్ల బట్ట
బయలు గావించి సంభావించి యతని నిజస్వరూపంబు సర్వస్వతంత్రు
రాలనై కైకొని కైలాసశైలంబుఁ జేరి తయ్యారె నెచ్చెలులమొఱుగి
కోరినమగండు దొరకిన కోమలాంగి, కేల వరచింత పెడనపురీలలము-
సంతతం బాజవంజవసౌఖ్యమూలం బనంతజీవంజీవనయన లనుప
దార్థనిర్ణయము యధార్థంబుగా వట్టిజోగి సదానందయోగి పుట్టు

చెల్లుబో నీ వేమి సేయనూహించిన వలదనువార లెవ్వార లెవ్వ
 రిని నైన నీళ్ళ ముంచినఁ బాల ముంచిన నీవకా(కొరులేరి) నీయుదార
 మాయావిమోహితాత్మకులయిపలువే...మకలుపత్వముగాంచుటంతె కాని
 భవదాజ్ఞలేనిదే ప కేవల ...
 బాటనేర్చునె వలఁబస్త పక్షిజాతి, క్షౌర్యలల్లార్పఁ పెడనపురీలలామ, రామ.
 ఉండుండి తా నొండు రెండుఁ బుండ్రెండంచు నాకన్ను లెన్నుచున్నాఁడుమాడు
 మెడలేదునాముక్తుపాడుగుమూరెఁగుబా రెండవిమునుగొల్పినాఁడడిగిచూడు
 మదిగాదునామోయి లాఁఁచుఁ బల్కఁబు వెక్కిరించుచు నాడు విధముఁజూడు
 వెక్కిరించుట కేమి చిక్కిమాడెద ముందు నులిపె నాచెవి జోడు దెలిసిచూడు
 మనెడితనయులఁ గని ముష్టగొనియెద వల, రినమదంబపు పెడనపురీలలామ-
 నను బరివంధిచుండలమధ్యపెత్తినిఁ జేసితే నీపాదసేవకుని మ
 నోద్దృశశక్తిఁ గల్గెనవచ్చు నాకడ శత్రుసహారైకసాధనంబు
 గలదు భవత్తటాక్షంబున సితమండలాగ్రంబు దానిసహాయ మూని
 నిమిషమాత్రంబున నిర్జితుఁ జుట్టుముట్టిన రిపుకోటి నెల్లను జలింప
 నాత్మ నేమియు సర్వమాయామహేంద్ర, జాలనాశని పెడనపురీలలామ-
 స్వప్నదశలయందు సహితంబు నీపాద సేవయేమఱ భక్తి సేయుచుందు
 బాల్యచేష్టలనైనఁ బలుతెఱంగులఁ బోక వేడక నినుఁ గొనియాడుచుందు
 జాగ్రదవస్థల సతతంబు నీకథాసల్లాపముల గోప్పి నల్పుచుందు
 నేకాల మెలమితో నీకటాక్షంబె నాకొరవంచు మదిలోన మురియుచుందుఁ
 గానియొక్కప్పడితరమార్గంబెఱుంగఁ, దృఢముమాత్రంబుపెడనపురీలలామ-
 హీరతాటంకద్వయాకృత ప్రద్యోతనద్విజరాజ లనిరంత
 రవశీకృత ప్రభుకర్ణకుండల కరు ఖండలభరి
 తనమస్తభావనజాతభవాండభాండపిచండిలచండిలసస్తహార
 జతమయాభరణవిద్యుతిమిశ్రహరి ద్రివిశ్రుతస్థండిలవిశ్వవిభవ
 సాంద్రసౌభాగ్యమండ లేశ్వరి యనశ్వ, రీమహేశ్వరి పెడనపురీలలామ
 రామలింగేశ్వరిస్వామివామభాగ, చంద్రశాలాసభాలంబశ్యామలాంబ. ౮౦
 సరకుంజరులకెల్ల 'నాస్తి తత్త్వం గురోః యర' మను నీతి సర్వంబు గురుఁడు
 గురుఁడు చరుండు నీశ్వరుఁ డన్ననీపతి కన్న వేటొక్క పేరెన్న లేదు
 తత్పరంధామసంధాతకాద్యంతరహితున కల్లాల వాత్రితుల నేలు

జవరాల వస్త్రదాచార్యురాలపు నన్నుఁ బరిచరుఁగా నేలవలె నటన్న
మాట మఱచితే జగములఁ బాటిగలదె, త్రిదశనుతనామ పెడనపురీలలామ
రామలింగేశ్వరస్వామి వామభాగ, చంద్రశాలాసభాలంబ శ్యామలాంబ. ౮౦
క్షీతిలోన నెట్టి విశిష్టకులంబునఁ బుట్టఁగా నేమి తా నెట్టిచదువు
చదువఁగా నేమి ప్రాగ్జన్మకర్మఫలంబు లనుభవించకతీర దొనర నరున
కిందైన నందైన నెందైన ననుచిత ముందుముందయ్యె నాయందు నీవు
సందు లేకున్చి నిస్సందేహ మందుఁ జరాచరాంతర్వర్తి వగుట వేఁడి
వెలుఁగు గలచోటఁజీకటితోలఁగకు న్నె, త్రిభువనంబులఁబెడనపురీలలామ-
బహుభాషలేల నీపాదపద్మముల తోడేసరి కడుదోసెఁడేసిమాడ
లనువొంద రాజివోసిన దాని నేనొల్ల నందు కిందొక సాక్ష్య మనువదించె
దను జుత్తగింపు నాతల్లి శాశ్వతపదార్థంబు నీవు తిరంబుగాఁగ
(నవనిఁ) గలుంగ నింద్యం బస్థిరంబైన కించిదర్థమున కాసించనేరఁ
(జేతుఁజిన నవ్య) సుధవీడి చేదు వెదకు, బేల గలఁడమ్మ పెడనపురీలలామ-
తల్లి సాభాగ్యమతల్లి కారుతకల్పవల్లి చల్లనిచూపు లుల్లసిల్లి
వెదచల్లి సకలసంపదల నాయందెల్లవేళల వర్ధిల్లి విమలభోగ
ములవెల్లి ముజ్జగంబులకెల్ల రాగిల్లి యల్లనల్లన గిరిపల్లె నల్ల
మల్లేశ్వరునిఁ దారసిల్లి కొమరుఁగన్న తల్లి నీదయవల్లఁ దొల్లిపున్ని
యములువన్నియ కెక్కెదోసములుసుక్తై, దృఢముమదిఁజక్రైఁబెడనపురీలలామ-
లది మొద లిది తుద యనలేదు గాని నీ పెనిమిటికన్నఁ జక్రినివిభుం డె
వండన్న యని వావి వరుసలు ప్రియవయస్యులు గాంచి సరసంబు లాగునప్పు
డొదవి నీపెదవులఁ గదిసిన ముసిముసినగవు వెన్నెల మూఁడుజగములకు వి
కాస మొనర్చిన న్నాచుఁగాత మదీయ దేహతాపంబులు దీక్ష నీల
లోహితుఁడుచేరఁబాఱఁబురోహితుఁడగు, భృంగిరిటుజీరఁబెడనపురీలలామ-
నీలమేఘచ్ఛాయ నెనయుమై కనుపునిగ్గుల తటిలతకాంతితకుకులీన
రత్నసానుపయోధరముల కుంకుమరక్తి గైరికాదులఁగి గడిలుకొనఁగ
ముకుర(కపో)లవిస్ఫురితచందనచర్చ ధాశధశ్యద్యుతి మేళగింపఁ
బూర్ణచంద్రనిభాతిఁ బొల్చు నెమ్మోమునఁ దిలకంబు లాఁచునస్థితినిఁ దనరఁ
బ్రియునికొఁగిటమెఱయనీహోయల భూత, సృష్టికిరవయ్యెఁబెడనపురీలలామ
రామలింగేశ్వరస్వామి వామభాగ, చంద్రశాలాసభాలంబ శ్యామలాంబ. ౮౬

దివిజాధిపతి పూర్వదిశ బృహద్భానుఁ డాగ్నేయభాగమున దక్షిణహరితృ
 దేశంబు(ననుగాలుఁ) డాశరవిరుఁ డవాచీనమున వేష్ట వరుణదేవుఁ
 డవరదిగ్భాగంబునందు సదాగతి వాయవ్యయున నరవాహనుం డు
 దీచి నీశానుఁ డాదిక్ష్ణేయముననుండి కొలుపు గొల్పఁగఁ బెద్దకొలుపుకూట
 మున వసించిన ప్రభురాణి వనజపాణి, నీలమణివేణి పెడనపురీలలామ- ౮౭
 బాలార్చకోటిప్రభాభాసమానమై యుద్భవించిన పరంజ్యోతి వీవ
 నియతి సృష్టిపితిలయకర్త లగుమూర్తి మూర్తుల కాభారమూర్తి వీవ
 జ్ఞానవైరాగ్యసిద్ధులఁ జెంది వర్ణించు సనకాదులకుఁ దపశ్శక్తి వీవ
 స్వర్ణమానవబలిసద్భక్తాకనివాసనరుల కుపాధ్యక్షవైవంబ వీవ
 నిఖిలభువనంబులకు నితఁ నీవు కంటి, తెప్పరలఁ గాదె పెడనపురీలలామ-౮౮
 విశ్వేశ్వరస్వామి వేడుకఁ జెల్పింపఁ బూని కాళిని నన్నపూర్ణవైతి
 వరమల్లికార్జునశిష్యునికోరికఁ దీర్చ గమకించి శ్రీగిరి భ్రమరి వైతి
 వేకామ్రనాథుని కిష్టార్థ మొసఁగ నపేక్షించి కాంచి కామాక్షివైతి
 * * * * *
 వైతిభువనైకమాత వేమైన నీవ, యై లభించితి పెడనపురీలలామ-రామ- ౮౯
 భ్రమరీచికురజిత భ్రమరీకృశానుశుభ్రమ(రీచిగా)త్ర నేత్రత్రయీత్ర
 యీస్తోత్రపాత్ర మోహిత...ర్దిన మహిషాసురమర్దిన హతనితాంత
 దుర్దిన దా దుఃఖాటవీదావకీలి కీలితరత్నకింకణీయు
 తామల...తరానందమగ్నచుష్కతజస్తభగ్న శౌరీసమాఖ్య
 నై మరాళమానససరోధు, రీకృతసమాఖ్య పెడనపురీలలామ
 రామలి. శేష్వరస్వామివామభాగ, చంద్ర శాలాసభాలంబశ్యామలాంబ.౯౦
 వేద వేత్తలు నిన్ను వేదాంతసూక్తులఁ గొనియాడుచుందు శేపునఁజెలంగి
 తార్కికు లేవేళఁ ధర్మవాదంబుల వాదింతు రొకనిన్ను వరుసఁజేసి
 వైయాకరణులు సువర్ణరూప మెఱింగి చదువుచుఁదురు నిన్నుఁ బదిలపటిచి
 యోగమవిదులు బీజాక్షరంబులు గూర్చి జపమొనర్తురు నిన్నుఁ ద్రిపుటిఁజేర్చి
 మోక్షాద్భుజేతులు తలదాల్చి మ్రొక్కుదురుధరి త్రిజనులెల్లఁ బెడనపురీలలామ
 కామలింశేష్వరస్వామి వామభాగ, చంద్ర శాలాసభాలంబశ్యామలాంబ.౯౧
 ఎల్లలోకంబుల కేలికి నానివై ధర సర్వజీవుల తప్పు లరసి
 దండింప నొప్పులు దరిచి వాఁచితముల నిండింప నేర్చిన కొండరాచ
 దానపు నాయెడఁ దప్పుఁ బట్టఁదలంచితే నీకు దొరక దే తెల్విఁగల్గు

రాజు దలంచితే యోజ దెబ్బలు తేకపోవు గావున దయాంభోధివగుచుఁ
 గాచి రక్షించు యోజుటే కార్యమిపుడు, కేవల నన్ను పెడనపురీలలామ-
 నీమహామహిమ వస్తింపంగ న్నాటలు చెందువేలున్న శేషుడఁ గాను
 నిన్ను దర్శింపగ మున్నో క్షవేకన్ను లున్నవిలింపముమ్ముండఁ గాను
 నిన్నుఁ బూజింప దండిపహ స్రకరసోరుహముల బాణాసురుండఁ గాను
 నిను స్మరియింపంగ నేన్యాముఖములు గలయలకలకాఁగఁగామిఁ గాను
 గాని పూనితి మన్ననఁ గాంచి చిత్తవృత్తి గరుణించు పెడనపురీలలామ-
 యొకే నీనామ ముచ్చరించుటే కాని జిహ్వకుఁ బరితృప్తి చెందఁగలదె
 నీరూప మారయఁ గోరి చూచుటే కాని కన్నుల కేకటఁ గాంచఁగలదె
 చాల నీకథలు (ముచ్చటనిను)టే కాని వీనుల కాస్త్ర విడువఁగలదె
 మఱిమఱి నీకు నచ్చుననించుటే కాని మనమున కేమైన దనివి కలదె
 నిన్ను విని కని భజియింప నేర్పు గలదె, పృథ్వీజనులకుఁ పెడనపురీలలామ-
 కాళీ భయప్లవవ్యాళీ విశాలచూళీ వీరపయకే? పరాకు
 దుగ్ధా విభూతదుర్దాగ్ధా శ్రితార్థవగ్ధా సహముదితభగ్ధా పరాకు
 రంభానిభోరు విస్రంభా నిరస్తదంభా వ్యూహానోజకుంభా పరాకు
 మారి కుమారి కామారి కుభృత్తుమారి యతీతపకుమారి పరాకు
 గాక చీకాకు మదిసోఁకనీక నగ్నఁజించి రక్షించు పెడనపురీలలామ- ౯౧
 శరణు వేఁడెడ నన్నుఁ గరుణఁ జూడవు పిన్నవాడఁ గాపాడనే వేడికన్ను
 గలవేల్పుదొరసాని కడలికూఁతురిముద్దఁగోడలిదయచు జేకుఁజివిద్య
 కొలఁదని నిన్ను వేపలుకులు శతరీపపద్మబులు రచించి ప్రస్తుతించి
 తి నిది యొప్పో విధించిన గొప్పతప్పో తెలియ నామనవిని నాలించి తప్పు
 లున్న నైరించి రక్షించు నన్నుఁగవి విరించినతనామ పెడనపురీలలామ- ౯౨
 మున్న నేకవిధంబుల నిన్ను వేఁడుకోఁగా నేఁడె(వెంట)నే కనికరింపుఁ
 జూఁచి నాపై మించు సోఁకిన మఱి నింతియె చాలు కాదేసమస్త
 లోకంబు తేకాల మాకాంక్ష నానావిధైశ్వర్యభోగంబు లనుభవించి
 తుది ముక్తి సతినిఁ జెందుట కాదికారణం బగునననేమిట నరయ మోక్ష
 లాభలోభంబు గలదె చేటి భవ , శ్యామ పెడనపురీలలామ-
 నీయనుగ్రహమున నేటి కీవిధిఁ గృతకృత్యుండనైతి నిఁకేమి చెప్ప
 వచ్చు నాభాగ్య ముర్వర నస్తదీయ మిత్రసమూహమున కభ్యుదయపరంప

రాభివృద్ధి ఘటించె నహితుల కల్లఁ బరాధవం బానఁగూడఁ బ్రాధవంబు
 శోభించె నత్యంతశుద్ధమాచసులకు భవదీయపాదసేవకుని వినుతి
 హితమతి గ్రహించి లాలించుకతననతుల, తృప్తిజెంద పెడనపురీలలామ-
 బ్రాహ్మణుల కభీష్టఫలకాయితై సదాచారసంపత్తి విశ్వంభరార
 ములకు రాజ్యసామ్రాజ్యంబు వైశ్యుల కర్థగౌరవము చతుర్థవర్ణ
 మునకు ధాన్యవిశేషములు నిరంతరభోగములు పౌరులకు నెల్లఁగలుగఁజేసి
 జేలసి దేవాంగక్షకులసంభవుల కిలువేల్పుచై ప్రీతిఁ గావించి జఁము
 లరసి కాంచిత శాంతగుణాభిరామ, రిపుగణవిరామ పెడనపురీలలామ-౯౯
 పెంపుదీపింప ముంపల్లిమల్లి కాన్తనపండితారాధ్యవినుతిపూర్వ
 కంబై న యీకవిత్వం బాసుధాధామతారార్క-ముఖలసగ్గారవంబు
 గా విశ్వసించి న గ్ధావశే కృతకృత్యుఁ జేయవే సాభాగ్యసిద్ధిదాయి
 నీ 'నిత్యమంగళాని భవంతు తే' యని మంగళారాధిక లంగనామ
 ణీగణ మొసంగ మునుదధిం దేలి శూలి, చాలిమేలైతి పెడనపురీలలామ
 రామలింగేశ్వరస్వామి వామభాగ, చంద్రశాలాసభాలంబశ్యామలాంబ.
 శ్రితకల్పరూప దాసీరూపదేవతావనితాసమాజ పావనహిమాచ
 లాధిరాజతనూజ హరిదశ్వకోటివిభ్రాజితతేజ సంక్రందనాది
 బృందారక విరచిత రత్నమయూఖినీరాజితారు
 ణాంఘ్రిరూప బ్రహ్మజ్ఞానశాసితాశేషపరివ్రాజ శేషఫణి
 భూషణాంధాంగ రాజ్యనిశేషభోగ, శీలసమ్రాజ పెడనపురీలలామ
 రామలింగేశ్వరస్వామి వామభాగ, చంద్రశాలాసభాలంబశ్యామలాంబ.

(ఈశతకము, జగ్గయ్యపేట- ములుగు వీరభద్రశాస్త్రిగా రిచ్చినది.)

శ్రీగస్తు.

౬- కంచి యే కామ్రులింగశతకము.

సీసపద్యములు.

శ్రీపార్వతీశ్వర శృంగారశేఖర యహిరాజకేయూర యసువిదూర
గంగాజటాధార కమనీయగుణహార హార వైరివిదార యచలధీర
విబుధజనాధార విరహితపంసార శ్రితలోకపరివార సితశరీర
మునిబృందవందార మూర్తిత్రయాకార శరనిధిగంభీర ధరనివార
భువనసంచార సుతతభోగసార, చంద్రకోటీర భీకరసమరశూర
మదనమదభంగమహితక్షమాశతాంగ, కరధృతకురంగకంచియే కామ్రులింగ.

అజ్ఞానశిఖినేత్ర యజ్ఞనన్నిభగాత్ర యఖిలలోకపవిత్ర హర పరాకు
ద్విరదాసురనిదార దివిశాద్రిసమధీర భరితాహికేయూర భవ పరాకు
గళనైల్యజితధృంగ కలుషహిమపతంగ కరుణాంతరంగ శంకర పరాకు
కరినాసురత్రాస కైలాసగిరివాస శిష్టజనోల్లాస శివ పరాకు
ఆర్యసన్నత నందినామానపరాకు, భంజితవ్యాసుడై తేయ బహుపరాకు
మదనమదభంగమహితక్షమాశతాంగ, కరధృతకురంగకంచియే కామ్రులింగ.

రజతాచలస్థాన గజవర్షపరిధాన శంభో మహాదేవ శరణు శరణు
సకలలోకాతీత సర్గుణసంఘాత చంద్రాగ్గళిఖినేత్ర, శరణు శరణు
నిగమనన్నతగాత్ర నిర్మలచారిత్ర శర్వాణివల్లభ శరణు శరణు
పన్నగభూషణ పాపసంశోషణ శారదాపతిసుత శరణు శరణు
చండకోదండపాండిత్య శరణు శరణు, జలజజార్చితపాదాబ్జ శరణు శరణు
మదనమదభంగమహితక్షమాశతాంగ, కరధృతకురంగకంచియే కామ్రులింగ.

వ్యాసభారద్వాజ వాల్మీకివాసిష్ఠ గౌతమజాబాలికణ్వుకుత్స
సుబలగాలవదాల్భ్యశుకశౌనకాత్రేయ మాండవ్యహరిషల్ల్యమందసాల
కబలివిశ్వామిత్రఘటనాయుభక్షక గాగ్నేయమైత్రేయకటకలాప
భాగవజైమినిబకకౌత్సజతుకర్ణగోకర్ణకశ్యపగోపవేళ
అత్రిత్రిత్రివసుమిత్రయాజ్ఞవల్క్య, శృంగిబృహదశ్వగౌతమసేవ్యమాన
మదనమదభంగమహితక్షమాశతాంగ, కరధృతకురంగకంచియే కామ్రులింగ.4

నాటకాలంకారవైపుణి నహినహి శబ్దశాస్త్రజ్ఞానసరణి సున్న
సాహిత్యరసవృత్తిజాడలే తెలియవు ప్రాసవిశ్రమగణధశితి నాస్తి

గ్రామ్యదేశీయాదిగ్రంథముల్ నేరను రచనాచమశ్చృతి రాద యికను
 భవదచుగ్రహబలపాండిత్యమేగాని యితరపాండిత్యంబు లేమి లేవు
 గాన జిహ్వోగ్రమున నిల్చి కరుణతోడ, శతకమీడేప్పు వేగమే సార్వభౌమ
 మదనమదభంగమహితక్షమాశతాంగ, కరధృతకురంగకంచియే కాన్రులింగ. 5
 నీవే నాతండ్రివి నీసతియైనట్టి కామాక్షి దేవియె కన్నతల్లి
 గజముఖభైరవకౌంచారులగ్రజుల్ ప్రమధగణామల బంధుసమితి
 వాకిటికావలివారు సామంతులు భక్తసంఘంబులె ప్రాణాంబులు
 నీదుసంక్తిరసల్ నిజలమగ్రాంబులు నీవదద్వయభక్తి నిత్యముక్తి
 యనుచు నెఱసన్నిమదిలోననచుదినంబు, భక్తియున్నడనె చాలఁ బ్రస్తుతింతు
 మదనమదభంగమహితక్షమాశతాంగ, కరధృతకురంగకంచియే కాన్రులింగ.
 ఖరమేశ్వరా భవత్పావాజ్జయస్కంబుఁ గనుఁగొన నెన్నఁడు కలుగునొక్కొ
 సాంబ సదాశివ సంధ్యానటనలీలఁ బరికింప నెన్నఁడు ఫలితమొక్కొ
 పుణ్యజనాంతక భూతిత్రిపుండ్రంబుఁ జూడ నెన్నఁటికిని సులభమొక్కొ
 యిందుశేఖర నీదుచుందిరంబై తగు కైలాసమెన్నఁడు గాంతునొక్కొ
 యను మనీషూర్తిచుదినుంచియనుదినంబుఁ గూజసేయుచు సద్భక్తిపుణ్యచరిత
 మదనమదభంగమహితక్షమాశతాంగ, కరధృతకురంగకంచియే కాన్రులింగ. 7
 అనఘగుణోదారుఁ డసరవైరివిదారుఁ డబ్జాత్రిపమధీసుఁ డఘడిదూరుఁ
 డాత్రితావనశీలుఁ డమితక్షీర్తిపిశాకుఁ డంచద్విబుధపాలుఁ డతికృపాళుఁ
 డార్చ్యరక్షణధుర్యుఁ డంభోధిగాంభీర్యుఁడకలుపాద్భుతచర్యుఁడతులశౌర్యుఁ
 డహిరాజభూషణుఁ డానమత్పీషణుఁ డార్చిసంభాషణుఁ డమితధిషణుఁ
 డనుచుఁగొనియాడఁదగినన్నిత్రయింతు, భక్తవత్సలచనుఁబ్రోవుపరమపురుష
 మదనమదభంగ మహితక్షమాశతాంగ, కరధృతకురంగకంచియే కాన్రులింగ.
 హరికృతభుజంగ వారాన్నిధినిమంగ భావమానపరాంగభరితంగ
 లసితదృక్సారంగలాంఛనాబ్జతంగ పిధ్వస్తకూతంగ వృషతుగంగ
 రక్షోభయదసంగరపరాక్రమోత్తుంగ తాండవోత్సవంగ ధవళితాంగ
 కంఠరుగ్జితభృంగ గౌరీపరివృంగ కరుణామృతతరంగ కనకపాంగ
 యాత్రితావనచంగ కాలాభిషంగ, హరిహరిఁభాంగ వరనిర్మలాంతరంగ
 మదనమదభంగమహితక్షమాశతాంగ, కరధృతకురంగకంచియే కాన్రులింగ.
 విశ్వర్వమొసఁగి నన్నాదరింపకయున్న నీశ్వరుం డనుమాట యెఱుగాదె
 దారిద్ర్యభూతంబుఁదలఁగఁజేయకయున్న భూతేశుఁ డనుమాట పొల్లుగాదె

యొక్క నిరక్షింప నెక్కువై తోచినఁ బ్రమథాధిపతియన్నఁ బ్రజ్ఞగాదె
భక్తవాంఛితసుఖప్రదుఁడూ గాకుండిన శంకరుండచుమాట బొంతుగాదె
యైనఁ గానిన్తు నీకేయి యుత్తమ, యాదిభిక్షుకుండచునామ మందినావు
మదనమదభంగమహితక్షమాశతాంగ, కర్మభక్తురంగకంచియే కామ్రులింగ.

ఈశ్వరా నినుచన్లు యింతదీక్షతఁజెంద నూరకేయుండుట యుచితమగునె
ఎంతనిర్మయుండవో యిందుకళాధర మందచూ నీబుద్ధి మానిరీతిఁ
బలుకకున్నా వదె పార్వతీపురఘనీల గాంబుచే బుద్ధి కిలఁకఁబడెనో
కటకటా భిక్షునిఁ గాసిచెయట మహాగాంభీర్యమా కాదు కరుణజూచి
సకలసంపత్తరుసఁజేయు నార్పణమి, లేకయుండిన సన్మతి నికుంగలదె ?
మదనమదభంగమహితక్షమాశతాంగ, కర్మభక్తురంగకంచియే కామ్రులింగ.

మి టికి మంటికిఁ గంటకమగుంటి నంట గొంటింపిన వింటిమేటి
బంటునుంగన్న ముక్తంటి సచర్మలు వింటిని గంటిని తుంటివింటి
దంటను నీకంటిమంటను నంటించి కంటికి నెడఁబాపి తంట దుఃఖ
మంటినకిల్చివాల్గంటి వనంటిన గొంటికోకంటున నంట తెలిసి
తంట లేకుండ మదను నుదారఘోషిఁ,దిరిగి బ్రమకంగఁజేసిన ధీమఁడీవె-మద,
అగముతో మృత్యుశాశుగముతో దుర్వర్ణనగముతో (నాదిపన్నగముతోడ)
రసముతో శుభ్రసారసముతో మహితగోరసముతో సురభుసీరసముతోడఁ
గరముతో నాదిసూకిరముతోఁ దార్మ్యకంధరముతో దేవసింధురముతోడ
నాజితో సురరాజనాజితోఁ దారకారాజితో సామజోద్వేజితోడ

ననుగమించి భవద్యశంబఖిలదిశల, మించె బ్రహ్మాండదీప్తివై మిక్కుటముగ-మద-
అహివైరిపుమస్త మబ్జమధ్యంబున యవభిచ్ఛరాహతి నడఁచువాని
కగ్రజుచేతఁ బరాభవంబును బొందు క్షితిదేవముఖ్యునిక శితశరాళి
నొచ్చి యొర్చినవీరు నురుశీలీముఖముల నవనిఁగూర్చినమేటి కతిదయార్ద్ర
భావసంకలితుండై పరమసాధన మగు కంకపత్ర మొసంగుఘనుండ వనుచు
నిన్నుమదినుఁతువర్ణింతునియతిఁగాంతుఁ, బన్నగారితురంగ ప్రసన్నఁడౌర-
గంభీరమగు ఘనాఘనము మ్రోసినరీతి గర్జింప దివి భువి కంగు రనఁగ
నందీశుహుఁకారనాదఁబుచేతను దిగ్గజకర్ణముల్ దిమ్ము రనఁగ
ఘాలనేత్ర ప్రభావలలిచే బ్రహ్మాదిసురమనిదృక్తతుల్ చుట్టు మనఁగ
ముమ్మెనవాల్లేల మురువుగాధరియింప దనుజులహృదయము ల్దగురనఁగ
సరభసమ్మన నంధకాసురునిఁజట్టి, పట్టకొట్టిన బల్ జగజ్జెట్టి వీవు, మదన-

కొక్కుతేజగానిఁ బక్తి బాబాపైని నెక్కియాడెనువాని నొక్క మొగిని
 మక్కువ దయచు బెంపెక్కఁజేసిన యట్టి చక్కనిసామి నీయక్కటాక్ష
 మిక్కడే నామిఁదఁ జొక్కముగా నుంచు తప్పువ గాకుండ నిక్కముగను
 నెక్కువదొర వని మిక్కిలి వేడితిఁ జక్కగ దయఁజూడు చిక్కులేక
 యెక్కడెక్కడ నీసాటి యెంచఁదలమె, యొక్క దేవతనైన నీయద్విగాఁగ, మదన-
 “బ్రహ్మైవా”మన చును భాషింప గావచ్చుఁ బరతత్త్వమెఱిగెడి భావమరుదు
 సకలంబు రోసితి సన్న్యాసి ననవచ్చుఁ ప్రకృతిపిచారంబుఁ బాయుటరుదు
 వేదశాస్త్రంబుల వాదింపగావచ్చు నాత్మార్థముజ్ఞాన మబ్బుటరుదు
 బాహ్యయోగంబులు పాటింపఁగావచ్చు సద్గురుపూజయుఁ జలుపుటరుదు
 జ్ఞానయోగంబుగహనంబుగానవచ్చుఁ, గాంతరనఘులుభక్తియోగంబువలన
 మదనమదభంగ మహితక్షమాశతాంగ -

17

మొదట మూలాధారమునఁ జతుర్వక్ష్పమందలిగణపతి నమరనిలిపి
 కుండలి భేదించి గురుకటాక్షముచేత నాభిప్రదేశమ్మునందు విష్ణు
 నొనరఁగ బూజించి ఘనుని సదాశివు హృత్పద్మకర్ణి నునిచి ద్విదళ
 పద్మమునను భానుఁ బ్రస్తుతిగావించి దగ వేయిరెకుల తప్తుయందు
 నిన్నుఁబరహంసరూపుని నెఱ్ఱఁగాంచి, చిద్విలాసంబుననుబూజ సేతునేను
 మదనమదభంగమహితక్షమాశతాంగ, కరధృతకురంగకంచియేకావ్యులింగ.

బాణాసురుండు నీబావకుఁ దమ్ముఁడా? కరుణతో వానిని గాచినావు
 పంక్తికంఠుండు నీపడఁతితోఁబుట్టువా? సకలసామ్రాజ్యముల్ సంఘటింపఁ
 జండీశ్వరుం డేమి శాంభవీజనకుఁడా? సాలోక్యమొనరించి సంతరింప
 హరిహాయసుతుఁడునీయగ్రనందనుఁడే మొ? యవ్యాహతాశుగమతనికొసఁగ
 నింతకరుణాసముద్రుఁడ వేలనేను, సంతతమునిన్నునుతియింపసరకుగొనవు-

సతిపతులకు నేమి సంతోష మొనఁగూర్చు సకలసస్యములకు శరణమేమి
 భూమిజాజనకుని పుటభేదనంబేమి బిల్లులు కడియము లల్లుటేమి
 రామపాదము సోఁకి రాయి యేమా యెను గోరక్షకెది హరిగొడుగుఁదాల్చె
 జలరాముఁడుధరించు పటుసాధనంబేమి యాంజనేయున కేమి యడ్డమయ్యె
 నర్థము వచింపమూఁడేసియక్షరములు, యంత్యవర్ణంబునావలనాదియగును-

వేదవేద్యా భవద్వీర ప్రతాపంబు దక్షిణధ్వరిధ్వంసతరుణమందుఁ

జూడవట్లా మఱిఁచుటకుముమ్మెనవాలు కేలునఁగీలించి కినిసి భద్ర

కాళీసమేతుఁడై కరినికరంబులఁ గంఠీరవము దాఁచు కరణి మెఱయ
 సురనికరంబుపై నుఱికి ధే, యని యార్చి బ్రహ్మదులెల్లను బరువులిడఁగఁ
 దఱిమి నుగ్గాడి పోఁద్రోలి దర్పమణఁచి, జయము చేకొన్న సద్గురుస్వామివీవే
 మదనమదభంగమహితక్షమాశతాంగ, కరధృతికురంగకంచియేకామ్రలింగ.
 త్తోణి శతాంగఁబు సూర్యచంద్రులు కంఠు నజుఁడు సారథి శ్రుతు లశ్వపంక్తి
 మేరుశైలము మహామేటికోదండంబు యహిపతి నారి శ్రీహరి శరమ్ము
 ప్రణవంబు మునికోల పాలసంద్రము పొది రాప్యద్రి పీఠంబు రాహుకేతు
 వమరఁగా భజించి యతిరాద్రమూర్తి వైయరదఁబుపై నెక్కి యసురవైరి
 శరముచేతను క్షణములో శత్రులగలఁ, ద్రిపురదహనంబుఁజేసినదేవుఁడీవే—
 అటపదియమ్ములగుఱికానిగర్వంబు మాయఁజేసిన జగన్మాన్యుఁ డీవే
 జంటత్రాగుడునొంటిదంటరాకాసిని మంటఁగల్పిన శితికంఠుఁ డీవే
 సుడివాలుఁ గేలునఁ బిడిగొన్న జేజేకుఁ బరమమిత్రుండైన భర్గుఁడీవే
 చట్టుగూఁతురును జేపట్టి లోకములెల్లఁ బట్టి గానేలిన భవుఁడ వీవే
 భక్తజనులను రక్షింప బ్రహ్మమీవే, యనుచు మదిలోన నిన్నెంతననుదినంబు—
 మూఁడుపట్నముల నిర్మూలంబుగాఁ జేయు దామోదరాశ్రు మేదారి జరిగె
 నంధకాసురుశిర మవలీలఁ ద్రుంచిన ఘోరరాద్రాశ్రు మేగొందిజుణిఁగె
 దారకాసురుఁ బట్టి దర్పమణఁచిన పాశుపతాశ్రు మేబారిసురిగె
 సింధురాసురుఁ గిట్టి చించి చెండాడిన ముమ్మెనవాలు నేమూల నణఁగె
 శ్రీమహాదేవ యిప్పుడు చెండరాదొ, యశివతతులను భవదుగ్రవిశిఖములను
 మదనమదభంగమహితక్షమాశతాంగ, కరధృతికురంగకంచియేకామ్రలింగ.
 వేషధారుఁడటంచు వెఱచుక యుందురా యెండలో నిల్చి సొమ్మియ్య మనక
 గరళకంఠుం డని గడనగాఁ జూతురా హస్తదా ర్పెంబడి నంటుకొనక
 ఫాలనేత్రుఁ డటంచు భయపడి యుందురా పైకంబుఁ దెమ్మని బాధలిడక
 సురగభూషణుఁ డని యూరకె యుందురా జీతఁబు దెమ్మని జిద్దుపడక
 సర్వకాలంబు గొల్చిన సంబళములు, విడిచిపెట్టరు భక్తులు వెంటఁబడక—
 నీనామకీర్తన నిగమాంతసారంబు నీనామకీర్తన నిత్యసుఖము
 నీనామకీర్తన నిర్గుణబ్రహ్మంబు నీనామకీర్తన నిత్యపదవి
 నీనామకీర్తన నిత్యకల్పసమాధి నీనామకీర్తన నిత్యముక్తి
 నీనామకీర్తన నిఖిలమంత్రంబులు నీనామకీర్తన నిత్యయోగ

మనుచునీనామమాత్మతో ననుదినంబు, మనససేయుచునున్నాడమటపు లేక
మదనమదభంగమహితక్షమాశతాంగ, కరధృతకురంగకంచియే కామ్రులింగ.

శివశివా యని నిన్నుఁ జింతన సేయక ప్రారబ్ధ మేరీతిఁ బాసిపోవు
హరహారా యని నిన్ను నభినుతిసేయక కర్తంబు లేరీతిఁ గడఁదొలంగుఁ
బరమేశ్వరా యని భజన సేయక యున్న జననమరణము లేసరణిపిడుఁ
బరమశివా యని పలుమాటు దలఁపక సాయజ్య మేరీతి సంఘటించు
ననుచు నెఱనమ్మి నిరతంబు నాత్మలోన, భక్తియుక్తుడనై చాలఁబ్రస్తుతింతు-
వేదశాస్త్రపురాణాద్యలు నేరను జపతపోవ్రతనిష్ఠజాడ లెఱుంగఁ
దీర్ఘయాత్రలు సల్పఁ దిరుగులాడఁగ లేను నతిధిపూజ లొనర్ప నలవిలేదు
అష్టాంగ యోగంబు లభ్యసింపఁగ లేను నాత్మవిదుడ గాను నల్పమతిని
దీనజనావనదీక్షవహించిన దేవదేవోత్తమ తెలియవినుము
నాదువిజ్ఞాపనంబునానందముగచు, బరమపదమిమ్ముమఱియేమి భాగ్యమడుగ-

అదెరా కయీసరి యాలోచనలఁజేసి కయితకట్టివ్వుడు గట్టినాపు
కట్టితే నేమాయెఁ గానైననీయను నూరిలో నీవింక నుండవద్దు
వెట్టికూతలు కూసి వెఱపిఁచవచ్చేవు పద్యాలుమామీఁద బాడవద్దు
కాటమరాజుల కగ్గమైనా సరి సిద్ధురాజులుగారి సుద్దులైనఁ
దానగించుక చెప్పి తేతక్కువయినఁ, గాని యిరుసాళ్లు కొల్లనుగట్టలోభి, మద-

సురగరుడోరగనరకిన్నరులఁ ద్రోలి సాధుజనులమానసములు చెఱచి
యగ్రజ నదలించి యతనిపట్నము గొని యనుజన్తుఁ బడఁదన్ని యవలనడిచి
కడుఁ గూరుఁడై మించికైలాస మగిలించి ప్రమథగణంబులఁ బాఱఁద్రోలి
యింత చేసినఁ గాని యేమనఁజాలక యత్యంతకరుణచే నరసి ప్రోచి
భక్తియే ముఖ్యముగ నెంచిపంక్తిమ ఖునిఁ, బావనముగాను నేలినవరదుఁడీవె
మదనమదభంగమహితక్షమాశతాంగ, కరధృతకురంగకంచియే కామ్రులింగ.

అఖిలదర్శోజ్జ్వలుం డగువాయుసూనుండు చిక్కుపడఁడె యింద్రజిత్తుచేత
విషధీనీరం బెల్ల విప్రవరేణ్యుని పుడిసిటిలో నాఁగెఁ బొంక మఱిగి
యాచక్ర వాళపర్యంత మేలెడిరాజు వీరబాహునిఁగొల్చి వెతలఁ జెందె
సకలసురాసురసమితి నోర్చినవీరుఁ డాటఁ జెప్పటకుఁ దా నాధ్యుడయ్యె
నీదుదయ లేకయుండిన నేర్పులేల, నన్నిటికి నీకటాక్షంబెయతిశయంబు, మ-

భక్తరక్షకుఁ డని భజన చేసెతిఁ గాని యింతనిర్దయుఁ డని యెఱుంగ నైతి
 శంకరుం డనుచుచు జాల నన్నుతిఁ గాని కరివచిత్తుఁ డటంచుఁ గాననైతి
 దీనావనుం డని తెలిసి మ్రొక్కితిఁ గాని విషగళుం డనుచును వెదకనైతి
 నిందు శేఖరుఁ డని యిందుఁ జేరితిఁ గాని మదనారియచుమాటమఱచిపోతి
 మంచిదామెచునీ వెన్నిమాయలైనఁ, జేసి తేమామెచుచు బాయసిద్ధముగను-
 దండంబు దండంబు దైవశిఖామణి దండంబు దండంబు ధవళగ్రాత్ర
 దండంబు దండంబు దండధరాతక దండంబు దండంబు దహనచేత్ర
 దండంబు దండంబు దాసజనావన దండంబు దండంబు దానవారి
 దండంబు దండంబు ధైర్యజితనగేంద్ర దండంబు దండంబు దర్పకారి
 దండములునీకుఁగోటిమాత్రాండ తేజ,దండములఁ బాయునేఁ జేయుతప్పలెల్ల-
 శ్రీకందుఁ బూజించు చేతులు చేతులు దితిజారిఁ దలఁచిన దినము దినము
 గంగాధరుని జూచు కన్నులు కన్నులు శివునకు మ్రొక్కెడి శిరము శిరము
 విశ్వేశుకథ విను వీనులు వీనులు సితమూర్తి నుతియించు జిహ్వ జిహ్వ
 పరమాత్ము వలగొను పదములు పదములు భూతేశ్వరుని మీఁది బుద్ధిబుద్ధి
 యనుచువిబుధులచేవినియనుదినంబు, సన్నుతించుచునున్నాఁడసత్యమనుచు-
 రాజశేఖర విను రజతాచలంబునఁ బార్వతీదేవియుఁ బ్రమథగణము
 నమరేంద్ర యమ వరుణాదిదేవతలును మునివర్గమును జాల ముదముతోడ
 సేవింపఁగా రత్నసింహాసనమున పేంచేసి యున్నట్టి వేక్షఁజూడఁ
 గోరియున్నాఁడను గొబ్బున దయచేయు మీఁకమీఁద జన్మ మే నెత్తఁజాల
 రమ్మనుచుఁ బిల్వనిటసీత్రరాకయున్న, నీకునీపాదములతోడ నిజముగాను, మ-
 హరిహరాదులపూజ లభ్యంతరము లాయె గ్రామశక్తులు మహాఘనములాయె
 సత్యశౌచంబుల జాడలు చెడిపోయె నన్యాయ మశుచియు నర్థమాయె
 బ్రాహ్మణచదువులు కనపసలైపోయె నన్యజాతులవిద్య లధికమాయె
 జేదశాస్త్రపురాణవిధులెల్ల నుడివోయెఁ దామసోక్తులు మహాధట్టమాయె
 మోషకులుచాలఁగలియంచుముఖ్యులైరి, సజ్జనుల నెల్లుప్రోచెదోసాంబమూర్తి-
 కలకొద్ది నతిధికిఁ గరుణతో రమ్మని యుపచరించెడివాఁడ యుత్తముండు
 మాపురా రేపురా మల్లిపొమ్మని శ్రీప్రీ మఱియొసంగెడివాఁడు మధ్యముండు
 కరినోక్తులాక్షుఁడు గళవళమందుచు నటుమీఁదనొసంగువాఁడధముఁడంద్రు
 లేనియాసలు చెప్పి లేదు పొమ్మనువాఁడు సధమాధముండందరవనిలోన
 ధర్మములయందునంతరాంతరముచెలిసి, దాన మొసఁగినపురుషుండుధన్యుఁడను-

సురగరుణోరగనరకిన్నరులకైన నీమాయ మించంగ నేర్పులేదు

హరిసోమహిమగిరిసురభూజములకైన నీక్తి మించంగ నేర్పులేదు

తపనకాలాంతకదహనులకైనను నీప్రతాపము మించ నేర్పులేదు

శేషబృహస్పతిభాషాపతులకైన నీవిద్యలను మించ నేర్పులేదు

గాన సర్వజ్ఞుడనునభిధాన మరుదె? మదనమదభంగ- 38

కరటిచర్మమే నీకు ఘనముగాఁ దోఁచెనా పీతాంబరంబుపైఁ బ్రియము లేదో?

ఘణులకంకణములే భాగ్యమై తోఁచెనా బంగారుశామ్ములు బాగులేవో?

యెముకలదండలే యెక్కువై తోఁచెనా రత్నహారంబుల రాజులేదో?

భూతిపూతయె నీకు భోగమై తోఁచెనా మంచిగండముమీఁదమనసులేదో?

యేమిచోద్యము నీచర్య లెంచఁదరమె, ఫణిపతికినైన భారతీపతికినైన, మ-

శ్రీమహాలక్ష్మీ నీచెల్లెలై యుండఁగాఁ బులితోలు గప్పిన పుణ్యమేమి

యన్నపూర్ణయు నీకు నద్ధాంగి యై యుండ విషము భక్షించిన వింతయేమి

సఖుండై కుబేరుండు సరసనె యుండఁగా భుజగభూషణుండైన పోడిమేమి

యింద్రుఁ డెప్పుడు నీకు హితవరై యుండఁగా భస్మధారుండైన భాగ్యమేమి

నీదులీలలు వర్ణింప నేర్పు గలదె, వద్దసంభవునకునైనఁ బరమపురుష, మ-

విప్రుండు విష్ణుండు వేదంబు నొకరాశి సకలశాస్త్రపురాణసమ్మతముగ

రాజును ఖడ్గంబు వాజయు నొకరాశి సకలశాస్త్రపురాణసమ్మతముగ

వీణయు రతియుఁ బూజిల్తుండు నొకరాశి సకలశాస్త్రపురాణసమ్మతముగ

గడు మూఢుండును మూర్ఖగార్దభంబొక రాశిసకలశాస్త్రపురాణసమ్మతముగ

సుజనులొటనునొక రాశిసుకపుల్లెల, గుజనులొటనునొక రాశికుకపుల్లెల, మ-

లశనవసనముల నడుగునో యచుచును బలుకకున్నా వేమొ పరమపురుష

గరళభక్షకుండవు గజచర్మధరుండవు భూతి దేహమునిండఁ బూసినావు

పెద్దకుమారుని పెండ్లిసేయఁగ లేవు భైరవునకుఁ గట్టుబట్టు లేదు

యీశ్వరుండై యుండి యింతలేమిడి యేమి నీమాయలన్నియు నీకుఁదెలియు

నైనఁగానిమ్ముమఱియేమియడుగ లేదు, నీదుపదభక్తి యేచాలునిశ్చయముగ

మదనమదభంగ మహితక్షమాశతాంగ, కరధృతకురంగకంచియే కాన్తులింగ.

శ్రీకాళహస్తి నాశ్రితులను రక్షింపఁ బవనలింగమనంగఁ బ్రబలితీవు

అమరఁ దేజోలింగ మన నరుణాద్రిని విబుధులు గొనియాడ వెలసితీవు

ఆత్మనిదురుఁ బొప నలచిదంబరమున నాకాశలింగమై యలరితీవు

జంబుకేశ్వరమున జగములఁ బోషింప నప్పలింగ మనంగ నమరితీవు
 అధిప! దక్షిణకాశిని నతులితముగఁ బృథివిలింగాభిధానుఁడై పుట్టితివు, మ-
 జలదంబు నిబిడమై చదలఁ బర్వఁగఁ జేసి పూర్వవాయువులు నింపొందఁ జేసి
 గంభీరముగ మహాఘననినాదముతోడ మెఱపు లుత్తరమున మెఱయఁజేసి
 యేఱులుఁ జెఱువులు నేకార్ణవంబుగా భూమి నింజార సంపూర్ణముగను
 గురియించు వర్షంబు గొట్టిన లేకున్న సకలసస్యాదుల సార మణిగు
 నీదుజడలందుజాహ్ను వినిండియుండ, నెంతమా త్ర మొయ్యాపనియించుమాళి, మ-
 అర్ధనారీశ్వర హరిసుతయుతుఁడవై భారతరణమునఁ ధీరుఁ డగుదు
 గురుభీష్మకృపకర్ణకురుయోధముఖ్యుల రథవాజిగజభటరాజమీఁద
 నర్జునాశుగములకన్న మున్నుగ మహాతీత్రమై దిక్కులు తేజఃలింగఁ
 బ్రళయకాలానిలబాడబాగుల్లరితి మండెడు నీదృష్టిమార్గణముల
 విగతజీవులుగాఁ జేసి వేగముగను, విజయునకు విజయ మొసంగినవీరుఁడే వె, మ-
 వంచాక్షరీమంత్రపరన భక్తిధ్యానధారణామలకు సంధానకరణి
 వంచాక్షరీమంత్రపరన బ్రహ్మజ్ఞానవరులకు నెల్ల సావర్ణకరణి
 వంచాక్షరీమంత్రపరన యోగానందసంపన్నులకును విశల్యకరణి
 వంచాక్షరీమంత్రపరన జీవచ్చక్తి సిద్ధాత్ములకును సంశీవకరణి
 మంత్రరాజంబునిదియెముచ్చాటికనుట, నక్షరాభ్యాసమేసాక్షి యవనిలోన-
 తన్నుఁదా నెఱిఁగెడి తత్త్వంబు తెలియక వేసగాండ్రయి విఱ్ఱివేగువారు
 అదైవతుల మటంచు నాశలు వీడక దేశాలవెంబడిఁ దిరుగువారు
 తనగురువాక్యంబు తానచ్చఁ జాలక వేతె దేశికులకు వెదకువారు
 మంత్రతంత్రంబుల మహిమలఁజూపుచు యోగులమంచును నుండువారు
 ఆదిమధ్యాంతరహితుఁడవైననిన్నుఁ, జెలియనేరక బ్రాంతిచేఁ దిరుగువారు-
 బ్రహ్మాండభాండంబు పటపటఁ బగులంగ నార్చుచుఁ గరటిదానవుఁడు కడఁగి
 వాలవిక్షేపణోద్వేలవాతాహతిఁ జటులధరాధరసమితి పగుల
 సంఘటించుచు మహాసంరంభుఁడై దేవసంఘంబు నదలింప సరభసముగ
 నంబర మదరంగ నట్టహాసము చేసి యఖిలలోకంబులు మార్చిమంద
 నద్భుతపరాక్రమక్రీడ ససురవరుని, దునిమితివి నీప్రతాపమెంతనినుతింతు, మ-
 సస్యరుపదభక్తిసంపన్నుఁ డగువాఁడు (నిర్వికల్పసమాధి) నిన్నుఁ గాంచు
 నింద్రియముల రోసి యేషణత్రయిఁ బాసినిస్సంగుఁడగువాఁడు నిన్నుఁగాంచు

* * * * *

వేదాంతసిద్ధాంతవిజ్ఞానపరిపూర్ణ నిత్యతపోనిధి నిన్నుఁగాంచు
 నుపమ తెలియకయూరకే యుపపసించి, గాసిఁజెందిననిన్నెట్లు గనఁగవచ్చు-
 కారణాచార్యుల కరుణచెందినవాఁడు శ్రవణసుఖధ్యాన సహితఁడగును
 శ్రవణసుఖధ్యాన సహితఁడై తగువాఁడు నిర్వికల్పసమాధి నిల్వనేర్చు
 నిర్వికల్పసమాధి నిలువనేర్చినవాఁడు నమనస్త భావంబునందుఁ బొందు
 నమనస్త భావంబునందుఁబొందినవాఁడు నానందభరితుఁడై యమరియుండు
 నట్టియానందమే బ్రహ్మచునుఁచుఁదెలిసి, నిత్య (మోక్షంబై) యిదియనినిన్నుఁజెందు-
 లజ్జసన్నిభగాత్ర యమరబృంద స్తోత్ర పావనచారిత్ర ఫాలనేత్ర
 కాళికాహృదయేక కాశీపురనివేశ కలుషజాలనివాశ గగనకేశ
 హాలాహలాహార యహిరాజకేయూర సద్భక్తమందార సమరధీర
 సజ్జనపరిపాల సద్గుణగణానంద కరిచర్మవరచేల గానలోల
 యనుచునుతియింతునిన్ను నేననుచినంబు, నన్నుదయఁజూపనమృతిఁగన్నతండ్రి-
 పటుఘటితానేకబంధురఘంటికానినద మజాండంబు నిండి మ్రోయఁ
 గనకరత్నప్రభాకలిత మై విలసిల్లు కంఠహారంబులు ఘనత మెఱయ
 ఫాలతలంబునక భర్తనిర్మిత మైన సింహతలాటంబు చెలువుమీఱఁ
 బడనూపురస్థిత పద్మరాగోజ్జ్వలప్రభలు దిక్పటములఁ బ్రజ్వరిల్ల
 రజితగిరిఁగేరుతనుకాంతి రంజిలంగఁ, బరఁగు నీవాహనము నేనుభజనసేతు-
 పంచవింశతితత్త్వపద మెఱింగినవాఁడు చేతనాదులమాయఁ జిక్తువడు నె?
 యోగ శాస్త్రానందయుతుఁడైనవిద్వాంసుఁడనృశాస్త్రపేక్ష నానపడు నె?
 యాత్మతీర్థస్నాన మభిరుచి గల్గిన బాహ్యాతీర్థంబుల బాధపడు నె?
 తన్నుఁ దా నెఱిఁగెడి తత్త్వజ్ఞుఁడగుయోగి దేవాలయంబులఁదిరుగువడు నె?
 యెఱుక తేకున్న దీనియందేమిగలదు, యెఱుకగలిగినధన్యుఁడేయెక్కువంపు-
 కైలాసనగము నీకాణాచి కాఁబోలు దీనులరక్షింప దిగువరావు
 నీమశృంగారంబు నీయాటపాటలు నీపుత్రసంపద నీమభటులు
 ఎవరికి లేవని యెంచియున్నాడవు సమముగాఁ జూడవు సకలజనుల
 నీయోగ మంతయు నీసతియైనట్టి కామాక్షి దేవిచే ఘనతమెఱసె
 నసమనేత్రుడవనుమాటయర్హుడై, భక్తుడనుగాననినుమాటఁబల్లినాఁడ-
 రాజయోగానందరసపరిపూర్ణుఁ డౌ పురుషుఁడే ధన్యుఁడు పుడమిలోన
 నధిపునిరణమునం దచలుఁడై హతుఁడై నపురుషుఁడే ధన్యుఁడు పుడమిలోన

భాగ్యసంపూర్ణుడై (వరంగ) దాన మొసంగుపురుషుడే ధన్యుడు పుడమిలోన
సత్యశౌచంబులు సద్గుణములు గల్గు పురుషుడే ధన్యుడు పుడమిలోన
నితరనరులను ధరలోన నెన్నలేల, నరులె వారలు ధాత్రివానరులుగాని, మ-
సరసమంజుళపారిజాతాదిసుమముల సద్భక్తి నీపూజ సలుపవలయు

గోపాలశ్రీకృష్ణ గోవింద యనుచును బలుమాటలు హరిభక్తి బలుకవలయు
సద్ధర్మ (జపతపస్సత్య) శౌచంబుల జాడలు వీడక సలుపవలయు
సాధుసజ్జనులకు సత్కారము లొనర్చి పలుసంగరహితుడై వరంగవలయు
నిట్టిసద్గుణములు లేనిహీనమతుల, బురుషులందు రెబుధులు కాపురుషులనక-

పటునటజ్వాలితాభయదాపావకశిఖాచటులో గ్రతరతనుచ్చటలు వెలుంగ
దళితకరోద్ధూతధరణీపరాగంబు కమలభవాండంబుఁ గ్రమ్ముకొనంగ
వాల్చి తే పణాభీలవాతాహతిఁ బుధవిమానముల్ ప్రీతితూలఁ
బ్రళయావసరమేఘవటలి మ్రోసిసరీరిఁ బళకళధ్వనుల నంబరము వగులఁ
దనర నేతెంచుశార్దూలదనుజుఁగిట్టి, పట్టి యదరింప గెంటిన భవుడ వీవె.

అమరేంద్రయమవరుణాది దేవత లెల్లఁ దపముననేకదా ధన్యులైరి
గంధర్వకిన్నరగరుడోరగాదులు తపముననేకదా ధన్యులైరి
కశ్యపగార్గేయకణ్వాదిమునులెల్లఁ దపముననేకదా ధన్యులైరి
బంధవిముక్తులై పరమయోగీంద్రులు తపముననేకదా ధన్యులైరి
పాపములు వాయుఁ దపమున భ్రాంతివీడుఁ

దపము లేకున్న మోక్షంబు తగులువడదు, మదనమద... .. 58

పులితోలు పావాలు పూసలపేరులు భూతిపూతయు కావిబొట్టు నుడుట
జపమాల పూసల జటజట జరపుచుఁ గన్నులుమూయుచుఁ దిన్నగాను
గొణగొణగొణుఁగుచు గుఱిఁ గనఁజాలక భేషజంబులచేతఁ బెద్ద లనుచు
మంత్రతంత్రంబుల మాయలు చేయుచు సశనాథులగుచును నాశవిడక
తిరుగువారల కదియేల తెలియఁబడును, నీకటాక్షంబులేకున్న నిత్యవదని-
పరమశివా నీదుభక్తితపనకాంతి దురితాంధకారంబుఁ దొలఁగద్రోయుఁ
బురహర నీపాదపూజయన్ బడబాగ్ని సంసారజలనిధి శౌర్యమణఁచు
నాగభూషణ నీదునామస్తరణపవి యజ్ఞానకుధరంబు నణంగఁజేయుఁ
గందర్పహర నీదుకరుణయే యనిలుడై పామరజలదంబుఁ బాయఁజేయు
ననుచు శ్రుత్యాదిగ్రంథము లాడుచుండు, నెంతవారలకైనను నిదియెనిజము-

అష్టాక్షుఁ డనియెడు నభిధాన మతనికి నబ్జశేఖరుఁ డను నాఖ్య నీకు
 ఘోషేయనుం డను ప్రఖ్యాతి యతనికి ఘణిభూషణుం డను ప్రతిభ నీకు
 నగధరుం డనియెడు నామ మాతనికిని నగనివాసుం డను నడక నీకు
 ప్రీధరుఁ డనియెడు సిద్ధాంత మతనికి శ్రీకంఠుఁ డనియెడు చెలిమి నీకు
 హరియ నెడిపేరు నతనికి హరుఁడనీవు, అంతరం బేమి యిరువురకరసిచూడ
 మదనమదభంగమహితక్షి హరతాంగ. కరధృతకురంగకంచియే కామలింగ.

ఎన్ని జన్మంబుల కైతినిో గదా యిఁకమీఁద జనన మేనెత్తఁజాల
 నీసౌఖ్యములె చాలు నిందుకళాధర నమ్మియున్నాఁడను నన్నుఁబ్రోవు
 మెంతవేడినఁ గాని యేమని పలుకవు మంచిదాయెను నాదు మనవినిము
 నీదయరావలె నిన్ను నేఁ గనవలె నీపాదముఁ దలంతు నిజముగాను
 దనయుఁడగువాఁడదేమైనఁదప్పచేయఁ, గాఁచిరక్షింకవలయునుగన్నతఁడీ-
 శ్రీరామచంద్రుఁడు సీతామహాదేవి యనుజవిభీషణు లాంజనేయ
 హరితనయాదిమహావిగవరులతో వివధితీరంబున విశ్రమించి
 నినుఁ బ్రతిష్ఠ యొనర్చి నీపూజఁ గావించి రామలింగం బనునామ మొసఁగి
 తనపురి కేతెంచి తల్లులఁ గనిమ్రొక్కి తమ్ము లందఱుఁ గొల్వఁ దనదురాజ్య
 భారమువహించిబుధలోకభవ్యమైన, క్రతు వ్రలొనరించితిభువనఖ్యాతిఁగాంచె-
 అరయఁగా మున్నూటయఱువదివ్రతములు సత్యవ్రతముతోడ సమము గావు
 దానంబు లెన్నైనఁ దలపోసి చూచిన నన్నదానముకన్న మిన్నగావు
 మంత్రంబు లెన్నైన మది నెంచి చూచిన గాయత్రితోడత గణనగావు
 విద్య లెన్నైనను వివరించి చూచిన నధ్యాత్మ*

(రామాయణంబు)న రాజరాజును గొట్టి విక్రమార్కుఁడు మహావీరుఁ డయ్యె
 భాగవతంబునఁ బాంచాలరాజుతోఁ గుంభకర్ణుఁడు పిడిగ్రుద్దులాడె
 ననుచుఁ చెలియనిప్రౌఢోక్తులాడుచుండు, నెగ్గులేనట్టిమూర్ఖుఁడుసిగ్గు లేక-
 అఖిలవిద్యలకెల్ల నాధార మాటను సర్వజ్ఞుఁ డనుపేరు సంభవించె
 రణరంగమున మహాకౌద్రమూర్తివి గాన రుద్రాభిధానంబు రూఢియయ్యె
 భక్తవాంఛితసుఖప్రదఁ డౌటచేతను శంకరనామంబు సంభవించె
 నైశ్వర్యముల కెల్ల నాకరం బగుటను నీశ్వరుం డనుచును నెన్నఁ గలిగె
 సకలభూతమయఁడవు శాశ్వతుఁడవు, నాదిమధ్యాంతరహితుఁడవభవుఁడీవె-

పటుతర బ్రహ్మాండభాండోదరుండవు కలుషాంధకారభాస్కరుండ వనుచు
 నిన్నెంతు సేవింతు నీమహత్వం బెన్న నే నెంతవాడను నిగమవేద్య
 యాదిమ బ్రహ్మపు నీదయ నామీద నేదయా భక్తవినోద మీదఁ
 గాదులే పార్వతీగ-గాసతులవాదు లాలించుచును మది జాలిఁ జెంది
 మఱచితివా లేకయింక నైనమనసునుంచి, కాచిరక్షించుకృపయుంచినన్నతండ్రి-
 మత్స్యకచ్ఛపకిటిమనుజసింహాకృతి వామనజమదగ్నిరామరామ
 హలిబాద్ధకల్పిరీతులతోడ భూమిని సాధుల రక్షింప జనన మొంది
 సోమక(మందర హేమా)క్షతదనుజబలిరాజరావణబలుల దనుజ
 కాంతులఁ దులువలఁ గడతేర్చి నట్టి శ్రీకాంతునంచితముగ ఘటన సేయ
 నెవ్వరికిఁదీరునీధైర్యమొంచఁదఱమె, శేష భాషాపతులకైనసిద్ధముగను,మ-
 చంద్రశేఖర నీదుచరణకంజములను సేవింపఁగాలేనిచేతు లేల
 కందర్పహర నీదుకమనీయమగుమూర్తిఁ గనుఁగొనఁగాలేనికన్ను లేల
 విబుధసన్నత నీదువిశ్రుతస్త్రోత్తిరి వినలేని యట్టియావీను లేల
 త్రిపురాంతకా నీదుదివ్యాలయముఁకుఁ జనఁగలేనట్టి యాజ్ఞమేల
 భక్తిలేకసమర్పించు కత్రియేల, నిత్యమగు... ..మదన మదభంగ- ౬౭
 ఘోరసంసారాధికారంబులోఁ బడి చాఁచి గానక నీవె దరి యటంచు
 నన్నియున్నాడను నను విడనాడకు దీనులపాలిటి దేవుఁ డనుచు
 సంతకేఁడినఁగాని యేమనిపలుకవో యింత నిర్దయనీకు నేలపుట్టెఁ
 జుట్ట మెవ్వరులేక గట్టపై నెలకొని చట్టపట్టినీలి నట్టివిధము
 గాకయుండిన నీకిట్టికరినచిత్ర, మేమికతమ నఁ గలుగునో యిందుమాళి,మ-
 తరణివంశంబున దశరథగర్భాబ్ధి పూర్ణచంద్రుం డని పుడమి వెలసి
 శౌశికుయాగంబుఁ గరుణతో రక్షించి షడరజమున రాతిఁ బడఁతిఁజేసి
 దండధరారికోదండంబు ఖండించి ధరణితనూజ నుద్వాహమయ్యుఁ
 బరశురాముని శౌర్యపటిమ లీనముచేసి తనపురికేతెంచి తండ్రివనుప
 ననుజజనకజలతోరాముఁడడవికరిగెఁ, గారణంబెఁతవాఁడిఁగడపవళమె,మ-
 శ్రీవిష్ణుపాదరాజీవసేవాసక్తి బంధుసంక్షణప్రబలయుక్తి
 తారతమ్యజ్ఞానధారేయతారూఢి నిరతాన్నదానమానితనిరూఢి
 సంగీతసాహిత్య సరసజ్ఞతారీతి విదురోపమాననవీనసీతి
 నలజయంతాదుల నదలింపఁగలమూర్తి కర్ణశిబీంద్రులకరణి కీర్తి

కలుగవలసినవారలుఘనులువారి, దలఁచుచుందురుబుధులెందుధన్యులనుచు
 మదఁమదభంగమహితక్షమాశతాంగ,కరధృతకురంగకంచియేకామలింగ.
 దానకర్ణుండని ధరఁ బ్రసిద్ధికి నెక్కి కులము సూతుఁ డటంచుఁ గొదవగాంచెఁ
 గదనాబ్జనుం డని కడుఁ బ్రకాశమునొంది పేడి యై కొన్నాళ్లు వీడఁబడియె
 దబ్బుటలాడని ధర్మనందనుఁకు గజమునెపంబునఁ గలిగె నింద
 విలువిద్యనేర్చున వీరుఁడై వెలసిన పరశురాముఁడు భీష్ముబారి నొదిఁగె
 సకలలక్షణములయందు సమతఁజెంద, నెంతవారికిఁ దీరును నీకుఁదక్ష, మ-
 పలుమాటు వేడినఁ బలుకకున్నా వదె కోపమీ నామీఁదఁ గొదవలేమి
 తల్లి దండ్రీయు దాత దైవంబు నీవని మది నెంచియున్నాఁడ మఱపులేక
 నేఁజేయుతపమును నిత్యకృత్యంబులు నీకుసమర్పింతు నిశ్చయముగ
 గోరినవారికిఁ గొంగుపరిండ్లివై దయచేయుదాతని తలఁచినాఁడ
 నింక నామీఁద నేరములెంచి తేని,దోషమనిచూడనిన్ను నేదూఱుకొందు, మ-
 గరళంబు ఘోరమై కాఢ్విచ్చుధమునఁ బటునటజ్వాలికాప్రభలతోడఁ
 బ్రళయకాలానలబాడబాగులరీతి మాఁడుచునున్నది మాన్పరాదు
 ఘనవిషజ్వాలలఁ గ్రక్తుచు జగములఁ గాల్పఁగఁదొడఁగెను గ్రమముదప్పి
 రక్షించు రక్షించు రాజశేఖర యను నమరగణములకు నభయమొసఁగి
 బాలకృష్ణుఁడు వెన్నచేట్టనటులఁ, బట్టి విషమునుస్రింగినభవుఁడవీవె, మ-
 పరమేశ్వరా యని భక్తితోఁ దలఁచిన భాగీరథీస్నానఫలము గలుగు
 సాంబశివా యని సన్నుతిఁ జేసినఁ బరఁగఁ గృష్ణాస్నానఫలము గలుగు
 ఫాలనేత్ర యటంచు భజన చేసినఁ దుంగభద్రానదీస్నానఫలము గలుగు
 శివశివా యనుచునుఁ జింతనచేసిన మణికర్ణికాస్నానమహిమ గలుగు
 సకలతీర్థంబులునుసీవెసాంబమూర్తి,యెఱుకగలిగినవారలకిదియెనిజము, మ-
 లతిలోభికి నొసంగు సత్యంతభాగ్యంబు దాతకు లేమిడిఁ దగనొసంగు
 ధనవంతునకును సంతాన మొసంగక యతిరిక్తునకుఁ బెక్కుసుతుల నొసంగు
 సరయధర్మాత్మున కల్పాయువు నొసంగుఁ గష్టజీవునకుఁ దీర్థాయు వొసంగుఁ
 బందకుఁ జక్రని పణఁతి నొసంగును రూపవంతునకుఁ గురూపి నొసంగుఁ
 గర్హమే యన్నివిధములుకలుగఁజేయు,ననుభవింపక తీటునేయజునికైన, మ-
 ఇంద్రకీలాద్రిని నింద్రతనూజుఁడు నాహారనిద్రలయాశ లుడిగి
 యేకాగ్రచిత్తుఁడై యేకపాదంబున నిలిచి సమ్యజ్ఞాననిష్ఠ మెఱయఁ

దవమాచరించిన ధైర్యంబునకు మెచ్చి దయకుఁ బాత్రుం డని తలఁచి నీదు
 భక్తులలోఁ బ్రియభక్తుఁ డటంచునుఁ బరమపత్నీరూతోఁ బార్థునకును
 నఖిలశత్రుభయంకర మయినయట్టి, దివ్యబాణంబు నొసంగినదేవుఁడీవె,మ-
 ధర్మంబుఁ దప్పక ద్రవ్యమార్జించుచు నాశ్రితులను బ్రోచునతఁడు రాజు
 ఏలినవానిని నేవేళనైనను వంచనసేయనివాఁడు మంత్రి
 యాయోధనంబున నత్యంత ధీరుఁడై యగులతోఁ బోరాడునతఁడు భటుఁడు
 కలిగినంతటిలోనఁ గపరి పోఁద్రోలక యాతిధ్య మొసంగినయతఁడు దాత
 ధర్మమునునత్యమునుశౌర్యదానములును, గలుగు వారలుధన్యులుకలియుగమున-
 ఆత్మజ్ఞుఁ డౌటకు నాచారమే సాక్షి కులవంతుఁ డగుటకు గుణము సాక్షి
 ధర్మాత్ముఁ డౌటకు దాన మిచ్చుటే సాక్షి మంత్రగాఁడౌటకు మహిమ సాక్షి
 యఖిలంబు తానౌట కానందమే సాక్షి భక్తికలంబుకు భజన సాక్షి
 శ్రీమంతుఁ డౌటకు శృంగారమే సాక్షి కరుణాత్మనకు సాత్త్వికంబు సాక్షి
 గురుకటాక్షుఁ బుకలుగుటగుటియే సాక్షి, సకలభూతంబులకునీ వెనర్పసాక్షి, మ-
 థండునోద్దండకోదండపాండితి మును పరశురాముండు నీపాటివాఁడు
 దుష్టరాక్షసకోటి దురములో ఖండింప భరతాగ్రజుండు నీవగిదివాఁడు
 భక్తసంఘమునకు భాగ్యమొసంగను శ్రీకృష్ణుఁ డౌకఁడు నీచెలుపువాఁడు
 మోక్షపదం బిచ్చి ముదముతో రక్షింప నారాయణుఁడు నీదునడకవాఁడు
 ఎన్నివిధములఁజూడఁబొకిరువురకును, సమముగానిమతెవ్వరుసాటిరారు, మ-
 ల్లజ్ఞానజాడ్యంబు నణగింపఁగాఁ బూర్ణ చంద్రోదయంబు నీచరణభక్తి
 కామాదికోగ్రసంఘములను బోఁద్రోల జీవసూపతి నీమసేవ భువిని
 బ్రక్రమివైత్యవికారబాధల నిరసింపఁ జింతామణియే నీమచేత లవనిఁ
 బామరభ్రాంతిచేఁ బరఁగు రుగ్గత మాన్మ లోహంబు నీఖ్యాతి లోకులకును
 నటులుగాకున్న భవరోగహరుఁడవనుచు, నవనిలో న్నౌలభిభానమమరెసీకు
 మదనమదభంగమహితక్షమాశతాంగ, కరధృతకురంగకంచియే కామ్రలింగ. 90

పది నెలల్ రాతిరిపగలును రాక్షసవనితలతో సీత వనటఁ గుందె

విరటుమందిరమున వెలఁదులసన్నిధి ద్రౌపది యొకయేఁడు దాసియయ్యె
 సతదీపులునునేలు సార్వభౌమునిభార్య కలహకంటకియింట గాసిఁజెందె
 దమయంతి కానలో ధవునిఁగానఁగ లేక యలసట చెందెను నవనిలోనఁ
 గాలగతి యెంతవారికిఁ గడపవశమె, కమలజననైవఁ దీతదు కష్టపడక, మద-

1. మహామాయా వచ్చును సకలవ్రతంబులు సలుపవచ్చు
 2. మహామాయా వచ్చు నద్వైతముల ముటంచు నసంగవచ్చు
 3. మహామాయా వచ్చు దీర్ఘయాత్రలకును దిగుగవచ్చు
 4. మహామాయా వచ్చు దేవాలయంబుల దిగుగవచ్చు
 5. మహామాయా వచ్చు చదివి, నిన్ను జేందెడితత్త్వంబు నేర్చుటరుదు
 6. మహామాయా వచ్చు దోషసమాజభూధరంబులకు దంభోళిధార
 7. మహామాయా వచ్చు విచిచి విన్నదిరించు సరిగజపమితికి నంకుశంబు
 8. మహామాయా వచ్చు విప్రరక్షిపక్షమేఘపంక్తికిని సమీరణంబు
 9. మహామాయా వచ్చు వివిధకాత్రచగాజతామి స్రపంక్తికి దవనకాంతి
 10. మహామాయా వచ్చు వలయునీనూముధములు, చిరుతీసేయును నిరతంబు వేడుకలర
 11. మహామాయా వచ్చు వావకంబారావగజబృంహితములకు గలకపడక
 12. మహామాయా వచ్చు వాకరిహనాదములకు హరులహేషలకును నదరిపడక
 13. మహామాయా వచ్చు బుద్ధైంచు శరపరంపరలకు శంకపడక
 14. మహామాయా వచ్చు సమస్తసోద్యవశిఖిలకు మది జిహ్వపడక
 15. మహామాయా వచ్చు కిరుతైకగరనణంబు, వారి రణశూరులందురు వసుధలోన
 16. మహామాయా వచ్చు కర్వావందిత వేదవేద్య మహేశ విశ్వరూప
 17. మహామాయా వచ్చు విను మహాదేవ నే సత్యంతదీనుండ నల్పమతిని
 18. మహామాయా వచ్చు నభికవామరుడను శాంతిహీనుండ మహాచలమతిని
 19. మహామాయా వచ్చు చాల నెఱవచ్చి నిరతంబు బగులును రాతిరి భజనసేతు
 20. మహామాయా వచ్చు నెఱుంగ నింక, గొదవ లంచిన నీవెద్దకొడ కుతోడ
 21. మహామాయా వచ్చు జరుగువాండ నియోగి పరసతీవిముఖుండ పరమయోగి
 22. మహామాయా వచ్చు నెక్కువైచిత్ర్యంబు రోగి కలకొద్దియొసంగినఘనుండ త్యాగి
 23. మహామాయా వచ్చు నాత్మీకుండ విరాగి యత్యంతసుఖుండగునతండ భోగి
 24. మహామాయా వచ్చు సుఖేతియపపురషాధముండమూగిమాయ వేషధరుండమహినిజోగి
 25. మహామాయా వచ్చు సంతోషాస్రంబులాడుచుండు, విజితరిపుయాధకాళికావిశ్వనాథ
 26. మహామాయా వచ్చు వెండ్లిసేయంగగోరి కన్యకార్థము నెందు గదలినావా
 27. మహామాయా వచ్చు గట్టుబట్టు శేనందున గడువడి ధనదునికడకు జనితా
 28. మహామాయా వచ్చు కొకరిని దలమీద నొకరిని మోయలే కెచ్చట ముడిగినావా

భస్మాసురునిబారిఁ బడతేక పరుగెత్తి యలసియేమూలను నణఁగినాహ
 లేకయుండినఁ బిలిచిన రాకయున్న, కారణం బేమి భక్తులకడకునీవు, మద-
 సతతంబు నీపాదసరసీరుహములకు సదృశిత్తోఁ బూజఁ జల్పుటకును
 నిరతంబు నీధ్యాననిష్ఠతాసుజనుల సాంగత్యమునఁ బ్రోదిసల్పుటకును
 సకలభూతంబుల సమతవహించెడి తత్త్వంబునుదిలోనఁ (దగుటకును)
చయమనిదబ్బఱలాడక మోక్షంబు గనియెడి ముచ్చటకును
 నాదుమదిలోన నెప్పుడునాటియుండు, నటులఁగోరుచునిన్ను నేనాస్రయింతు-
 బాణాసురుండు నీభక్తుఁ డటందురు మూర్ఖుఁడై మిము జన్యమునకుఁ బిల్చె
 దశకంధరుండు నీదుదాసుఁ డటందురు కైలాస మగలించె గర్వమునను
 భస్మాసురుండు బహుభక్తుఁ డటందురు వానిద్రోహం బెన్న వశముగాదు
 అరయఘంటాకర్ణుఁ డతిశిష్యుఁడందురు నీధ్యామీ లేదు నిశ్చయముగ
 వారివలె నన్నుఁజూడఁగ వలను దేవ, యనపరాధిని దీనుఁడ నతివిమతిని-
 పొన్నాశ మన్నాశ పెణ్ణాశ వీడిన యోగింఁడందు కీముర్ఖిలోన
 నియతి యాచారంబు నిశ్చలచిత్తంబు గల్గివెలయువాఁడు ఘనుండు భువిని
 సత్త్వము దానంబు సాత్త్వికములు గల్గు పురుషుండు ధన్యుండు భూమిలోనఁ
 బరమభక్తిజ్ఞానవైరాగ్యసంపన్న సుజ్ఞాని యందురు సూరిజనులు
 అశనవసనార్థులై తత్త్వచరయలేక, భేషజంబులఁ జెందినఁ బెద్ద లనరు-
 సకలచరాచరసంఘంబు నిర్మింపఁ గమలసంభవుఁ డధికారి యండు
 సకలలోకంబుల సంరక్షణము సేయ నాదినారాయణుఁ డాధ్యుఁ డండు
 ప్రళయకాలంబున బ్రహ్మాండములనెల్ల రూపడంచుటకును రుద్రుండు
 పుట్టింప రక్షింపఁ బాడవడంచుటకును ముగ్గురుమూర్తులమూల మగుచు
 నబ్జజుండు నబ్జనేత్రుండు నబ్జధరుండు, నరయ నీవని పలుకుదు రార్యులెల్ల-
 సద్వంశమునఁ బుట్టి జాలరి యప్పడి దాతయై తగు వానితాతపేరు
 ధరమీఁదియాశను దల్లితోడునుజుంపి ధర్మాత్తుఁ డగువాని తాతపేరు
 దనుజకామిని నేల ననుజరక్తము గ్రోలి తగధిరుఁ డగువానితాతపేరు
 వినువాఁకకొమరుని సునిశితాశుగముల ధరణిఁ గూర్చినవానితాతపేరు
 సక్షరద్వయముభిధానమగయనొక తె, తనయు లేకోదరులుభువిఁదధ్యముగను-
 కదనంబు భోగినిసదనంబు మదిలోన సమముగాఁ జూచును శౌర్యశాలి
 సింగాణివ్రేటులు చెలిగోటిమీటులు సమముగాఁ జూచును శౌర్యశాలి

సాగులసోమలు (సకియపూత్రే)లు సమముగాఁ జూచును శౌర్యశాలి

* * * * *

ఃశ్శాంతిసములు వీరవరుఁడు, సమముగాఁజూచును సులో సంతతమును
ను సమవర్థంగమహితక్షమాశతాంగ, కరధృతకురంగకంచియే కామలింగ.

చైతన్యములు ధయపడవలె నని దందశూకంబులఁ దాల్చినావా

‘మలు’ మఁగొని దిగులొందవలె నని పునుకలదండలు పూనినావా

యశము ధృత్యులు నడుగుదురో యని త్వేళంబు ప్రీతి భుజించినావా
వదన మా మలు కావలె నందురో యని కరటిచ్చర్మము మేనఁ గప్పినావా

యెన్ని నూయలు ఎన్నిన నిన్ను విడువ

వీరవర్థంగములె సాక్షి నిశ్చయముగ

ను సమవర్థంగ మహితక్షమాశతాంగ

కరధృతకురంగ కంచియే కామలింగ.

మోదూతనామసంవత్సర జ్యేష్ఠ శు ౧౩ రోజున

నందికొండ వెంకటరామయ్యవ్రాసిన ప్రతి.

(వత్తిమండలములలో సంపాదించఁబడినది)

2-తిరుమల శ్రీ వేంకటేశతకము.

భుజిమెళ్ల భగవచ్చాస్త్రి.

—1 రేఫప్రాసకందపద్యములు 1—

సిరి యురమున మెఱయఁగ నరి, దరములు కరముల ధరించి దయచే జగముం
బరిపాలించుచు నుంటివి, తిరుమల శ్రీ వేంకటేశ ! త్రిదశాధీశా ! ౧

దరదరవిందవిలోచన ! స్ఫురదందుసమానవదన ! సురవందిత ! సుం
దర ! కుందరదన ! మామం,దిర తిరుమల వేంకటేశ ! త్రిదశాధీశా ! ౨

తరుణారుణచరణా ! భవ,తరణా ! భయహరణా ! గోత్రధర ! కరుణాబ్ధి !
శరణాగతు ననుఁ బ్రోవుము, తిరుమల- 3

సరసకవిత్యచమత్కృతి, నురులక్షణసరణి నెఱుఁగ నూటక కృతిసీ
కరుణ నొనరింతుఁ గొను మో, తిరుమల- ౪

కరణంబులు ముక్తికలం,కరణంబులు ఘణికి భద్రకరణము లగు నీ
చరణంబులు మదిఁ దలఁచెదఁ, దిరుమల- ౫

శరణాగతజనపోషా ! సురుచిరమృదుసత్యభాష ! సుందరవేషా !
సురవరహృత్సంతోషా ! తిరుమల- ౬

నిరుపమగరుడతరంగా ! పరమమునీంద్రాఘసంగ ! భవభయభంగా !
నిరవధికరుణాపాంగా ! తిరుమల- ౭

ఉరగాధపమృదుతల్పా ! కరుణాకర భక్తకల్పా ! కమలాకల్పా !
భరితాబ్జజండకల్పా ! తిరుమల- ౮

కరివరు మొఱవిని బిరబిర, నరిగి దయం బ్రోచినాఁడ వని వేడితి నా
మొఱవినరాదా నరహరి ! తిరుమల- ౯

కరి యేమి కట్ను మిచ్చెను ? బరికింపఁగ శబరి యేమి భాగ్య మొసంగె ?
ధర వారిఁ బ్రోవలేదా ? తిరుమల- ౧౦

నిఱుపేదల రక్షింపఁగ, మఱుపైన నిఁ కెవ్వ రిలను, మఱి దిక్తయయో ?
శరణాగతవత్సల ! హరి ! తిరుమల- ౧౧

నిరుపమసంపద లిప్పుడు, కురిపింపు మటంచు నిన్నుఁ గోరఁగ లేదే
తిరమగుముక్తిని వేడితిఁ, దిరుమల- ౧౨

శరణాగతు ననుఁ బ్రోవఁగఁ, నొరు లెవ్వరు సములు నీకు నుపమింపఁగ ? నో
కరుణాబ్ధి ! భక్తవత్సల ! తిరుమల- ౧౩

- పురుషోత్తమ ! నాఁన్నవ, మరమరసేయక గ్రహింపు మతికృపవేలయన్
త్వర నవవర్గ మొసంగుము, తిరుమల- ౧౪
- అరయఁగ నైహిక మతిదు, స్తరదుఃఖప్రదము గాన దయచే భవమున్
మఱిసొందింపక పోనీ సు, తిరుమల- ౧౫
- నరతిర్యగాదియోనుల, మఱిమఱి ధరఁబుట్టి గిట్టి మఱవనిభ్రమచే
దరిఁగానని ననుఁగావ వె, తిరుమల- ౧౬
- సరసీరుహలోచన ! నిను, మఱవక భజించువారు మహి ముక్తిని గొం
దురు గాన భక్తి నొసంగుము, తిరుమల- ౧౭
- పరమేశ్వర ! తొలిమేనుల, మఱచి నిను దలఁపకున్న మహిఁబుట్టఁ దగ్గెన్
వెఱవేల యిపుడు దలఁపఁగఁ, తిరుమల- ౧౮
- కొఱమాలినవిషయంబుల, మరగి నిను భజింపకున్న మతి హీనుఁడనై
పొరలితి బహుజన్తంబులఁ, తిరుమల- ౧౯
- దురితము లొనరించుతఱిగ్, వరపుణ్యక్రియలు మాని వర్తించునెడన్
వెఱవని మహాపరాధిని, తిరుమల- ౨౦
- వరద ! భవాంభోనిధి సం, తరణము యుష్మత్తటాక్షతరణిని గాకన్
తరమె యుపాయాంతరములఁ, తిరుమల- ౨౧
- ధరలోన లేరు సీసము, లరయఁగాఁగలరె యధికు ? లంబుజనాభా !
వరులెవ్వరు రక్షకులిఁకఁ, తిరుమల- ౨౨
- వరులయెడ దయయు నుపకృతి, పరహితము నృమము సత్యభాషణము లొగిన్
నెరపని దురితాత్మఁడనేఁ, తిరుమల- ౨౩
- ధరలోన నెల్ల యోనులఁ, బారిఁ బుట్టుట చచ్చుటయును బుద్ధిఁ దలఁపఁగన్
మరిసివిలజ్జఁడనైతిని, తిరుమల- ౨౪
- అరయక గతజన్తపరం, పరలందుఁ గళత్రపుత్రబంధుగృహళిగ్
దిరమెపు డని బ్రమసితి మదిఁ, తిరుమల- ౨౫
- అరుదెంచి తెచటనుండియొ, యరిగెద నేవంకకొక్తై యదిదెలియక సం
సరణభ్రాంతిని జిక్కితిఁ, తిరుమల- ౨౬
- కొఱగాని బ్రదుకునకు మది, మురియుచు ఘనగర్వమదవిమోహంబున స
త్పురుషులనవమానించితిఁ, తిరుమల- ౨౭
- ధరమదిరాపేక్షునిగతి, నురుభవదుఃఖానుభవము నొందుచునురలన్
నెఱి భవయత్నముఁ జేసెదఁ, తిరుమల- ౨౮

- పరభయనిద్రాభక్తి, స్థరమోహక్రియల విగతసంజ్ఞానముచే
నరపశు పనఁ బరఁగితి నో, తిరుమల- ౩౯
- శరణనఁగ నావిభీషణుఁ, గరుణను ప్రాపదిని హరినిఁ గాచితి వది నీ
బిరుదైనను ననుఁబ్రోవుము, తిరుమల శ్రీ వేంకటేశ త్రిదశాక్షశా! ౩౦
- నరహరి! గోవింద! హరీ! పురుషోత్తమ! విబుధులై! పుణ్యచరిత్రా!
మురహర! వామన! మాధవ! తిరుమల- ౩౧
- పరమేశ్వర! కేశవ! శ్రీ,ధర! మధుసూదన! ముకుంద! దానవవైశ్రీ!
ధరణీధరనుత! శౌరీ! తిరుమల- ౩౨
- సురుచిర వాక్స్పృథిని వే, మఱు నినుఁ బ్రార్థింపలేని మతిమంతుఁడ న్నఁ
గరుణను రక్షింపఁదగుఁ, దిరుమల- ౩౩
- పరమానందాత్మక! శ్రీ,హరి! నీమాహాత్మ్య మజభవాదులకైనఁ
దరమానె యభినుతింపఁగఁ, దిరుమల- ౩౪
- పరభక్తియుక్తనిష్ఠా, పరులకు బ్రోచుటయు నెంతప్రాధవ మ్మఱ్ఱ
దరిఁజేర్చినఁగా యశమగుఁ, దిరుమల- ౩౫
- దురితాత్ముఁడ దా భికుఁడన్, దురహంకారాభిమానదూష్యహృదయుఁడన్
శరణాగతుఁడను బ్రోవుము, తిరుమల- ౩౬
- నిరతాపరాధి కైనను, శరణొందిన నభయ మిత్తు సత్వర మది నా
పరమవ్రత మని పల్లవ, తిరుమల- ౩౭
- కరుణాపయోధి! నీకింకరుఁడను శరణంటిఁ బ్రోవఁగాఁ దగుఁజుమ్మి
మఱవకుము నీదె భారము, తిరుమల- ౩౮
- శరణంటి నీపదాబ్జము, శరణంటిని బరులవేడఁజాలను నీవే
దొరవంటి నెటులు చేసినఁ, దిరుమల- ౩౯
- నిరతము నీపదభక్తియు, విరతియు దుష్టామహేతు విషయంబులపై
మఱవమి నిను దయసేయుము, తిరుమల- ౪౦
- నరు లెంతవార లెన్నఁగ, నుర లైనను నీదుమహిమ జూడఁగ వినఁగా
వెఱగొందుదు రవిషయతం, దిరుమల- ౪౧
- అఱినిముసములోన జగ,త్పరికల్పనరక్షణ ప్రభంగంబుల న
చెప్పువుగ నొనరించెదవో, తిరుమల- ౪౨
- పరుఁడవగు నీవు జీవే,శ్వరజగదాకృతులఁ దోచి స్వప్రభచేఁ ద
త్పరవికృతులొంద వెన్నఁడుఁ, దిరుమల- ౪౩

- నీవు నీవు నీవు, నిరుపమనిర్భజజగము నిర్మించెద వా
నీవు నీవు నీవు, తిరుమల- ౪౪
- నీవు నీవు నీవు, మణిజగములలోన జొచ్చి మహిమదలిర్పన్
నీవు నీవు నీవు, తిరుమల- ౪౫
- నీవు నీవు నీవు, సారిది జగంబులను జొరుట చొరకుండుటయున్
నీవు నీవు నీవు, తిరుమల- ౪౬
- నీవు నీవు నీవు, ప్రపంచము, వరికల్పితమాట నన్యభావము గలదే?
నీవు నీవు నీవు, తిరుమల- ౪౭
- నీవు నీవు నీవు, నరయ నధిష్ఠాన మగుట నభివిషయచరా
నీవు నీవు నీవు, తిరుమల- ౪౮
- నీవు నీవు నీవు, మణవని చిదఖండనిత్యమహాదాకృతిని
నీవు నీవు నీవు, తిరుమల- ౪౯
- నీవు నీవు నీవు, నీ, తెలుగున నష్టానమోహతిమిరము తోచెన్
నీవు నీవు నీవు, తిరుమల- ౫౦
- నీవు నీవు నీవు, మాయా, తరణం బేదిని గల్గు? దటమగ నాత్మ
నీవు నీవు నీవు, తిరుమల- ౫౧
- నీవు నీవు నీవు, వాల్మీకియొకం, డెఱుగును నారదుండు నధవుఁ డీశ్వరియు భవ
నీవు నీవు నీవు, తిరుమల- ౫౨
- నీవు నీవు నీవు, నిను బ్రేమను, స్థరించిన దినమె దినము చర్చింప భవ
నీవు నీవు నీవు, తిరుమల- ౫౩
- నీవు నీవు నీవు, బారిఁగొని, పరమొసఁగితి వరుదె సమతఁ బరఁగడి నీకుం
నీవు నీవు నీవు, తిరుమల- ౫౪
- నీవు నీవు నీవు, ప్రభుండవు సఖుండవు, పరుండవు బంధుండ వఖలభారకుండ వటుం
నీవు నీవు నీవు, తిరుమల- ౫౫
- నీవు నీవు నీవు, గానకుండిన, నరునకు భవి జన్మకర్తనాశన మింకే
నీవు నీవు నీవు, తిరుమల- ౫౬
- నీవు నీవు నీవు, బూజింపఁగ, మురిసి శ్రుతు ల్నీ చరిత్రమును వినుచుండన్
నీవు నీవు నీవు, తిరుమల- ౫౭
- నీవు నీవు నీవు, సరసీరుహపత్ర నేత్ర! జలధరగాత్రా!
నీవు నీవు నీవు, తిరుమల- ౫౮

సురవందితమ్మదుపాదా, పరిహృతకరణవదన ' కరమోదారా !

పరకల్పితగుణభేదా, తిరుమల-

౧౦

శరచరకచ్ఛపకిరినర, హరి వయి భృగురామరామరాజిబుద్ధితను

స్ఫురణలఁ బ్రభవించితివా, తిరుమల-

౧౧

వరమత్యాకృతిసోమకుఁ, బారిగొని తదవస్థాత్పరిమపు-జముఁ స్మృతనే

బరమేష్ఠి కొసంగితివి మును, తిరుమల-

౧౨

సుర లమర లమ్మతమునకై, గిరిచే నంబుని మధావలఁ ద్రందంబడంగ న

గ్గిరిఁ గూర్చితచే నైతవె, తిరుమల-

౧౩

ధర నభిమూప దితిసుతుఁ, గిరిహాసము కొంది వేగఁ బీటవంచి వసు

ధరఁ గోఱను నిల్పితివా, తిరుమల-

౧౪

సురసుతుల నొందుదైత్యుని, నరహరినై యురముఁ జూచి నఖముఖములఁ జె

చ్చెర బాలునేలితివిగా, తిరుమల-

౧౫

ధర బలి నడిగి వటుత్వము, మెఱయ బదద్వయత నాశ్రమించి జగముఁ ద

చ్చిరమున నడుగిడి యడఁపవె, తిరుమల-

౧౬

మెఱయుదు భార్గవుఁడన నృప,వరులరుముయ్యే శుమాఱు వధియించి వసు

ధరఁ గళ్యపుర కొసంగితి, తిరుమల-

౧౭

వరదశరధాత్తజుఁడవై, శరనిధి బంధించి యాదశ శ్రీపు నని

బారిగొని ధరణిజనేలవె, తిరుమల-

౧౮

తఱిమి ప్రలాభాద్యసురులఁ, బరిమాప్చి బలంబు మెఱయ బలరాముఁ డనం

గరిపురిఁ బెకలించితివా, తిరుమల-

౧౯

పురదనుజసతులనద్విత, సరణిని బుద్ధితరు జెఱచి చని తత్పతులఁ

హరుచేఁ బాలియఁగఁ జేయవె, తిరుమల-

౨౦

దొరకొని కలికలుషము దుర్భరమై భురిఁ జెఱుప దాని భంజింపఁగ నుం

దరకల్పివిగా నుండువు, తిరుమల-

౨౧

తరణము గాతమతరుణికి, దరణము భవమునకు మోక్షదాబగు యుష్మ

చ్చరణము నెఱనమ్మితినేఁ, తిరుమల-

౨౨

కరమొప్పు చతుర్భుజముల, మెఱయు కిరీటాయుధముల మించినసిచే

గరుడరథమునఁ జరింతువు, తిరుమల-

౨౩

శిరమున రత్నకిరీటం, బురమునఁ గాస్తుభము వెలయ నురుకుండలన

త్తరకంకణములఁ జెలఁగెద, తిరుమల-

౨౪

నిరుపమసున దేహారుచుల్, కరమొప్ప విశాలహృదయకంజాక్షములన్

మెఱయు నిను భక్తిఁ గొలిచెదఁ, దిరుమల-

2౪

కరివరద ! రమాలోలా, కరుణాకర ! భక్తపాల ! కాంచనచేలా !

శరణాగతభరణవ్రత, తిరుమల-

2౫

తరణిసహస్రప్రభలను, మెఱయు భవద్వివృదేహమ్మనువైభవమున్

గరుణం గనఁజేయఁ గదే ! తిరుమల-

2౬

హరి ! పరమపురుష ! నీమ్మదు, చరణంబులు భక్తమానసస్ఫురణంబుల్

తరణంబులు భవజలధికిఁ, దిరుమల-

2౭

నిరుపమసంసారాంబుధి, దరిఁ జేర్పఁగ నేల యింక దయరాదయయో?

కరుణారాశివిగావా ? తిరుమల-

2౮

నిరవధిమోహంబుధి సం, తరణం బొనరింపుమయ్య ! దవశిఖిసమ సం

సరణము దుర్భరమయ్య ! తిరుమల-

2౯

కరి మకరిచేత వడి సెడి, మఱిమఱి నిను వేడ మొఱను మఱవక విని స

త్వరఁజని ప్రోచితివికదా, తిరుమల-

౩౦

నెఱిబాల్యత గురుని యనా, దరమున నినుఁ జేరికొల్వ దయ ధ్రువునకు న

త్వరమాధికత్యమొసఁగవె, తిరుమల-

౩౧

ఉరుసోదరపరిభవమున, శరణొందు విభీషణున కసంశయముగ న

త్వర నభయమిచ్చితివిగా, తిరుమల-

౩౨

హరివరునకు నెచ్చెలివై, వెఱవకు మని యభయమొసఁగి వేగమ వాలిం

బరిమార్చి రాజ్యమిడితిని, తిరుమల-

౩3

హరి నిందుఁ జూపు మన నర, హరివై స్తంభమున వెడలి యడఁచి దితిజ న

త్రఱిఁ బ్రహ్లాదునిగావవె, తిరుమల-

౩౪

కురుపతిసభ నొందుమహా, పరిభవమున వేడ మానభంగమడఁచి త

త్వరతన్ ద్రాపది గాచితి, తిరుమల-

౩౫

నరసారథివై కరుణన్, గురుపతిసుతవైభవంబుఁ గోల్పఱిచి వసుం

ధరఁ గాంతేయుల కొసఁగవె, తిరుమల-

౩౬

ధరదాసీ సుతుఁడైనను, నిరతము భవదీయభక్తినిష్ఠనొసఁగి తౌ

సురపూజ్యత నారదునకుఁ, దిరుమల-

౩౭

నిలువేద సఖుఁడు భక్తుం, డరుదెంచిన నెఱిఁగి శ్రీతి నడుకులు గొని స

త్వరమున సంపదలిడితౌ, తిరుమల-

౩౮

దురితాత్ముఁ డజామీఘండు, మరణార్థిని నీదుపేర మనుచుతుఁ బిలువం
బర మొసఁగితి కడుఁబ్రేముడిఁ, దిరుమల-

౯౯

గురులుబ్ధవృత్తి నడచిని, దిరుగుచు భవదీయనామవివృతమహిమచే
ధరవాల్మీకి యశముఁ గొనెఁ, దిరుమల-

౯౦

త్వర సంబరీషుపై ముని, చరుఁ డరయక కృత్తి నేయ వాత్సల్యత న
త్రణిఁ జక్రమనిచి ప్రోచితి, తిరుమల-

౯౧

గురుసుతు శరబాధల ను, త్రరగర్భస్థు నొగిఁబ్రోవ దయ నుదగమువేఁ
జొరి పరితాపముఁ దీర్పవె, తిరుమల-

౯౨

హరి ! నీదీనదయాఘత, పరభక్తాధీనతయును వర్ణింపఁగ నా
తరమె ? మహాత్ముగుణార్థిని, తిరుమల-

౯౩

నెఱి స్వప్రతిజ్ఞఁ దలఁచక, పరమహితుండనుచు భీష్టుప్రతినిలిపి తా
దురమునఁ జక్రముఁ జేకొని, తిరుమల-

౯౪

శరత్పుగు గాంగేయుని, బరమధ్యానప్రవిష్టభావ్రుండ వగుచుక
శరబాధలఁగింపవె, తిరుమల-

౯౫

గురుఁడవు దైవము సఖుఁడవు, మఱిమట్టమవంచు నమ్మినుచుపాడవులం
గరుణించితి వేదధములఁ, దిరుమల-

౯౬

పరదైవత మీవని మది, నెఱనమ్మితి నన్నుఁ బ్రోవ నీకు భరంబే ?
దురితములెన్నక యేలుము, తిరుమల-

౯౭

ఉరుదుష్టతనయుఁ డైనను, బరమకృపామతిని దుడ్డి పాలింపఁడె ? మ
త్పరజనకుండ వీవ సుమీ, తిరుమల-

౯౮

హరి ! నారాయణ ! మాధవ ! నరహరి ! శ్రీవాసుదేవ ! నలినాక్ష ! రమా
వర ! వైకుంఠ ! జనార్దన, తిరుమల-

౯౯

ఉరగాధిపగిరివాసా ! పరమమహోల్లాస ! నిత్యభాసురహాసా !
నిరతిశయసుఖవీలాసా ! తిరుమల-

౧౦౦

సురవినుత ! భోగిశయనా, చరసీరుహపత్రనయన ! జననవీహీనా !
దురితాటనీహుతాశన, తిరుమల-

౧౦౧

స్మరశతసమప్రకాశా ! గిరిజామానసనివేశ ! కృతిపమహేశా !
పరివృత్తసర్వపలాశా, తిరుమల-

౧౦౨

నెఱనమ్మితి మనమున నీ, చరణములే గతియటంచు సదయుండవై చె
చ్చెరఁ బరమగతి నొసంగుము, తిరుమల-

౧౦౩

సురుచిరఘనదేహుచిం, గరుణాత్మత వీక్షణములఁ గనకాంబరతన్

దరిసెన మొసంగి యేలుము, తిరుమల-

౧౦౪

అరయఁగ బాలుని నుపవ్రలఁ, బరితోషము నొందుజనకుభంగి నిపుడు నే

మొఱివిడువల్లులఁ గొనఁదగుఁ, తిరుమల-

౧౦౫

గురుపాండిత్యప్రకటన, పఠత నైష్ఠ్యలకుఁ గామ భక్తిం గృతి నీ

కరుణకొఱకు నేఁ జేసితిఁ, తిరుమల-

౧౦౬

పఠమదయాబోధి ! భవ, త్తరు నృతకం బానర్పఁగాఁ దగె దీనిక

సరసతఁ గొను మెఱుఱున్నం, తిరుమల-

౧౦౭

పఠమాదరమున నినియె,వ్వరు చదివిన వినిన నీకు వరకృపచేతం

పఠమామృతమును గొందురు, తిరుమలశ్రీ వేంకటేశ త్రిదశాధీశా. ౧౦౮

వరభుజమెల్లాన్వయ భా,సురవిమలాత్రేయగోత్రజుడ భగవద్భూ

సురుఁ డను నీకొసఁగితిఁ గృతి, తిరుమలశ్రీ వేంకటేశ ! త్రిదశాధీశా !

శ్రితహృదయాభీష్టప్రద, శతధృతిముఖవిబుధవంద్య ! చక్రధర ! వశీ

కృతభక్తజనాఘమన,స్థిత ! తిరుమలవేంకటేశ ! త్రిదశాధీశా !

సతతము నెఱనమ్మితి మది, గతిసేవయటంచు మిగులఁ గనికరమున స

ద్గతిఁ జేర్చఁ దగదె కమలా, దృత ! తిరుమలవేంకటేశ ! త్రిదశాధీశా !

జయజయ కరుణాసాగర , జయజయ సర్వజ్ఞ ! సకలజగదాధారా !

జయజయ సర్వజనాధిప, జయ తిరుమలవేంకటేశ ! జయ సర్వేశా !

౮ మనోహరశతకము.

—: లకారప్రాసయుతోత్పలమాలావృత్తములు. :—

పరశురామపంతుల రామమూర్తికవి.

- శ్రీలలనేశరుద్రసరసీరుహగర్భ గణాధిపాంఘులక
 ఫాలము సోక మ్రొక్కి యొకపద్యశతంబు రచించి మల్లికా
 మాలికగాను మీకును సమర్పణ చేసి తరింపఁగంటి నం
 బాలపురిశ రాఘవనృపాల మహీతనయామనోహరా. ౧
- బాలిశుఁ డంచు నన్గని శుభస్థితి కేగరుమూర్తి సీరహ
 స్థ్యాలయమంత్రమంత్రకలితార్థములం గృహచేసె నట్టినా
 పాలిటి లింగమూర్తి పదపద్మనతు ల్గొని నిన్భజుతు నం
 బాలపురిశ రాఘవనృపాల మహీతనయామనోహరా. ౨
- శ్రీలలితం బనానుయము చిన్తయ మాద్య మనిష్ఠ్రియంబు ని
 ర్మూల మఖండ మద్వయ మమూర్త మజం బగు బ్రహ్మ మైన నీ
 వాలయసిద్ధి కంత ముదయస్థితి కాది వెలుంగుచుండు వం
 బాలపురిశ రాఘవనృపాల మహీతనయామనోహరా. 3
- ఆలయసంభవస్థితులనందఁగొల్గిటి నీదుమూర్తియం
 దాలయసంభవస్థితుల కాశ్రయ యై యొకశక్తి తోచి ని
 న్నాలయసంభవస్థితుల నందెడివానిగ నావరించె నం
 బాలపురిశ రాఘవనృపాల మహీతనయామనోహరా. ౪
- ఆలలితాత్మశక్తి విమలాత్మిక యై యొకమాయ యయ్యె న
 త్రాలిమి సీశ్వరుండ వయి తద్గుణసంగతి నెంచి చక్రివిక
 శూలివి తమ్మిచూలివగుచున్ స్థితి నాశభవార్థివైతి వం, బాలపురిశ- ౫
- ఏలిక మాయతో నెనసి యీశుండవై కనుఁగొన్నమాయ నీ
 నేల జలాగ్ని వాయువులు నింగియుఁ దద్గుణభాగసంగతిక
 స్థూలము సూక్ష్మ మర్థవితతు ల్జగము ల్సకలంబుఁ బుట్టెనం, బాలపురిశ- ౬
- పోలిక కాత్మకల్పితవపుత్రయమ౯ జడ మాట దానిలో
 నీలలితాంశముం బ్రతిజనింపఁగఁ జేసజీవుఁ డయ్యె నా
 లీల సనేకజీవులు గలింగి జగంబులు నిండియుండి రం, బాలపురిశ- ౭

నీలనదంతః బుట్టి భువి నిండిన జీవులలో నొకండ నీ
 పాలన పుట్టివాడ నినుఁ బ్రాపుగఁ గైకొని యున్నవాడ ని
 న్బోలినవాడ వేఱుపడిపోయెడివాడను గాను గావు మం, బాలపురీశ- ౮
 నీలలితాంత మైన నను నీసముఖమున నుండనీక నేఁ
 డీలలనాసుతార్థవిషయేషణము ల్పొడసూపి తోడనే
 మేలును గీడలం దనుగమింపఁగఁ జేసితి వేమనందు నం, బాల- ౯
 మేలిడు సత్త్వతంబు బలిమిం దురితం బిడఁ గీడు తత్త్రియా
 మూలము దేహ మట్టి తనమోహమునం జరియించు జీవుఁ డే
 కాలము వేను దత్సముడఁ గావున నిన్భజియింతుఁ బ్రోవు మం
 బాలపురీశ రాఘవనృపాల మహీతనయామనోహరా. ౧౦
 కాలముఁ గర్తముం గలసి కామములుం బొడసూపి మోదభే
 దాలయమైన దుస్తరభవాద్ధిని ద్రొబ్బెనుగాన నన్నుఁ ద
 ట్టానిని కొప్పగింపకను గావుము నిన్దదిలో భజింతు నం, బాల- ౧౧
 కాలము వ్యర్థమాయె భవకర్తము లన్ని సమర్థమాయె ని
 ల్లాలు సుతు ల్ధనంబు మొదలైనవి స్వార్థము లాయెఁ గాని నీ
 లీల లొకిందు కైన వినలే దిఁక నేలద వెట్లు నన్ను నం, బాలపు- ౧౨
 కాలములోనఁ గొంత గతకాలము బాల్యము చెల్లె నీవయః
 కాలము దారపు త్రకనకభ్రమలం గత మయ్యె నాజరా
 కాలము దుర్బలంబు నినుఁ గాంచి భజింపఁగఁ జాలఁ బ్రోవుమం, బాల-౧౩
 కాలమొకించుకైన వృథగాఁ జననీదగ దందు నాయువుం
 గాలము కొంచెమేని జనఁగాఁ జను రాత్రికగల్గ వెంబడిం
 గాలుఁడు నిర్దయుండు నటుగావున నిన్ను భజింపఁజేయు మం, బాల- ౧౪
 మేలు సతంబు నాఁగ నది మించులఁ బోలు సతంబు మేననం
 బోలదు నీరుబుగ్గ యది మ్రోల వసించును మిత్తియంచు నేఁ
 జాల విచార మంది నిను సారెకుఁ దల్చుచు నుంటిఁ బ్రోవుమం, బాల-౧౫
 మే లచరంబులం జరము మేలు చరంబుల మర్త్యుఁ డందులో
 మేలు ద్విజేంద్రుఁ డందులకు మేలు భవత్పదభక్తుఁ డాతనిం
 బోలఁగఁ జేసి నన్ను దయఁ బ్రోవక యుండుట మేలు గాద యం, బాల-౧౬
 ఆలయ మాలు బిడ్డ లని యాడబముం దలపెట్టి వానిలో
 సోలుచుఁ జొక్కుచుండు మని చూచితి వింతియకాని నన్ను నీ
 పాల వసింపఁ జేయ విది పాడియె యేమన వచ్చు నిన్ను నం, బాల- ౧౭

- ంపఁజేసితివి యేటికి నీభవమోహవార్ధిక
పరంపరాభ్రమణలుబ్ధునిఁ జేసి యమాలయంబునం
ద వే నుటంచు నిను దూఱుదు సస్సన జాలిగాదె యం
పురీశ రాఘవస్వపాల మహీతనయామనోహరా. ౧౮
- స్థవచ్చరణపద్మములం బ్రణుతించురీతులుం
ద్వదీయమూర్తికిని గేవల మర్చన చేయుజాడ వా
ముల స్థవత్తధ ప్రసంగము చేసెడి నేర్పు లీవె యం, బాల. ౧౯
- కేడు వేల్పు లిల వేడినఁ బాలనసేయవే తప
రు వేడఁ బ్రోవవె, కుచేలుఁడు వేడిన నేలుకోవె, పాం
ని గావవే, తగ నిజాంశజ న న్నటు గావరాదె యం
పురీశ రాఘవస్వపాల మహీతనయా మనోహరా. ౨౦
- బోలి నీపరమశోభననామజపంబు, నేటిరా
నిఁబోలి నీదుపరిశుద్ధపదాంబుజసేవ, పావనిం
భవత్సవరనముఁ బూనెద నన్ను ననుగ్రహింపుమం, బాల. ౨౧
- ర్వలోకముల నేనని సత్త్వముఁబూని చక్రి వై
ద వేది నీబిరుదుఁ బేర్చొని చెప్పకొనంగ ధాత్రిలోఁ
కమై వెలుంగు నది పెంపుకుఁదెచ్చెద నన్నుఁబ్రోవు మం, బాల. ౨౨
- డ వీవ యని యే నిను వేడెద వేడ నెవ్వరిక
నేలు నన్ను నిపుడేలితివేనియు నీదుకీర్తి యీ
ంగుభూములం బదియునాల్గుజగంబులఁ జెప్పకొందునం, బాల. ౨౩
- యెంతవేడ నొక యింనుక పల్లవ దెంత నిర్దయా
యెంతకేను మొఱఁజెప్పదుఁ జెప్పని జాలిమాలి నేఁ
గఁజాల రాగదవె దందనలేటికి నేలుకోవె యం, బాల. ౨౪
- డు తామసుఁడు నీరజగర్భుఁడు రాజసుండు ది
కు లాత్తరక్షకులుఁ బంకజనాభుఁడు వేషధారి ని
రెడి దీనరక్షకుఁడు భూమినికేడని నమ్మినాఁడ నం, బాల. ౨౫
- కేడు కామి, శిఖి విశ్వకృతాశి, యముండు నిర్దయా
, నరాశనుండు నికమాత్తజాఁ, డప్పతి పాశి, తొల్కుడా
, కుబేరుఁడర్థి, లయకర్త శివుం డని నిస్సజింతు నం, బాల. ౨౬

- శైలమునకా ధరాసుతకుఁ జల్పిన తప్పు తృణాస్త్రభీతిచే
 సోలుచువచ్చి నీశరణుఁ జొచ్చినఁ గావవె కాకదైత్యు నా
 పోలిక గొంచు నీశరణు పూర్వముఁజెందని తప్పుగావుము, బాల. ౨౭
- ఏలిక నొక్కశూద్రుని గ్రహించి కులాధముఁడైన విప్రుఁడే
 నీ లలితాభిధానమును నిచ్చ భజించి జితాఘ్నుఁ డయ్యె నా
 నీలలితాభిధానమును నేను భజితు నపాపుఁడేయు మం, బాల. ౨౮
- మాళి శిరంబున న్నెడను మాలిక యంఘుల నందెలొప్ప స్త్రీ
 కేళులఁ దేలుచు న్నధురఁగృష్టుఁడవై విలసిల్లు నిన్ను నే
 వేళ భజితు నేలుకొనవే కనవే యిటువేగరావె యం, బాల. ౨౯
- నీలమువంటి వానిఁ గృపనింపెడు కన్నులవానిఁ జందురుం
 బోలిన మోమువాని మణిభూషణము ల్విలసిల్లువాని నా
 పాలిటివాని భక్తజనపాలుని రాముని నికభజితు నం
 బాలపురీశ రాఘవనృపాల మహీతనయా మనోహరా. ౩౦
- పాలికి నీవునేను సమబాధ్యుల మంశము లొక్కచాట నీ
 పాలఁ గలుంగు మోక్షమది పాలిడు నేఁ దమపాలివాఁడ నా
 పాలిడ కుండినం దగవు పాలయి ప్రాజ్ఞులబోధఁదీర్తు నం, బాల. ౩౧
- చాలుపుగాను నీకొఱకు సత్కృతు లఁదితిఁగాని యితియే
 చాలును నీకుఁ సద్గతియొసంగితిఁ బ్రోచితి నంచుఁ బల్లఁగాఁ
 జాల వదెంత కట్టిడివి నైఁపకయుండట పాడిగాద యం, బాల. ౩౨
- పోలిక నేను మన్ను నినుఁబోలి జనించిననాఁడు నేను ని
 న్నే లెడివాఁడ నా భటుఁడ వీవని సంజ్ఞయొసర్చి యిప్పు డీ
 మాలికింపుకాపురము మాటు తృప్తిజంచితి వేలనన్ను నం, బాల. ౩౩
- ఈ లవణాబ్ధిలోపలి మహిం గలవారలలోఁ దలంప నీ
 వేళకు నేనొకండ నిను వేఁడెడివాఁడను నన్నుఁ గావఁగాఁ
 జాలవు నీకు శక్తియును జాలదొ నేఁదగనో యెఱుంగ నం, బాల. ౩౪
- స్త్రీలనుఁ బండ్లొసంగ శబరిఁ, బరమాన్నమఁబెట్టుభూసుర
 స్త్రీలను, బ్రసరఁబయి భజింప నహల్యను నార్తిదీఱఁ బాం
 చాలినిఁ బ్రోచినావు నుతిసల్పెడి నన్నటు ప్రోవరాదె యం
 బాలపురీశ రాఘవనృపాల మహీతనయా మనోహరా. ౩౫

సేలగు పుంగణంబులఁ గుచేలుఁడు, వారివిభూఁగు, మర్త్యభు
 గ్బాలకుఁడు, విద్విభీషణుఁడు, బావవి, కుంజరనాథుఁడున్, రుమా
 పాలుఁడు మున్నుగాఁగలుగు భక్తులఁ బ్రోచితి వట్లు ప్రోవు మం, బాల. 31
 వేలు వచింపనేల వదిలేల భవంబుల కొక్కమాటు ని
 శ్రీలసదంఘ్నివర్ణముల సేవయొనర్చిన ముక్తిసొందఁగాఁ
 జాలు నటంచుఁ గొంటి నీక జన్మలయ్యులకొందఁజాల నం, బాల. 32
 నీలలితాభిధానశత నిర్మలవర్ణములెన్ని యెన్ని నా
 నాలుకపై లిఖించు మవి నాకినఁ దజ్జపమంది సూర్యునిం
 బోలి వెలుంగు నిన్నుఁగని పొందెద ముక్తిసుఖంబు నిక్షమం, బాల. 33
 శీలము గల్గి నిర్మది భజించెద ము న్నతిమాలి యచ్యులం
 బాలన సేయుచు చింతఁడు పారముమాలిన భక్తి చాల గీ
 మాలఁ బరానుకూలి కొఱమాలినవాఁడని చూడకేలు మం, బాల. 34
 ఆలనసేయు మేను శరణందెదఁ గైకొనుచున్న మాటలుకొ
 ఆలన సేయునీకు భవమంటును ధన్యుడవన్న గోఘంబం
 బాలనసేయు నీ వధికభాగ్యయుతుండవు గమ్యుటంచునం
 బాలపురిక రాఘవనృపాల మహీతనయా మనోహరా. ౪౦
 చాలుపుగా దరిద్రమున సంకటపాటుల నొంది భక్తి నీ
 పాలికి వచ్చినం బరమభాగ్యునిఁజేయు కుచేలురీతి న
 న్నేలుము నీకు మ్రొక్కెదను నిమ్ము శుభం బశుభంబు బాపుమం, బాల ౪౧
 వ్రేలెడి హారముల్ రుచులవెల్లు కిరీటముఁ బూర్ణ చంద్రునిం
 బోలు ముఖంబు తీరయిన బొమ్మలు తమ్ములఁగేరు కన్నులుకొ
 సేలగు వట్టుచీర విలసిలైడు నీచెలువంబుఁజూపు మం, బాల. ౪౨
 కాలసమీరము నివ్వసరఁ గానలనున్న సమస్తపాలము
 ల్గలినపోల్చి నీదుకృప కొంచెము నావయించితేని యుం
 గూలును నాదు పూర్వకృత ఘోరమహాఘములంచు నెంతనం, బాల. ౪౩
 చాలినభక్తి నోసుగుణశాలి సుమాక్షతగంధమల్లికా
 మాలలు నీ కొనంగి బతిమాలితి రమ్మని ప్రోవుమంచు గీ
 మాలితి నింతయేల దయమాలి తలంపవు రావు ప్రోవ వం
 బాలపురిక రాఘవనృపాల మహీతనయా మనోహరా. ౪౪

మూలము నీ వెఱుక్కికని ము న్నొని యీ భవభూతమోహమే
 మూలమున గలిగినను మోహము నొందఁగఁ జేసె నిప్పు డా
 మూలము నీయను గ్రహముమూలమునన్నిడ నిన్నుఁగంటి నం
 బాలపురీశ రాఘవవృషాల మహీతనయూచనోహరా. ర.గి

ఆల మముల్ జగంబు త్రిగుణాత్మికయైన ప్రధానశక్తి యి
 ల్లాలు స్రజాపతిప్రముఖు లా శ్శజులై విలసిల్లుదుడ నే
 వేళ గృహస్థులై వెలుంగు చిష్టుని నిన్నదిలో భజింతు నం, బాల. ర.క్ష

నేల పదాదు మిన్ను తల నింగియె శౌ నినచంద్రులక్షులున్
 ఛాలము నభ్రము స్తుభ్రము వహ్ని దిశల్ శ్రుతులభిమక్షియుం
 గాలము లంబరంబులుగఁగల్గు జగన్తయు నిన్భజింతునం, బాల. ర.౭

నీలవిభాంగ మస్తరజనీచరరాజతమఃపతంగ నీ
 లాలకజాలభృంగ సకలాఘనమీరభుజంగ నిత్యజా
 బాలినుతప్రసంగ నిను భక్తి భజింతు నన్నుఁ గావు మం, బాల. ర.౮

బాలమునుండ దీఁజనభావసరోజమిళింద సత్తృపా
 పాలితదేవబృంద మునిభావితదివ్యపదారవింద ని
 త్యాలఘుతత్వకంద నినుఁ దల్చి భజించెద నన్నుఁగావు మం, బాల. ర.౯

బాలిశ భావదూర ఘనపాతకసర్పమయూర గుప్తవా
 తూలకు మూర ఘోరభవతూలనగానలపూర దుష్టభూ
 పాలనివార నీ కృపకుఁ బాత్రుని నన్ను ననుగ్రహింపు మం
 బాలపురీశ రాఘవవృషాల మహీతనయూచనోహరా. గి.౧౦

కాలఁ యోదదేహ పరిఖండితసత్త్వతిజన్యమోహా దు
 స్తాలభుజ గకల్పవిశిఖప్రహతాఽనిమూహా నన్ను నా
 కాలభటుల్ రచించు భయకర్తయు లొందక యుండఁ బ్రోవు మం, బాల. గి.౧౧

శైలసమాసధీర వరసాగరతుల్యగభీర కేవలా
 జాలమనోవిహార శ్రుతిపారతరార్థవిచార నందగో
 పాలకుమూర నాహృదయ శద్దములో నిను నిల్పికొల్తు నం, బాల. గి.౧౨

లాలితదివ్యరూప యువలాలితదీపకలాప నామసం
 తౌళితఘోరపాప రణకంపితరాక్షసతాప హస్తసం
 కీలితకస్త్రచాప నినుగేవలభక్తి భజింతుఁ బ్రోవుమం, బాల. గి.౧౩

కాళియగర్వశోషణ జగచ్చయపోషణ సింధుకన్యకా

కేలివిశేషణా కనకకీలితభూషణ ముజుభాషణా

వ్యాళవరేణ్యతల్పశయనాగతశోషణ సమగ్రాప్త మం, బాల. ౧౧౪

బాల మురారి కృష్ణచారి భక్తజనప్రియనామదేవ గో

పాల నృసింహ కేశవ కృపానిధి దీనశరణ్య రామ మాం

పాలయ పాహిపాహి యని ప్రస్తుతిచేసి భజితునిన్ను నం, బాల. ౧౧౫

వాలివివాశమూలకరవాల హతాసురజాల భార్గవీ

లోల గుణానుకూల నతలోకవిశాల కృపాలవాల నీ

పాలదొలంగఁ జాల నను బాలన సేయవె తాళఁజాల నం, బాల ౧౧౬

గాలవనామదేవశుకగౌతమకౌశికశౌనకాత్రిభా

బాలిమరీచిగాధిరుచివర్వతభాగవముఖ్యమానిచి

త్రాలయవాన మామకహృదంతరభాసుడవై వసింపు మం, బాల. ౧౧౭

నేలవెలంది రావణనినిర్జితబాధల కోర్యలేక జే

జేలను గూడిపోయి విధివీట మొంగిడ నూటపించి వా

కూలుఁడు పాలవెల్లికడ ప్రార్థనచేసిన ని నృజితు నం, బాల ౧౧౮

ఓ లలితాత్మ రావణుని యుగ్రకృతంబుల కింద్రభూసురుల్

ప్రేలును రామరాత్తుని హరింపుచున నిధికి న్నరుండనే

నైలయవెట్టు దంచు నభయంబిడు విష్ణుని ని నృజితు నం, బాల. ౧౧౯

హాళి నొకండవయ్యుఁ జతురాత్ముడవై తివనాఁగ నీకళల్

నాలుగు రామలక్ష్మణు లనన్ భరతుం డరిహుం డనా నయో

ధ్యాలయమందు దాశరథులైన తదాత్తుని ని నృజితు నం

బాలపురీశ రాఘవనృపాల మహీతనయామనోహరా. ౧౨౦

బాలుడ వయ్యు లక్ష్మణునిఁ బాయక తమ్ములఁగూడి యాత్మగే

హాళుల మజ్జనాద్యముల నాటలఁ బాటల రాకపోకలన్

హేలలఁ దల్లిదండ్రుల కనేక ముదంబిడు ని నృజితు నం, బాల. ౧౨౧

ఓలి ధరిత్రి నీ పుదయమొందు పెరిగియుఁ గౌశికుండు నీ

ప్రోలికి వచ్చి నీ జనకు పూజలనొంది మఘావనార్థమై

తోలు మటంచు ని న్నడిగి తోడ్పానిపోయిన ని నృజితు నం

బాలపురీశ రాఘవనృపాల మహీతనయామనోహరా. ౧౨౨

- కేల ధనుశ్శరంబులచు గీల్చిని లక్షణఁగూడి మానితా
 ద్దులుని పెంటఁబోవుచును గ్రోవ నగఁజ్యములోన వాఁడి యా
 కోలను ఘోరతాటకను సూల్చిన రాముని నిన్బజింతు నం, బాల. ౬౩
- శీలితవృత్తిఁ గౌశికుఁడు చేసెడి యష్టము గాక యుండఁగాఁ
 జాలుపుగాను విఘ్నములు నల్పు సుబాహుముఖాచురేంద్రులం
 గోలలువైచి కూల్చిన రఘుప్రభు రాముని నిన్బజింతు నం, బాల. ౬౪
- తైలవిరోధి మోహమున స్వప్రభుయ్యైని వచ్చి కేళులం
 జాల వరించి పోవ పతిశాపమున న్వనిలో శిలాకృతిం
 బోలి వసించు గౌతమునిబోటిని బ్రోచిన నిన్బజింతు నం, బాల. ౬౫
- లాలితయ్యుతోడ మిథిలాపురిఁ జేరఁగఁబోయి యాచు నా
 శూలిశరాసముం దునుమఁ జూచి విదేహుఁ డాసంగఁ ధాత్రిక
 న్యాలలనామశం బరిణయాబయి వెల్లెడి నిన్బజింతు నం, బాల. ౬౬
- ఆలఘుభావవర్జితమహావిధవంబులఁ బెండ్లియాడి భూ
 పాలుఁడు పెట్టి వంప నిజభామినితోఁ జని మధ్య మ్రొలికిం
 బ్రేలుచు వచ్చు భార్గవుని బింక మణంచిన నిన్బజింతు నం, బాల. ౬౭
- భూలలనాశిరోమణికి భూషణ మైన యయోధ్యఁ జేరి యా
 త్తాలయనీధులం దివమునందు శచీయుతుఁడైన యింద్రునిం
 బోలి ధరాసుతారతులఁ బొంది సుఖుఁడెడి నిన్బజింతు నం, బాల. ౬౮
- ప్రోలికి రాఘవాగ్రణిని భూపతిఁజేయుచుటంచు నాగదుల్
 చాలఁ బ్రశంస చేతు రని నర్వము యత్న మొనర్పఁజేసి భూ
 పాలుఁడు వంపు నల్గురుని పల్కుల మబ్బెడి నిన్బజింతు నం, బాల. ౬౯
- ప్రోలి కధీశ్వరుండు తన పుత్రుఁడు నిన్ను నరణ్యభూమికిం
 దోలఁగఁ జైక యా దశరథుం గెరలించి వరంబులంద నాం
 దోశన మంద కందు కతితోషమునొందిన నిన్బజింతు నం
 బాలపురీశ రాఘవనృపాల మహీతనయామనోహరా. ౭౦
- తాలిమిశస్త్రచాపములు దాల్చి ధరాసుతతోడఁగూడి యా
 ప్రోలు త్యజించి మాతృ పితృపూర్వవరోక్తులు దీర్ప జాహ్నువీ
 కూలమునందుఁ జేరి గుహుగోష్ఠి వసించిన నిన్బజింతు నం
 బాలపురీశ రాఘవనృపాల మహీతనయామనోహరా. ౭౧

- సాలమృగద్విజాకులవసద్వనికేగుచు మధ్య గుల్లినీ
 శాలలయః దగన్యముఖ సన్తుని గోవుల నిల్చి యవ్వలకా
 నేలుగఁ బోయి పంచవటిచేరి వసించిన నిన్భజింతు నం
 బాలపురీశ రాఘవనృపాల మహీతనయా మనోహరా. 2౨
- కాలుని బోలి వచ్చు బలగర్వవిరాధు వధించి మోహినిం
 బోలి వరించు శూర్పణఖ ముక్తు సెపు లైగఁగోసి మించి యా
 భీలఖరాధిరాక్షసుల పించ మణించిన నిన్భజింతు నం, బాల. 2౩
- మేలని రావణుం డనుప మేటి ఖలుం డొకఁ డామృగాకృతికా
 మ్రోలఁ జరింప సీత మృగముం గొనితెమ్మన నేగి యాశరుం
 బోలి మృగంబుగొ కునికి పోఁడిమడంచిన నిన్భజింతు నం, బాల. 2౪
- నాలవయాశ్రమాశ్రయుడనాఁగ దశాస్యుఁడు వచ్చి ముచ్చటల్
 చాల వచించి తోడనే నిజాకృతి దృష్టముఁజేసి బల్లి సీ
 తాలలనం గ్రహించి చన చానికిఁ జింతిలు నిన్భజింతు నం, బాల. 2౫
- ఓ లతలార యో వటముఖోర్విజపుంజములార యో మహా
 కోలతరత్నుముఖ్యమృగకూటములార ఖగంబులార సీ
 తాలలనన్నెఱుంగరు గదా యని వేఁడెడి నిన్భజింతు నం, బాల. 2౬
- యేల మహీజ నెత్తుకొని యేగెద వంచు జటాయు వడ్డమై
 యాలముఁ జేసి రావణహతాంగకుండై పడియున్న యమ్మహా
 శాలికి నాకబంధునకు సద్గతు లిచ్చిన నిన్భజింతు నం, బాల. 2౭
- మేలయి పక్వమై రుచుల మించు ఫలంబులు దెచ్చి శ్రద్ధతోఁ
 జాలిన యట్లు మీ కొసఁగి సత్కృతిఁ జేసిన మెచ్చి ముక్తి నం
 శ్రీలలితాత్మ గాను శబరిం గరుణించిన నిన్భజింతు నం, బాల. 2౮
- గాలికి బిడ్డఁడైన ప్రవగ ప్రభుఁ డర్చసుతుండు పంప మీ
 పాలికి వచ్చి మీ మతియు భానుజవృత్తి యెఱింగి యిర్వుడుం
 చాలిమిసేయ మేలనిన దానికి మోదిలు నిన్భజింతు నం, బాల. 2౯
- వాలినిఁ జంపి తత్పురము వైభవమిత్తును నీకు నీవు నా
 గోలను గొన్న దుర్గదుని గూల్ప బలఁబిడిమంచు సాక్షిగా
 గీలినిజేసి భానుజసఖత్వ మొనర్చిన నిన్భజింతు నం
 బాలపురీశ రాఘవనృపాల మహీతనయామనోహరా. ౩౦

- వాలిని బిల్వి యర్హజఁ డవార్యరణం బొనరింప వల్లికా
శాలల నుండి వాలి నొక సాయకమేళి వధించి తత్పురిన్
సేలుగ నర్హపుత్రు నభిషిక్తునిఁజేసిన నిస్సజింతు నం, బాల. ౮౧
- నీలనలాదివానరు లనేకుల రాఁగొని యందుఁ గొందఱి
న్నాలుగుదిక్కులం జనకనందిని జాడ లెఱింగి రా వెనిం
దోలిన భానుపుత్రునకుఁ దోడ్పడఁ బల్లెడి నిస్సజింతు నం, బాల. ౮౨
- వాలిజనాయుజప్రముఖవానరవీరుల దక్షిణాశకుం
దోలఁగ నందు మారుతసుతుం గని యంగరమానవాలు నా
యాలి కొసంగి తత్పుశల మారసిరమ్మను నిస్సజింతు నం, బాల. ౮౩
- అలఘిమాది యుక్తుఁ డనిలాత్తజఁ డంబుధి దాఁటి లంకలో
శాలలఁ దోఁపుల న్వదకి జానకిఁజూచి హతద్రుమాత్ముఁడై
శాలలుగాల్చి రా స్వసతి జాడలెఱింగిన నిస్సజింతు నం, బాల. ౮౪
- శ్రీలలనావిభుండు రఘుశేఖరుఁ డాతని పత్ని యెఱిరా
చూలి ఫణీంద్రుఁడాఘనునిసోదరుఁ డంచును దమ్ముఁడన్నకే
నీలలితాదివృత్తము గణించెను యానిను నేభజింతు నం, బాల. ౮౫
- కూలిరి నీ నుతుల్ సఖులు కూడదు వైరము మ్రొక్కి యాదయా
శాలికి సీత నిమ్మన దళాననుఁ డంఘ్రులఁ దన్న వచ్చి న
న్నలుమన నివభీషణుని నేలినరాముని నిస్సజింతు నం, బాల. ౮౬
- పాలికి వచ్చెరాముఁడని భావమునం బ్రియమంది పొంగి నీ
పాలికిరామి వింటికొక బాణముఁగూల్చిన భీతి నబ్ధి నీ
పాలికివచ్చి త్రోవ దెలువం గని ప్రోచిన నిస్సజింతు నం, బాల. ౮౭
- వాలిసుతాఁజనేయ ముఖవానరసంయుతుఁడైనలుండు దా
లైశిలాద్రుమంబులను సల్పిన సేతువుమీఁద సేనతో
నాలవణ బిడ్డాఁటి చని యవ్వలఁజేరిన నిస్సజింతు నం, బాల. ౮౮
- ఈ లవణాబిడ్డాఁటి స్లవగేంద్రులు రాముఁడు వచ్చె నిందు నం
దాలముసేయు వారిఁగ నెదంచు దళాస్యుఁడు మేడ లెక్త నీ
కోలను వాసివేయఁగొడుగుల్ దెగవైచిన నిస్సజింతు నం, బాల. ౮౯
- పేలవ ముందుచోఁ బదప బీర మొకించుక గల్గి రావణుం
దాలము సేయఁ బంచిన మహాసురకోట్లను లంకచుట్ట గా

- నీలనలాదులం బనిచి నీల్లగఁ జేసిన నిన్బజింతు నం, బాల. ౯౧
- నేలకు నింగికిం జనుచు సిక్కుచు మాయలచేఁ గపింపులం
గూలగఁ జేయురావణునకుం దనయుం డగు నిం దజిత్తు మ
శ్రీలునిఁ బోర లక్ష్మణునిచేఁ దుసిమించిన నిన్బజింతు నం, బాల. ౯౨
- ఆలయపేళ సర్వము లయం బొనరించెడి సాలనెత్తునిం
బోలి కపీంద్రు నెన్యములఁ బోరుచు వచ్చెడి కుంభకర్ణు నీ
కోల ధనుస్సున నివ్వడిచి కూలగఁ నేసిన నిన్బజింతు నం, బాల. ౯౩
- కాలయముండె పోలె బలగర్వమున న్రధమెక్కి వచ్చి యా
భీరణం బొనర్చు రణభీము దళాస్యు శిరంబు బుద్విపై
రాలగఁ బ్రహ్మనామక శిరంబునఁ ద్రుంచిన నిన్బజింతు నం, బాల. ౯౪
- నీలవిలాసము ల్లాణిఁ నిర్మితకేతువులు న్నువర్ణర
త్నాలయము ల్వైలుంగఁగ మహాపథమంబుల నొప్పులగఁలో
ధీలతను నివ్వభీషణుఁ బ్రతిష్ఠితుఁ జేసిన నిన్బజింతు నం, బాల. ౯౫
- వాలిసుతానిలాత్తజదివాకరపుత్రపభీషణాది ధీ
శాలల లక్ష్మణుఁ ధరణిజాతను గూడుక పుష్పకంబునం
దోలవసించి వెల్లుచు నయోధ్యను జేరిననిన్బజింతు నం, బాల. ౯౬
- తాలిమి మ్రోల వాయుజండు తమ్ముడు వెన్న నిజాంకమందు ని
ల్లా లిరుఁ గేవలందు భరతారిహు లొప్ప వసిష్ఠమృఖ్యు స
చ్చీలులచే నయోధ్య నభిషేకము నొందిన నిన్బజింతు నం, బాల. ౯౭
- ఆలయపేళఁ గేవలమహాసుర శ్రేణుఁడైన సోమకుం
గాలునకిచ్చి వేదములు గైకొని ప్రోచుచు లోకపంక్తికి
నేలును గల్గఁజేయు బలుమీనమ వైసనినుభజింతు నం, బాలపు. ౯౮
- వేలుపు లాసుర ల్పరసవృత్తిని మందర మెత్తి తెచ్చి యా
పాలకడిందిలొ నుసించి పట్టి మధింపఁగఁ గూర్మమూర్తివై
తైలము విఁపునఁ న్నిలుపఁజాలిన నిన్బజియింతు నెప్పు డం, బాలపు. ౯౯
- నేల గ్రహించి చంకి నిడి నీటఁ దొలంగికపాటు నమ్మహా
భీలబలాఘ్య ఘోరరిణ భీషణుఁ గాంచననేత్రుఁ ద్రుంపఁగాఁ
గోలమవై పురాకృతిసి గుంభిని సల్పిన నిన్బజింతు నం, బాల. ౧౦౦
- వేలుపుఁబెద్ద నేకమతిఁ వేడి వరంబులఁ జెంది మృత్యువుం
బోలిచరించు హేమకశిపుం బరిమార్పఁగఁ దత్తుతు న్నదా
శ్రీలుని బాలు నేల నరసింహమ వైన నిను న్బజింతు నం, బాలపు. ౧౦౧

నీలలితైకభక్తి జితనిర్జరనాథబలిప్రదానముల్

కేల వహించి దేవతతికిం గరుణింపగ మూడులోకముల్

కాలనె కొల్చి పుచ్చుకొనఁగాఁ గనువామను నిన్భజింతు నం, బాల. ౧౦౨

లోలితవృత్తి నెమ్మదిని లోభమదంబులు గల్గుదువ్వుభూ

పాలుర మస్తకంబులును బంధురతాళఫలంబు లుర్వివై

రాలినయల్లు రాల్చుభృగురాముఁడ వైన నినున్భజింతు నం, బాల. ౧౦౩

స్త్రీలకు నాకవాసులకు శిష్టమునిద్విజకోటి కష్టది

క్పాలురకుం జగంబులకు బాధ లొనర్చెడి రావణాద్రిదై

త్యాగినడంప దాశరథివైన మహాత్ముని నిన్భజింతు నం, బాల. ౧౦౪

కాలఫణింద్రతుల్యు లతిఁ దువ్వులు ధేనుకముష్టికాదులుం

గాలముసేయ కంసనరక ప్రముఖు ల్లయమొంద గోపికా

కేళులఁ దేలఁ బూను బలకృష్ణమయు న్నినునేభజింతు నం, బాల ౧౦౫

శీలము సాధువృత్తి పతిసేవ శమంబునుగల్గి యాపుర

స్త్రీ లొనరించు సద్వ్రతవిశేషమహత్త్వము భంగపెట్టఁగాఁ

జాలిన బుద్ధరూపుని బ్రసన్నుని విష్ణుని నిన్భజింతు నం, బాల. ౧౦౬

చాలనిబుద్ధి చాలనిఁచారము చాలనివర్తనంబులుం

జాలఁగఁ గల్గి పాపములు సల్పెడి తల్తల్లిదోషయక్తులం

గూలఁగఁ గల్గిమూర్తివయి కూర్తివహించిన నిన్భజింతు నం, బాల. ౧౦౭

మేలులు గల్లఁ గీడలు శమించును దుష్టుతకర్తరాసులుం

దూలను బెక్కుసంకదలు దోచును ముక్తి గలుంగు భక్తినే

కాలము నీదుపద్యశతకంబు లిఖించి పఠించువారి కం, బాల. ౧౦౮

నాలుకచేత నామనమునందు వసించి వచింపఁజేయు నీ

కాలమునందఁ బద్యశతకంబు రచించితి దీనిఁ దత్తల్లా

శ లి తదంశుమ లి గలకాల మిల న్వెలయంగఁ జేయు మం

బాలపురీశ రాఘవనృపాల మహీతనయామనోహరా. ౧౦౯

నిపుణత గల్గి యానగుణనిర్గుణతత్త్వకీర్తనకల్పం డ

య్య కరిశురాక్షయకతుల కులోదగసోమఁడ రామమూర్తి ప్రా

ణ్యుకకృతీగా వహించి యొక యత్పలకద్యశతకంబుఁ జేసె నీ

పిపుల వెలుంగఁ జేయు రిఘువీర మహీతనయామనోహరా. ౧౧౦

శ్రీ ౩. మనశ్శతకము.

వరశురామపంతుల లింగమూర్తికవి ?

— ౧ కందములు —

శ్రీనారాయణగురు సీతానాయకుఁగాఁ దలంచి తత్పాదాబ్జ
 ధ్యానానందముచే నిత్యానందముఁ బొందుమెప్పుడుఁ దలఁగకమనసా. ౧
 లఱగడియలోన రాముని, సిరిబొందఁగ నొక్కయుక్తిచేఁ దెలిపిన శ్రీ
 గురునారాయణయోగుల, మఱవకుమీ రాముఁ డతఁడు మహిలోమనసా.
 సకలము దృశ్యమ నాత్మని, యకలకంబైన దృష్టి యాత్మని తగ నీ
 యొకయుక్తిముక్తిజేసిన, సుకరు న్నారాయణేంద్రుఁ జూడుము మనసా. ౩
 తనుకరణంబులు తాఁ గొని, తనుకరణవిలక్షణంబు తానై భువినే
 ననుజీవభావ ముడిపిన, ఘనునారాయణుని రాముగాఁ గనుమనసా. ౪
 మాఱుకుగనిభోజన మిది, గోరా యిది తినకతిని యగోచరతృప్తి
 శ్రీరామునిఁ గనుమనుగురు, నారాయణచరణయుగము నన్తు వెమనసా.
 ఎఱిఁగిన యెఱుకలు మఱపుము, మఱవనియెఱుకెఱిఁగియెఱుకమఱపులనెన్నం
 డెఱుఁగని నెలపున నిడుమని, గుఱిదెలిపినగురుని గుఱిని గూడుముమనసా.
 యోగంబు లన్ని యిహపర, భోగోద్యోగములు లోకపూజ్యములగు న
 య్యోగమములఁ జెడిపోవక, వేగము రాగనిధిఁజంపు వెలయఁగమనసా.
 మతములు నిర్వాణపద, ప్రతిబంధకములు ప్రపంచ పదములు మాయా
 కృతములు గావున వాని, స్తతిఁ దలఁచక రాముఁబొందు మఱవకమనసా.
 మంత్రంబులన్నియును నడు, మంత్రంబులు లేనిపోనిచూటలు సుమి యీ
 తంత్రములఁ జెడక యాపర, తాత్త్వని రాముని దలంపు తలఁపునమనసా.
 జపములు తపములు వ్రతములు, విపరీతపుడాంబికములు వేషము లగుటం
 జపలత నొందక సద్గురు, కృపరాముని శరణుఁబొంది కేరుముమనసా. ౧౦
 గారడపుయోగములచే, నాఱడిఁబొందక ప్రపంచమంతయు మాయా
 కారం బని చూచుచు సీతారాముని సాక్షి గాఁగఁ దలఁపుము మనసా. ౧౧
 అంబరగమనాదులు గడు, డంబర్ములు మానవులనొడంబఱిచెడి యో
 గంబు లవిగోరక నిరా, లంబుని భద్రాద్రివిభుఁ దలంపుము మనసా. ౧౨

చదువు లిలం బలుతెఱుగుల, కదరుకా దత్తురపునాని పగిది ననియె తకా
దుడముట్టినియ్య గావునం, జకువులలోఁ జకువు రాముఁ జకువుమునునసా.
వేదంబు లగాధంబులు, వాదంబులు బహుగి ధాపవాద విరచితో
న్నాదంబులు గావునం ద, తేదంబులం బడక రాము ధృతిఁగనుమనసా. ౧౮
న్నానజపహోమమంత్ర, ధ్యానాదికక్రములు మహాదాబకముల్
గానం దలపోయ కవి సీ, తానాధుని సర్వసాక్షిఁ దలంపుము మనసా. ౧౯
భువి దూరదృష్టి దూర, శ్రవణాదులు మాయ లని విచారింపుము న
శ్రువిజననినుతుని సీతా, ధగ్గుని య హ్యముగ నరసి తలంపుము మనసా.
వాయునిగోధనముల నిజ, కామూబులు సిద్ధి సేయఁ గడఁగినవారల్
మాయాకాయకు లని లోఁ, బాయని రామునిఁ దలంపు పృథగమనసా.
మాయ లిల లక్షలక్షలు, కాయకములు కోటికోట్లు గాన నఖిలముల్
మాయాకార్యము లని సీ, తాముతు భద్రాద్రి వాసుఁ దలంపుము మనసా.
తమతమయుద్ధలచే ను, తమముద్దులు గడచి యోగధారణలకు వి
భ్రమం జెందుజనులం బునుసా, ధములని భద్రాచలేశుఁ దలంపుముమనసా.
నిత్యానిత్యవివేక మ, సత్యం బని కాయకంబె సత్యం బని యా
చిత్తోక్తు లాడు జకుల న, నిత్యులం గాఁ జూచి రామునిం గనుమనసా. ౨౦
దేహం బెల్లాత్మని సు, దేహాపక దృఢము సేయు ధీరులు ప్రకృతి
గ్రహస్థులనుచు వై, దేహీస్రభు నాత్మగాఁగఁ దెలియుము మనసా.
మును ప్రాణ మాత్మగాఁ గను, జను లనివేకు లని తెలిసి సంతతము ధరా
తనయాధిపునిఁ దలంపుము, గనుఁగొని ప్రాణాతిర్ముఁ గా నొగిమనసా. ౨౧
నిను నాత్మగాఁ దలంచుచు, నవిశము వాదించువారి సతిమూఢులం గాఁ
గని సర్వవియామకు రా, ముని నంతటం జూడు భక్తి మునుకొన మనసా.
అలబుద్ధి యాత్మయనుచు, బలుచుట వాదించువారు పామరులు సుమీ
తలఁవఁగఁ బ్రజ్ఞాతీతుం, డలభద్రాచలని వాసుఁ డమలుఁడు మనసా. ౨౨
అజ్ఞానమాత్మ మనియెడి, ప్రజ్ఞాహీనులకుముక్తి పాటింపరయా
విజ్ఞానపూర్ణరాము, న్నిజ్ఞానముతో ముదమునఁ జూడము మనసా. ౨౩
అంతయు మాయామయ మని, చింతించుచు నిత్యసుఖముఁ జెందుము సుఖవై
తయు సచ్చిన్ద్రు మని, చింతించుచు రామచంద్రుఁ జేరుము మనసా.

శబ్దంబులు వినువేళల, శబ్దశ్రవణముల విడిచి జక మగు నీతో

శబ్దార్థము లెఱిగెడి చి, శబ్దబ్ధుని రాసువునిఁ గనుము శమమున మనసా.

స్పర్శలు గొనువేళలఁ ద్వ, కస్పర్శలఁ బ్రకృతిగఁ దలంచి జడమగు నీతో

స్పర్శలు సతతముఁ గొనుచి, స్పర్శుని రాసువునిఁ జూచు పాయక మనసా.

రూపములుచూచువేళల, రూపములతో వెలుఁగురాము రూపము నీలోఁ

జూపని తప్రూపముఁ జి, పూపముగాఁ జూచు ప్రకృతిఁ ద్రోయుచుమనసా.

రుచు లనుభవించువేళల, రుచి జిహ్వలవిడిచి ప్రకృతిరూపగు నీతో

రుచులాను రామచంద్రుని, రుచిజిహ్వలనముఁ జూచు రుచిగొని మనసా.

గంధంబులు గొనువేళల, గంధస్పృణములస్రకృతిగాఁ గని నీతో

గంధము గొనియెడిరాముని, బంధురతేజుని భజింపు పాయక మనసా. ౩౧

వదవడి జితేంద్రియములను, బాదలెడి నినుఁగూడి విషయభోగంబుల నం

పద లనుభవించు రాముని, వేదకుము విషయేంద్రియముల విడువకమనసా.

స్త్రీవేషధారిపురుషుని, భావము చుమి తలఁప జీవభావము వేషా

భావమునఁ బురుషుఁ డగుగతి, జీవుఁడె రాముఁ డగు భ్రాంతిఁజిమ్మిన మనసా.

అల త్వంపదలత్యోగము, లలితం బగు తత్పదైకలత్యోగంబు

దెలిసి యసిపదముతో ని, మ్ముల రామునిఁ జూచి పట్ట మొదలని మనసా.

సాకారము భ్రనుయనియు ని, రాకారము శూన్యమనియు నవిశముఁ దత్త్వ

ధ్యాకారము రామునిగా, నేకాలముఁ దలఁపు రెంటి నెఱుఁగుచు మనసా.

ఘనతమకరణస్థానము, లచుదిన మెచ్చని ప్రకాశ మరువర్తించు

న్దునుకొని యాభద్రాస్త్రీ, శుని నిఖితేశ్వరునిఁ గాఁగఁ జూపము మనసా.

ఇదిగా నిదిగా ననుచు, న్నొద లఖిలోపాలను నమున్నతిఁ ద్రోయం

దుదినెవ్వఁడు చెడకుండు, జెదరక యారామచంద్రుఁ జెందుము మనసా.

చ్చరవిచారలలోపలఁ, చ్చరవిచార డగయ మిగుల సరసుఁ డఖిలము

న్యైకైషువాఁ డారాముని, నిక్తముగాఁ దెలిసి పొంది నెరయ నెమనసా. ౩౨

ఏపురుషోత్తముఁ డఖిల, వ్యాపారముఁ జేయఁ బనుచు ననుదినమును ని

న్నాపరమాత్ముఁడె తగునీ, తాపతి వానినె తలంపు తలఁగక మనసా. ౩౩

పంచేంద్రియముల నినులియ, మించి మహాయోగుఁ డేయమేయ మహిము నీ

క్షించెద రట్టి నిరంజను, నంచితగతి నాశ్రయింపు మనిశము మనసా. ౪౦

ద్విదశకమలమునఁ జూపులు, వదిలముగా నిలిపి కోటిభానునిభూ దో
 యదదేహుఁ బీతచేలు, న్నదమలభక్తిని భజింపు సతతము మనసా. ౮౧
 చంద్రార్థకోటితేజ, న్నాంద్రామలమందహాసు సర్వేశ్వరు దే
 హేంద్రియములకు విలక్షణు, నింద్రాదినుతు న్భజింపు మింపుగమనసా. ౮౨
 కలితాక్షరశబ్దస్వర, ముల నంటక వ్యంజనములఁ బారయక బిందూ
 జ్వలనాదకళల మీఱిన, యభద్రాచలని నాను సరయుము మనసా. ౮౩
 అక్షయమైన యకారా, ద్యక్షరముల మీఱి యక్షరాక్షరములతో
 నక్షరమై లక్షణమై, ఛాక్షియు నగు రాముఁ దంపు సతతముమనసా. ౮౪
 హృదయగుహకాశాంతా, న్నదబిందూదర్పణమునఁ బ్రబలెడు కళలోఁ
 బాదలెడి శ్రీభద్రాచల, సదనుని రాఘవునిఁ జూపు సతతము మనసా. ౮౫
 హృదయకమలకర్ణికలోఁ, జను రని యోకారనాదసంగతసీతా
 హృదయారవిందభానుని, సదమలమతిఁ బొందు తుర్యసంగతి మనసా. ౮౬
 జాగ్రత్స్వప్నసుషుప్తుల, విగ్రహములఁ బొంది యెవఁడు వెలిగించు మహా
 ద్విగ్రహుఁడెవఁడా సత్ప్రణ, వాగుని రామునిఁ దలంపు మనిశము మనసా.
 నాశనముగ గూరహితా, కాశపరాకాశములు తగం గని తత్త్వా
 కాశమహాకాశార్థా, కాశంబులలోన రాముఁ గనవే మనసా. ౮౭
 మండితచంద్రార్థానల, మండలములలో నఖండమాండలమై పిం
 డాండాబాండంబులలో, నిండిన రాముని భజింపు నెరయంగ మనసా. ౮౮
 ఘోరాంజనకూటములో, శ్రీరామునిఁ జూచి యతని జెందుము విమలీం
 కారస్వరూపుఁ డని యా, త్తారామస్వామి యని ముదంబున మనసా. ౮౯
 అక్షరము లన్నియును రెం, డక్షరములుగాఁగఁ జూచి యని మీఁదటి యే
 కాక్షరమునఁ గూరిచి త, త్సాక్షిగ రామునిభజింపు సతతముమనసా. ౯౦
 రూపములు మామగాఁ గని, చూపుల లోఁ జూపుఁజూచుచూపులు మఱియూ
 రూపులలో యాపురు సీ, తాపతి నిజరూపుఁజూడఁ దలఁపవె మనసా. ౯౧
 తలఁపులు తలఁచెడివానిం, దలఁపులలో నుండువానిఁ దలఁపుఁ దగులకం
 దలఁగినవానిని నీలోఁ, దలపోయుము రాముఁ డని ముదంబున మనసా.
 శబ్దోత్పత్తిస్థానము, శబ్దలయస్థలము వెదకి సమరసముగ నా
 శబ్దముగో శబ్దము వి, శబ్దబ్రమరుడుఁ దలఁపు రామచంద్రుని మనసా. ౯౨

శబ్దము నంటక తగు నిశ్శబ్దంబును గాక వానిసరస మరయుచున్
 శబ్దాతీతుం డై నిశ్శబ్దంబుడగు రాముఁ దలఁపు సతతము మనసా. ౧౧౧
 బ్రహ్మాండములు మహేశ, బ్రహ్మాదులుఁ జనినవేరుకఁ బరఁగెను శబల
 బ్రహ్మము నంటని రామ, బ్రహ్మము నెల్లపుడుఁ దలఁపు భక్తి న్మనసా. ౧౧౨
 పిండాండ బ్రహ్మాండము, లుండినఁ బోయిన జనించుచున్నఁ జెడక తా
 నిండాఁరి సకలమునకు న,ఖండుం డగురామభద్రుఁ గనవే మనసా. ౧౧౩
 కలచంద్రసూర్య తారా,నల విద్యుల్లోచనాది నవ తేజముల
 న్వేలిఁగించుచు వెలుఁగుచున్, వెలిలోఁగల రాముఁబొంది వెలయుముమనసా.
 ఆనంద మొందినపు డా, యానందముఁ బొందువాని నానందములో
 నానందమైనవానిం, బూనిక రాముఁ డని యతనిఁ బొందుము మనసా.
 ఏకఘటాకాశమును మ,రాకాశముఁ జేర్చి యది మహాకాశములో
 లేకుండఁ జేసి యదియె చి,దాకాశముగాఁగ రామునరయుము మనసా.
 పూనిక విషయానందం, బానందము గాదు సుప్తి యానందం బ
 త్యానందముగా దరసి త,దానందానందు రాము నరయుము మనసా. ౧౧౪
 అరయంగాఁ దనువులకును, గరణములకు నీవు మిగులఁ గారణమగుటన్
 మఱి నీవకారణంబే, దొర తెలియవు రాముగాఁగ దొరకొని మనసా. ౧౧౫
 తొల్లిటి తనువులు విడిచియు, నల్లన సితనువునంటి యంటక మీఁదం
 జెల్లంగలవురుషుని నీ, యుల్లములో రాముఁగాఁగ నొగిఁగను మనసా. ౧౧౬
 నిర్మలవృత్తిని సంచిత,కర్తము లటు ద్రోసి సమతకలిమి భిక్ష్య
 త్తర్తముసేయక యిప్పటి, కర్తముఁ బెడఁబాసి రాముఁ గనవే మనసా.
 జ్ఞానజ్ఞేయవిలక్షణ, నానావిధరూపకల్పనాతీతుం బ్ర
 జ్ఞానస్వరూపు ఘను సీ,తానాయకుఁ బాయకెప్పుడుఁ దలఁపవె మనసా.
 పలుకుల నంటక చూపులఁ, దలఁపుల నెడఁబాసి ప్రకృతి దాఁటి మనోబు
 ద్ధులఁగడచి యంతయునుదా, వెలిఁగించెడిరాముఁబొంది వెలయుముమనసా.
 మఱపు లెఱుక చేయఁచుఁ దా, నెఱిఁగినవెయెఱింగికొనుచు నెఱుకమఱపులన్
 గుఱులెఱుఁగఁచునెమిటఁదా, బొరయని శ్రీ రామచంద్రుఁబొందుముమనసా.
 తెలివికి వేత్ర సకలముఁ, దెలియఁచుఁ దనుఁ దెలిసినట్టిధీరులఁ దనలోఁ
 గలుపుకొనుచు నేమిటఁ దా, గలియని భద్రాద్రి వాసుఁ గనవే మనసా.

సాగవీస మురియక తిట్టిన, వగఁజెందక సాపపుణ్యవర్తనలను దాఁ
దగులక యేమియు చంటక, నెగఁజెడు శ్రీరామచంద్రుని గనుమనసా.
సాకారవిరాకారము, లేకాకారముగఁ జేసి యేకాలంబుక

సాకారుండై తనర ని,రాకారుండై సరాము సరయుము మనసా. 2౦
చనరానిచోటునకుఁ జని, కనరానిపదార్థములను గనుఁగొని యైనం

గొనరానిసుఖముఁ గైకొని, మనరాదా రామచంద్రు మఱవక మనసా.
అఱుగనియన్నముఁ జక్షుగొని, యఱకంటఱు గన్నమూసి యానందముతోఁ
దఱుఁగనిసుఖమున నెన్నం, దెఱుఁగని భద్రాద్రి వాసు నెఱుఁగుముమనసా.

నెట్టిన నెక్తద వేదకనఁ, బుట్టని నస్తుతను జూచి భోగింపు మిఁకం
బుట్టని చాపని గతి యీ,వట్టన రాఘవుఁ డొసంగు బళి యని మనసా.
లేనిది లేనే లే దని, లేనిది యుండఁ గని కలది లే దని యేమిం

గానది సర్వం జానని, యహానని భద్రాద్రి రాము సరయుము మనసా. 2౧
కలిమియు లేమియు లేకం, గలకాలము లేక కలిగి కలిగియు లేకం

గలకలిమి లేమిగాఁ గని, కలియుము శ్రీరామధీధ్రుఁ గనుఁగొని మనసా.
అకలదప్పలఁ బొరియక, శోకిము మోహంబులేక సూడిద యె యే

లోకమున లేక వెలఁగెడి, యీకాళతీతు రాము సరయుము మనసా.
స్త్రీపురుషనపుంసకఘన, రూపంబులు గాక పశ్వరూపము తానై

లోపల వెలుపలఁ గలచి,ద్రాపుని రాఘవునిఁ గనుము రూఢిగ మనసా.
వలెలఁ బట్టణములరం, జలెడి కాఱడవులను విశేషగృహములం

దెల్లమిగ నొక్కగతి పిల,సిలెడి రాఘవునిఁ గనుము చెలువుగ మనసా. 2౨
లలరు మనోవాక్కాయంబుల నంటక జడములైన భూతేంద్రియముల

వెలఁగించుచు వానం దా, వెలుఁగని రాఘవునిఁగలసి వెలయుముమనసా.
సకలంబు జడముగాఁ గని, సకలేంద్రియసాక్షి యె ప్రసన్నుండై నా

యకుండైన భద్రగిరినా,యకు నెఱఁగి భజింపు మఱవ కి సశముమనసా.
వటపిప్పలబీజంబుల, కుటజములుం.....

పుటములుగొను భద్రాచల,తటమండిరుఁ డైనపరమధన్యుఁడు మనసా. ౨౩

అశ్వత్థము లీతనువులు, విశ్వములు నను సైలోక విభులు జనములున్
 శాశ్వత మని తలఁపక న, ద్వేష్వరుఁ డగురామభద్రు నెఱుఁగుము మనసా.
 ఏరాముఁ బొంది మరలఁగ, రాదు మహాత్ము లిల కానిరంజను నీలో
 నారాధింపుము తగ నీ, తారామస్వామిగాఁగఁ దలఁపుచు మనసా.
 ఛాయారూపము చాడ్చున, నేయెడలను సాక్షి యగుచు నినుని పగిదిఁ దాఁ
 బాయక విషయేంద్రియముల, డాయక వెలిఁగించురాముఁడాయుముమనసా.
 వెలుఁగుల కెల్ల వెలుంగై, వెలిఁగింపక వెలుఁగఁ బోక వెలుఁగుచుఁ దానే
 వెలుంగై యంతట వెలుఁగం, గలనీతారామభద్రుఁ గనుఁగొను మనసా.
 గుణములఁ బొరయకను విల, క్షణుఁడై యపరోక్షుఁడై ప్రకాశించెడి యా
 ప్రణవార్థగమ్యు నారా,యణు నీతారామచంద్రు నరయుము మనసా. ౮౬
 శంకింపక పంకింపక, సంకల్ప వికల్పములను జరుగక తగ నే
 వంకకుఁ బోవక విగత క,ళంకుని భద్రాద్రి విభుఁ దలంపుము మనసా. ౮౭
 అజ్ఞానతమముఁ బొరయక, ప్రజ్ఞానజ్యోతి యగుచుఁ బరఁగెడు రామున్
 సుజ్ఞానముతో నీలోఁ, బ్రజ్ఞానముతోఁ దలంపు పాయక రామా. ౮౮
 అమృత మమనసన్- మవ్యయ, మమిత మనామయ మచింత్య మపరోక్ష మరూ
 ప మమల మగమ్యతేజః, సమరస మగురాముఁ దలఁపు సతతముమనసా.
 కారణ కార్యములకుఁ దాఁ, గారణమై కారణమును గడచి యవలి యొం
 కారహకారాంతరమునఁ, గేరెడు రాముని భజింపు కృతిగొని మనసా. ౯౦
 నినుఁ గూడినందుక నయము, మునుకొన సంసారజలధి ముంచితి విఁకనిక
 దునిమెద భద్రాచలరా,మునిఁ గని విజ్ఞానఖడ్గమున నోమనసా. ౯౧
 అజపాగాయత్రీసుం, త్రజపంబున మించి మూరుతముల నడచితిన్
 భుజియించెదఁజూడుముమా, విజయరఘూద్వహునికరుణవెలయఁగమనసా.
 ఎనసి యనిత్యము లగునీ, తనుకరణంబులను గూడి తాపత్రయతో
 యనిధిఁ గూలితి విఁకనై, నను రాము పదాంబుజములు నమ్మవె మనసా.
 సమమమకారాహంకా,రముల విడిచి రామచంద్రు రక్షకుఁగా ని
 త్యముఁ దలఁచెద నిఁకనీప్రే,వ్యము నాకే మనుసరింప నవయఁగమనసా.
 నీవలనఁ గదా నాకీ, జీనిత్యము గలిగె నందుచే సంసారం
 బావిర్భవించె నిఁక నీ,తావిభుఁ గొలుతు న్భవద్వధార్థము మనసా. ౯౩
 ఏమాటక నిన్నేలిన, రామునిఁ దలఁప నతఁడేమి రక్షింపఁడ.....
ని, న్నేమని యిఁక నమ్మవచ్చు నిలలో మనసా. ౯౬

నీవనఁగ నెంత రాముని, నేవయొకించుకయు నాకు సిద్ధించినచో

భావననె సంహరించెద, జీవత్వభ్రాంతి విడిచి సిద్ధము మనసా. ౯౭

దేహము , మోహము తతాస్మి యగుచు మొదలై తగులై

దేహీప్రభుపైఁగలిగిన, నాహాబ్రహ్మకుమవుగద రయంబున మనసా. ౯౮

నీకన్నఁ దల్లువగు నీ, ప్రాకటవిషయేంద్రియముల పజ్జ మెలఁగుట

స్తోకవివేకమె తగదిరక, గాక్షత్స్థాస్థాయునిఁ గూడు గ్రక్తునమనసా. ౯౯

రాముని కరుణ నిజాత్మా, రాముఁడనై యుండెదను దిరంబుగ నిఁక నీ

వ్యామోహ ముడిగి నాలో, నేమఱుఁ గలియుము నిరస్తవృత్తిని మనసా.

భంగమును బొందకుండు కు, రంగమతంగజపతంగ రాజీవమహా

భృంగములరీతిఁ గువిషయ, సంగతిఁ దలఁపు మిఁక రామచంద్రునిమనసా.

ఇది పరిషత్పుస్తకభాండాగారములోని

౩౪౩౮ సంఖ్యగల తాళపత్రప్రతికిఁ బుత్రిక:

మట్టివాడలో సంపాదించఁబడినది.

౧౦. శ్రీగిరిమల్లేశశతకము.

రామలింగార్యకవి.

—సీసపద్యములు.—

శ్రీపార్వతీదివ్యచిత్రాజ్జపారంగ సారంగదానవక్షణనభీరు
భీమాట్టహాస విభేదితాంధకపుగ పురపూర్వదేవ సంహరణబాణ
బాణగృహద్వారపాలనవిధిదక్ష దక్షచుఖధ్వంస ధరనివాస
వాసవపూజిత వరపాదరాజీవ రాజీవపదహార రాజమిత్ర
మిత్రచంద్రాగ్నినేత్ర యమిత్ర విశర, శరధిమాచీరనచుఁబ్రోవు స్ఫారహార
రామలింగార్యపోష సద్రాజభూష, శరణు శ్రీగిరిమల్లేశ శాంకరీశ. ౧
మాణిక్యఖచిత సన్తంజలకుండల కుండలిభూష సగ్గుణసముద్ర
ముద్రితాశాపాశ మునిమనస్సంచార చారణగణమత చరణకమల
కమలాక్షపూజిత కమలపన్నిభనేత్ర నేత్రీభవ

... ..

విభవములొసంగి ననుఁబ్రోవు వేదచినుత, నుతజనాంభోజలోకబుధు ప్రకాశ
రామలింగార్యపోష సద్రాజభూష, శరణు శ్రీగిరిమల్లేశ శాంకరీశ. ౨
... .. స నత్ర ఖండిత దితిపుత్ర పావనచారిత్ర పాండుగాత్ర
విలసదాశానేత్ర వేదసంచయపుత్ర కార్ముకీకృతగోత్ర కర్కసూత్ర
వర్ధితమునిగోత్ర వాసవనుతిపాత్ర హర్యగ్నిశశినేత్ర యక్షమిత్ర
నారాయణకళత్ర నరకపాలసుపాత్ర మహితవియచ్చత్ర మారజైత్ర
కలుషవల్లీలవిత్రభక్తాబ్జమిత్ర, పాలితచ్ఛాత్ర ననుఁ బ్రోవుపరమకృపను, రా॥

తైలాసగిరిగేహ ఖండితారిసమూహ పారదనిభదేహ భవ్యబాహ
పాటితగజదైత్య పరిశుద్ధశుభకృత్య మునిమనోబ్జాదిత్య వినుతసత్య
వందారుమంచార సుందరాహిషహార మందరాగవిహార మహితధీర
భద్రరాట్టంభాణ పాథోధిసత్కూణ ముర వైరి బాణ భాసురకృపాణ
సీకువందన మొనరింతు సీలకంఠ, విలసదాకల్పయశమిమ్ము వేగమాకు, రామ॥
శ్రీమహాలక్ష్మీ సుస్థిర ఘనాంచిత వేణి దర్పణగండ యేతలిరుఁబోణి
పూణ్ణేందువదన యే పొలఁతి పల్లవపాణి రదనాభిరూతస్పృదుసుపాణి
కమలాభనేత్ర యే కాంతాశిరోమణి సంపత్సముద్ర యే సరసవాణి
అబ్జగర్భునిఁ గన్నహరికిఁ బట్టపురాణి దారిద్ర్యభేదనోద్ధతకృపాణి
యట్టిశ్రీదేవిమముఁబ్రోచునట్లు భవదు, దారస్తత్త్వపయొసఁగ వేధరనివేశ, రా॥

తాతాపాపపటీరతారకతా శేశశరదభ్రకాంతిని సరకుగొనక
 కర్పూరపారదకామపాలామలసీరేజకాంతిని నెఱుపులెన్ని
 మందారమాక్తి కకుందామావాళనకాశా భసామజకాంతిఁ దెగడి
 తనననుప్రథలెల్ల ధాత్రివిలసిల్ల భాసిల్లుభారతి భవ్యవాక్య
 కైభవ మొసగునల్లుగాభవదన్ను, మొసంగిరక్షింప వేరుస్తుబలవనాన, రామ॥
 సర్వచరాచరజంతుజాలమునెల్ల సృష్టికర్త నటంచు సృష్టిచేసెఁ
 గార్జ్యమునఁ జేయు పాపపుష్కలంబుల ననుభవింపకతీర దంచు న్రాసెఁ
 దానె న్రాసె నటన్న తగనిందరాకుండ విధిపూర్వకృతమును విధ మొనర్చి
 భాషాంగనాకుచపరిరంధ దానందహృదయాజ్ఞలైన యాసృష్టివిభుని
 నైవేళల సత్కృప నేలెత్తయ్య, యిట్టి నీకింక ననుఁబ్రోవనధికభరమె, రామ॥
 చకలజగంబుల సస్యతృణాదిని సర్వకాలముఁ బ్రోచుసాహసంబు
 వలకుత్రశాయి యై వనధిగో నిద్రించి యవ్యయవనమంది యలరుచుంట
 భానుకోటిప్రభాభాసుర దేహుఁడై విలసిల్లుచుండెడి విమలయశము
 రమ్యకౌస్తుభరత్న రాజతుఁడై లక్ష్మి పరిణయబైన్పట్టి భాగ్యరేఖ
 నీవరంబున గాదె యీవిఖలవిభవ, మబ్జనేత్రునికబ్బుటయతనియందు, రామ॥
 నీవరంబునఁగాదె దేవేంద్రునకు స్వగరాజ్యంబు గల్గుట రాజభూష
 భవదనుగ్రహదృష్టి పాత్రుఁడై శేషాహి భోగవతీపురభోగమందె
 నీకృపచేఁగాదె నెఱింగుబేరుఁ డుద్వి రాజరాజాభిఖ్యఁ దేజరిల్లెఁ
 దానకరుణాసుధారసపూరంబు నాపైనిఁ జిల్పించి నవ్యమహిమ
 నేను విరచించుశతకంబునీకరాజ్ఞ, మందుఁబూబుతికీతిగానలరఁచాల్పు, రా॥
 దండధర్మోద్గండదర్పము దైత్యాది గర్వాచహరణ విక్రమభుజుండు
 కర్ణకుండల రత్న కాంతిచ్ఛటల్ గ్రస్తు గండద్వయోన్నిద్ర కాంతియుతుండు
 భగునినే తము డుల్చి భారతివంచించి యగ్ని దేవుని జిహ్వాలంటఁ గోసి
 దళదిశాపతులను దారుణగదనొత్తి భాస్కరపండ్లూషిపడఁగ మొత్తి
 యజ్ఞభంగంబుగావించి యలరునీర, భద్రుఁగన్నట్టి శంకర భద్రవాహ
 రామలింగార్యపోష చద్రాజభూష, శరణు శ్రీగిరిమల్లేశ శాంకరీశ. ౧౦
 హరిపాలమును జించి యార్తకమబ్జకరోటిని ద్రాగిన మేటి వీవు
 త్రిస్త్రువుధ్యశిరంబు వటుతరగతిఁ ద్రూచి మరలఁ దావేడిన మనిచినావు
 ధశకంఠుఁ డొకనాఁడు తారాఫలబైత్త, నంగువ్రమున దర్ప ముడఁచినావు

హరియు మోహినిగాఁగ నతనితో రతికేళిఁ గలసి సత్పుత్రుని గాంచినావు
 ఇట్టి నీలీలెన్న నేనెంతవాఁడఁ, గరుణనన్నేలు సాభాగ్యవరములొసఁగి, రా॥
 శూరాదిదనుజప్రవీర బాధలకోడి బ్రహ్మాదిదేవతల్ ప్రస్తుతింప
 దేవేశ భవదీయతేజు బాసంగిన వేమాటు తెల్లులొఁ జ్రేమచుంచి
 షట్పిండములుగాఁగ షట్ప్రతికలుఁ జూచి షడ్భావసహితలై సాకిరెలమిఁ
 గాత్రాయనీదేవి కరుణతో షట్పిండములఁబట్టి నొకటియై ముగమెల్లర్పఁ
 బిల్లఁడైయొప్పి భవదాజ్ఞఁబృథ్విదనుజ, వంశములఁగూల్చె నేనానివరదయాంక॥
 అఖిలపురాణేతిహాసు వేదవ్యాసుఁ గఁగకుంజరాంకుశుఁ గాళిదాసు
 దండిని భవభూతిఁ దగశంకరాహ్వయు మల్లాణబిల్వణమాఘకవుల
 భట్టబాణ మయూరు బారని వాల్మీకి భవ్యపండితరాయుఁ బ్రాథకవిని
 శ్రీనాథుభాస్కరు శివభక్తు నలసాని పెద్దనార్య విభూషుఁ బ్రీతిసోమ
 యాజముఖ్యుల నిర్మలానల్పయశులఁ, జేసిరక్షించితినిగదా సినిచెలంగ, రా॥
 నవరత్నఖచితమా నవ్యకిరీటులుఁ బేదవాఁడును దలఁ బెట్టు పెట్టు
 దనుజారిపంచుధాపూర్ణకుంభంబు నల్పయజుజున కదబ్బుపెట్టు
 జలదంబులొమిందు సాదామినీరేఖఁ గని కొఁగిటచు జేర్చఁ గలుగు పెట్టు
 పుష్టుభోగులఁ జూచి పొరిఁబొరిఁబొక్కై డి కస్తాత్ములకు సిరిగల్గుపెట్టు
 గాన నీభక్తి లేనట్టి హీనమతికి, నెల్లుప్రాపించు నీసేవ యెన్నిచూడ, రామ॥
 ఛందోనిబంధము ల్చూరి చూడఁగ లేదు యతిగణ ప్రాస విఖ్యాతి లేదు
 అమరకాండత్రయం బభ్యసించఁగ లేదు నచ్చుచాల్లులభేదమరయ లేదు
 కావ్యపంచకమైనఁ గడుఁ జూడఁగా లేదు కవిప్రసిద్ధార్థములఱవ లేదు
 శ్రీశంభుకృపచేతఁ జెప్పితిఁగాని నా శక్తిచేఁ గాదు నీశతకరచన
 గానమశ్చృతిసుకవు లహీనకరుణ, నెంచరెయ్యెడఁజూచినఁబంచవదన, రా॥
 వసుధఁ గొమఱ్ఱాజువంశాబ్ధిచంద్రుండు శంకరాభిఖ్యుండు సాంద్రయశుఁడు
 సకలవేదాగమశాస్త్రము ల్పరికించి చైవరాట్టిపుండని తలఁచి మదిని
 వీరవైవాచార విధి శివదీక్ష చే లింగధారణ మయ్యె లీలఁ దనర
 దశరథాత్మజుడంత దశకంఠుఁ దెగటార్చి శ్రీపర్వత ప్రదక్షిణముఁ జేసె
 నాప్రదక్షిణగతి నతఁడధికభక్తిఁ, జేసె యుష్మ దనుగ్రహ శ్లిష్టుండగుచు, రా॥
 ఆశంకరుండు బుచ్చమాంబను వరియించి కొమరు శేపురనొకకూఁతుఁ బడసె
 నందుఁ గనినొండు నతిగుణాధ్యక్షుండు సౌందర్యపరిభూతశంబరారి

యహితాంబువోద్ధతి కనిలమై విలసిల్లి నిఖుమంత్రులలోన నిగ్గుజేలి
 దానకర్ణం డన ధాత్రిలోఁ బొగ డొంది, నాగయలింగంబు నయమహిమను
 జక్రమాంబనువరియించిశుభకరముగఁ, గొమరులనుమమ్మునేత్రురఁగోరికనియె॥
 అందగ్రజును నతిగుణాధ్యక్షుడు మోకయ్యయరుపేర వెలసె భువిని
 నక్షయంబగు శివదీక్ష జెన్నొందుచు నక్షయలింగంబునలరె ధాత్రి
 బక్తికి ముంగొంగు పసిఁడియై బసవయ్య భాసిల్లెసాభాగ్యవతి సుచేత
 మంత్రమంత్రార్థము ల్మహినుచ్చరించుచు లక్ష్మీశలింగంబు లలివహించె
 నెన్ననల్వరకన్న నేఁచిన్నవాడ, నన్నుఁ గృపతోడఁ బ్రోవుచూపన్నపోష॥
 మద్గురుమూర్తియో మహినుద్భటారాధ్యవంశాభిచంద్రుండు వరగుణుడు
 షట్పుక్రసంధాని షట్లోశరిపుజేత షడ్భావరహితుండు షట్స్థలండు
 కల్పవం బనునంధకారంబునకు శుద్ధసుష్మానదీపమై చూడఁబడును
 బరవాదులకు నెల్ల భయదప్రతాపుఁడై వీరభద్రాఖ్యచే వెలసె ధాత్రి
 నట్టి మద్గురుస్వామి నే ననుదినంబు, సంస్తవమొనర్తు దుర్వర్ణశైలవాసరా॥
 ఖండితంబుగఁ గాలకంఠుఁడే కర్తంచు దండిపాథులచాద నుండఁ జేసి
 యిలజేదపద్ధతి నీశుఁడే కర్తంచుఁ బాంచరాత్రుల చర్చవదటఁ గలిపి
 లోకత్రయాచార్య పాకతనిలసిల్లి పండితారాధ్యుడు భవ్యమహిమ
 వాదించి పావకు వస్త్రాన సంధించి వరులిండ్ల తేకుండ వరలఁ జేసి
 నేత్రములుదీసిస్ఫురదూర్ధ్వనేత్రయుగము, వడసెనేమేనినుతియింతుఁబండితార్య
 రామలింగార్యపోష సద్రాజభూష, శరణుఁజ్రీగిరిమల్లేశ శాంకరీశ. ౨౦
 అక్షయోజ్జ్వలభక్తిపాక్షికబసవని యక్షరంబులె కల్పవృక్షవితతి
 యక్షరబసవనామాక్షరంబులు దల్చి పక్షి వాహుఁడు లక్ష్మీఁబరిణయించె
 రక్షకాఖ్యుబసవు నీక్షించుచున్నట్టి యక్షులులోకాభిరక్షణములు
 అక్షీణశివపదాధ్యక్షచుహోతృధిపాక్షరనిరతి మోక్షోన్మదంబు
 గానబసవని నుతియింపఁగలరె పద్మజాచ్యుతాదిదేవతతారయావనిలోన, రా॥
 బసవనీనామంబు పాటించి విన్నను బశువులకైనను బరగుభక్తి
 బసవనీకథలెల్లఁ బాటించి నుడివినఁ బసిబాలురకునైన నెనఁగుభక్తి
 బసవ నీనామంబు పాటించి వ్రాసినఁ బతితులకైనను భక్తిగలుగు
 బసవనీపదములఁ బ్రస్తుతిచేసినఁ బామరుకైనను భక్తిగలుగు
 బసవబసవాయటన్నను బాపహరము, అట్టిబసవేశ్వరస్వామి నభినుతించు, రా॥

భక్తమండలికెల్ల భద్రగజోపము నుడివాలుమాచయ్య మహిమఁదలఁతుఁ
బరవాదులను జిహ్వవట్టి కోసినదిట్ట మాది రాజయ్యను మదినిఁ గొల్తు
నంగుళంబులనొత్తి యమృతంబుఁజూపిన యెడపదయప్పన్నయడుగులెంతు
గురుభక్తివదలక గురుసతిహిత భాఁధచాళితోఁ నైలాన మలరిచేరు
నట్టి బిల్వమరాజును ననుదినంబు, నాదుమదినిల్పినుతియింతు వేదతురగ, రా॥

కిన్నర బ్రహ్మయ్య కీర్తినుతించెదఁ గన్నడ బ్రహ్మయ్య గణుతిచేసి
కల్లిదేవయగారి గాదిలిబంటును గక్తయ్యగారింటి కర్తకరుఁడఁ
జిఱిఱొండభక్తుని జేరి కీర్తించెద వడయనంబికిఁ జేతు వందనములు
గొడగూచి నామదిఁ గొనియాడుచుండెద సక్తమహాదేవికనుఁగుశరణు
ముగ్ధసంగయ్యగారికిఁను దమెలర్పఁ, బ్రణుతిచేతును సద్భక్తిపటిమచెలఁగ, రా॥

మోళిగమారయ్య ముసిడి చౌడయ్యయు శూలద బ్రహ్మయ్య సురియచౌడు
బడవల బ్రహ్మయ్య బాబిరాజయ్యయు శివనాగమయ్యయు శివకరుండు
అల్లయ్య మధువయ్య బల్లేశు వల్లయ్య గోడలమల్లయ్య గోహిరుండు
నాదిగాఁ గలయట్టి యమితగణావళి నూతనప్రమథుల నూలుకొల్పి
శరణుశరణంచుఁదవ్వత్పాదజలజమాతృ, నిలిపినినుతింతునిత్యంబు నేర్పుమీఱ॥

పరఁగ నసంఖ్యాత ప్రమథగణంబుల వర్ణించి లెక్కింప వశమె విధికి
భూతగణంబుల ముదముతో లెక్కింప నాదిశేషునకై ననగునె వశము
శుద్ధవైదిక శైవసిద్ధాంతగణముల గణనకు శక్యంబు గాదు హరికి
రూఢప్రతాప సద్గురగణంబులఁ బరికింపశక్యమే భారతికిని
నిట్టిగణసంఖ్యచేయఁగానిలనువశమె, పుండరీకాక్ష బాణయంభోధితూణ, రా॥

పరఁగ శిలాదుఁ డన్నరమము సింద్రుండు పుత్రసంతతిలేక పుడమిలోన
నావంతపాపాణ మాహారముగఁ జేసి నిన్నుఁగూర్చి తపంబు నెఱయఁజేయ
నాఋషితపమున కానందమునఁ బొంగి ప్రత్యక్షమై నీవు ప్రాథిమెఱయ
మెచ్చితి నీతపం బిచ్చెద వరమన్న నిద్రఱుతనయుల నీయు మనిన
నట్ల యగుఁగాకయని పోషనంతలోనఁ, గొమరులిద్దఱుగలిగిరిక్కోరైదీర, రా॥

అందుజ్యేష్ఠుండగు నందీశ్వరుండను, మహానంది యనుపురి మహిమమించె
బరఁగ రెండవవాఁడు ఋషితాభిఖ్యుండు, నబ్జారిధరభవదంఘ్రియుగము
భజించి మెప్పించి భర్గమహాదేవ నిజబంధుయుతముగా నీవు నాదు
శిరమున నిలుమన్న సిద్ధభక్తాళితోఁ బ్రమథబృందముతోడఁ బ్రమదమునను
వచ్చి నిల్చితి వయ్య నిర్వాణఫలద, పార్వతీనాథపాలితభక్తయూథ, రామ॥

నిజకాంతినిచ్చితినిమేఘుంబయ్యుఁ బృథ్వీపీఠంబుచేఁ బృథులమయ్యు
 సంబరంబే తన కధిక లింగముగాఁగ దశదిశ ల్వస్తునంతతి యుఁగాఁగ
 నక్షత్రములుమూర్ధనవసుమాభనునింప సూర్యచంద్రులునే త్రశోభఁజెలఁగ
 గుహలునారారంధ్రవిహృతిగ స్పృహఁజేయ వృక్షము త్తనరుహవృత్తిఁదెలుప
 నట్టిరూపంబుతో భువిసభికగతిని, నున్న శ్రీ గిరిమహిమనే నెన్నఁగలనె, రామ॥
 ఒకచాయస్వర్గరత్నోజ్జ్వలశిఖరంబు లొకవంక మాణిక్యనికరములును
 నొకక్రేవ రజతమై యొప్పారుచుండును నొకదిక్కు తామ్రమై యొప్పుచుండు
 వజ్రచిత్తతపాధవాటిక లొకచోట మరకతసానుల మహిమలొకట
 నొకయ్యిక్తపాకార మొకవంక గోపుర మొకదండ నాలయమొప్పు దనర
 మించు శ్రీ గిరి మహిమ నేనెంచఁగలనె, గానఁ దోచిన మట్టుకుగణుతి సేతు
 రామలింగార్యపోష సద్రాజభూష, శరణు శ్రీ గిరిమల్లేశ శాంకరీశ. 3౦
 మల్లికార్జుండ సన్తహిమ యెంతనిచెప్ప భూతికుండోజ్జ్వలపుణ్యమెంత
 వాక్సేవిగుండంబు వర్ణింపఁ దరమానె బ్రహ్మాతీర్థము నెట్లు ప్రస్తుతింతు
 రుద్రాఖ్యకుండంబు రూఢి యెంతనియెంతుఁ బంచధారలమహిమెంచవశమె
 కోలాఖ్యకుండంబుఁ గొనియాడఁదరమానె శంఖకుండోజ్జ్వలసారమెంత
 దివ్యతీర్థాస్వితంబైనభవ్యపర్వత ప్రభావమెంచంగ నాతరమయీశ, రామ॥
 సర్వమంగళ నీమ సామేన నొప్పఁగా నంది ముహుర్దుహుర్నతు లొనర్పఁ
 ఒడ్డగర్భుండు నిత్యపంచాంగమును జెప్ప జలజనేతుండు పరాకులను దెల్పు
 తుంబురునారదు త్తంబులల్లిటంగ గంధర్వభామినీగాన మమర
 గీర్వాణకోటిరకీలతహరినీలబంధరవ్యాపితపదసరోజ
 యుగళశంకరనిన్నునిజోత్తమాంగ, నిలయుఁజేసినపర్వతు నేభజింతు, రామ॥
 శ్రీమల్లికార్జును సేవించు నెప్పుడు భ్రామరి నేప్రాద్దుఁ బ్రస్తుతింతు
 శిఖరేశ్వరుని నాత్మ సేవించు సేవించు గణపతిదేవుని గణుతిసేతు
 పృథమల్పన్నను సిద్ధంబు పూజించు నిందుతీర్థము మదిఁ గొందు నెప్పుడు
 హాటకేశ్వరు నిక నాత్మలోఁ దలపోతు సారంగఁగ భునిసే సన్నుతింతుఁ
 బరంగ శ్రీతైలవట్టణవాసులైన, పారికాక్షి గణంబును బ్రణుతిసేతు, రామ॥
 చలఁగి శ్రీ గిరి నుతిచేయలేక మురారి సితవార్ధిలో శయ్య చేసెఁగాదె
 కర్వతమహి మెంచఁ బాటిల్లకనుగదా భువిపూజలేకను బాగిలె విధియు
 శ్రీ గిరి మహిమను జెప్పలేకయకదా శతధృతి జారుఁడై ధృతినివిడుట

కడు శ్రీ గిరిమహిమ గణుతింప తేకను శేమాహి పాతాళసీమనంట
 నిట్టివారికిఁ దెలియని గట్టు గుట్టు, వట్టి వట్టింపు వకమానె పాకృతులకు, రా||
 శ్రీ పర్వతము మోవఁ జిల్వితోకి భారమై తలబింపెను భీతుఁ డగుచుఁ
 బర్వతమ్ముచుమోయ భారమై చూకాంత మృత్తురూపముదా బైన్ముదులమెడలి
 పర్వతేంద్రుని మోవ భారమై కనురాలు నీచుచెక్కులుగట్టి విసుగుచుండఁ
 బర్వతేంద్రుని మోవ భారమై దిక్కులు లాచంచర్యోద్ధతి నంటియుండ
 నెంత భారంబొత్తివంపు తెల్లగనిరొ, మోచఁదవ్వచ్చుపచేఁగాదెయ్యిబలము||
 ఈ పర్వతము సాటి యిల మేరు జెట్లగు విల్లవి వదిల నెల్లియుండ
 నీ పర్వతము సాటి యిలఁగ్రాంచ మెట్లగుఁకాంచుగుహునిచేఁజొంచఁబడియె
 నీ పర్వతము సాటి యిలచుంధ్యాద్రియే వింధ్యాద్రి సుటజచే వివతమయ్యె
 నీ పర్వతము సాటి యిల చూడ గాద్రియే నైకాఖమై వ్యాధి వరవఁబడియె
 నేను పర్వతసాదృశ్య మీనగాలి, గానరాదిక నేన్లుగణుతిసేతు, రామ||
 శ్రీ పర్వతంబు చింతించినకా మునిఁ గాపధేయ్యు నింటికాపుగాదె
 శ్రీ పర్వతునిజూడఁ జేలఁ గడు గిడుగుంత బాపముతయు విచ్చి సాటిపోదె
 శ్రీ పర్వతేశ్వరశిఖరంబుఁ జూచిన విగత జర్మము వెలయు ధాత్రిఁ
 బర్వతేశ్వరచిహ్నుఁ బొకించి శరణన్నఁ బట్టభద్రులుగారె భానురముగ
 నట్టిపర్వతవరుఁడు నన్నధికకృపను, నైభవోపేతుఁ జేయుచు వసుధలోన||
 ఆదికాలమునాఁడు హరుఁడు కొల్వొనుదీర్చి యుండంగ నంబిక యుబ్బునుచివి
 హరుఁడెఱుంగకయుండహరునేత్రములుమూచునానందజలములుచవుడు గ్రమ్మెఁ
 బదివ్రేల్ల మెబడిఁ బదిబిందువులు కాలఁ బదివిధంబులనను ల్పరఁగఁ బుట్టె
 హరి విధి వజ్ర యుహగునిబ్రాహ్మింపంగ మూఁడులోకములందుమూఁడునదుల
 నుండవరమిచ్చె నీశ్వరుం హొప్పగుగుల, నట్టివిధ మెన్నఁజాలరీయవనిలోన||
 విష్ణుపద మనంతవిఖ్యాతిఁ గాంచెను వ్యోమకేశుఁడుగాఁడె సోముఁ డరయ
 నామహాదేవోత్తమాంగసంధవగంగ విష్ణుపదోద్భవనిహృతిఁ జెందెఁ
 బామరు లాపదపథయనితెలియక హరిపదసంధవ యుచితలంతు
 రీయర్థ మిల్లుండు నిదిగాన రెవ్వరు బ్రహ్మలై నరకసూపంబులోన
 మగ్నులగుచును దేజోవిభిన్నులగుచు, జెడిరి ప్రజ్ఞావీహితజీర్ణయశులు, రా||
 తనచేయుధర్మంబు తనపాలి ధర్మమై కాచిరక్షించును గరుణతోడ
 నత్యంబు కైవల్యసత్ర మబ్బుఁగఁజేయు శాంతమే భూవణచయము తనకుఁ

బరహితంబే శత్రుపటిమకు వాక్కు పరంగ జ్ఞానము పాపవాధికట్టు
 కరుణారసంబె పో కామితఫల వాయి మును నదాచారంబె ముక్తితోవ
 నిరుపమానందనైరాగ్యవిధికి సౌఖ్యమబ్బుగా కన్యలకుంగల్లు టవియుంగల్లు
 రామలింగార్యసోష సద్రాజమాష, శరణు శ్రీ గిరిమల్లేశ శాంకరిక. ౪౦
 విమలగుంబులే విఖ్యాతి జగతిలో నిండుయ్యం బిచ్చు నీతిపథము
 పూర్ణవిద్యలు రాజపూజ్యుని గావించు గురుభక్తి విఘ్ననగుణము నిచ్చు
 సజ్జనసంగతి సన్మాన్యం గావించు గరుణగల్లుట ధర్మకారణంబు
 సరసవాక్యంబులు సకియల వలపించు నష్టస్తిని దయే హానిదెచ్చు
 సరసులగుచారు సత్పదసరణిదెలిసి, భువివివర్ణితరా ర్యాభిప్రాయలగుచు॥
 సకలసద్గుణధైర్యసంపన్ననరునకు సకలమరాచారసతినిగూర్చు
 సౌందర్యనిభవలక్షణశాలి నానికి గమం గుహాపి భర్తగా నొనర్చు
 నిఖిలధర్మజ్ఞాన నిర్ణయోదారుని ధనహీనుఁగాఁజేసి తాల్చియణఁచు
 ధర్మశూన్యతనొంది తగుదుష్టనకుఁ జాల ధనము గల్గఁగఁజేసి ఘనునిఁజేయుఁ
 గమలగర్భుఁడు నీవిధి కరుణాచూలి, జరుపుచున్నాఁడు నీకృపకాపవలయు॥
 విశ్వరూపరునకు ననుకూలవతిరాను నదిగల్గఁ దనయులు నబ్బ రందు
 సతిమత్తుల్లరిగిన నతిదరిద్రుం డొను ధనవంతుఁడైనను దగులు వ్యాధి
 రోగహీనుఁడైనఁ ద్రాగఁగంజయులేదు గం జన్న సుగుణంబు గుంజిపోను
 సుగుణంబు గల్గినఁ జూడ నాయువులేదు నాయువుగల్గిన నతఁ డన దగు
 గాన విధి యిట్లు కల్పించెగరుణాచూలి, కాచిరక్షింపభవదీయకరుణగాదె॥
 తనయులపై క్షాంతిదంస్రలపైని గల్గినర దదేమి కారణంబు
 ఆలిపైఁ దనకున్న యచుగక్తి కొంతైన నతిధిగణంబుపై నలర దేమి
 విత్తార్జనంబుపై వెలసినతనవేర్త ధర్మమార్గమునందుఁ దగులదేమి
 తనవారిపైనున్న దాక్షిణ్యభావంబు భువి జీవకోటిపైఁ బాలయదేమి
 తివిరిజీవులు నింద్రియాధీనులయ్యుఁ, దావకీయాంఘ్రికద్దము ల్లంపరేమి॥
 అతిలోభులను భిక్ష మడుగఁ బోవఁగరాదు నన్యాయనిత్రంబు నంటరాదు
 చనువుమాలినవానిఁ జంకనెత్తుకొరాదు చెడి యత్తవారింటఁ జేరరాదు
 తనదుసా మ్మొకరింట దాఁపఁబెట్టఁగరాదు తనకీర్తి తనుదానె తలఁపరాదు
 వలవని సతిఁజూచి వలచి నన్వఁగరాదు పిలువని పనులను మెలఁగరాదు
 చెడుదురీగతినడచెడుపుడమిజనులు, అమృతగుణరంగధవ్యజటాస్థగంగ, రా॥

గుణమెఱుంగనిరాజుఁ గొల్పఁబోవఁగరాదు గుణుఁతెఱుంగనిచెలిఁ గూడరాదు
కలఁత జరుగువోటఁ గడునిల్వఁగారాదు నలఁత వేళల సతి చంద్రురాదు
కలుద్రావువానితోఁ గలహింపఁగారాదు పలుమాఱు బొంకులు పల్లరాదు
చంద్రునివాస్తోత్త్రులు నల్పుచుండఁగరాదు కోమటిహక్కిగాఁ గోరరాదు
నరసమైనట్టి సత్పథపరణిదెలిసి, నడచి లేనియు భాగ్యము ల్బడయుటరుదె॥

విత్తహీనుల కూఁగుతకుఁ బోరాదు పొత్తులకృషికిని హత్తిరాదు
అండగన్నడ నూరనుండఁగోరఁగరాదు హితు ఎరోధిని జేయ హితముగాదు
సర్పంబుతోఁ జెల్లి నల్పుచుండఁగరాదు కొండెవోరులదండ నుండరాదు
అటగ నిచ్చెఱవేళ నాశకుఁ బోరాదు నల్పునితో హాస్య మాడరాదు
హర భవత్పదాంభోజము లాశ్రయించి, ముక్తిగన లేక మూర్ఖతమునుఁగరాదు॥

భూమి నాదని సర్వభూపతు ల్పలుకంగ ధరణీపతులఁ జూచి ధాత్రినవ్వఁ
దండ్రీ పుత్రునినెత్తి తగముద్దులాడఁగా హరకామినినవ్వు సరసగిరిను
ధనవంతుఁడయ్యెను ధర్మశూన్యతనొందు నరునివర్తనఁ జూచి నవ్వుధనము
వెన్నిచ్చిరణములో వెనఁబాటుబంటునుజూచి మృత్యువునవ్వుఁజోద్యముగను
దుష్టవర్తన నడిచెడిభూర్తుఁ జూచి, దండి యేప్రాద్దుండలయూఁచితనరనవ్వు॥

వక్తలాకులు మెక్త నక్తపోతునకేల చక్తనివనితకు జడతయేల
యంధున కందంబు నదియేల చూడఁగాఁ జెటికి గానంబు చెల్వజేల
మూర్ఖున కేటికి ముక్తిపదంబులు ధర్మశూన్యుల కేల దానగుణము
కిరినచిత్తునకేల కారుణ్యరసములు కులట పత్యాజ్ఞలఁ గుదురుటెట్లు
పరమఋషులకు సంసారభారమేల, భక్తి మిముఁగొల్పువారికి భయమదేల॥

పాముకూనకుఁ బాలు పరఁగంగఁ బోసిన పిషగుణం బెడలునే వీసమైన
వేఁపచెట్టుకుఁ దేనె వేయెండుపోసిన పిషగుణే తనచేదు వీసమైన
బుద్ధిహీనుని కెంత బోధగావించిన విజ్ఞానివిధముగా వినుటయెట్లు
జారను బతి యెంత చక్తఁగా బోధింప తనవృత్తి విడుచునే ధాత్రియందుఁ
గానభగవంతునినుఁగ ల్చికిరుణపడయు, జీవయమమందిరంబునఁ జేరుటెట్లు
రామలింగార్మహాపద్రాజభూష శరణు శ్రీ గిరిమల్లేశ శాంకరీశ. గిం

కలిమి సంపూర్ణమాకొలఁది ధర్మము లేని కలిమి గా దది పెద్ద కొలిమి గాని
పత్యాజ్ఞ మీటుచుఁ బ్రల్లదంబాడిన నాలుగా దది యెట్లుతేలుగాని
సర్వజనవిరోధసత్పట్టణంబేని వీడుగా దది వల్లకాడుగాని
స్ఫురదభీకాలాపశోభఁ జెలంగెడి వాయిగా దది పాడునూయిగాని

నీకృప కపాత్రుడై ధాత్రి నెఱయునరుడు

నరుడుగాఁ డెన్నిచూడ వానరుడుగాని

రామలింగార్యపోష సద్రాజభూష

శరణు శ్రీగిరిమల్లేశ శాంకిరీశ.

గీ॥

వృధివి ముండ్రకు నాఁడి పెట్టిన దెవ్వఁడు పాముపండ్లపంబు వరపె నెవఁడు
ధరణిపై నెలయెట్లు త్రవ్వించిరెవ్వరు తేజాబుఁకు వేడి దెచ్చిరెవరు
కస పెవ్వ రుద్విపైఁ గల్పించినా రింకఁ గనకంబునకుఁ జాయ గలిగెనెట్లు
నవనీతమతిమృదూన్నతఁ జేరె రెవ్వరు సద్రికిఁ గారిన్య మలరు తేమి
సహజసిద్ధగుణులు సరసమగుచు, గాని కల్పింప నిల్పునే కాలమెల్లరా॥

సకలధర్మజ్ఞులై సర్వజ్ఞమతుల్యులు వాఁధర్మంబులఁ దగిలియుంట

పరసతికూటమి పాటిగా దసయెన్ని పరధనాపేక్ష యెప్పటికి లేక

యన్మతవాక్యంబుల నాడక విఖ్యాతి సొకొన్నవారికి నన్న మిడుచు

దేవతాబ్రాహ్మణాత్మికదివ్యనిష్ఠయుఁ బుత్రసంతతిచేతఁ బాలుపుగన్జట

సుగుణసంపత్తి నత్తిరి శోభిగనుట, ప్రాగ్భవంబునమిముఁగొల్పుఫలముకాదె॥

సర్వసృభాకర సర్వమంగళి మేర రాగి సొమ్ములు వెట్ట రమ్య మగునె

తల్లితే కింకొక తల్లి పెంచినబిడ్డ పెండ్లచేయపు పేదతనము

మోహంబుచేఁ గన్న మోహనీ తునకుఁ గట్ట బట్టియపు కటికితనము

సకలసౌభాగ్యము లన్నిజచాళి కీయపు జీవనామ మెవ్వఁడఁ బరఁగు నీకు

నైన వారలభాగ్య మేనంయఁగలనె, వేడినన్యఁబుమోహంబెవేడునాఁడ॥

గజతురగాఁదోళికలునొప్పచుండఁగ గోరాజుల హ మేకోర్కెచెప్పుము

నవరత్న కాంచన నవ్యహుషి ల్కడ సురగహుషుమేన నుంచుతేమి

దివ్యదుకూలము ల్లేజరిల్లుచునుండఁ గజచర్మధారఁగి గాఁగ నేమి

యిష్టపదార్థసంతుష్టి గల్గిననిమి భిక్షుటనమునయఁ బ్రీతియేమి

లోభిరీతిని భాగ్యంబుబోటు వడిచి, యన్న నిన్నెన్నఁగలనె యాపన్నరక్ష॥

పరభామ ముట్ట నునాయంబు గల్గదే లోకాపవాదకు లోఁగుఁగాక

బలహీను నధికుండు పరిభ్రష్టఁడఁగరాదె నిండింతురను భీతి నిలుచుఁ గాక

యధికారి తా న్సార్వ మపవారింపఁగరాదె యది భంగవడఁ దక్తదనటగాక

దొరలతో వైరంబు తొడఁగింపఁగరాదె ప్రాణహానికి భయపడుట గాక

యవని దుర్మార్గవృత్తికి హానిగలదు, హాని లేకను వర్జిల్లు నమలయశము, రామ॥

కాలికః జెప్పట్లజో లెఱుంగనిచారు వల్లకీ లెక్కెడి ప్రాధిగనిరి
 కట్టుగుడ్డయు లేక కడుఁ గృశి చెడిచారు దివ్యాంబరప్రాప్తిఁ దేజరిలిరి
 కుండకూ డెప్పుడుఁ గుడుచుచుండెడివారు బిందె తప్పేలల పెంపుగనిరి
 లేమిదంబలియులేక శకసానరైవారు వరిపంటకంటలు బలుపు గనిరి
 బందిపోట్లను ఖైదునఁ బడ్డవారు, పెన్దలై వారు నేటికిఁ జేరుగనిరి, రామ॥
 పదుగురు మెచ్చుచు బహుళతిచ్చెను పెళఁ ఎనఁగొట్టువాఁడె పో బడవకొడుకు
 సగలొకఁ గాడ్చుడిచిదు ముఁడెసఁదేళఁదప్పలెన్నెడివాఁడెధగిడికొడుకు
 ఒకరీయఁగాఁజూచి యెప్పు డన్యఁడె పో అకుముండకుఁ బుట్టు రట్టడేడు
 వసుఁ బీటపై పెట్టి పడఁద్రోసఁతొమ్మిదిమఁబొంగువాఁడెపోమోటభడవ
 ఫలఁ భూసురుఁడె నెడివాసుఁడె, లెన్నటికిఁనుమ్ము జేర రెందెంచిచూడ, రామ॥
 చిక్కినపరంబుఁ జిరుఁ జూచుచు గాకి పలిసిన పసిపైని బాపచెవుడు
 పీచుఁగు డొక్కలు పెల్లగించెడినక్త జీటచు ప్రాణిపైఁ జేరఁబోదు
 తెలిపేడు నుసిపుర్వు తొలి యెసర్చునుగాని చెఱుపలే దెన్నిటఁ జేవకట్ట
 యాఁగ తాఁ బుంటిపై సీపిఁ బెట్టునుగాని మెఱుఁగైనమేనిపైమెలఁగలేదు
 దీనజనులను దుష్ప్రభు తిట్టుఁగాని, చొక్కి బలవంతుఁ గ న్నిత్తిచూడలేడు॥
 గోవులఁ బడఁగొట్టి కోసి మ్రాంసము తిను మాంసము మేదీనిపాలు తైరి
 పీఢిలో అడుచు జెడుకతోపద్దఁ బ్రాంతలంజెలు వీరమాత తైరి
 యాకారపున్నెని నతిహీనమిరుజులు పండితాధికులయ్యుఁ బ్రబలి రిలను
 సర్లఁకంటలు లావ్వి పరధిస ధిక్యులై రాజసన్మానులై రహిఁ జెలంగి
 రిల్లెను ముష్టల మల స సెఁపువాఁట, నుత్తిషకులంబు మూలకు నొత్తిగిల్లె
 రామలింగ ధ్యాయం నద్రాజసంపద, ఆఁలు శ్రీగిరిమల్లేశ శంకరీశ. ౬౦
 చిన్న వాఁడొప్పుఁ జెలఁగె యెడ్చుట వర్షంబు వర్షించు భవన మొకట
 ఎంట లేకును భూమిమహాలిమా నగ్నియు సల్గులు గుట్టెడు నవ్యశయ్య
 నను బాయి కూడును ఘనపంకిలాంలసరణియు యౌరంపుజలము మఱియు
 మానవాసహృదయా మానసబట్టయు దీప్తి హీనం బైన దీపకళిక
 మాటనిసనట్టి పెండ్లిము మఱియునిట్టి, పదివిధంబులు దుఃఖసంపాదకములు॥
 పట్టపుదేవికి ఒట్టలేక కృశింప బానిస కబ్బునే పట్టచీర
 పండ మంచము లేక ప్రభువు దుఃఖంపఁగా బఱు పబ్బనేర్చునే బంటునకును
 జప్పిఁడియఁబలి న పడు దీనమలఁ బిండివంటలపైని బ్రీతి దగునె

కుండకోలయుఁ బట్టి కోరాడుదినములఁ బల్లకి యెక్కెడి భ్రాంతితగునె
కాలవివర్తమున భోగ కాంక్ష నిడువఁ జాలకున్నను నగుదురుజగతియందు॥

స్వప్న రత్న నుండవరాజి యేటికి దర్పణమేల జాత్యంధునకును
ఋరహిణి పూవడ విధవాంగనకు నేల కుమతికిఁ బుణ్యసద్గోష్ఠి యేల
మూర్ఖున కేటికి ముక్తి వాక్యంబులు కోపికి పాజన్యగుణ మదేల
స్వచ్ఛ వి నత్రేల ముక్త్యుడివానికి సౌందర్యవతి యేల వండునకును
జార కేలను వదవృత్తికారమహిమ, కరివనిభుకేల ప్రజలదుఃఖములజోలి॥

గోపధాతవిష్ణుగోరోచనంబు రోగార్తున కొసంగ మోక్షాప్తి గలదె
ఫలయుక్తిపాదపంబులు వ్రెంచి తత్ఫలః తతిః ఫల కీయః జతురుఁ డగునె
చెఱువులుఖండించి చేలు గావించియుఁ జలివేంద్ర లుంచియు సరసుఁడగునె
బలవంతమున నన్యభామలఁ గనలించి దంపతిపూజ గావించఁ దగునె
యశ్వతములనోట నెప్పుడు నాడుకొంచు, నతిథిఁబొమ్మి పంగల్లునేయధిక ఫలము॥

సారిమేయము లొక్క సారిగా మొఱింగిన భయపడి తిరుగునే భద్రగజము
జంబుకంబులవృక్ష సమయమందు మొఱుంగఁబెడబొబ్బలిడ నొకోపెద్దమెకము
డేగలు నిజబలోద్వేగంబుఁ జూపిన సంచరింపకయున్నె సాళువంబు
సింహంబు లొక్కిలై చెలఁదేగి ధ్వనిచేయ సాధ్యసంబందు నే శరభమృగము
భుజిసి సింధు నల్పులు భూరిబలుని, బరిధివించినఁ దగ్గునే ప్రాభవంబు, రామ॥

జారునిభావంబు జారికుఁ దెలియును బాముల జాడలు పాము కెఱుక
తిస్తరప్రాథమ తిస్తరుం డెఱుంగును నీరు పల్లంబైన నేల నెఱుంగు
హింసావరునివృత్తి హింసా పరుఁడెఱుంగుఁబిశునగుణంబులుపిశునుఁడెఱుంగుఁ
గడఁ బతీ వ్రతబుద్ధి ఘనవతివ్రతగను మానిమానసవృత్తి మానియెఱుంగు
సజ్జనుఁ డెఱుంగు సజ్జనస్వాంతమహిమ, నిరుపమానందవైరాగిని న్నెఱుంగు॥

వైకంబు గూసినఁ గాకంబు గూయదె దింతివచ్చిన త్రోవ దుంతరాదె
మామిడిపూచిన మంకెన పూయదె తురగ మేగిన చారి ఖరముపోదె
సింహముల్ ధ్వనిచేయశివము లగుయవే దొరలువచ్చినత్రోవదొంగరాఁడె
నరులుండగతిని వానరములు నుండవే ఘనవంశమురాదె ఘర్జమల్ల
సుజనగతి దుర్జనం డెఱుగోధ నున్న, నెచ్చుతగ్గులు గల్గవే యెన్నిచూడ॥

ప్రాప్తించునొక వేళఁ బొక శాస్త్రముకైన దైన్యయాఙ్గావృత్తి చారుణముగ
నొకవేళ యమునకు నొనఁగూడు దుర్వారణరంగమందుఁ బరాభవంబు

ప్రాపించు నొకవేళ భాగ్యవంతుని కైన భయదదారిద్ర్యసంబాధకంబు
 రాగిల్లుఁ బండితరాయని కొకవేళ ధాత్రీశసభలలోఁ దప్పమాట
 గర్వపడియుంట భువిలోనఁ గాని మాట, యెట్టివాడికినొక వేళ నెగ్గుగలుగు॥
 పటుశౌఖ్యవిభవసంపత్తియు లేక యే హీనంబు ప్రాప్తించు మానవునకు
 నిరుచ్చర కెయ్యెడ నిష్ఠంబు లేక యే జగడంబు సమకూరు జగతియందు
 ఘనకర్తశులనైనఁ గడుసమాధానంబు చేసి కార్యము బాగుచేయు రూక
 దొరకెన్న చాలతు తోరంపుమూఁకనే మానంబు కోకనే మగువలకును
 నోర్వ లేక యే మనుజులీయ్యుండు, బరులమగ్గుంబులెన్నటప్రాధగరిమ॥
 గళలగ్న దిన్యముక్తాసరంబులు ద్రెంచు క్రోతి కాలందెలు గొఱుకకున్న
 తస్మదం డిలుసొచ్చి ధవమెల్లఁగైకొని కంచంబు విడుచునే కరుణదలచి
 వంటింటిలోనికి వడిఁ జొచ్చి శునకంబు కుడికుండ ముట్టక మరలిచనునె
 చలువబట్టలే చాకి యోశనం బూనరించి మాలిన్య వసనము ల్బట్టకున్నె
 ఘాత కొడిగట్టమనుజుండు కరివబుద్ధి, సాధుబాధ యొనర్పఁడే ధ్యోతలమున
 రామలింగార్యపోష సద్రాజభూష, శరణు శ్రీగిరిమల్లేశ హంకరీక. 2౦
 కడుహీనగతి వారకాంత గణింపదే కుణపంబునకు వాహకులునులేరె
 క్రోతివెంబడి జనకోటి చరింపదే దండధరుం డెద్దదండ రాఁడె
 ఘనవాద్యఘోషము ల్లంగిరెన్నకులేనె మాలండు బోజనమహిమగనఁడె
 రాతిబొమ్మకు లేదె రత్న భూషణరాజ పోతుకు వెడఁదయూ పొట్ట లేదె
 దుర్నయుండైన ప్రభువుకుద్యోగమహిమ, నెంతవిభవంబుగలిగిననె తెఫలము॥
 మునుపున్న మాన్యము ల్కుంచకుండినఁజాలుఁ గ్రొత్తవృత్తులు సమకూర్చినట్లు
 మునుపున్న పడితరంబులు ముంచకుండెనా సత్యోత్సవంబులు నెఱపినట్లు
 వల దని కూయక పరు నీయనిచ్చెనా వడివత్సరగ్రాస మిడినయట్లు
 దారుణంబున నన్యధన మంటకుండెనా సత్రంబులెచ్చోటఁ జల్లినట్లు
 కావరంబునఁ బరసతిఁ గవయకున్న, సకలసౌఖ్యద సద్వృత్తి పరిపిన్లు॥
 ఖండము ల్లావించి గానుగఁ బట్టిన నించుతీ పిసుమంత డించనట్లు
 కరపత్రమునఁ గోయ గట్టిరాళ్లనుదీయ శ్రీగంధనాసర చెడనియట్లు
 శాణసంఘర్షణ సన్నంబులై రత్న వారంబు ఘనకాంతిఁ దేజినట్లు
 పుటపాకతప్తమై పొలివోక పుత్తడి దాగంటఁ బడి వన్నె దాగనట్లు
 నీచగతిఁజెంది దాతతా నిజగుణంబు, విడువఁడెన్నిటఁ బ్రాణంబెవిడుచుఁగాని॥

కాలరత్నముగాదె ఘనవసంతం బెన్న స్త్రీరత్న మరయుగా సీతగాదె
భాషామణియ కాదె భవ్యకలత్నంబు వాసరత్నముగాదె పారణాసి
విద్యకు రత్నంబు వినయపుపూర్తియు శౌర్యరత్నం బెన్న సవ్యసాచి
ధర్మరత్నంబగు దాతృత్వసుహియుంబు రాజరత్నముగాదె రామయ్యై
స్త్రీరత్నంబు పార్వతి జగతియుంబు, వైవరత్నంబు నీవెకా తలచిచూడ॥

బహుజనపోషకభాగ్యుండు ప్రభువు నె ద రాత్రి భరు లిలనులేగు
భూమి భూతతి మోసిన యది సగ్గు మెన్ని తుట్టెలులే వి తెన్నిమాడ
ఘనవర్వతం బెన్న గనక గిరీ, దంబె గండకైలము తెన్ని గలఖిధాన్తి
మారుతాబెన్నగామలయానిలంబెకా ముడిగాలి యేది సూరకరశేయు
వైవరాజన్న నీవెకా ధరను మిగుల, వెన్ని చిల్లరజేవట్లు నొచలేపు, రామ॥

రాజరత్నంబగు రాముని నడవికి బాపి కైకయ్య యేభాగ్యుండె
సుగ్రీవురాజ్యంబు సుదతిని గొని లేచిపొ మ్మన్నవాలి యే భోగమందె
సాధ్వీశిరోమణి జానకి గొనిపోయి దశకంఠుడేపాటి దశదుబొందె
జనకాజ్ఞ దల్లిని సరగునఁ జంపిన పరశురాముం డేమి పదవిఁగాంచె
నిందమాత్రంబె వారికి నిలిచెఁగాని, సౌఖ్యమాదంగఁజాలి రే జగతియుండు॥

సత్యహరిశ్చంద్ర సంకటపెట్టిన కాశికుం డేపాటి ముతగాంచె
ధర్మరాజును ద్యూతధర్మంబుచే నొంచి రారా జదేపాటిరాజ్యమేలే
మానిని క్రౌపది మానభంగము చేసి దుశ్శాసనం డేమి తొడవ్వెట్టె
నలచక్రవర్తిని నలయిక పొందించి కలిపురుషుం డేమి కలిమి గాంచె
బరమశాంతుని పారంగధరునికాన్లు, నటకఁగాఁజేసిచెలియేరుకరముగాంచె॥

తాగడించెనువేళ దారుణంబును జూపు యాచకు లేకేర సధికరోష
మడిగిన మూయొద్ద నర్థంబు లే దను నెడకుక పడియున్న చేచి తిట్టు
మతిమతి వేడిన మాట తేకుండును విసిగి వా రేగిర చేయు మ్రొక్కు
నుద్యోగదశచేత సూరూరి ప్రజలను గాసినొందఁగఁజేసి ఘనధనంబు
గొంచుఁ దా మాటున్దిస్త? గోరనట్టి, లోభివర్ణింప నాచుదిలోన లేదు, రా॥

వైశ్వదేవము చేసి బ్రసిమూలినాసి కేలువట్టిన ధర్మలీల యగు నె
నింటిలోనతిథికి నిష్ఠాన్నములు ట్లఁ బెరియిండ్లఁ గన్నము లేవయఁ దగు నె
ప్రాద్దుమాపుల దేవపూజలు సన్నచు బందిపోటులువేయ భావ్యమగు నె
నిత్యాగ్నిసంస్తా రనిర్ణయండై భా త్రి నన్మతవాక్యంబుల నాడఁదగు నె
యట్లుగావించునరుఁగాలుఁడధికరోష, ముననుదండిచినారకములనుద్రోయు॥

పదుగురు మెచ్చఁగాఁ బాడినయదె పాట యాకి సాస్యబుగారదియె శోట
 విబుధనివాసమై వెలసినయదె వేట యావి కేసుభజింపువదియె పూట
 ఫలపుష్పదళగుచ్చ లలితమైవదితోట యతిధిపూజలొనర్చుటదియమూట
 ధీరజాల్తుల కువకార మైవదె పూట యందఱుమెచ్చినయదియె యాట
 యనివచింతురుపూజ్యులహర్షిశంబు, లెఱుంగ నేర్పరె మర్కట లిహవరములు
 రామలింగార్కపోష నద్రాజహుష, వరణు శ్రీగిరిమల్లేశ శాంకరీశ. ౮౦

పులిమీసములు వట్టి మెలివెట్టఁగావచ్చుఁ గాయాబుపై నాన గల్గకున్నఁ
 బాదుపాతల దన్ని బాసిల్లఁగావచ్చుఁ దల దీము ననుభీతి దలఁపకున్న
 భయదసిహాసటంబు వట్టి లాగఁగవచ్చుఁ బ్రాణహానికి భయకడకయున్న
 గడుఁ బతివ్రతకరం బాడిసి వట్టఁగవచ్చుఁ గులహాని కాత్తలోఁ గొంకకున్న
 నన్నిటికి రోయువాని కీమనవియందుఁ, జేయరానట్టివనియేదిచెప్పవయ్య||

గుడియింగువానికి గుడిహానిలింగంబు పిడివడియున్న మేవంబు
 కడుదివాణపువస్తు వడియింగువానికిఁ దనసిర్తు మ్రింగుట దారుణంబె
 పరగణాల్లోఁచెడు పాపాత్తునకు కొక్క పల్లెదోఁచఁగఁ గప్పపాటెచెప్పును
 బహుజనక్షేత్రము ల్పాడుచేసెడువాఁడు భటవృత్తి ముంచు లేపాటిదొడ్డు
 సత్రములరాల్చుకీము నపాత్రులకును, నెంతవిభవంబు గలిగిన నేమిఫలము||

పదుగుర నొప్పించి పద్మ లిచ్చుటకంటెఁ గష్టాన్వితం బొక్క కాసుమేలు
 ఘనవనంబులు గొట్టి కట్టుమేడలకంటె నింపైన యొకపంచట్టిమేలు
 పాతకుం డిచ్చెడు భద్రోద్ధి కముకంటె సజ్జనాగ్రణి యిచ్చు జావమేలు
 ద్రోవలుగొట్టి సత్రావళి యిడుకంటె న్యాయ్యాజ్ఞితాన్న మెంతైనఁజాలుఁ
 జపలుఁడైనకలయాత్రలుసల్పుకంటె, స్థిరతమీపూజక్షణమైనఁజేయమేలు||

మనవిచేసిన పని మఱి యే మటంటివా పరవ్రజ్ఞతకు అట్లు జరగు నిపుడు
 ధాతవ్రాసినవ్రాలు తప్పదటంటివా మునిసతుఁ బోచుట మొదలెసున్న
 దుర్వారజననార్దిఁ ద్రోయలేనంటివా గరళంబుమ్రొగుట కల్లమాట
 షకలలోకంబులు సమయింప స్పృజియింపఁ బెంపశక్తియుఁ గలపృథులమతికి
 నీకుననుఁబ్రోవభారంబెరుగుతురగ, గాననన్నుద్ధరింపు సౌఖ్యముగనిపుడు||

కనకగిరీధ్రంబు కార్తుకంబైయుండఁ దలపుఞ్చెప్పట తగునె నీకు
 సామేనఁ బార్వతి చక్రనైముండఁగా గయ్యాళిగంగ యేకారణంబు
 రజతాద్రి నిలయమై రాజిలుచుండఁగా వల్లకాటికిఁ బోవు వంధ యేమి

వేదాదిదేవత త్వేనకులైయుండ దయ్యాలతోఁ బొత్తు తగవె నీకుఁ
 పాపములను పెంచు తనయురీతి, నున్నవాఁడవె యైన నే నెన్నువాఁడ, రా॥
 నామజేత పటంచు జేమకు దలఁచినఁ గామినీమణులను గలసి నాపు
 చున్నయంగుఁడని పాటె వేదములన్న మహిమమాంగశృంగమహిమదెలిసెఁ
 గుహామయుఁడవంచుఁగఁకు వెంచనొక భక్తుకొడుకు మాంసముఁదినఁగోర లేదె
 యైనాత్మల్యత పరఁగె నీయం దన లయకారుఁ డనుభ్యాతి లలి వహించె
 గానవఁడ త్వే నన్నని సరణి నాకుఁ, గానఁబడె దీప్తవివరంబు కరుణఁజెప్ప॥
 పుష్పేంద్రవృక్ష శయ్యాగ్నికీలలు గని గంగ భంగతఁ గాంచుఁగాదె
 నతి నామానము భవత్పుతుముఖంబునుగాంచి సమజభ్రాంతిచేఁ జంపుఁగాదె
 నీకుమామని మోచు నెఱిమయూరముఁగాంచిసర్పభూషణరాజిజంకుఁగాదె
 నాత్మామనిని భూతగణములు గాంచిన విభ్రాంతిపడి మోము వెల్లగాదె
 యిచ్చగపాచర్పలన్నియు మృతములు, జాలకవిషంబుఁబ్రొంగఁగాఁజాలినాపు॥
 మోహనాగికుచంబు మొదలె నీవంతునా మోఁకాతె శివుఁడనియై క్షవలద
 కుంచంబు హరుఁ డని కోరిపూజింప నా కుండ నీవని మది నుండవలద
 పాపానూ పని భావించి కొల్తునా నెఱ్ఱకరూ పని ప్రేమ వలద
 పాకారుఁడ పటంచు పాగి మ్రొక్కెదమన్న నాకారశూన్యఁడంచరయవలద
 గానినెన్నె పూజింతుఁగా గంధ, చంద్ర, గృహతోడఁబ్రోవు మా మ్నాయతురగ॥
 పాపన్నాపు నీళ్లగానకముండు తనయులకంచుచు భవముగూర్చు
 మోహంబు జగతిపై మొరపుమరుచుచు వదలఁకు కోధంబు పరులపైని
 తానెన్నిదినములు భరణిపై చుండునో తుదకుఁ బోయె సువారితోఁపదెపుడు
 నిరుపహారము ల్లిపోయినవెచ్చఁదరువొక్కనిముసంబుదాఁపఁబోరు
 నెఱుకా తెన్నెఁకితి నోఁ గంటనీరు, న్నెనుండెకి తనవారిప్రేమకల్ల, రా॥
 గానినెన్నె నా గొప్పతె గాని కర్మబంధంబులు కడకుఁ జరునె
 పుష్పాదీజలంబులయందు మునిగిన నొడలిసంటిన మట్టి సడలిపోనె
 నెలఁగి యాతల కేగ రీధిచునే ముక్తి చిత్తసుద్ధియు లేని జీవులకును
 గాఁబోక శివపూజ పొగి చేయఁగ నేమి భావురాశాపాశబద్ధులగుచుఁ
 జంకింతువు గవలేక వంకదారిఁ, విరుగురీతిని నాత్మనిఁ దెలియలేరు
 గానినిగార్హస్థ్యం ద్రాజహువ, శరణు శ్రీ గిరిమల్లేశ శాంకరీశ. ౯౦
 యిందుచు గడువచించుటె కాని కర్తవ్యముఁ దాఁ గానలేడు
 వేదాంతి నని తాను విట్టివీఁగుటె కాని సుఖదుఃఖములచేత స్రక్తుచుండు

బహు వేదశాస్త్రము ల్పరనచేయుటె కాని దైవరా ట్టిపుఁ డని తలఁపలేడు
 దానధర్మములు తగ నొనర్చుటె కాని మర్మజాబులతోడఁ దొరసియుండు
 డాంబికులునీరు తమగుణాడంబరములు, మెచ్చఁజెప్పుదు రుర్విపై మేరుధన్వ||
 సతివతు లిద్దఱు సఖ్యంబు గావించి యెఱిగిరా గర్భం బదెప్పు డగుకొ
 నెలదప్ప గర్భంబు నిల్పె నగుదురు గాని యేపిల్లప్పున్మో యెఱుంగరెవరు
 వైజననంబని వర్ణించుటె కాని యెన్నఁజో ప్రసవంబు నెఱుంగ రెవరు
 శిశువు కాధారమా (స్త్రీ)కుచుంబులచా ల వేకితఁ బున్మో యెఱుంగ రెవరు
 ఏమియెఱుంగని తలిదండ్రులేమినన్దు, చూయగానింప మిష్టిక ముఱవరాదు||
 నీరిలోఁ బుట్టిన నీరిలోఁ బోగిన నీరు తామరలోన నిలువన్దు
 లాజ్యమోతయుఁ ద్రావ నామాతమైనను నాజ్యం నాలుక నంటన్దు
 పరఁగఁ గుర్తురపుర్వు మాకంబు గోఁ బక్కఁ బరకంబు పుష్పపై బాఱవట్టు
 లద్దంబులోఁ జాయ లని యోత కన్పక్ల నద్దంబు కాచాయ యంటన్దు
 విమలనిష్ఠాని సంసారిధమునుండి, రాజశేఖర నిగ్గను రాజయోగి, రామలిం||
 పిరికికాయలొ పుర్వు పిసికికాయలొ చచ్చు నగ్ని నాజ్యంబందె యగ్నియణఁగు
 తేజతప్తజంబు తేజంబు చల్లార్చు వారిసంభవహీ వారి నడఁగు
 భానుమయూఖము లాభించునదే గ్రుంకు నిండునికళలన్ని యుదెసయు
 మూఢులు సంసార మోహవారిధిఁ బడి పారంబు ముట్టక భ్రష్టులైరి
 జ్ఞానిహృత్ప ద్మకాస్థానసంస్థ, తావకాకృతిఁ గని మోక్షధామమందు||
 మూఁడాటువాకిన్లు మూసి వైద్యారంబు శీసి తా దాఁటుచు దివ్యమైన
 మూఁడుమూలలకొండ వేడుకతో నెక్కి మేడలో వెలిఁగెడు మేటిఁ జూచి
 యక్షరంబులు నాల్గు నాటుచేకముచేసి యక్షయపదనిఁ దా నంది మిగుల
 సాగోక్యసారూప్య సామీప్యసాయుజ్య ఘనచతుర్వ్య సత్తాంక్ష యొసని
 సకలమేకంబుగాఁజేసి స్వాంతమాదుఁ, బరముగనువాఁడెఱునిలోనఁబరమయోగి||
 ఈడపింగళనాడి యెగదీసి బిగఁబట్టి వహ్నిశవైరుల సంహరించి
 తనువుఁ బ్రాణంబును దత్తమందు లయించి తనువులోనున్నట్టిదైవ మెఱిగి
 తనువుకోర్లు లడంచితత్వ తూన్యండ్యుబిండుద్వయంబున్న చంద మెఱిగి
 శిరసులో మెలఁగెడు శీతాంశుఁగనుఁగొని తత్త రామృతచూనితనరిమిగుల
 హృదయపూవాసు నిస్సని ముదముతోడఁ
 బ్రణవసంధానుఁ డగువాఁడె పరమయోగి

రామలింగార్యపోష సద్రాజహూష

శరణు శ్రీ గిరిమల్లేశ శాంకరీశ.

౯౬

తను నను కాననకళలనుధ్యులు నా మహాకారంబె యగును మృగము
వచ్చిర్చ నునియె న పారమేయంబుల గరణగుణంబుల గట్టిపెట్టి
నున మను గొలుసున మఱి దారి బిగియించి వాయునిరోధంబు వఱలఁ జేసి
కదలియఁదైర్యంబు వాక్కులంబులఁ జేసి నిశ్చల దృష్టిచే నిల్చి గుఱియు
జ్ఞానగాన ప్రయోగంబుల కలుపిలిపి, తన్నుగవధంబుగాని మందర్శవిమలము॥

శివశివా యని వినుఁ జి తి మ నూనృ రాకనకరకము ల్లాలిపోవు
భక్త నీమహిమంబు వలుకూటుఁ కింకర గాఢవిభటు లెల్లఁ గదిసిరారు
శరణు సీపదపాదఘాతకీ భూతావలి గమంబు పొంగ దెప్పుడు
ప్రేరణి యని వినుఁ దిలకి చుఱివిన శాస్త్రగోళ ద్రవశాంతి యగును
ప్రకారాయ నునిరుజనుల్పాతికేరి, సిరియు సంపదలబ్ధును సిద్ధియుగను, రా॥

జయ మేరుకోదండ జయ తాండకోదండ జయ శాంకరీధవ జయ మహేశ
జయ పాండరరుదేనా జయ వృషేశ్వరచాహ జయ బాహువీధర జయ గిరీశ
జయ జహ్నునాథ జయ వదీశ్వరయా జయ బక్తపరిపాల జయ గుణాంక
జయ జగదాధాన జయ దేవతానర జయ వాగహీనా జయ సురేశ
జయ శశివతఁ జయదీపరంజయ, మించనకాల్లావు శివవమేతుఁజేసి
రామలింగార్యపోష సద్రాజహూష. శరణు శ్రీ గిరిమల్లేశ శాంకరీశ. ౯౭

శరణు మహాదేవ శాశ్వత యీ న శంకర సరమాత్మ శరణు శరణు
దండ బు ధాలాక్ష దెత్సాగోపూజిత దండ బు మేరుకోదండ నీకు
మదనం బ వికావదన, నో నావనజబాంధవ యీశ వందనంబు
జోహారు జోకేశ జోహారు విక్రం ర జోహారు గోరాజచాహ యథవ
నీకు జోహారు శతములు ప్రాటముగఁ, గోరియర్పింతుఁడైకొను కొమరరాజ
రామలింగార్యపోష సద్రాజహూష, శరణు శ్రీ గిరిమల్లేశ శాంకరీశ. ౧౦౦

సంపూర్ణము.

(ఇది వరిషత్పుస్తక బాండాగారములోని కిరీతి సంఖ్యగలది)
శ్రీ లీల భాగము ముగిసెను.

కాకినాడ-ఆంధ్రసాహిత్యపరిషత్తులో వెలకుదొంకు గ్రంథములు.

1 విప్రనారాయణచరిత్రము-చదలువాడ మల్లయ్యకవి	రు	0	8
2 కవిజనాశ్రయము-వేములవాడ భీమకవి	...	0	10
3 చంద్రారామాయణము-ఋగ్వేదికవి వేంకటాచలపతికవి	...	1	0
4 నీతిసీపద్మకథము-తాళ్ళపాక పెదతిరుమలాచ్యుడు	...	0	2
5 కవీతిశ్శాస్త్రసారము-శ్రీమాన్ కపిసత్యం కృష్ణమాచార్యులుగారు	...	0	8
6 జ్ఞానప్రమానాంబికాశతకము-శిష్టసర్వశాస్త్రికవి	...	0	2
7 సర్వేశ్వరశతకము-యథావాక్కుల అన్నమయ్యగారు	...	0	3
8 యుద్ధమల్లరి దెజవాడ శిలాశాసనము- జ. రామయ్యపంతులుగారు	...	0	8
9 కావ్యాలంకారమాడామణి- విన్నకోట పెద్దయ్యకవి	...	0	8
10 చంద్రభానుచరిత్రము-తరిగొప్పల మల్లనకవి	...	1	0
11 అకారాద్యముదిత గ్రంథసూచిక	...	0	8
12 ప్రాకృతభాషాత్పత్తి-శ్రీమాన్ మేడేపల్లి వేంకటరమణాచార్యులుగారు	...	0	12
13 శివత్వసారము-మల్లికార్జున పండితారాధ్యులు	...	0	12
14 Defence of Literary Telugu జయంతి రామయ్యపంతులుగారు	...	0	8
15 చరాత్రిమాహాత్మ్యము-శ్రీనాథమహాకవి	...	0	12
16 ఆర్యభాషావిభాగము-శ్రీమాన్ మేడేపల్లి వేంకటరమణాచార్యులుగారు	...	0	8
17 Dravidian Lexicography జయంతి రామయ్యపంతులుగారు	...	0	1
18 ప్రాసస్వరంగములు-క్రొత్త పల్లి సూర్యరావుగారు	...	0	8
19 నాదసింహపురాణము-ఉత్తరభాగము-మరిభట్టు	...	1	0
20 మన్నారదాస విలాసనాటకము-రంగాజమ్మ	...	0	8
21 కైమినిభారతము-వచనము-వేంకటకృష్ణప్పనాయకుడు	...	0	12
22 కాలించీకన్యాపరిణయము (రెండుభాగములు) అహోబిలపతి	...	1	4
23 రెడ్డనాటి రెండుశాసనములు	...	0	4
24 ఆంధ్రభాతుమాల	...	0	12
25 శాసనపద్యమంజరి	...	0	12
26 శతకసముచ్చయము (ప్రథమభాగము)	...	0	12
27 పరిమత్తుస్తకభాండాగారము. (ద్వితీయభాగము)	...	0	8
28 సూత్రాంధ్రవాక్యకరణములు-చిన్నయ్యమారి	...	0	8
29 రసాధరణము-అనంతకవి.	...	0	8
30 చాటుధారాచమత్కారసారః- (సంస్కృతము)	...	0	8
31 ఉత్తరరామచరిత్రము-జయంతి రామయ్యపంతులుగారు	...	1	0
32 షోడశమహాచరిత్రము-వెన్నెలకంటి అన్నయ	...	0	8
33 అమరుకము-సాంధ్యము-జయంతి రామయ్యపంతులుగారు	...	1	0
34 సాంబోపాఖ్యానము-రామరాజురంగప్పరాజు	...	1	0
35 హంససందేశము-కల్లూరి వేంకటరామ శాస్త్రిగారు	...	0	2
36 శతకసముచ్చయము (ద్వితీయభాగము)	...	0	10
37 రాయవాచకము	...	0	8